

**OLVASMÁNYOK  
A HÍVEK  
ZSOLOZSMÁSKÖNYVÉHEZ  
I/1.**







OLVASMÁNYOK  
A HÍVEK  
ZSOLOZSMÁSKÖNYVÉHEZ  
I/1.



OLVASMÁNYOK  
A HÍVEK  
ZSOLOZSMÁSKÖNYVÉHEZ  
I/1.

OPUS MYSTICI CORPORIS KIADÓ  
BÉCS—BUDAPEST  
1989

## RÖVIDÍTÉSEK

|      |                                          |
|------|------------------------------------------|
| SZIT | Szent István Társulat                    |
| IÓAK | Imaórák liturgiája adventtől karácsonyig |
| IÓNH | Imaórák liturgiája nagyböjttől húsvétig  |

ISBN 963 360 501-6

Copyright by Opus Mystici Corporis Verlag  
(in Verbindung mit dem Österreichischen Pastoralinstitut)  
A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14.

## ELÖLJÁRÓBAN

„A katolicizmus »formákban« hihetetlenül gazdag. Ugyanazon valláson belül a legkülönbözőbb emberi magatartások tükrözői, a tökéletes szemlélődéstől a robbanó tevékenységig: mintha nem is ugyanazt a vallást képviselnék, ahogy azt egy mai magyar író mondta.

Az egyház szigorú keretei között a teremtés örökifjú szellője fújdogál. Ez a szellő igazában Jézussal érkezett a világba. A farizeusok szigorával szemben, amely a vallásban elsősorban a másik ember feletti ítélkezés jogát látja, Jézus megbocsátásra, feloldozásra fordítja a törvényt. A szigor: önmagunkkal szemben kötelező, a felebaráttal szemben váljék szeretetté, megbocsátássá. Ez az isteni, édes fordulat — kevesen látják —, a szabadságnak micsoda tavaszi fuvalmát hozta meg számunkra; olvadás Isten és ember, ember és ember elhidegült viszonyában.”

A fent idézett Pilinszky-gondolat tökéletesen tükrözi e füzet összeállítóinak felfogását. Azoknak készítettük ezt a válogatást, akik a napi imádságuk, zsolozsmázásuk mellett teljesebben és mélyebben akarják magukba fogadni Isten hívását, az Ő Szavát. Mindenkinek szól a „szüntelenül imádkozni és nem szabad belefáradni” (Lk 18, 1) parancsa. De másképpen imádkozik a próféta, a bölcs, a tanító, a költő, a gondolkodó és az újonnan megtért. Ezt a sokarcú imádságot kínáljuk fel mindazoknak, akik az Egyház közös imájába naponta bekapcsolódnak. Jelen van itt

„régí és új” (Mt 13, 52), líra és próza, Isten sokféleképpen hívó szava és a rá adott emberi válasz.

E kis füzet egy sorozat első darabja, terjedelme határt szabott a válogatások mennyiségének — de reményünk szerint — így is kirajzolódik belőle az az Arc, melyre tekintetünket függeszteni egyedül érdemes.

Megszólalnak válogatásunkban a szentek, az imádság mesterei is, de ugyanígy szóhoz jutnak a névtelen szentek, hitvallók, tanúságtevők. Isten élő Egyházának ők valamennyien tagjai, s gazdagságának jelei.

A kötet rendeltetésszerű használatát segíti, hogy behelyezhető a borítólap belső oldalán lévő pántokba.

Ezúton mondunk köszönetet a válogatásban és szerkesztésben nyújtott segítségért és közreműködésért:

Kuklay Antal körömi plébános úrnak,  
Hidász Ferenc ferences atyának, és  
Kaulics László görög katolikus papnak.

A szerkesztő: Márvány Ágnes.

Az ember itt kevés a szeretetre.  
Elég, ha hálás legbelül  
ezért-azért; egyszóval mindenért.

valójában két szó, mit ismerek,  
bűn és imádság két szavát.  
Az egyik hozzám tartozik.  
A másik elhelyezhetetlen.

(Pilinszky János)

1989. július 10. Szent Benedek ünnepén

# ADVENT 1. VASÁRNAP

*Ter 12, 1—8*

## Ábrahám a hit atyja

Bizalom

Az Úr így szólt Ábrahámhoz: „Vonulj ki földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked. Nagy néppé teszek. Megáldalak és nagyra teszem nevedet, s te magad is áldás leszel. Megáldom, azokat, akik áldanak téged, de akik átkoznak téged, azokat én is megátkozom. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.”

Ábrahám tehát elköltözött, ahogy az Úr megparancsolta neki s vele ment Lót is. Ábrahám 75 éves volt, amikor Háránból elindult. Ábrahám vette feleségét, Sárait, az unokaöccsét, Lótot, minden vagyonukat, amijük volt és az összes szolgát, akiket Háránban szereztek. Azután elindultak, hogy Kánaán földjére menjenek s meg is érkeztek Kánaán földjére. Ábrahám végigvonult az országon Szichem városáig, Móre terebintjéig. A vidéken kánaániták laktak. Akkor az Úr megjelent Ábrahámnak és így szólt hozzá: „Ezt a földet utódaidnak adom.” Erre ő oltárt épített az Úrnak, ott, ahol megjelent neki. Innét továbbvonult a hegyvidékre Bételtől keletre. Fölverte sátrát s Bétel nyugatra esett, Ai pedig keletre. Aztán oltárt épített az Úrnak és segítségül hívta a nevét.

## S. Kierkegaard: Félelem és reszketés (részletek)

### Ábrahám dicsérete

Európa kiadó 1986. Ford.: Rácz Péter 26—29. o.

Hit által fogadta Ábrahám az ígéretet, hogy magjában a föld minden nemzetsége megáldatik. Múlt az idő, a lehetőség megvolt, Ábrahám hitt; múlt az idő, minden értelmetlenné vált, Ábrahám hitt. Volt még valaki e földön, akinek várakozás adatott. Múlt az idő, közeledett az este, s ő nem volt oly nyomorult, hogy megfélekedzen várakozásáról, s ezért őt sem lehet feledni. Szenvedett, de a szenvedés nem csapta be, miként az élet, hanem a legtöbbet nyújtotta neki, a megcsalt várakozás a szenvedés édességében teljesedett ki. Szomorúnak lenni emberi, együtt szenvedni a szenvedőkkel emberi, de nagyobb dolog hinni, és magasztosabb a hívőre tekinteni. Ábrahámnak nincs gyászdala. Nem számlálta fájdalmasan a napokat, ahogy múlt az idő, nem nézett gyanakvóan Sárára, vajon nem öregedett-e meg, nem akarta megállítani a nap járását, hogy Sára meg ne öszüljön, és vele várakozása értelmetlenné ne váljon, s nem énekelte Sára előtt panaszos dalait sem. Ábrahám öreg, Sára pedig az ország csúfsága lett, és Ábrahám mégis Isten kiválasztottja és azon ígéret örököse maradt, hogy magjában a föld minden nemzetsége megáldatik. Nem lett volna akkor jobb, ha nem Isten kiválasztottja? Mit jelent Isten kiválasztottjának lenni? Azt, hogy az ifjúkorban nem teljesülnek az ifjúkor vágyai, hanem csak nagy nehézségek árán az öregkorban válnak valóra? Ábrahám azonban hitt, és szilárdan kitartott az ígéret mellett. Ha ingadozó lett volna, feladta volna. Így szólt volna Istenhez: „Talán nem akaratom szerint való, hogy ez megtörténjen, ezért lemondok a kívánságomról. Ez volt mindenem, ez volt az üdvösségem. Lelkem tiszta, nem rejteget titkos gyűlöletet, amiért megtagadtad őt tőlem.” Akkor sem felejténék el, példájával sokaknak megváltást

nyújtana, de a hit atyja nem lehetne, mert nagy dolog a vágyról lemondani, de nagyobb dolog azt megtartani, miután lemondtunk róla; nagy dolog az örökkévalót megragadni, ám nagyobb a mulandót megtartani, miután lemondtunk róla.

*Ter 37, 2—14a*

HÉTFŐ

## József a szentelt fiú

### Kiválasztás

Jákob családjának története a következő. Amikor József tizenhét esztendő volt, bátyjaival együtt a juhokat őrizte. Mivel még fiatal volt, apja feleségeinek, Bilhának és Szilpának fiai mellé osztották be. József közölte apjával, ami rosszat azokról mondtak. Izrael jobban szerette Józsefet mind a többi fiát, mivel öreg korában született. Ezért egy ujjas köntöst csináltatott neki. Mikor bátyjai látták, hogy jobban szereti, mint összes többi fiát, meggyűlöltek és nem tudtak vele barátságos szót váltani.

Józsefnek egyszer álma volt s azt elmondta testvéreinek. Így szólt hozzájuk: „Hallgassatok ide, milyen álmot láttam. Kévét kötöttünk a mezőn s íme az én kévém fölegyenesedve és állva maradt, a ti kévéitek pedig körülvették és meghajoltak az én kévén előtt.” Testvérei így válaszoltak: „No talán királyunk akarsz lenni és fölöttünk uralkodni?” Álma és elbeszélése miatt még jobban meggyűlöltek. Más alkalommal újra álmot látott és azt is elmondta bátyjainak. Így szólt: „Látjátok ismét álmom volt. A nap, a hold és a

csillagok meghajoltak előttem.” Amikor elbeszélte apjának és a testvéreinek, apja megfeddte, mondván: „Mit akar jelenteni ez az álom, amit láttál? Nekem, anyádnak és bátyáidnak, nekünk a földig kell hajolnunk előtted?” Bátyjai féltékenyek lettek rá, apja ellenben megjegyezte magának a dolgot.

Amikor bátyjai elmentek és apjuk juhait Szichemben legeltették, Izrael ezt mondta Józsefnek: „Bátyáid Szichemnél legeltetnek, gyere, hadd küldjelek el hozzájuk.” „Készen vagyok” — felelte. Akkor ezt mondta neki:

„Menj és nézz utána, hogy bátyjaid és a nyájak jól vannak-e s hozz hírt nekem róluk.” Így elküldte Hebron völgyéből s ő Szichembe érkezett.

## A II. Vatikáni Zsinat Dei Verbum kezdetű konstitúciójából

IÓAK 34. o.

### Krisztus teljessé tette a kinyilatkoztatást

Isten, aki az Ige által teremt és tart fenn mindent, a teremtetett dolgokban örök tanúbizonyságot tesz az emberek előtt önmagáról. Ezen felül már a kezdet kezdetén megmutatta magát ősszüleinknek, mert meg akarta nyitni a felsőbbrendű üdvösség útját.

Bűnbeesésünk után pedig a megváltás ígéretével az üdvösség reményét öntötte beléjük és szüntelenül gondját viselte az emberiségnek, hogy mindazoknak örök életet adjon, akik állhatatosan kitartanak a jóban, és keresik az üdvösséget.

Mikor pedig elérkezett az idő, meghívta Ábrahámot, hogy nagy nemzetté tegye. Ezt a nemzetet a pátriárkák után

Mózesen és a prófétákon keresztül, arra tanította, hogy egyedül őt ismerjék el élő és igaz Istennek, gondviselő Atyának és igazságos bírónak, és hogy várják a megígért Megváltót. Így készítette elő a századok folyamán az evangélium útját. Miután *többféleképpen és különböző módon szólt Isten a próféták útján, a végső korszakban a Fián keresztül beszélt hozzánk.* (Zsid 1, 1—2)

Ter 37, 18—28; 36

KEDD

## József az eladott fiú

### Áldozat

Mikor Józsefet testvérei messziről meglátták, még mielőtt közelükbe ért, azt indítványozták, hogy öljék meg. Így szóltak egymáshoz: „Nézzétek ott jön az álomlátó. Rajta, öljük meg, dobjuk egy ciszternába és mondjuk azt, hogy vadállat ette meg. Akkor majd meglátjuk mi lesz az álmaiból.” Mikor ezt Ruben meghallotta igyekezett kimenteni a kezükből és így szólt: „Ne vegyük el az életét.” Ruben még azt mondta nekik: „Ne ontsatok vért, dobjátok be a ciszternába, ott a pusztában, de kezeteiket ne emeljétek rá.” (ezt mondta), mert ki akarta menteni kezükből és vissza akarta küldeni apjához.

Mihelyt József testvéreihez ért, azok levették József ujjas köntösét, ami rajta volt, őt magát pedig megfogták és a ciszternába dobták. A ciszterna üres volt, víz nem volt benne. Azután leültek enni.

Amikor fölemelték szemüket és körülnéztek, izmaelita karavánt láttak közeledni Gileádból. Tevéik meg

voltak rakva gumival, balzsammal és illatos gyantával. Úton voltak vele, hogy Egyiptomba vigyék. Júda így szólt testvéreihez: „Milyen előnyünk származik abból, ha megöljük öcsénket és vérét betakarjuk? Gyer-  
tek adjuk el az Izmaelitáknak és ne emeljük rá kezünket. Mégis csak testvérünk, saját testünk.”  
Testvérei hallgattak rá. Amikor tehát a midinita kereskedők elhaladtak mellettük, eladták Józsefet 20 ezüstért az izmaelita kereskedőknek. Ezek Egyiptomba vitték Józsefet.

A midianiták pedig eladták őt Egyiptomban Potifárnak, a fáraó egyik kincstárnokának, az őrség parancsnokának.

## II. Vatikáni Zsinat „*Dei Verbum*” című konstitúciójából

IOAK 34. o.

Elküldte ugyanis Fiát, az örök Igét, aki megvilágosít minden embert, hogy az emberek között éljen és kinyilvánítsa Isten titkait.

Jézus Krisztus, a megtestesült Ige tehát *emberekhez emberként küldve, az Isten igéit közvetíti* (Jn 3, 34), és az Atyától rábízott üdvösségszerző művet viszi végbe.

Aki őt látja, látja az Atyát is. Ő fejezi be tehát és teszi tökéletessé a kinyilatkoztatást már a pusztja jelenlétével, önmaga kinyilvánításával, szavaival és tetteivel, a csodajelekkel, főleg azonban halálával és a halálból való dicsőséges föltámadásával, végül pedig az Igazság Lelkének elküldésével. Isteni tanúságtétel erősíti meg, hogy velünk van az Isten, és ezáltal megszabadít minket a bűn meg a halál sötétségéből, és örök életre támaszt föl.

A krisztusi üdvrend tehát sohasem múlik el, mert új és végleges szövetség. A mi Urunk, Jézus Krisztus dicsőséges eljöveteleig pedig már nem kell várunk semmiféle új, nyilvános kinyilatkoztatást.

*Ter 49, 1—18*

SZERDA

**Júda oroszlánja, Jákob megáldja fiait**

Áldás

Jákob azután hívta fiait és így szólt: „Gyűljetek össze, hadd adjam tudtokra, ami a távoli időkben rátok vár. Gyűljetek össze Jákob fiai és halljátok, hallgassátok meg Izraelt, atyátokat!

Ruben, elsőszülöttem, te erősségem és férfierőm zsengéje.

Első a tekintélyben és első a hatalomban.

De kiáradtál mint a víz, ezért a jövőben nem leszel első.

Mivel atyád fekhelyére léptél,  
s ellenemre beszennyezted fekhelyemet.

Simeon és Lévi test szerinti testvérek teljessé tették családságuk hatalmát. Nem ülök le tanácsukban, körükben nem veszek részt, mivel haragjukban férfiakat öltek meg, s gőgjükben bikákat szelidítettek meg. Átkozott legyen a haragjuk, ami heves volt, s a dühük, ami kegyetlen volt. Elosztom őket Jákobban, szétszórom őket Izraelben.

Júda, téged dicsérnek majd testvéreid, kezéd ellenségeid nyakán lesz. Atyád fiai meghajolnak előtted. Fiatal oroszlán lesz Júda, s a zsákmánytól kelsz fel

fiam. Azután elnyújtózkodik és úgy fekszik ott, mint egy oroszlán, mint egy nőstényoroszlán. Ki ingerelne?

Nem tűnik el a jel Júdától, sem a királyi pálca lábától, amíg le nem róják neki az adót és a népek nem engedelmeskednek neki. A szőlőtőhöz köti csikóját és a szőlővesszőhöz a nőstényszamár fiát. Borban mossa köntösét s a szőlő vérében ruháját. Szeme sötét, mint a bot, foga fehér, mint a tej.

Zebulun a tenger partján lakik. Kormányos a hajókon, hátát Szidónnak fordítja.

Isszachár, mint egy csontos szamár, amely karámok közt tanyáz. Mivel látta, hogy a nyugalom szép és a föld kedves, teherhordásra hajtotta meg a hátát és jobbággyá vált. Dán igazságot szolgáltat népének, mint bármely törzse Izraelnek.

Dán legyen olyan, mint a kígyó az úton, mint vipera az ösvényen, amely a ló bokájába mar, hogy a lovasa hátra esik.

A te üdvödet várom, Uram!

**Vilmosnak, a Szent Teodorik monostor apátjának „Az Isten szemléléséről” szóló értekezéséből I.**

IOÁK 15. o.

**Isten előbb szeretett minket**

Egyedül te vagy valóban Úr, te, aki uralkodol fölöttünk, és a te uralmad a mi üdvünket jelenti. Mert neked szolgálunk annyi, mint általad üdvözlünk.

Mert valóban hogyan is üdvözlünk általad, Urunk, ha nem azért, hogy te szeretsz, és a te szeretettedben vagyunk,

hiszen tőled származik üdvösségünk és te árasztod ránk áldásod. Ezért akartad Urunk, hogy Fiadnak, aki jobboldon ül, Jézus legyen a neve, amikor emberré lett. Jézus azt jelenti, hogy Üdvözítő, mert ő szabadította meg népét a bűntől, és nincs is más, akiben üdvünket lelhetnénk.

Ő kezdett el minket szeretni, mikor egészen a kereszthalálig szeretett. Szeretett és szeretete által ébresztett minket is szeretetre önmaga iránt, aki előbb szeretett minket mindvégig.

És így van ez jól. Először te szerettél minket, hogy mi szerethessünk téged. Nem szorulsz rá szeretetünkre, de hogyan érhetnénk el azt a célt, amit elénk helyeztél, ha nem szeretnénk téged?

Ezért szóltál atyáinkhoz a próféták által sokszor, és a végső napokban Fiad, a te Igéd által. Őáltala lett az ég és szájának lehellete által annak minden erőssége.

Hogy Fiad által szólsz — magadért — azt jelenti, hogy napvilágra hozod és kinyilvánítod, mennyire és hogyan szeretsz minket. Aztán saját Fiadat sem kímélted, hanem fölládoztad mindannyiunkért. Ő maga is szeretett minket és fölládozta magát érettünk.

Ter 49, 19—33

ADVENT I. CSÜTÖRTÖK

**Izrael sziklája (Jákob megáldja fiait)****Áldás**

Gád — rablóbandák szorongatják, de ő a sarkukban van, üldözi őket.

Ásernek bőségesen van kenyere és királyi csemegét szállít.

Naftali olyan, mint egy iramló szarvas, amelynek kedves borjai vannak.

József fiatal gyümölcsfa a forrás mellett, ágai föl-nyúlnak a falak fölé. Íjászok keserűséget okoztak neki, célbavették, és veszélybe sodorták. De egy erős széttörte íjukat, Jákob erősének keze, Izrael sziklá-jának neve szétzúzta karjuk inait, atyáid Istene, aki segítséget küld neked, a mindenható Isten, aki megáld téged felülről, az ég áldásának bőségével és az alant elterülő mélység áldásának bőségével.

a kebel és az anyaméh áldásának bőségével,

a kalász és a virág áldásának bőségével.

Ez mind szálljon József fejére,

A testvérei közül kiválasztott fejének tetejére.

Benjamin ragadozó farkas, reggel prédát eszik, este zsákmányt osztogat.

Ez Izrael tizenkét törzse, ez, amit atyjuk mondott nekik, amikor megáldotta őket. Mindegyikre a megfelelő áldást adta.

Azután parancsot adott nekik és így szólt: „Ha majd megtértem atyáimhoz, atyáim mellé, a hetita

Efron telkén lévő barlangba temessetek, Kánaán földjéről, Mamrétől keletre, a malcpelai telken levő barlangba, amelyet Ábrahám a hetita Efrontól vásárolt temetőhelynek. Ott temették el Ábrahámot és feleségét Sárát. Ott temették el Izsákot és Rebekát, s ott temettem el Leát. A telket és a barlangot erre a célra vásárolták a hetitáktól. Miután Jákob megadta fiainak a végső rendelkezést, visszahúzta lábát fekhelyére. Azután meghalt és megtért övéihez.

## Vilmos apát: Az Isten szemléléséről szóló értekezéséből II.

IOÁK 15. o.

Ilyen a te szavad, mindenható Igéd, melyet hozzánk küldtél Urunk, amikor a mindenség a nagy csöndben elmerült, azaz a tévelygés mélységében volt, leszállt királyi trónjáról, hogy keményen harcoljon a tévedés ellen, és szelíden érvényre juttassa a szeretetet. Mindaz, amit tett, mindaz, amit a földön mondott, a gyötrelmekig, a leköpdösésig és arculverésig, a keresztig és eltemettetésig, nem volt más, mint a te szavad Fiad által, szavad, mely minket szeretetre indít, a szó, amely fölkelte irántad a mi szeretetünket.

Lelkek Teremtője, te jól tudod, hogy az emberek fiait nem lehet szeretetre kényszeríteni, hanem ösztönözni kell őket erre. Mert hol kényszerítenek, ott már nincs szabadság, és akkor igazságosság sincs.

Te azt akartad, hogy szeressünk téged, mert az igazságban csak úgy szabadulhatunk meg, ha téged szeretünk. Mi pedig nem tudunk szeretni, ha nem te vagy a kezdeményező. Tehát, Urunk, amint szeretett Apostolod mondja: előbb te

szeretsz minket és először te szereted azokat, akik téged szeretnek.

Csakhoggy mi a szeretetnek azzal az érzésével szeretünk téged, amelyet te oltottál belénk. A te szereteted, a te jóságod a leginkább jó, a legfőbb jó, maga a Szentlélek, aki az Atyától és a Fiútól származik: Ő lebegett a teremtés kezdetén a vizek felett, vagyis az emberfiak zűrzavaros gondolatai felett. Ő mindenkinek felajánlja önmagát, mindenkit önmagához vonz azzal, hogy sugallatával és lelkesítésével vezeti, elhárítja azt, ami ártalmas, és gondoskodik arról, ami hasznára van, így egyesíti velünk az Istent és minket az Istennel.

*Ter 48, 8—20a*

PÉNTEK

**Efraim és Manasszé elnyerik az ősatyák áldását**

### Áldás

Mikor Izrael meglátta József két fiát, megkérdezte: „Kik ezek?” József így válaszolt atyjának: „Ez a két fiam, akiket Isten nekem adott.” Erre azt mondta: „Hozd ide őket, rájuk adom áldásomat.” Izrael szeme homályos volt az öregségtől, és nem látott jól. Amikor odavitte őket, megcsókolta és megölelte, majd így szólt Izrael Józsefhez: „Nem hittem volna, hogy viszontlátlak, de Isten még azt is megengedte, hogy utódait is lássam.” Erre József elhúzta őket a térdétől és arccal a földre borult. Majd fogta kettőjüket, Efraimot a jobbára, úgy hogy Izraelnek a baljára esett, Manasszét pedig a baljára, úgy hogy Izraelnek a jobbára esett és oda vitte őket. Izrael kinyújtotta jobbát és Efraim fejére tette, jöllehet ő volt a fiata-

labb, balját pedig Manassze fejére — ugyanis keresztbe tette a kezét — noha Manassze volt az idősebb. Azután e szavakkal áldotta meg Józsefet:

„Isten, akinek színe előtt jártak atyáink, Ábrahám és Izsák,

Isten, aki pásztorom volt, amióta csak élek, a mai napig,

az angyal, aki kivezetett minden szükségemből, áldja meg ezeket a fiúkat.

Éljen bennük tovább az én nevem s atyáimé, Ábrahámé és Izsáké,

Sokasodjanak és szaporodjanak el a földön.”

Amikor József látta, hogy atyja a jobbját Efraim fejére tette, nem tetszett neki. Megfogta atyja kezét, hogy elvegye Efraim fejrőlés Manassze fejére helyezze. Közben ezt mondta atyjának: „Ne úgy atyám, hiszen ez az elsőszülött. Tedd jobbodat az ő fejére.” De atyja vonakodott és így szólt: „Tudom fiam, tudom, ő is néppé lesz, ő is hatalmas lesz. Öccse azonban hatalmasabb lesz és utódai népek sokaságává válnak.” Így áldotta meg őket azon a napon, közben ezt mondta: „Bennetek kíván majd Izrael áldást magának, amikor így szól: Isten tegyen benneteket hasonlóvá Efraimhoz és Manasszéhoz.” Így Efraimot Manassze elé helyezte.

## Szent Bernát apát beszédeiből

### Sermo 5 in Adventu Domini, 1—3.

IÓAK 27—28. o.

Jöjjön el hozzánk Isten Igéje.

Mi az Úr hármasság eljövételét ismerjük. A harmadik a középső. Mert a kettő nyilvánvaló, de ez nem. Az elsőben látható volt a földön és együtt élt az emberekkel, de amikor saját szava szerint: *látták és gyűlölték is*. (Jn 15, 20) Az utolsóban *„minden test látni fogja Istenünk üdvösségét”* (Lk 3, 6), és *„fölnéznek rá, akit általszegeztek”*. (Jn 19, 37)

A középső Úrjövét rejtett és csak a választottak látják önmagukban, és lelkük üdvözülni. Először tehát testben jött és gyöngeségben, a középsőben lélekben és erőben érkezik, a végsőben pedig hatalommal és dicsőséggel. Ez a középső eljövét olyan, mint egy út, amelyen át az elsőből a végsőig jut el az ember: az elsőben Krisztus megváltásunk volt, a végsőben úgy fog megjelenni mint az életünk, a középsőben pedig mint nyugalomunk és vigaszunk jön el.

Hogy azonban ne csupán ügyeskedésnek tűnjék mindaz amit a középsőről elmondtunk, hallgassuk meg őt, magát: *„Aki szeret engem, megtartja tanításomat, s Atyám is szeretni fogja. Hozzá megyünk és benne fogunk lakni.* (Jn 14, 23) Másutt ezt olvassuk: *„Aki az Urat féli, a jót teszi.”* (Sir 15, 1) Úgy érzem, hogy többet állít arról, aki szereti és megtartja beszédét. Mert hol kell megtartani? Kétségtelenül a szívben, amint a zsoltáros mondja: *„Szívembe rejtettem szavaidat, hogy ne vétkezzem”*. (Zsolt 119, 11)

*Ter 28, 10—22*

SZOMBAT

**Az Isten háza és a mennyország kapuja****A megígért föld**

Jákob elindult Beersebából és Háránba ment. Eljutott egy helyre és ott maradt éjszakára, mert a nap már leszállt. Fogott egy követ azon a helyen, feje alá tette támasznak és lefeküdt azon a helyen aludni. Álma volt: íme, egy létra volt a földre állítva s a hegye az eget érte. S lám, Isten angyalai le- és feljártak rajta. Íme az Úr fölötte állt és így szólt: „Az Úr vagyok, atyádnak Ábrahámnak Istene és Izsák Istene. A földet, amelyen pihensz, neked és utódaidnak adom. Nemzetséged olyan lesz, mint a föld homokja, ki kell terjeszkedned nyugatra és keletre, északra és délre, általad s utódaid által nyer áldást a föld minden népe. Nézd, én veled vagyok. Mindenütt oltalmazlak, ahová mégy és visszavezetlek erre a földre. Nem hagylak el, míg véghez nem viszem, amit megígérttem neked. Jákob fölébredt álmából és így szólt: „Valóban az Úr van ezen a helyen és én nem tudtam.” Megborzadt és azt mondta: „Milyen félelmetes ez a hely, valóban itt van az Isten háza és itt van az ég kapuja.” Amikor Jákob másnap reggel fölébredt, vette a követ, amelyen fejét nyugtatta, felállította emlékköül és olajat öntött rá. A helynek a Bétel nevet adta: azelőtt Lusznak hívták a várost.

Jákob fogadalmat tett: „Ha Isten velem lesz és védelmez az úton, amelyen most járok, s ad kenyeret ennem, és ruhát, amit fölveszek magamra, és ha egészségben visszatérek Atyám házába, akkor az Úr

lesz az én Istenem. Ez a kő, amelyet emlékkőül felállítottam, az Isten háza lesz, és mindenből, amit adsz nekem, hűségesen tizedet adok neked.”

## Szent Bernát apát beszédeiből II.

Az Úr szavait így őriztem meg: „*Boldog, aki meg is tartja*”. (Lk 11,28) Ezért hatoljon le szíved mélyéig, járja át érzelmeidet és erkölcsödet. „*Edd a jót és lelked teljen el gyönyörűséggel*”. (Iz 55, 2) Ne feledd el kenyeredet megenni, nehogy elgyöngyüljön a szíved, „*hadd teljen el lelkem bőséggel, mint zsírral és velővel*”. (Zsolt 63, 6)

Ha így őrzöd meg az Úr szavait, biztos, hogy Ő is megőriz téged. Hozzád jön ugyanis a fiú az Atyával, jön a nagy Próféta, aki újjáépíti Jeruzsálemet és mindent megújít. Ezt teszi az advent, hogy „*amint hordozzuk a földi képet, úgy hordozzuk majd a mennyeit is*”. (1 Kor, 15, 48) Mert amint a régi Ádám az egész embert áthatotta és elfoglalta, úgy foglalja az egésztest le most Krisztus, aki az embert egészen teremtette, egészen megváltotta és egészen meg is dicsőíti majd.

## ADVENT 2. VASÁRNAP

*Jel 12, 1—6*

### Messiás

Az égen nagy jel tűnt fel: egy asszony, öltözete a nap, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona. Áldott állapotban volt, gyötrelmében és szülési fájdalmában kiáltozott.

Most egy másik jel tűnt fel az égen: egy nagy vörös sárkány, hét feje volt és tíz szarva, s mindegyik fején korona. Farkával lesöpörte az ég csillagainak egyharmadát és a földre szórta.

Ekkor a sárkány odaállt a szülő asszony elé, hogy mihelyt megszül, elnyelje gyermekét. Fiút szült, fiúgyermekét, aki majd vaspálcával kormányozza mind a nemzeteket. Gyermekeit elragadták és az Isten trónja elé tették. Az asszony a pusztába menekült, ahol Isten helyet készített számára, hogy ott éljen ezerkétszázhatvan napig.

### R. M. Rilke: Mária születése

Ford.: Rónay György

Válogatott versek, Magvető 1961. 261. o.

Ó, az angyaloknak mekkora erejükbe tellett,  
hogy mellükből, mint a zokogás, föl ne törjön a dal,  
hiszen tudták: ezen az éjszakán születik a Gyermek  
anyja, az Egyetlené, aki eljövend mihamar.

Sóhajtó suhanással arra mutattak a mélyben,  
hol Joákim magányos tanyája rejtezett;  
ah, érezték a tiszta sűrűdést magukban és a térben,  
de hozzá egyik sem ereszkedhetett.

Mert azok ketten a fáradtságtól már alig éltek.  
Egy szomszédasszony jött, segédkezett, maga se tudta miképp,  
s a vénember, bölcsen, kiment, s egy sötétlő tehénnek,  
hogy ne bőgjön, befogta száját. Mert így nem volt soha még.

*Ter 6, 9—22*

HÉTFŐ

## Az életmentő bárka

Igaz ember

Noének ez a története: Noé igaz ember volt, kifogástalanul élt kortársai között. Noé Isten színe előtt járt. Noénak három fia született: Szem, Kám és Jáfet. A föld azonban romlott volt Isten színe előtt, s a föld tele volt erőszakkal. Isten látta a földet: romlott volt, mert minden lény a rossz útjára tért.

Isten így szólt Noéhoz: „Elhatároztam, hogy elpusztítok minden lényt a földön, mivel a föld az emberek miatt megtelt gonossággal. Ezért eltörlöm őket a föld színéről. Építs magadnak bárkát fenyőfából s nádfonatból, kívül és belül kend be szurokkal. Így kell építened: 300 könyök legyen a bárka hossza, 50 könyök a szélessége és 30 könyök a magassága. Csinálj a bárka fölé tetőt. Az ajtót helyezd felülre, a bárka oldalára, és csinálj alsó, középső és felső emeletet. Ugyanis vízözönt bocsátok a földre, hogy eltöröljek minden testet, amely az ég alatt lélegzik. El fog pusztulni minden, ami a földön van. Veled azonban

szövetséget kötök. Te beszálsz a bárkába, te és veled együtt fiaid, a feleséged és fiaid feleségei. Minden élőlényből, minden testből vigyél kettőt a bárkába, hogy veled együtt életben maradjanak, egy hímeket és egy nőstényt. A madarak minden fajtájából, az állatok minden fajtájából, és a földi csúszómászók minden fajtájából kettőt-kettőt vigyél be, hogy életben maradjanak. Vigyél magaddal mindenféle ételt is, ami táplálékul szolgál, halmozz fel készletet, hogy nekik és neked eledelül szolgáljon. Noé úgy is tett, pontosan úgy járt el, ahogy Isten megparancsolta neki.

## Rabindranath Tagore

Ford.: Zoltán Vilmos

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988. 146. o.

Te alkottál végtelennek

Te alkottál végtelennek,  
Mert úgy tetszett a szívednek —  
Lelkem törékeny edénye,  
Mert akartad, testet öltött,  
Újra, újra kiüríted,  
S friss étellel újra töltöd.

Ezt a kicsiny nádtilinkót  
Mindenütt hordod magaddal  
És betöltöd a világot  
Örökké új dallamokkal.

Kezed halk érintésére  
Szívem bilincse lepattan,  
S ujjongó szavak születnek  
Arra, ami mondhatatlan.

Amit adsz, oly véghetetlen,  
Hogy nem fér el két kezemben —  
Évek tűnnek, korok múlnak,  
Folyton töltesz dús kezekkel,  
De az edény nem telik meg,  
S ahová töltés, mindig lesz hely.

Kiv 2, 23—25; 3, 1—6

KEDD

## Az el-nem-égő csipkebokor: Isten jelenléte

### Kinyilatkoztatás

Hosszú idő telt el, s közben meghalt Egyiptom királya. Izrael fiai pedig szolgaságban nyögtek, segítségért kiáltottak, és fohászuk felhatolt Istenhez nyomorúságukból. Isten meghallotta panaszukat és Isten megemlékezett az Ábrahámmal, Izsákkal és Jákobbal kötött szövetségről. Jóakaratóan tekintett le Izrael fiaira és felismerte...

Mózes, apósának, Jetrónak, Midián papjának a juhait őrizte. Egyszer messzire behajtott a juhokat a pusztába, és eljutott az Isten hegyéhez, a Hórebhez. Itt megjelent neki az Isten angyala a tűz lángjában, egy égő csipkebokorban. Mikor odanézett látta, hogy a bokor lángol, de nem ég el. Így szólt magában: „Odamegyek és megnézem ezt a különös jelenséget: hadd lássam miért nem ég el a csipkebokor.” Amikor az Úr látta, hogy vizsgálódva közeledik, az Isten megszólította a csipkebokorból:

„Mózes, Mózes!” „Itt vagyok” — felelte. Erre így szólt: „Ne közelíts! Vedd le sarudat a lábadról, mert a hely, ahol állasz, szent föld.” Azután így folytatta: „Én vagyok az Isten, atyáid Istene: Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákob Istene.” Erre Mózes eltakarta arcát, mert félt Istenre tekinteni.

## R. M. Rilke: Kilencedik elégia I.

Ford.: Vajda Endre

Válogatott versek, Magvető, 1961. 299. o.

Miért hát, hogyha ily romlandó, a lét idejét  
felajánlani, babér módjára, mely minden más zöldnél  
sötétebb kissé, mindegyik levélnek a szélén  
apró hullámok (szélnek kacagása) —: miért hát  
akkor emberit akarni — és, sorsot kerülve  
sorsot áhítani? . . . .

Ó, nem, mintha boldogság volna,  
elhamarkodott előlege egy közeli veszteségnek.  
Nem kíváncsiságból, vagy a szív gyakorlata végett,  
ami benne volna szintén a babérban . . .  
Hanem, mert itt lenni oly sok, és nyilván szüksége van ránk  
minden itteninek, eme tüdőknek, kik oly különös mód  
ránk hagyatkoznak. Ránk a leginkább tűnőkre. Egyszer,  
minden csak egyszer. Egyszer és soha már. És mi ugyancsak  
egyszer. Soha újra. De az, hogy voltunk  
egyszer, ha csupán egyetlen egyszer  
földiek voltunk: nem vonható vissza soha.

*Kiv 3, 7—15*

SZERDA

**Isten a szabadító, kinek neve: Örökkévaló****Szabadítás**

Az Úr pedig így szólt: „Láttam Egyiptomban élő népem nyomorúságát és hallottam a munkafelügyelőkre vonatkozó panaszát; igen ismerem szenvedését. Azért szálltam le, hogy kiszabadítsam az egyiptomiak hatalmából, és hogy kivezessek arról a földről egy szép, tágas országba, egy tejjel-mézszel folyó országba, a kánaániták, a hetiták, az amoriták, a periziták, a hivviták és a jebuziták területére. Most tehát Izrael fiainak a kiáltása felhatolt hozzám, és láttam a gyötrelmet is, amellyel az egyiptomiak kínozzák őket. Ezért menj, elküldelek a fáraóhoz, hogy népemet, Izrael fiait kivezessed Egyiptomból.”

Mózes így szólt Istenhez: „Ki vagyok én, hogy a fáraóhoz menjek és Izrael fiait kivezessek Egyiptomból?” Isten ezt válaszolta: „Veled leszek s ez lesz a jel, amelyről felismered, hogy küldetésed tőlem van... Ha majd kivezetted a népet Egyiptomból, ezen a hegyen mutattok be áldozatot Isteneteknek.”

Mózes ezt mondta Istennek: „Ha megérkezem Izrael fiaihoz és így szólok hozzájuk: Atyáitok Istene küldött, akkor majd megkérdezik: mi a neve? — mit feleljek erre?” Isten ezt válaszolta: „Én vagyok az, aki vagyok.” Azután folytatta: „Így beszélj Izrael fiaihoz: Aki van, az küldött engem hozzátok.” Azután még ezt mondta Isten Mózesnek: „Jahve, atyáitok Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákob Istene küldött hozzátok. Ez az én nevem minden időkre, s így kell neveznetek nemzedékről nemzedékre.”

**R. M. Rilke: Kilencedik elégia II.**

Így hát hajszoljuk magunkat és véghez akarjuk vinni  
belé akarjuk zárni a mi egyszerű kezeinkbe,  
telezsúfolt pillantásunkba és szótlan szívünkbe.  
Hogy vele egy legyünk. Kinek adjuk? Legszívesebben  
megőriznénk örökre mindent . . . a másik viszonyulásba  
mit vihetünk át, jaj? Szemléletünket, az itten  
lassan tanultat, nem, és abból, mi itt esett, semmit.  
Szóval a kínokat. Szóval a lét nehezékét,  
szóval a szerelem hosszú tapasztalatát, —  
szóval csupa mondhatatlant. De később  
mit ér ez a csillagok közt: bennük a mondhatatlan — jobb:  
hisz a vándor sem egy marék földet, senkinek semmit se  
mondót,

hoz le a hegyet övező lankáról a völgybe,  
hanem egy tiszta, meghódított szót, a sárga és kéklő  
enciánt. Miért vagyunk itt? Kimondani tán: hogy  
ház, híd, kapu, korsó, almafa. ablak, —  
legfeljebb: torony, oszlop . . . de mondani, értsd meg,  
ó, mondani úgy, ahogyan mélyükben a dolgok sem gondolták  
még. Vajon nem a zárt ajakú föld  
titkos csele készteni rá a szerelmeseket, hogy  
ujjongva ujjongjon minden az érzéseikben?  
Küszöb: két szeretőnek  
elkoptatni tovább a vén kapunak küszöbét  
kissé, az előttük jártak után és  
az utánuk jövődők előtt . . . , de könnyű.

*Szám 17, 16—26*

CSÜTÖRTÖK

**„Áronnak vesszeje kivirágzék”**

## Kiválasztás

Ekkor az Úr azt mondta Mózesnek: „Szólj Izrael fiaihoz: adjon neked minden törzs, minden vezér egy botot, törzsenként összesen tizenkét botot, s mindegyik írja rá a magáéra a nevét. Áron nevét pedig írd Lévi botjára; mert az ő törzsüknek a vezérét is megilleti egy bot. Aztán tedd őket a megnyilatkozás sátrában a bizonyosság elé, ahol meg szoktam nyilatkozni neked. Annak a botja, akit kiválasztok, kihajt. Így magam vetek véget Izrael fiai ellenetek irányuló zúgolódásának.

Mózes így szólt Izrael fiaihoz s vezérek mind átadták neki botjukat, minden vezér egyet, törzsenként, összesen tizenkét botot; köztük volt Áron botja is. Mózes letette az Úr elé a botokat a tanúság sátrában. Mire Mózes másnap reggel belépett a tanúság sátrába, lám, Áron botja, Lévi törzsének a botja hajtott ki: rügyet fakasztott, virágba borult s mandulát érlelt. Mózes az összes botot kivitette az Úr színe előtt Izrael fiaihoz, mindnyájukhoz. Megnézték s mindegyikük (újra magához) vette a botját.

Az Úr azonban azt mondta Mózesnek: „Áron botját vidd vissza a tanúság elé, megőrzés végett, figyelmeztetésül a lázadóknak. Így vess véget zúgolódásuknak, nehogy újra fölbredjenek ellenem, s meg kelljen halniuk. Mózes így tett, ahogy az Úr parancsolta neki, aszerint járt el.

## R. M. Rilke: Kilencedik elégia III.

Itt van a mondható ideje, itt a hazája.  
 Szólj és vallj. A megélhető dolgok  
 inkább elenyésznek, mint valaha, mert  
 kiszorítja őket, helyükbe lépve, a képnélküli cselekvés.  
 Cselekvés kéreg alatt, mely boldogan mállik, ha bentről  
 kinőnek a tettek és más határt vonnak maguknak.  
 Pörölyök között a szív  
 megmarad, mint a fogak  
 között a nyelv, amely mégis  
 mégis dicséretet mond.

*MTörv 18, 9; 13—22*

PÉNTEK

„Neked prófétát támaszt az Úr körödből”

### Prófétaság

Ha bevonulsz arra a földre, amelyet az Úr, a te Istened ad neked, ne tanuld el az ottani népektől az utálatos dolgokat.

Légy egészen hű az Úrhoz, a te Istenedhez. Ha ezek a népek, amelyeket elűzől hallgatnak is a jövőmondókra meg a varázslókra, neked az Úr, a te Istened nem engedi ezt meg.

Neked prófétát támaszt az Úr, körödből, testvéreid közül, mint engem, őrá hallgassatok. Pontosan ezt kívántad, az Úrtól, a te Istenedtől a Hórebén, egybegyűléstek napján, mikor ezt mondtad: „Nem hallgatom tovább az Úrnak, az én Istenemnek a hangját s nem nézem tovább ezt a hatalmas tüzet, nehogy meghaljak!” Erre így szólt hozzám az Úr: „Helyesen beszéltek. Prófétát tá-

masztok nekik testvéreik köréből, mint téged, neki adom ajkára szavaimat, s ő mindent tudtukra ad, amit megparancsolok neki.” Ha valaki nem hallgat szavaira, amelyeket az én nevemben hirdet, akkor magam leszek, aki számadást kérek attól az embertől. Annak a prófétának pedig, aki egyetlen olyan szót is merészel hirdetni a nevemben, aminek a hirdetésével nem bíztam meg, vagy aki más isteneknek a nevében beszél, az ilyen prófétának meg kell halnia.

Lehet, hogy azt mondd magadban: Miről ismerjük fel azokat a szavakat, amelyeket nem az Úr mondott. (Tudd meg hát:) azok a szavak, amelyek, bár a próféta az Úr nevében hirdeti őket, nem válnak valósággá s nem teljesülnek, olyan szavak, amelyeket nem az Úr mondott. A próféta mondta őket elbizakodottságában, nem kell tőlük tartanod.

## R. M. Rilke: Kilencedik elégia IV.

Zengd az angyalnak a földet, ne mondhatatlant, neki nem nagyzozhatsz nagyszerű érzéssel; a világegyetemben, ahol erőbben érez, újonc vagy. No rajta, mutasd hát neki az egyszerűt, azt ami öltőről öltőre szállva él a kezünkben és él a szemünkben, mint a sajátunk. A dolgokat mondd. És ő ámulva áll, mint magad is álltál a római kötélverőnél vagy a nílusi fazekas előtt. Mutasd neki, mennyire miénk, boldog és büntelen egy tárgy, s még a síró panasz is tiszta alakra sóvárog, tárgyként szolgál vagy tárgyba hal el — s hegedűnkről túlra boldogan száll. És ők, az átlényegüléstől élő dolgok, megértik majd, hogy dicsőítéd őket; múlandók, bennünk, a legmúlandóbbakban megsejtik a mentőt. A szívnek sötétjében mibelénk — ó végtelenség — mi belénk áhítanak áthasonulni! végül akárkik is volnánk.

1 Sám 16, 1—13

SZOMBAT

„Az ember a külsőt nézi, az Úr azonban a szívet”

### Kiválasztás

Az Úr így szólt Sámuelhez: „Meddig akarsz még Saul miatt bánkódni, amikor elvetettem, hogy ne uralkodjék tovább Izrael fölött? Töltsd meg szarudat olajjal és kelj útra. Menj el Izájhoz Betlehembe, mert a fiai közül szemeltem ki királyt.” „Hogy mehetnék — felelte Sámuel —, hiszen ha Saul hírét veszi, megöl.” Az Úr azonban ezt mondta: „Vigyél magaddal egy üszőt és mondd: Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak. Aztán hívd meg Izájt az áldozatra. S

majd magam adom tudtadra, mit tegyél. Föl kell ugyanis kenned, akit majd megnevezek.”

Sámuel megtette, amit az Úr parancsolt neki. Amikor Betlehembe ért, a város vénei szorongva mentek eléje, s megkérdezték: „Jót jelent jövedeled látóember?” „Igen, jót — válaszolta —, áldozatot jöttem bemutatni. Tisztuljatok meg s gyertek el az áldozatra.” Aztán megtisztította Izájt és fiait, és meghívta őket az áldozatra.

Amikor megérkeztek és meglátta Eliábot, azt gondolta: „Nos itt áll fölkentje az Úr előtt.” Az Úr azonban azt mondta Sámuelnek: „Ne a külsejét és magas termetét nézd, mert hisz elvetettem. Isten ugyanis nem azt nézi, amit az ember. Az ember a külsőt nézi, az Úr azonban a szívet.” Akkor Izáj odaszólította Abinadabot és Sámuel elé állította. De ő azt mondta: „Nem őt választotta ki az Úr.” Most Izáj Sammát állította elé, de megint azt mondta: „Nem őt választotta ki az Úr.” Izáj így bemutatta Sámuelnek hét fiát, de Sámuel így szólt Izájhoz: „Ezeket nem választotta ki az Úr.” Aztán Sámuel megkérdezte Izájt: „Mind itt vannak a fiaid?” „A legkisebb nincs itt —, válaszolta — a nyáját őrzi.” „Sámuel erre meghagyta Izájnak: „Küldj el valakit, keresse meg, mert addig nem ülünk hozzá az áldozati lakomához, amíg itt nincs”. Izáj elküldött érte. Vörös volt, nyílt tekintetű és szép termetű. Az Úr így szólt: „Rajta, kend föl, mert ő az!” Erre fogta az olajos szarut és fölkenete testvérei körében. Attól a naptól eltöltötte Dávidot az Úr lelke, Sámuel meg útra kelt és elment Rámába.

**R. M. Rilke: Kilencedik elégia V.**

Föld, hát nem ezt akarod: újra teremtetni bennünk,  
láthatatlanná? — Vajon nem az álmaid álma,  
hogyan az leszel egyszer? — Föld! láthatatlan!  
Ha nem az átváltozás: mi volna hát sürgős parancsod?  
Föld, te kedves, akarom. Hidd el, nem kellene több tava-  
szod, hogy megnyerj magadnak, egyetlen,  
ó egyetlen egy is már túl sok a vérnek.  
Neked szántam már magamat régóta, névtelenül.  
Mindig is igazad volt és a te szent ötleted a  
meghitt, drága halál.  
Látod, én élek. Miből? Nem lesz kevesebb  
sem a gyermekség, sem a jövő... Létek megszámlálhatatlan  
sokasága sarjad szívemből.

## ADVENT 3. VASÁRNAP

*Iz 7, 10—22*

**„Immanuel: velünk az Isten”**

Az Úr napja

Az Úr újra szólt Acházhoz. Azt mondta: „Kérj magadnak jelet az Úrtól, akár az alvilág mélységeiből, akár felülről a magasból.” De Acház így válaszolt: „Nem kérek jelet, nem kísértem az Urat.”  
Erre a próféta azt mondta:

„Halljátok hát Dávid háza!  
Nem elég nektek, hogy próbára teszitek  
az emberek türelmét,  
még az én Istenem türelmét is  
próbára teszitek?  
Ezért az Úr maga ad nektek jelet:  
Íme a Szűz fogan, fiút szül,  
és Immanuelnek nevezi el.  
Aludttej és méz lesz a tápláléka,  
amíg meg nem tanulja elvetni, ami gonosz,  
és a jót választani.  
Mert mielőtt ez a gyermek még megtanulná,  
hogy ami gonosz, azt elvesse, és a jót válassza,  
pusztává lesz az az ország,  
amelynek két királya most rettegésben tart.  
Rád, népedre és atyád házára  
olyan napokat hoz majd az Úr,

amilyenek nem voltak,  
amióta Efraim elszakadt Judától,  
(csak Asszíria királya /idején).  
Azon a napon az Úr füttyszóval elhívja majd  
Egyiptomból, a Nílus vidékéről a legyeket  
és Asszíria földjéről a méheket.  
El is jönnek és megtelepszenek  
a meredek völgyekben, a sziklák hasadékaiban,  
minden bozótban és minden legelőn.  
Azon a napon az Úr leborotválja majd  
a Folyamon-túlról bérelt borotvával,  
azaz Asszíria királya által  
a fejet és a test szőrét,  
sőt a szakállt is elveszi.  
Azon a napon mindenki  
csak egy fejőstehenet és két juhot tart.  
És a tej bősége miatt, amit adnak,  
aludttej és méz lesz mindenkinek a tápláléka,  
aki csak életben marad ebben az országban.

## Nagy Szent Gertrúd

Ford.: Ágoston Júlia

Fohászok és Vallomások, 1988. Vigilia, 450—451. o.

Advent 3. vasárnapján, amikor a Gaudete in Domina-t éneklik, (Örvendezzetek az Úrban), amikor kimeríthetetlen kegyességedből szent testedet és véredet magamhoz vettem a szentáldozásban, elsodró vággyal töltöttem be szívemet, s ajkamról ellenállhatatlanul bugyogtak a szavak: „Megvallom, Uram, hogy érdemeim szerint nem vagyok méltó legcsekélyebb ajándékok vételére sem, de a jelenlevők érde-

meire és vágyakozására való tekintettel, kérve kérlek: szegezd át szívemet szereteted nyilával.” Ekkor legott megéreztem kegyelmed belső kiáradásából, másrészt a keresztre feszített képeden megnyilatkozó bizonyos jelből, hogy kérésem meghallgatásra talált.

Mikor az életadó szentség vétele után csöndes imádkozóhelyemre visszatértem, úgy tetszett, mintha egy festett feszület jobb oldalsebéből nyílhegyes napsugár törne elő. Ez először megnyúlt, aztán összehúzódott, majd megint felém nyúlt, s szívemet egy darabig szelíden magához vonta. Vágyam azonban még így sem elégült ki egészen addig a szerdáig, amikor a mise végén híveid megtestesülésed szent titkáról és az angyali üdvözletről emlékeztek meg. Erre irányult az én figyelmem — ha kissé lanyhán is —, amikor íme, megjelentél előttem, s egészen váratlanul megsebezted szívemet ezekkel a szavakkal: „Minden érzelmed áradása itt folyjon egybe: folyjon egybe minden gyönyöröd, vágyad, örömed, fájdalmad, rettegésed, folyjon egybe minden más érzelmed szeretetemben!”

Ekkor eszembe jutott mindaz, amit egykor hallottam: a sebre fürdő, kenet és gyolcs szükséges. Akkor még nem tudtam, mit tegyek. Csak később tártad föl előttem egyik nővéred által, aki sokkal állhatatosabban és gyöngédebb szeretettel szoktatta hozzá fülét isteni sugallataid meghallásához, mint én. Ő azt tanácsolta, hogy kereszten függő szentséges Szíved imádjam szakadatlanul. Forró szeretetedből merítsem az áhítat patakját, ezzel mossam le vétkeimnek szennyét; mérhetetlen szereteted forrásából vegyem a hála kenetét minden megpróbáltatás ellen; a hathatós és erős szeretet készítse el megigazulásom kötelékét, ezzel irányítsam feléd minden gondolatomat, szavamat és cselekedetemet, ezzel tapadjak hozzád elválaszthatatlanul.

*Iz 51, 17 — 52, 2*

HÉTFŐ

**„Vigasztalódjál, vigasztalódjál én népem” I.**

## Szabadítás

Ébredj föl, ébredj föl, kelj föl Jeruzsálem!  
Te, aki megittad az Úr kezéből haragja poharát,  
a mámorító kelyhet fenéig ürítetted.  
Nem volt senki sem, aki gyámolította volna  
a fiai közül, akiket a világra hozott.  
Nem volt senki, aki kézen fogta volna,  
azok közül, akiket fölnevelt.  
Két csapás ért — ki sajnálkozik rajtad?  
Pusztulás és romlás, éhínség és kard —  
ki vigasztal meg téged?  
Fiaid ott hevernek tehetetlenül az utcasarkokon,  
mint a hálóba esett zerge.  
Telve az Úr haragjával,  
Istened fenyegetésével.  
Azért halljad, te megalázott,  
aki részeg vagy, de nem a bortól.  
Ezt mondja Uralkodód, az Úr, a te Istened,  
aki megvédelmezi népét:  
Nézd, kiveszem kezedből a mámorító kelyhet,  
és haragom poharát nem kell többé innod.  
Kínzóidnak kezébe adom, azoknak a kezébe,  
akik így szóltak hozzád:  
„Görnyedj meg, hadd tapossunk rajtad.”  
És te olyanná tetted hátadat, mint a föld,  
mint az utca, amelyen járnak-kelnek.  
Kelj föl, kelj föl, öltözz erőbe Sion!  
Öltsd fel legszebb ruhádat, Jeruzsálem, te szent város!

Mert nem megy át többé rajtad  
sem körülméletlen,  
sem tisztátalan.  
Rázd le a port magadról, kelj föl,  
rabságot szenvedett Jeruzsálem!  
Olld le nyakad bilincseit,  
Sionnak fogoly leánya!

### Angelus Silesius I.

Ford.: Sík Sándor: Fohászok és vallomások Vigilia 1988.  
47—50.

A kerubi vándor

Nem hiszek a halálban: haljak bár minden órán,  
Mind valamennyiszer magasabb élet vár rám.

Egyedül a halálban lehetünk szabadok.  
Mondom: minden dolog között ő a legjobb dolog.

Nem élek, nem halok: Isten maga hal bennem,  
És mindig mindenestül Ő él az életemben:

Mondom: Nem hal meg semmi, csak épphogy másik élet;  
(Ha még oly nyomorult is), csak a halálban éled.

Nem mozgat semmi téged, magad vagy a kerék Te:  
Mely magától szalad és nincsen pihenése.

Ha válogatás nélkül veszed a dolgokat,  
Örömben, fájdalomban nyugalmad egy marad.

Ki a pokolban is pokoltalan nem élhet,  
Nem adta még meg magát egészen Istenének.

Iz 52, 7—10

KEDD

„Vigasztalódjál, vigasztalódjál én népem” II.

## Szabadítás

Milyen szép a hegyeken  
annak a lába, aki jó hírt hoz;  
aki békét hirdet, örömhírt hoz,  
és kikiáltja a szabadulást.  
Aki azt mondja Sionnak:  
„Királlyá lett a te Istened.”  
Figyelj csak! Őrszemeid kieresztik a hangjukat,  
és mind ujjonganak, mert szemtől szemben látják,  
hogy visszatér az Úr a Sionra.  
Ujjongva énekeljetez mindnyájan,  
Jeruzsálem romjai,  
mert az Úr megvigasztalja népét,  
és megváltja Jeruzsálemet.  
Az Úr felfedte szent karját  
Minden nemzet szeme láttára.  
És meglátja a föld minden határa,  
hogy szabadulást szerez Istenünk.

## Angelus Silesius: A kerubi vándor II.

Csoda dolog az Isten, az Ő, amit akar,  
És ami: azt akarja, mérték- és céltalan.

Végtelen nagy az Isten (egyhamar elhiggyétek!)  
Soha még Ő sem éri végét istenségének.

Isten áll, alap nélkül, méredzik mérték nélkül.  
Ember megérted ezt, ha szellem vagy szellemérül.

Csak egyet szeretek, s hogy mi az, nem tudom:  
S mert nem tudom, azért akarom oly nagyon.

Ha szeretsz valamit — (nem *ez* vagy *az* az Isten)  
Úgy semmit sem szeretsz, hát a valamit vedd el.

Boldog való vagyok, vagy tán valótalan,  
Mindennek ismeretlen, más és rokontalan.

Idő: mint az öröklét; — Öröklét: mint idő, —  
hacsak különbözésük benned nem áll elő.

Ki rendületlen-egy, öröm-kín-bánatában,  
Attól nincs messze már Isten egyformasága.

*Mik 4, 1—8*

SZERDA

„Siónról származik a törvény, Jeruzsálemből  
az Úr szava”

### Hazatérés

A napok végén  
Az Úr templomának hegye  
a hegyek orma fölé emelkedik,  
magasabb lesz minden halomnál.  
A népek odasereglenek,  
hatalmas nemzetek tódulnak oda.  
„Gyertek — mondják — menjünk fel az Úr hegyére,  
Jákob Istenének templomába,

hogy tanítson meg minket útjaira,  
és az ő ösvényein járunk.  
Mert Sionról származik a törvény,  
Jeruzsálemből az Úr szava.”  
Nagy nemzeteken uralkodik majd,  
hatalmas népek fölött ítélkezik.  
A kardjukból ekevasat kovácsolnak,  
a lándzsájukból meg sarlót.  
Nem ragad többé kardot nemzet nemzet ellen,  
nem tanulják többé a hadviselést.  
Szőlője tövében ül majd mindenki,  
meg fügefája alatt, és senki sem zavar senkit.  
A Seregek Urának ajka mondta ezt így.  
Minden nemzet a maga  
istenének nevében jár,  
mi pedig az Úrnak, a mi Istenünknek nevében járunk,  
örökkön-örökké.  
Azon a napon — mondja az Úr —  
összegyűjtöm majd a sántákat,  
egybegyűjtöm a száműzötteket  
és akiket megbüntettem.  
A sántákat maradékká teszem,  
az elfáradtakat hatalmas néppé,  
s az Úr uralkodik majd rajtuk a Sion hegyén  
mostantól fogva mindörökké.  
Hozzád meg Nyájnak tornya,  
és Sion leányának Ofelje,  
visszatér a hajdani hatalom,  
Jeruzsálem leányának királysága.

### Angelus Silesius: A kerubi vándor III.

Mustármag szellemünk; ha napja ráragyog:  
Boldog gyönyörűséggel, mint Isten, nőni fog.

Ember, míg fáradsággal, munkával törsz erényre,  
Addig még nem tiéd, csak hadakozol érte.

Istenhez ne kiálts: a kútfő tenmagadban:  
Amíg el nem tömöd, omlik elállhatatlan.

Ha nincs bizalom benned és úgy imádkozol,  
S nem hagysz Istenre mindent: vigyázz, káromkodol.

Kinek a lába béna, vakok a szemei,  
Éber legyen: tán Istent valahol megleli.

Ember, ha nyugtodért keresed az Urat,  
Magadat keresed, nem Őt: még szolga vagy.

Lehetnék bár szeráf: ha amúgy többet érek  
Az Úrnál, legyek inkább leghitványabb féreg.

Gonosztól lelkedet kereszt és Golgota,  
Ha ott nincs benned is, nem váltja meg soha.

*Mik 5, 1—4a; 6—7*

CSÜTÖRTÖK

„Ő lesz a béke”

Messiás

De te, (Betlehem) Efrata,  
bár a legkisebb vagy Juda nemzetségei között,  
mégis belőled születik majd nekem,  
aki uralkodni fog Izrael felett.  
Származása az ősidőkre,  
a régmúlt időkre nyúlik vissza.  
Ezért elhagyja őket az Úr,  
míg nem szül, akinek szülnie kell,  
és testvéréhez, Izrael fiaihoz  
vissza nem tér a maradék.  
Föllép és legelteti nyáját  
az Úr erejében,  
Az Úrnak, az ő Istenének  
fenséges nevébe.  
Letelepedhetnek,  
mert hatalmát kiterjeszti  
egészen a föld határáig.  
Ő maga a béke lesz.  
Jákob maradéka  
olyan lesz majd a sok nép között,  
mint a harmat, amely az Úrtól jó,  
mint az esőcsepp a zöldellő mezőn:  
nem emberben bízik,  
és nem szorul ember fiára.  
Akkor Jákob maradéka  
olyan lesz majd a sok nép között,  
mint az oroszlán az erdő vadjai között,

mint az oroszláncölők a juhnyájban:  
amerre jár, gázol és zsákmányol,  
és senki sem ragadja el tőle a zsákmányt.

### **Angelus Silesius: A kerubi vándor IV.**

Nehéz a szeretet. Szeretni nem elég:  
Kell, hogy — mint Isten — a szeretet maga légy.

Oly fényben él az Isten, amelyhez nincsen út;  
Ki úttá maga nem lesz, láttáig sohse jut.

Megállj, hová rohansz? Tebenned van a menny:  
Soha meg nem találod az Istent más helyen.

Hogyan lehet még ó ember, még valamire vágyad,  
Ha átölelted Istent s a mindent megtaláltad?

Ki úgy van, mint ki nincs, és nem is volt soha,  
Az már-már csupa Isten (ó, örömünk oka!)

Én nekem kell az Isten, én kellek őneki:  
Ő engemet segít, én Őt kifejleni.

Az Isten képét hordom. Ha úgy tetszik neki,  
Önnönmagát csak bennem, bennünk, szemlélheti.

Istennek igéjében élnek a teremtmények:  
Hogy omlanának hát el, hogyan enyészhetnének?

Olyan csendes az Isten, a semminél is semmibb.  
Az látja, aki látja a mindenben a semmit.

Kell, hogy a nap legyen és fénnyel festeném meg  
Színtelen óceánját a teljes istenségnek.

*Mik 7, 7—13*

PÉNTEK

„Az Úrra emelem tekintetem”

Az Úr napja

De én az Úrra emelem tekintetem,  
az Istenben bízom, aki megment,  
az én Istenem meghallgat engem.  
Ellenségem, ne örülj!  
Igaz, elestem, de fölkelek,  
sötétségben éltem, de az Úr a világosságom.  
Az Úr haragját el kell viselnem  
— hisz vétkeztem ellene —  
mindaddig, míg ítéletet nem hoz ügyemben,  
és igazságot nem szolgáltat nekem.  
Elvezet a világosságra és megláthatom  
igaz tetteit.  
Ha látja ellenségem,  
elborítja a szégyen,  
azt, aki így szólt hozzám:  
„Ugyan hol az Úr, a te Istened?”  
Szemem örömmel látja majd  
amikor eltiporják  
mint az utca sarát.  
Elérkezik a nap, amikor fölépítik sáncaidat,  
a nap, amikor kiterjesztik határaidat,  
a nap, amikor mindenki hozzád siet  
Asszíriától Egyiptomig, Tirusztól a Folyóig,  
egyik tengertől a másikig.  
A föld pusztasággá lesz  
lakói miatt, tetteik gyümölcse miatt.

## Charles Peguy: A remény

Szolgálat /40. 85. o.

A szereteten, mondja Isten, nem csodálkozom.

Nem is csodálatos.

Ezek a szegény teremtmények olyan szerencsétlenek, hogy hacsak

nincs valakinek a szíve kőből, lehetetlen nem szeretnie egyiknek a másikat.

Testvérek, hogy is ne szeretnék egymást.

Hogy is ne vonnák el szájuktól a kenyeret, a mindennapi kenyeret, hogy egy-egy nyomorult gyermeknek adják, ha útjukba vetődik.

Testvérük, a fiam.

Olyan nagyon szerette őket.

De a reményen, mondja Isten, azon csodálkozom.

Még én is.

Mert az csodálatos.

*Mik 7, 14—20*

SZOMBAT

„Irgalmazz nekünk, amint megesküdtél Atyáinknak”

Remény

Legeltesd botoddal népedet,  
örökséged nyáját,  
amely egyedül él az erdőben,  
egy gyümölcsöskertnek a közepén.

Bárcsak legelhetne a Básánon és Gileádban,  
mint hajdanában!

Mint azokban a napokban,  
amikor kivonultál Egyiptomból:  
mutass nekünk csodajeleket!

Látni fogják a népek és megszégyenülnek  
minden hatalmuk ellenére;

a kezüket a szájukra teszik,  
a fülük pedig megsüketül.

Homokot esznek, mint a kígyó,  
mint a földön csúszó állatok.

Búvóhelyükről remegve jönnek elő,  
félnek és rettegnek színed előtt.

Melyik Isten olyan, mint te,  
aki elveszed a gonoszságot,  
és megbocsátod a vétkeket?

Aki nem haragszol mindörökre,  
hanem kedved leled az irgalomban?

Irgalmazz nekünk még ez egyszer,  
tipord össze vétkeinket,

vesd a tenger mélyére  
minden bűnünket!

Tanúsíts hűséget Jákob iránt,  
irgalmat Ábrahám iránt,  
amint megesküdtél atyáinknak  
ősidőktől fogva.

## Pilinszky János: A magányról

Szög és olaj., Vigilia 1982.

Szöveget gondozta: Jelenits István

Az ember magányos: bűnében éppúgy, mint erényében, érettségében. Hiába van ezer szállal beágyazva az univerzumba, hiába van otthona, gyereke és felesége.

De ez a magány nem valamiféle „műhiba”. Az ember magánya fönntartott hely, mit egyedül Isten kegyelme tölthet be. Könnyű vigasz nem segít rajta. Épp ezért magányunk lényünk legértékesebb része és már pusztán tudomásul vétele is meghaladása önmagunknak. Beckett drámái ilyen értelemben éppúgy szakrális drámák, mint a nagy görögök kiúttalan tragédiái voltak. Megannyi Veronika-kendő. Negatív lenyomata annak a kifejezhetetlen magánynak, aminek először magány, aztán várákozás, végül beteljesedés a neve.

Gyötrelmes folyamat ez. Annyi azonban biztos, hogy minden előlegezett teljességnél értékesebb elhagyatottságunk, emberi nyomorunk hiteles számbavétele. Csak azok, akik fölismerték magányuk gyógyíthatatlan mélységét, realitását, kezdek egyáltalán reménykedni, várákozni a szó természetfeletti értelmében. Nincs erősebb, valódibb szavunk a bennünk várákozó magány, elhagyatottság kiáltásánál, ennél a beszédes, könyörgő csöndnél, mely egyedül azzal mutat magára, hogy van. Pascal gondolata, hogy az élet halálíg tartó agónia, nem pesszimista gondolat. Ellenkezőleg. Ez az a csend, amely egyedül képes ajkára venni az áhított és már-már kimondhatatlan szót: alleluja! Persze, boldogok, akik már életükben

rátaláltak erre a szóra. De már nem boldogtalanok azok se, akik minden hazugság és kendőzés nélkül még a beteljesülést és alleluját megelőző szavaknál tartanak. Mivel az, akinek volt ereje kimondani, hogy „Uram, Uram, miért hagytál el engem”? — tévedhetetlenül és visszavonhatatlanul nincs többé egyedül.

## ADVENT 4. VASÁRNAP

*Mt 1, 1—17*

„Ő a várva várt Messiás” (Mt. genealógia)

Messiás

Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségtáblája. Ábrahám nemzette Izsákot, Izsák nemzette Jákobot, Jákob nemzette Judát és testvéreit. Judának született Perech és Szerach Támártól. Perech nemzette Hezromot, Hezrom nemzette Aramot. Aram nemzette Aminadabot, Aminadab nemzette Nachsont, Nachson nemzette Szalmont. Szalmonnak született Boász, Rachabtól. Boásznak született Jobed Ruttól. Jobed nemzette Izájt, Izáj nemzette Dávid királyt.

Dávidnak született Salamon Urija feleségétől. Salamon nemzette Rechabeámot, Rechabeám nemzette Abiját, Abija nemzette Ázát. Áza nemzette Jozafátot, Jozafát nemzette Jorámot, Jorám nemzette Uziját. Uzija nemzette Jotámot, Jotám nemzette Acházt, Acház nemzette Hiszkiját. Hiszkija nemzette Manassét, Manassze nemzette Amont, Amon nemzette Joziját. Jozija nemzette Jechonját és testvéreit — a Babilonba való elhurcoláskor.

A Babilonba való hurcolás után: Jechonja nemzette Sealtiel, Secaltiel nemzette Zerubbábelt. Zerubbábel

nemzette Abihudot, Abihud nemzette Eljakimot. Eljakim nemzette Acort. Acor nemzette Cádokot, Cádok nemzette Achimot, Achim nemzette Eliudot. Eliud nemzette Elazárt, Elazár nemzette Mattant, Mattan nemzette Jákobot. Jákob nemzette Józsefet, Máriának a férjét; Mária szülte a Krisztusnak nevezett Jézust.

Így a nemzedékek száma: Ábrahámától Dávidig tizennégy nemzedék, Dávidtól a Babilonba való elhurcolásig tizennégy nemzedék és a Babilonba való elhurcolástól Krisztusi tizennégy nemzedék.

## VI. Pál pápa szentbeszédeiből, 1964. január 5.

IÓAK 157—158. o.

### Názáret példája

A názáreti ház iskola, tudniillik az evangélium iskolája, amelyben elkezdjük megismerni Krisztus életét.

Mert ezen a helyen tanuljuk meg először is azt, hogyan szemléljük, hallgassuk, elmélkedjük át és ismerjük meg behatóan, hogy milyen mély és rejtett erő van Isten Fiának ebben a legegyszerűbb és legszebb kinyilatkoztatásában. De remélhetőleg megtanuljuk lassan utánózni is.

Itt válik ugyanis számunkra világossá annak az útjamódja, hogy hogyan juthatunk el könnyen annak a felismerésére: kicsoda is Krisztus? Itt kiváltképp megértjük milyen jól kell szemügyre vennünk mindent, ami az ő köztünk lakásával kapcsolatos, és annak mintegy keretét adja, tudniillik a helyszínt, a körviszonyokat, a szokásokat, a beszédmódot, a szent szertartásokat, egyszóval mindent, amit Jézus felhasznált, hogy magát a világnak kinyilvánítsa. Itt minden beszél, mindennek jelentése van.

Itt, ebben az iskolában valóban tisztán látjuk, miért kell megtartania a lelki fegyelmet, ha valaki az evangélium tanítását akarja követni és Krisztus tanítványa kíván lenni.

Ó, milyen szívesen óhajtanánk visszatérni saját gyermekkorunkhoz, és magunkat ismét rábízni erre az alázatos és egyszersmind felséges názáreti iskolára! Milyen tüzes vágygal igyekeznénk magunkban újra felébreszteni a törekvést, hogy Mária mellett az igazi élettudományt megszerezzük, az isteni igazságokat belássuk!

De itt csak zárándokok vagyunk és le kell mondanunk arról a vágyunkról, hogy ebben a házban folytassuk az evangélium megismerésére soha eléggé nem tökéletesíthető tanulást. De mégsem távozzunk anélkül, hogy sietve, szinte futtában, el ne mondjunk egynéhány rövid intelmet a názáreti otthonról.

Ez ugyanis a csendre tanít elsősorban. Bárcsak ismét kivirulna bennünk a csend nagyrabecsülése, vagyis ennek a csodálatos és nélkülözhetetlen lelki magatartásnak az értékelése —, miközben korunk forrongó és agyonhajszolt életében annyi jajkiáltás, annyi jaj és kiabálás zaklat minket. Ó, te názáreti csend! Taníts meg minket arra, hogy a jó gondolatokba merüljünk el, lelkünk belső dolgaira figyeljünk, hogy nagy készséggel fogadjuk be Isten titkos sugallatait és az igazlelkű tanítók utasításait. Tanítsd meg minket arra, hogy mennyire szükséges és értékes az előkészület, a tanulás, az elmélyedés, a személyes és bensőséges életrend, az imádság, amelyet egyedül az Isten lát a rejtekben.

Itt értjük meg továbbá a családi élet lényegét. Minket valóban Názáret figyelmeztessen arra, hogy mi a család, mi annak a szeretetközössége, a komoly és ragyogó szépsége, a szent és sérthetetlen sajátossága. Mutassa meg, milyen szeretetteljes a családban a nevelés, amelyet semmi más nem helyettesíthet. Tanítson meg arra, hogy mi a család alapvető kötelezettsége a társadalmi rendben.

Végül itt ismerjük meg a munka fegyelmét. Ó, názáreti otthon, az ács Fiának háza, az emberi munka kemény, de

megváltó törvényét itt szeretnénk leginkább megérteni és magasztalni! Itt helyreállítani a munka méltóságát úgy, hogy mindenki fel tudja azt fogni! E fedél alatt emlékezteteni arra, hogy maga a munka nem válhat öncélúvá, tehát szabadságát és kiválóságát nemcsak onnan veszi, hogy gazdasági tényezőnek tekintik, hanem azokból a szempontokból is, amelyek értékes cél felé irányítják. Végül e helyről szeretnénk az egész világ munkásainak üdvözletet küldeni, és megmutatni nekik a nagyszerű példaképet, az isteni Testvért, minden rájuk vonatkozó igazságos ügy prófétáját, vagyis magát Krisztus Urunkat.

2 Kir 18, 1—8

HÉTFŐ

„Azt tette, ami kedves az Úr szemében”

Igaz ember

Izrael királyának, Ela fiának Hóseának 3. esztendejében történt, hogy Acház fia, Hiszkija lett Júda királya. Huszonöt éves volt, mikor Júda királya lett és huszonkilenc esztendeig uralkodott Jeruzsálemben. Anyját Abijának hívták és Szacharjának volt a lánya. Azt tette, ami kedves az Úr szemében, egészen úgy, ahogy őse, Dávid tette. Ő volt az, aki a magaslati helyeket lerombolta, a kőoszlopokat összetörte, a szent fákat kidöntötte és a Mózes által készített rézkígyót darabokra törte. Mert Izrael fiai egészen addig tömjéneztek előtte; Nechustánnak nevezték.

Az Úrba, Izrael Istenébe vetette bizalmát s utána nem volt többé Júda királyai közt hozzá hasonló, de még előtte sem. Ragaszkodott az Úrhoz, hűségesen követte és szem előtt tartotta parancsait, amelyeket az

Úr Mózesnek adott. S az Úr vele volt, minden vállalkozása sikerrel járt. Elszakadt Asszíria királyaitól, nem maradt tovább alattvalójuk. A filiszteusokat visszaverte, egészen Gázáig, földjüket pedig megszerezte az őrtoronytól egészen a megerősített városokig.

## Kempis: Krisztus követése

Lib 2, cap 2—3 IÓAK 22—23.

Ford.: Jelenits István

### Az alázatosság és a békesség

Ne sokat latolgasd, ki van veled, ki ellened, azon légy, azzal törődj, hogy Isten veled legyen mindenben, amit teszel.

Legyen tiszta a lelkiismereted, akkor Isten lesz erős védelmeződ.

Márpedig, akit Isten segíteni akar, annak nem árthat senki gonoszsága.

Ha tudsz hallgatni és tűrni: minden bizonnal meglátod Isten segítségét.

Ő tudja idejét és módját annak, hogy szabadulást szerezzen neked: Így hát egészen őrá kell bíznod magad.

Istené a segítség, ő szabadít meg minden gyalázattól.

Sokszor megkívánja alázatosságban való gyarapodásunk, hogy hibáinkat mások megtudják s miattuk megrójanak.

Ha hibáinkért megalázkodunk, könnyen engesztelődésre indítunk másokat, és a ránk neheztelőknek kicsiny fáradsággal elégtételt szerzünk.

Az alázatos embert Isten védelmezi és megszabadítja: az alázatost szereti és vigasztalja. Az alázatos emberhez lehaljól, az alázatost kegyelmével halmozza el, és a megvettetés után megdicsőíti.

Az alázatos előtt fölfedi titkait: gyöngéd hatalommal magához hívja, vonja őt.

Az alázatos ember a megvettetésben is békét talál, mert Istenre épít és nem a világ ítéletére.

Ne hidd, hogy valamire is vitted, ha magad mindenkinél kisebbnek nem gondolod.

Előbb legyen meg benned a béke, akkor mások között is békességet szerezhetsz.

A békességszerző ember nagyobb áldás, mint a nagy tudományú.

A szenvedélyektől vezetett ember a jót is rosszra fordítja, és könnyen elhiszi másról a rosszat.

A jó és békességes ember mindent a jóra irányít.

Akinek a békesség az otthona, az senkire sem gyanakszik. Aki viszont elégedetlen és felháborodott, azt mindig valami gyanú nyugtalanítja. Maga sem nyughat, mást sem hagy nyugton.

Gyakran mond olyasmit, amit nem kellene mondania, s elmulasztja, amit jó lett volna megtennie.

Azt figyelni, mi kötelessége volna másnak, s a-maga dolgát elhanyagolja.

Először magadra fordítsd buzgóságodat, aztán majd joggal buzgólkodsz felebarátod körül.

Te értesz ahhoz, hogy saját tetteidet mentegesd, szépítgesd, de mások mentségét hallatlanra veszed.

Méltóbb volna, hogy magadat vádold, és testvéreidet mentegesd.

Ha azt akarod, hogy mások elviseljenek, viseld el te is a többieket.

2 Kir 21, 1—9

KEDD

„Azt tette, ami gonosznak számít az Úr szemében”

## Hűtlenség

Manassze tizenkét esztendőös volt, amikor király lett és ötvenöt évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyját HefciBahnak hívták. Azt tette, ami gonosznak számít az Úr szemében: azoknak a népeknek iszonyatos tetteit követte, amelyeket az Úr elűzött Izrael fiai elől. Újra fölépítette a magaslati helyeket, amelyeket Atyja, Hiskija lerombolt, oltárokat emelt Baalnak, oszlopokat emelt, mint Izrael királya, Acháb imádta az ég egész seregét és szolgált nekik. Még az Úr templomába is épített oltárokat, pedig az Úr megmondta: „Jeruzsálemben szerzek hajlékot nevemnek.”

Az Úr temploma két előudvarában oltárt emelt az ég egész seregének. A fiát tűzbe küldte, jóságra és bűbajosságra adta magát, halottidézőket és jövendőmondókat tartott, általában sok olyant művelt, ami gonosznak számít az Úr szemében s így ingerelte. Sőt még bálványt is csinált az oszlopra és az Úr templomában állította fel, pedig az Úr megmondta Dávidnak és Salamonnak: „Ebben a templomban szerzek hajlékot nevemnek, örökre, és Jeruzsálemben, amelyet Izrael törzsei közül kiválasztottam. Nem engedem, hogy Izrael lábai elhagyják a földet, amelyet atyáidnak adtam, ha hűségesen aszerint élnek, amint meghagytam nekik, a törvény szerint, amelyet szolgám, Mózes szabott nekik.” De nem hallgattak rá és Manassze annyira tévútra vezette őket, hogy nagyobb gonoszságokat műveltek, mint azok a népek, amelyeket az Úr kiirtott Izrael fiai elől.

## Pilinszky János: Bűn és bűnhődés

A mélypont ünnepélye 360. o. részlet  
Szerk.: Jelenits István

A bűn fogalma — túl bizonyos közös pontokon — szükség-szerűen más a civil jogrendben, mint a keresztény, vallásos szóhasználatban. Az előbbiben inkább gyakorlati a jelen-tése, az utóbbiban elsőrendűen lelkiismereti kérdés.

Gyökerében szemlélve vét két, a vallásos lelkiismeret szinte megoldhatatlan nehézség előtt áll. Látni fogja, hogy bűne, mint holmi futótűz terjed tovább, s ha egyszer elkövette, nincs módjában többé határt szabni vétke kiszámíthatatlan láncreakciójának. Lényege szerint tehát minden bűn jóváte-hetetlen, s mindenki ellen irányul.

Pokoli kör ez. Fölismerése nélkül nincs igazi bűnbánat, s ugyanakkor épp e fájdalmas fölismerés fokozatosan meg is bénítja a lelket. Vagy kétségbeejti vagy eltompítja. Mindegy. Az állandósult szorongás és lelkiismeret-furdalás előbb-utóbb éppúgy vétekbe sodor, mint a hazugságokkal megvá-sárolt közöny, kitérés a lelkiismeret zaklatása elől.

S épp ez az a pont, ahol Isten megszánta az embert, s megtörte bűn és bűntudat feloldhatatlan körforgását, kibo-gozhatatlan örökkévalóságát. Erre egyedül a megtestesült isteni ártatlanság vállalkozhatott tökéletes és fönntartás nélküli áldozatával egyedül a megtestesülés „szent képte-lensége” hozhatott gyógyulást és békét.

*Iz 40, 1—8*

SZERDA

**„Készítsetek utat a pusztában az Úrnak”**

## Prófétaság

„Vigasztaljátok meg népemet,  
vigasztaljátok meg!”  
— ezt mondja Istenetek.

„Szóljatok Jeruzsálem szívéhez  
és kiáltsátok oda neki:  
Véget ért szolgálásának ideje,  
bocsánatot nyert a gonoszsága,  
hiszen kétszeresen sújtotta az Úr keze  
minden bűnért.”

Egy hang hangosan:

„Készítsetek utat a pusztában az Úrnak,  
egyengessétek Istenünk ösvényét  
a sivatagon át.

Minden völgyet töltsetek fel,  
minden hegyet és halmot hordjatok el.  
Ami egyenetlen, váljék egyenessé,  
a hegyek ormai legyenek olyanok, akár a völgy.  
Akkor megnyilvánul majd az Úr dicsőisége,  
és mindenek látni fogják.

Igen, az Úr szája mondta ezt így.”

Egy hang megparancsolja: „Hirdesd!”

Erre megkérdeztem: „Mit hirdessek?”

„Minden test olyan, mint a fű,  
és minden szépsége, mint a mező virága.

Kiszárad a fű, elhervad a virág,  
ha az Úr lehelete éri.

— Valóban, olyan a nép, mint a fű! —  
Kiszárad a fű, elhervad a virág,  
de Istenünk szava örökké megmarad.”

## Borromeo Szent Károly pásztorleveléből

### IÓAK 14. o. Az adventi idő

Szeretteim! Ez az ünnepélyesen megkezdett időszak a Szentlélek szava szerint: alkalmas idő, az üdvösség, a béke és a kiengesztelődés napja. Ezt az időt mennyi vágyakozásban, milyen kitartó sóvárgásban várták repeső szívvel hajdan az ősatyák és a próféták. Milyen túlcsonduló boldogsággal látta meg végre az igaz Simeon! És milyen ünnepélyességgel tartotta meg mindig az Egyház! Így kell nekünk is eltöltenünk: istenfélelemben, Istent dicsérő lélekkel, és az örök Atya iránti szüntelen hálaadással irgalmáért, melyet e misztériumban megmutatott. Egyszülöttjének ezzel az eljövetelel ugyanis irántunk, bűnösök iránti mérhetetlen szeretetéből azt küldte el, aki az ördög zsarnoki hatalmától megszabadít minket, az égbe hív, a mennyei szentélybe vezet be, magát az igazságot mutatja meg nekünk, a helyes erkölcsökre oktat, az erények magvait hinti el köztünk, kegyelme kincseivel tölt el minket, végül pedig gyermekei és az örök élet örökösei közé vesz fel bennünket.

Iz 2, 6—22

CSÜTÖRTÖK

## Az Úr eljövele

## Az Úr napja

Igen, elvetetted népedet,  
Jákob házát.  
Mert tele vannak jósokkal  
és jövődömondókkal,  
mint a filiszteusok földje.  
Idegenek fiaival kötnek szövetséget.  
Országa tele van ezüsttel-arannyal,  
és kincseinek se szeri, se száma.  
Országa tele van lovakkal,  
harciszekereit nem lehet megszámlálni.  
És tele van országa bálványokkal, ...  
Meghajolnak kezük műve előtt,  
olyasmi előtt, amit ujjaik alkottak.  
Az ember megalázkodik majd,  
s meghajlik a férfi:  
Ne bocsáss meg nekik!  
Menekülj a kősziklák közé,  
és rejtőzz a porba  
a rettenetet keltő Úrtól,  
fölségének dicsősége előtt,  
amikor fölkel,  
hogymegrendítse a földet.  
Akkor az ember lesüti kevély  
szemét,  
és az emberek gögjét megaláztatás éri.  
Egyedül az Úr lesz magasztos  
azon a napon.

Igen, a Seregek Urának napja megaláz majd,  
minden gőgöt és kevélységet,  
és minden nagyravágyást.  
Megalázza Libanonnak minden cédrusát,  
Básán minden tölgyét,  
mind a magas hegyeket,  
és mind a kiemelkedő dombokat,  
mind a büszke tornyokat,  
és mind az erős várfalat,  
Tarsis minden hajóját  
és az összes értékes holmit . . .  
Meggörnyed az emberi nagyság  
és az emberek gőgjét megaláztatás éri.  
Egyedül az Úr lesz magasztos  
azon a napon,  
és a bálványok mind elenyésznek.  
A kősziklák barlangjaiba menekülnek az emberek  
és a föld hasadékaiba  
a rettenetet keltő Úrtól,  
fölségének dicsősége előtt,  
amikor fölkel, hogy megrendítse a földet.  
Azon a napon az ember odaveti majd  
a vakondokoknak és a denevéreknek  
ezüst és arany bálványait,  
amelyeket azért csinált, hogy imádja őket,  
és a kősziklák hasadékaiba menekül,  
a sziklák üregeibe,  
a rettenetet keltő Úrtól,  
fölségének dicsősége előtt,  
amikor fölkel, hogy megrendítse a földet.  
Ne bízzatok hát emberben,  
akinek mindene a lehelet az orrában.  
Ugyan mi nagyot tarthattok felőle?

## Borromeo Szent Károly pásztorleveléből II.

Valóban, miközben az egyház évenként megünnepli ezt a misztériumot, arra figyelmeztet, hogy az irántunk megmutatott oly nagy szeretet emlékét szüntelenül újítsuk meg. Ugyanígy megtanít minket arra is, hogy Krisztus eljövetele nemcsak azoknak volt hasznára, akik az Üdvözítő korában éltek, hanem még most is közli erejét mindannyiunkkal, ha mi is befogadjuk a szent hitünkéből és a szentségekből kapott kegyelmet, amelyet ő érdemelt ki számunkra, és ha életünk erkölceit — neki engedelmeskedve — szerinte akarjuk irányítani.

Ezenfelül tőlünk még azt kívánja az Egyház, hogy értsük meg: a világba ugyan testi valóságban egyszer jött el, de hozzánk — ha mi meg nem akadályozzuk —, minden órában és minden percben szívesen eljön, hogy szellemi módon lakjék a lelkünkben kegyelmének bőségével.

Ezért az Egyház, mint istenfélő és üdvösségünkre nagyon törekvő anya, ebben az időszakban himnuszokkal, énekekkel s a Szentlélek egyéb megnyilatkozásaival és szertartásokkal tanít minket, mi módon fogadjuk hálás lélekkel ezt a nagy jótéteményt, hogy gazdagodjunk gyümölcseiből.

Készüljünk föl tehát lélekben Krisztus Urunk eljövetelére, olyan buzgósággal, mintha most is eljönne a világra. Ugyanerre tanítottak minket az atyák az Ószövetség szavaival és példáival, hogy azokat utánozzuk.

*Iz 4, 2—6*

PÉNTEK

**Jeruzsálem fölött fölkel az Úr**

Az Úr napja

Azon a napon az Úr sarjadéka  
ékes lesz és dicsőséges.  
És a föld gyömolcse díszére és dicsőségére lesz  
azoknak,  
akik Izraelből megmaradnak.  
Aki Sionból megmenekül  
és Jeruzsálemből életben marad:  
azt mind szentnek hívják majd,  
és följegyzik Jeruzsálemben az élők közé.  
Amikor majd az Úr lemossa  
Sion leányáról a szennyet,  
és megtisztítja Jeruzsálemet a vér bűnétől  
az ítélet lelkével és a tűz lelkével:  
akkor eljön az Úr és megpihen  
Sion hegyének egész vidéke fölött,  
és azok fölött, akik oda gyülekeztek.  
Olyan lesz számukra mint a felhő nappal,  
és mint a füst s a lobogó tűz éjjel.  
Mert mindenekelőtt az Úr dicsősége lesz  
nekik a tető és a sátor a nappali forróság ellen,  
az szolgál védelmül és rejtekhelyül  
a vihar és eső ellen.

## Pilinszky János: Napkelte előtt

Szög és olaj, Vigilia 1982.

Szöveget gondozta: Jelenits István

A jótettek javarészt titokban születnek. Semmiféle műszer nem jelzi őket, semmiféle statisztikai apparátus nem készít róluk táblázatot. De jelenlétük csak annál valóságosabb.

A jótetteknek elenyésző az írott történelme. Ha azonban megszűnnének egyszer cselekvően részt venni a földi életben, az éppoly súlyos és elviselhetetlen csapás lenne, mintha glóbusunk egyik pillanatról a másikra elveszítené légkörét. Igaz, a szépség jelenléte is néma. De legalább látható. A jóság jelenléte még a szépségnél is titokzatosabb, mivel nemcsak néma, de láthatatlan is. Vagyis tökéletesen alázatos és isteni. Pedig a történelmet nem lehet nélküle megérteni, ami azt jelenti, hogy minden elemzésünkől a legfontosabb szükségszerűen hiányzik: a tiszta jó szerepe az egyesek és valemennyiünk életében. A végítélet várását nem utolsó sorban táplálja a belénk oltott mélységes valóságvágy. Hogy színről színre lássuk végre: mi is volt történelmünk igazi sorsa, természete. A végítélet ilyen értelemben nem egyéb, mint a tiszta jónak, vagyis a főszereplőnek, isten Bárányának „színeváltozása”: a dolgok és a történések láthatatlan tengelyének boldog fölismerése.

Addig is a jóság titokban van velünk, ami azonban nem jelenti azt, hogy hatása és működése ne lenne nagyon is reális, mi több, egyedül reális. Mivel minden ami nem jó, legyen az a legkézzelfoghatóbb tény, valójában irreális, s bármely pillanatban nyomasztóan képtelenné, abszurdá és idegenné válhat. Egyedül a jó nem. Hatása olyan, mint a csendes esőé, de még szelídebb, még vigasztalóbb, még zajtalanabb annál. Mérhetetlen és mégis olyan legfőbb valóság, amit a semminek és a megsemmisülésnek egyetlen érintése nem szennyez. Tökéletesen mentes a nihilnek annak rejtélyes beszivárgásától, ami pedig a „való világ” minden

egyes tárgyat és eseményét előbb-utóbb alámossa, átjárja és megfagyasztja. Nem így a jóság. Jelenléte leginkább a hajnalok csodájára emlékeztet, a láthatatlan napra, amit sötétség fed ugyan, de máris hasonlíthatatlan erővel itt van.

*Iz 35, 1—10*

SZOMBAT

**„Maga az Isten jön el, hogy szabadulást  
hozzon nektek”**

Az Úr napja

Örüljön a puszta és a kiaszott vidék,  
ujjongjon a sivatag és viruljon!  
Virulva viruljon, mint a lilium,  
és örömében ujjongva daloljon!  
Mert övé a Libanon dicsősége,  
a Kármel és a Száron pompája;  
meglátják az Úr dicsőségét,  
Istenünk ragyogó fönségét.  
Erősítsétek meg az elernyedte kezeket,  
és a roskadozó térdeket szilárdítsátok meg!  
Mondjátok a csüggedt szívűeknek:  
„Bátorság! Ne féljétek!  
Nézzétek, eljön Istenetek,  
eljön, hogy bosszút álljon és megfizessen.  
Maga az Isten jön el, hogy szabadulást  
hozzon nektek.”  
Akkor megnyílik a vakok szeme,  
s a süketek füle hallani fog.  
Ugrándozik majd a sánta, mint a szarvas,  
és a némák nyelve ujjongva ujjong.

Mert vizek fakadnak a pusztában,  
folyóvizek a sivatagban.  
A száraz vidék tóvá változik,  
a szomjas föld vizek forrásává.  
A sakálok egykori lakóhelyén  
zöldellő fű és nád terem . . .  
És egy tiszta út vezet majd át rajta,  
úgy fogják hívni: a szentek útja.  
Tisztátalan nem léphet rá,  
sem a balgák nem bolyongnak rajta.  
Nem lesz ott oroszlán,  
más ragadozó sem jár arra;  
a megváltottak vándorolnak rajta,  
akiknek az Úr szabadulást szerzett,  
azok térnek vissza rajta.  
Éneket zengve érnek a Sionra,  
s örök boldogságot tükröz az arcuk.  
Öröm és ujjongás jár a nyomukban,  
mert fájdalom és siralom nem lesz többé.

## Avilai Nagy Szent Teréz

Ford.: Pál Endre

Lyra Hispanica; Ampelos könyvek 1944. 67. o.

Csak a szemem lásson

Csak a szemem lásson,  
Édes Jézus, szentem,  
Csak a szemem lásson,  
És haljak meg menten.

Rózsát, jázminágot,  
csodáljanak mások,  
Ha én téged látlak,  
Ezer kertet látok,  
Szeráfi virágot.  
Jézus Názáretben,  
Csak a szemem lásson,  
És haljak meg menten.

Megnyugvásom nincsen,  
Ha Jézus nincs vélem,  
Amit érzek, minden  
Szenvedést hoz nékem,  
Így telik az éltém  
Vágyban, szerelemben;  
Csak a szemem lásson,  
Édes Jézus, szentem  
Csak a szemem lásson,  
És haljak meg menten.

## December 25. KARÁCSONY

*Iz 11, 1—10*

### Jövendölés (Izáj) Jessze törzsekről

Ezt mondja az Úr: Vessző kél majd Izáj törzsökéből,  
hajtás sarjad gyökeréből.

Az Úr lelke nyugszik rajta:  
a bölcsesség és az értelem lelke;  
a tanács és az erősség lelke;  
a tudás és az Úr félelmének lelke,  
s az Úr félelmében telik öröme.

Nem aszerint ítéel majd, amit a szem lát,  
s nem aszerint ítéelkezik, amit a fül hall,  
hanem igazságot szolgáltat az alacsony sorúaknak,  
és méltányos ítéletet hoz a föld szegényeinek.

Szája vesszejével megveri az erőszakost,  
s ajka leheletével megöli a gonoszt.

Az igazságosság lesz derekán az öv,  
s a hűség csípőjén a kötő.

Akkor majd együtt lakik a farkas a báránnyal,  
és a párduc együtt tanyázik a gödölyével.

Együtt legelészik majd a borjú s az oroszlán,  
egy kis gyerek is elterelgetheti őket.

Barátságban él a tehén a medvével,  
a kicsinyeik is együtt pihennek;  
és szalmát eszik az oroszlán, akárcsak az ökör.

A csecsemő nyugodtan játszadózhat a viperafé-  
szeknél,

s az áspiskígyó üregébe is bedughatja a kezét

az anyatejtől elválasztott kisgyerek.  
Sehol nem ártanak, s nem pusztítanak  
az én szent hegyemen.  
Mert a föld úgy tele lesz az Úr ismeretével,  
mint ahogy betöltik a vizek a tengert.  
Azon a napon az Izáj gyökeréből támadt sarj  
zászlóként áll majd a népek előtt.  
Keresni fogják a pogány nemzetek,  
és dicsőséges lesz a nyugvóhelye.

## December 25. KARÁCSONY

### Nagy Szent Leó pápa beszédeiből

IÓAK (adv.—vízk.) 142. o.

Ismerd fel, ó keresztény, nagy méltóságodat!

Szeretteim! Ma született a mi Üdvözítőnk, örvendezzünk!  
Nem szabad szomorkodunk akkor, amikor az élet születését  
ünnepeljük; annak az életnek a születését, aki kioltotta  
bennünk a haláltól való félelmet, és ígéretével az örök élet  
örömét oltja belénk.

Senki sincs ebből az örömből kizárva, egyformán mindnyájunknak megvan a közös okunk arra, hogy örvendezzünk. A mi Urunk ugyanis, mint a bűnnek és a halálnak a legyőzője jött közénk, hogy miként senkit sem talált köztünk büntelennek, ugyanúgy mindnyájunkat megváltson. Vigadjon a szent, mert közeleg a győzelmi pálmája. Örüljön a bűnös, mert megbocsátásra kap meghívást. Örvendezzen a pogány is, mert őt is az életre hívják!

Az Isten Fia ugyanis az idők teljében, amelyet Isten bölcsességének kifürkészhetetlen mélysége rendelt el, felvette emberi természetünket, hogy kibékítsen minket annak

Alkotójával, és legyőzze a halált hozó sátánt, azzal az emberi természettel, amely felett előbb a sátán győzedelmeskedett.

Urunk születésekor az angyalok ujjongva éneklik és hirdetik: „*Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke a jóakarátú embereknek!*” (Lk 2, 14) Mintegy előre látják, hogy felépül az új mennyei Jeruzsálem a világ minden nemzetéből. Ó, mily kimondhatatlan az Isten jószágos intézkedése és mennyire kell, hogy örömet szerezzen ez minden földi embernek, amikor annyira örülnek neki még a magasságbeli angyalok is.

Szeretteim! Adjunk hálát az Atyaistennek a Fiú által a Szentlélekben. Ő megkönyörült rajtunk nagy irgalmasságában, amellyel szeretett minket és *bár bűneink miatt holtak voltunk, Krisztussal életre keltett minket* (vö. Ef 2, 5), hogy őbenne új teremtmények legyünk, és új alkotások.

Vessük le tehát a régi embert cselekedeteivel együtt! Krisztus születésében részesedve mondjunk ellent a test kívánságainak!

Ismerd fel, ó keresztény nagy méltóságodat! Az isteni természet részesévé tettél, vissza ne térj ismét a hozzád méltatlan régi romlottságba. Fontold meg milyen Főnek és Testnek lettél tagja! Ne feledd soha, hogy a sötétség hatalmából ragadott ki, és az Isten világosságába és országába helyezett át téged!

A keresztség szentségében a Szentlélek temploma lettél; főséges lakódat el ne űzd gonosz cselekedetekkel magadtól, nehogy ismét a sátán szolgátságába kerülj: mivel Krisztus vére a te nagy váltságdíjad!

*Ef 5, 21—6, 4*

A Szent Család vasárnapjára

## Keresztény élet a családban

Legyetek egymásnak alárendeltjei Krisztus iránti tiszteletből. Az asszony engedelmeskedjék férjének, akárcsak az Úrnak, mert a férfi feje az asszonynak, ahogy Krisztus feje az Egyháznak: testének ő a megváltója. Amint tehát az Egyház alá van vetve Krisztusnak, az asszony is mindenben férjének.

Férfiak, szeressétek feleségeteket, ahogy Krisztus is szerette az Egyházat és feláldozta magát érte, hogy a keresztségben szavával megtisztítva megszentelje. Ragyogóvá akarta tenni az Egyházat, amelyen sem szeplő, sem ránc, sem egyéb efféle nincsen, hanem szent és szeplőtelen. Így a férj is köteles szeretni feleségét, mint saját testét. Aki feleségét szereti, önmagát szereti. A saját testét senki sem gyűlöli, hanem táplálja, gondozza, akárcsak Krisztus az Egyházat. Mert tagjai vagyunk testének. „Ezért az ember elhagyja apját, anyját, feleségével tart, és a kettő egy emberré lesz.” Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom. Szeresse hát mindegyiktek a feleségét, mint önmagát, az asszonyok meg tiszteljék férjüket.

Gyermekek, engedelmeskedjete szüleiteknek az Úrban, mert így van rendjén. Ez az első ígérettel egybekötött parancs: „Tiszteld apádat és anyádat, hogy boldog és hosszú életű légy a földön.”

Apák, ne keserítsétek meg gyermekeiteket, hanem neveljétek őket fegyelemben az Úr útmutatása szerint.

## Himnusz a Szent Család vasárnapjára

IÓAV. 158.

Krisztus — Atya fénye,  
Isten Édesanyja,  
s József, kire Isten  
őrzésüket hagyta:

Erények virága  
ragyog házatokban,  
kegyelem forrása  
bőven árad onnan.

Angyalok csodálják  
Isten Fiát ott fenn,  
hogy szolgálni jött el  
szolganépet itt lenn.

Parancsol Szent József  
s alázattal munkál,  
Mária parancsol,  
s mindkettőnek szolgál.

E szegényes hajlék  
palotát felülmúl,  
emberi nem üdve  
mivel innen indul.

Jézus Máriával  
és Józseffel küldjed  
nekünk is családot  
szentelő kegyelmed.

Dicsőítünk Krisztus:  
Élteted reményünk,  
hogy szüleid útján  
égi honba érünk!  
Amen.

*ApCsel 6, 8; 6, 10—15; 7, 1—2a; 7, 51 — 8, 1*

**„Látom a megnyílt eget és az Emberfiát,  
aki az Isten Jobbján áll”**

Dec. 26. Szent István első vértanú

István kegyelemmel és erővel eltelve csodákat és jeleket művelt a nép körében. Erre némelyek ellene támadtak és vitatkozni kezdtek Istvánnal, de bölcsességével és a Lélekkel szemben, amellyel beszélt, nem tudtak ellenállni. Erre emberek fogadtak fel, hogy állítsák: „Hallottuk, amint káromló szavakkal illette Mózeszt és az Istent.” Felizgatták a népet, a papokat és az írástudókat, úgyhogy rárontottak, megragadták és a főtanács elé hurcolták. Ott hamis tanúkat szólaltattak meg, akik állították: „Ez az ember, folyvást a szent hely és a törvény ellen beszél. Hallottuk amint mondta: Az a názáreti Jézus romba dönti ezt a helyet és megváltoztatja a Mózesről ránk hagyott szokásokat.” A főtanács tagjai mind őt figyelték, és olyannak találták arcát, mintha angyalé volna.

A főpap megkérdezte: „Valóban így áll a dolog?” Erre válaszul így beszélt: „Ti vastagnyakúak, ti körülmételetlen szívűek és fülűek, mindig ellenálltatok a

Szentléleknek, s mint atyáitok, olyanok vagytok ti is. Melyik prófétát nem üldözték atyáitok? Mind megölték azokat, akik az Igaz eljövételéről jövendöltek. S most ti lettetek árulói és gyilkosai, ti, akik az angyalok közreműködésével átvettétek a törvényt, de nem tartottátok meg.”

Amikor ezt hallották haragra gyulladtak és fogukat vicsorgatták ellene. Ő azonban a Szentlélekkel eltelve fölnézett az égre, és látta az Isten dicsőségét és Jézust az Isten jobbján. Felkiáltott: „Látom, hogy nyitva az ég, és az Emberfia ott áll az Isten jobbján.” Erre ordítani kezdtek, befogták fülüket, s egy akarattal rárontottak, kivonszolták a városból és megkövezték. A tanúk egy Saul nevű ifjú elé rakták le ruhájukat. Míg kövezték Istvánt, így imádkozott: „Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet!” Majd térdre esett és hangosan felkiáltott: „Uram, ne ródd fel nekik bűnül!” Ezekkel a szavakkal elszenderült. És Saul helyeselte meggyilkolását.

## Szent Fulgens: A szeretet fegyvere

Szent Fulgens ruspei püspök beszédeiből

(Sermo 3, 1—5—6.) IÓAV 625. o.

Tegnap ünnepeltük örök Királyunk időbeli születését, ma ünnepeljük a győztes katona szenvedését.

Mert tegnap királyunk a test köpenyébe öltözve, a szűzi méh palotájából kilépve, a világot meglátogatni méltóztatott; ma pedig a test lakásából a győztes katona az égbe költözött.

Királyunk, noha a legfölségesebb, érettünk alázattal jött, ámde üres kézzel nem jöhetett. Katonáinak nagy ajándékot

hozott, amellyel őket nemcsak bőségesen gazdagította, hanem a küzdelemre legyőzhetetlen erővel megerősítette. Meghozta nékik ugyanis a szeretet ajándékát, amely az embereket el tudja vezetni az Istennel való közösségre.

Amit tehát hozott, azt ki is osztotta; magát meg nem rövidítette, hanem csodálatosan, egyrészt híveinek szegénységét gazdagította, másrészt a fogyhatatlan kincsekkel telve önmagát megtartotta.

Az a szeretet tehát, amely a földre tette az égből Krisztust, a földről felemelte az égbe Istvánt. Az a szeretet, amely kiváló módon ragyogott Krisztusban, utána visszara-  
gyogott a katonában.

Istvánnak tehát, hogy nevének koronáját megkaphassa, s azt kiérdemelje, a szeretet lett a fegyvere, és általa mindenütt győzött. Isten szeretete vezérelte abban, hogy a dühöngő zsidókat nem hagyta faképnél; ugyanakkor a testvéri szeretet arra készítette, hogy az őt kövezőkért közbenjárjon.

A szeretet által megcáfolta a tévelygőket, bizonyított nékik, hogy megjavulhassanak. A szeretet által imádkozott az őt kövezőkért, nehogy büntetést kapjanak.

A szeretet erejével támogatva győzte le a kegyetlenül dühöngő Sault, ki a földön néki üldözője volt, az égben azonban megérdemelte, hogy társa legyen. Ez a szent és fogyhatatlan szeretet vágyódott imádkozva megszerezni azokat, akiket az intésével nem bírt megtéríteni, és lám, most Pál Istvánnal együtt Krisztus fényességétől ragyog, Istvánnal ujjong, Istvánnal együtt uralkodik. Mert ahová előre ment István, miután Pál kövei eltalálták, oda követte őt Pál, ahová Istvánnak az imái támogatták.

Ó, mily csodálatos élet az, drága testvéreim, ahol Pálnak nem kell megszégyenülni amiatt, hogy Istvánt megölte, hanem még István hálálkodik, hogy Pállal társak lehetnek. Mert a szeretet mind a kettőben egyszerre örül. A szeretet ugyanis legyűrte Istvánban a zsidók dühét; a szeretet Pálban betakarta a bűnök sokaságát; a szeretet mind a kettőben

egyaránt méltó volt arra, hogy kiérdemelhesse a mennyek országát.

A szeretet tehát minden jónak a forrása és kezdete, a megdicsőültek ereje. Ez az az út, amelyik elvezet az égbe. Aki a szeretetben járkal nem tévedhet el, és nem is kell félnie, mert az kormányozza, az oltalmazza és az viszi el az út végére.

Testvéreim, mivel hogy a szeretetnek a létráját Krisztus felállította, amin keresztül az égbe minden keresztény felemelkedhet, ezt a tiszta szeretetet nagyon erősen markoljátok meg, egymás iránt jól mutassátok meg, és abban állandóan előrehaladva emelkedjete fel.

### *1 Jn 1, 1—10*

**„Az Isten világosság és nincs benne semmi sötétség”**

Dec. 27. Szent János apostol

Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit a szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és amit a kezünkkel tapintottunk: az élet Igéjét hirdetjük nektek. Igen, az élet megjelent, láttuk, tanúságot teszünk róla, és hirdetjük nektek az örök életet, amely az Atyánál volt és megjelent nekünk. Amit láttunk és hallottunk, azt nektek is hirdetjük, hogy ti is közösségbe legyetek velünk. Mi ugyanis az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal vagyunk közösségben. S azért írjuk ezeket nektek, hogy örömünk teljes legyen. Az üzenet, amelyet tőle hallottunk és nektek hirdetünk, ez: az Isten világossága és nincs benne semmi sötétség. Ha azt állítjuk, hogy közösségben vagyunk vele, és

sötétségben élünk, akkor hazudunk, és nem az igazsághoz igazodunk. De ha világosságban élünk, ahogy ő is világosságban él, akkor közösségben vagyunk egymással, és Fiának, Jézus Krisztusnak a vére minden bűnt lemos rólunk. Ha azt állítjuk, hogy nincs bűnünk, saját magunkat vezetjük félre, és nincs meg bennünk az igazság. Ha megvalljuk bűneinket, akkor mivel jó és igazságos, megbocsátja bűneinket és minden gonoszagtól megtisztít minket. Ha azt állítjuk, hogy nem vétkezünk, hazugnak tüntetjük fel, és tanítása nincs bennünk.

### Pilinszky János:

Szög és olaj, Vigilia 1982, 134. o. részlet

Szöveget gondozta: Jelenits István

### Egy lírikus naplójából (1965. nov. 7.)

Nemcsak a tudós törekszik pontos ismeretre, hanem a költő is. Ennek a megismerésnek a neve: szeretet. Oda akarom adni magam valaminek vagy valakinek. Szeretni akarom, hogy megismerhessem, és meg akarom ismerni a világot, hogy szerethessem. Fel akarom fedezni és meg akarom segíteni a dolgokat, hogy ajándékként visszakapjam tőlük önmagamat. Hogy élni segítsenek. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha mezítelen valóságukban szemlélem őket, sőt: bajukban, szegénységükben, árvaságukban, azon a ponton, ahol szükségük van rám. A szeretet a legpontosabb diagnosztika. Csak a mezítelenül őszinte ember képes a valóság egy mezítelen darabjának bizalmába férkőzni és cserébe kiérdemelni annak viszontbizalmát. Az írás nem beszámoló a világ megoldott tájairól, hanem cselekedet: nem konyhakertészet, hanem expedíció.

A költő szeretni kívánja a világot, igyekszik az univerzumnak legelesettebb csillagai felé fordulni. Az éhezőkért és a mezítelenekért jött a világra. S dicsősége, ha minél nagyobb mezítelenséget ruházhat fel, s minél esendőbb kezekből kapja meg viszonzásul a maga ünneplőruháját.

De erről már nem beszél. Csak a megközelítés folyamataról szólhat a költemény. A szeretet csodáját, ha bekövetkezik, némaság kell, hogy óvja-takarja. Ami drága, azt nem koptatjuk, azzal birtokoljuk, hogy nem érünk hozzá egy pillanatra sem.

*Kiv 1, 8—16; 22*

## A héber újszülöttek megölése Egyiptomban

Dec. 28. Aprószentek

Egyiptomban új király jutott hatalomra, aki nem ismerte Józsefet. Ezt mondta alattvalóinak: „Látjátok, hogy Izrael fiainak népe megsokasodott és megerősödött, s már veszélyt jelent számunkra. Járjunk el vele szemben okosan, hogy megakadályozzuk szaporodását. Különbén háború esetén ellenségeink számát fogja növelni. Harcolni fog ellenünk, s utána elhagyja az országot.” Ezért munkafelügyelőket rendeltek Izrael fölé, hogy megkeserítsék az életét olyan munkával, amelyre kényszerítették őket. Így építették a fáraónak a raktárvárosokat, Pitomot és Ramzeszt. De minél jobban elnyomták őket, annál jobban növekedett a számuk és fölülmúlták azt, aki meg akarta félemlíteni Izrael fiait. Az egyiptomiak tehát munkára kényszerítették Izrael fiait és életüket durva kényszermunkával tették elviselhetetlenné:

anyagfeldolgozással, téglavetéssel, különféle mezei munkával, azaz mindenféle kényszermunkával. Egyiptom királya ezt a parancsot adta a héberek bábáinak, akik közül az egyiket Sifrának, a másikat Puának hívták: „Amikor a héber asszonyok mellett segédkeztek, figyeljeteK jól a két nemre: ha fiú, öljéteK meg, ha leány, hagyjátok életben.”

Akkor a fáraó ezt a parancsot adta minden alattvalójának: „Minden fiút, aki a hébereknél születik, vessetek a folyóba, de a lányokat hagyjátok életben.”

## Chanel Szent Péter

### A mártírok vére a keresztények magja lett

Dec. 28. Aprószentek ünnepe

Péttert, miután a Mária Társaságban megkezdte a szerzetesi életét, saját kérésére nyomban az óceániai missziókba küldik. A Csendes-óceánon levő Futuna szigetére kerül, ahol Krisztus nevét eddig még nem is hirdették. Az a laikus testvér, aki mindig segítségére volt, ezekkel a szavakkal ismerteti missziós életét: „Munkája közben a forró nap melegétől égetve, és gyakran az éhségtől elgyötörve, teljesen átizzadva jött haza. A kimerültségtől legyengülve, de mindig erős lélekkel, élénken és vidáman érkezett haza, mintha szórakozóhelyről jött volna; ez nem csak egyszer fordult elő, hanem mindennap.

Futuna sziget lakóitól soha nem szokott megtagadni semmit sem. Még azoktól sem, akik lázadást szítottak ellene: ezeket is mindig mentegette, és soha el nem utasította őket magától, bár tudatlan és kellemetlenkedő emberek voltak. Páratlan kedvesség volt benne kivétel nélkül mindenki iránt, és ez minden módon megmutatkozott.”

Nincs tehát semmi csodálatos abban, hogy a sziget lakói „a legjobb szívű embernek” hívták. Valamikor ő is ezt mondta egyik rendtársának: „Egy ilyen nehéz misszióban szentnek kell lennünk.” Minden alkalmat fölhasználva hirdette Krisztust és az evangéliumot, de az eredmény nagyon szerény volt. A misszióban végzett emberi és szerzetesi munkáját mégis kitartó állhatatossággal folytatta, ráhagyatkozva Krisztus példájára és e szavaira: „Más vet és más arat.” (Jn 4, 37) Emellett állandóan kérte az Isten Anyjának segítségét, hiszen kiváló tisztelője volt. A keresztény vallás hirdetésével megsemmisítette a gonosz szellemek kultuszát, amelyet pedig Futuna sziget vezetői nagyon fölkaroltak, hogy ezáltal uralmuk alatt tartsák népüket. Ezért szörnyű kegyetlenséggel megölték, azt remélve, hogy Péter halálával a keresztény hitnek az általa elhintett magvai is majd elpusztulnak.

Vértanúhalála előtti napon ő azonban megmondta: „Nem számít, ha én meghalok. Krisztus vallása úgy hozzánőtt ehhez a szigethez, hogy halálommal már nem szűnik meg.” A vértanú vére elsősorban Futuna sziget lakóinak használt, hiszen pár év múlva valamennyien Krisztus hitére tértek; de hasznára lett Óceánia többi szigetének is, ahol most virágzó keresztény egyházak élnek, ezek Pétert a sajátjuknak tartják, és mint első vértanújukat tisztelik.

## *2 Tim 4, 1—8*

### **„Hívasd az evangéliumot”**

Dec. 29. Becket Tamás

Kérve-kérlek az Istenre és Krisztus Jézusra, aki ítélkezni fog élők és holtak fölött, az ő eljövételére és országára: hirdesd az evangéliumot, állj vele elő, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Érvelj, ints, buzdíts, nagy

türelemmel és hozzáértéssel. Mert jön idő, amikor az egészséges tanítást nem hallgatják szívesen, hanem saját ízlésük szerint szereznek maguknak tanítókat, hogy fülüket csiklandoztassák. Az igazságot nem hallgatják meg, de a meséket elfogadják. Te azonban maradj mindenben meggondolt, viseld el a bajokat, teljesítsd az evangélium hirdetőjének feladatát, töltsd be szolgálatodat.

Az én véretem ugyanis nemsokára kioltják áldozatul, eltávozásom ideje közel van. A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár az igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindenkinek, aki örömmel várja eljöveteletét.

## T. S. Eliot: Gyilkosság a székesegyházban

Ford.: Vas István (részlet) 230. o.  
Európa könyvkiadó 1986.

Istennek kedves gyermekei! Az én szent beszédem a mai napon igen kurta lesz. Csak azt szeretném, ha meglátolva elmélkednétek a mi karácsonyi miséink mélységes jelentőségéről. Mert valahányszor misét mondunk, újonnan elvégezzük a mi Urunk kínszenvedését és halálát; és ezen a karácsony napján születésének ünnepére cselekedjük ezt. Ennélfogva ugyanazon pillanatban örvendezünk az Ő jövetelének az emberek megváltására, és ajánljuk föl ismét az Ő testét és vérét áldozatul és elégtételül az egész világ bűneiért. Ugyanazon éjszakán, amely ma elmúlt, történt, hogy mennyi hadak sokasága megjelent a pásztoroknak Betlehemben, mondván: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség és az emberekhez jóakarát.”; az egész évnek

éppen ezen órájában ünnepeljük egyszerre Mi Urunk kinszenvedését és halálát a kereszten. Szeretteim, a világ szemében különös egy viselkedés ez. Mert ugyan kicsoda az e világon, aki egyszerre gyászol is, meg örvendezik is, még hozzá ugyanazon okból? Mert vagy a gyász fölébe kerül az örömnél, vagy az öröm elúzi a gyászt, így tehát csak ezekben a mi karácsonyi misztériumunkban örvendezhetünk és gyászolhatunk egyszerre, ugyanazon okból. De gondolkodjatok el egy kicsit ennek a „béke” szónak a jelentésén. Nem érzitek-e furcsának, hogy az angyalok békét hirdettek, mikor a világot szüntelenül háború félelme sújtja? Úgy érzitek talán, hogy az angyali hangok talán tévesek voltak, és hogy az ígélet csalódás és csalás volt?

És gondolatok arra is, hogy a Mi Urunk maga, miként szólt a békéről. Ezt mondta az Ő tanítványainak: „Békességet hagyok néktek, az én békémet adom néktek.” De hogy értette ő a békét? Úgy-e, ahogy mi értjük: az angol királyságok békességben a szomszédaival, a bárókat békességben a királlyal, a gazdát, amint békés nyereségét számolja, tűzhegye tisztára takarítva, legjobb bora az asztalon jó barátja előtt, a felesége pedig a gyerekeknek dalol? Azok az emberek, az ő tanítványai, ilyesmit nem ismertek: távoli utakra indultak, túrni szárazon és tengeren, megismerni a kínzatást, bebörtönöztetést, csalódást, elszenvedni a vértanúhalált. Akkor hát hogyan értette a békét? Ha ezt kérditek, emlékezzetek rá, hogy ő mondta ezt is: „Én nem úgy adom néktek, mint a világ adja:” Így tehát békét adott az ő tanítványainak, de nem úgy, ahogy a világ adja.

Fontoljatok meg még valamit, amire bizonynal még sohasem gondoltatok. Nemcsak hogy Karácsony ünnepén ünnepeljük egyszerre a Mi Urunk születését és halálát; de a következő napon ünnepeljük az Ő első vértanújának, boldog Istvánnak vértanúságát. Azt gondoltatok, véletlen, hogy az első vértanú napja mindjárt Krisztus születése napja után következik? Semmiképpen. Éppen, mint ahogy egyszerre gyászolunk és örvendezünk a Mi Urunk születésén és

szenvedésén, azonmód kisebb mértékben örvendezünk is, gyászolunk is a vértanúk halálán. Gyászolunk bűneiért a világnak, amely vértanúságra juttatta őket; s örvendezünk, hogy új lélek soroltatott az ég szentjeihez, Isten dicsőségére és az emberek üdvösségére.

*Mt 2, 13—18*

Dec. 30. Karácsony

## A zsidók elvetik

### Vértanúság

Azután, hogy elmentek, megjelent Józsefnek ál-mában az Úr angyala s ezt mondta neki: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, s maradj ott amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni.”

Fölkelt s még akkor éjszaka fogta a gyermeket és anyját és elmenekült Egyiptomba. Ott maradt Heródes haláláig. Így beteljesedett, amit a próféta szavával mondott az Úr: „Egyiptomból hívtam az én fiamat.”

Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek kijátszották, haragra lobbant, és Betlehemben meg a környékén minden fiúgyermeket megöletett kétéves korig, a bölcsektől megtudott időnek megfelelően. Így beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt:

Kiáltozás hallatszik Rámában,  
keserves sírás és jajgatás:  
Ráchel siratja fiait,  
s nem akar vigasztalódni,  
mert nincsenek többé.

## Keresztelő Szent Péter leveleiből

IÓNH 643.

Életünket is odaadjuk az Evangélium hirdetéséért!

A testvérek közül, akik itt vagyunk, hatunkat elfogtak, és több napon át börtönben tartottak, három japán jezsuitával együtt, akik közül egyik már fogadalmas, továbbá más keresztény hívőkkel együtt: összesen huszonnégyen vagyunk. Most éppen úton vagyunk, ebben a hideg téli hónapban, és lovasok kísérek bennünket: erős őrizetben tartanak, bizonyos napokon több, mint kétszáz embert rendeltek őrizetünkre. Mindez nem akadályozott meg bennünket abban, hogy megvigasztalódjunk az Úrban és örvendezzünk benne, hiszen keresztfeszítésére ítélték bennünket, mert a király parancsa ellenére Isten törvényét hirdettük: a többieket meg csupán azért, mert keresztények. Akik Krisztusért meg akarnak halni, most jó alkalmuk van rá. Úgy vélem, e vidék hívei nagyon is megerősödnének, ha rendünk tagjai itt lennének: de biztos, hogy amíg ez a király uralkodik, nem sokáig lakhatnának Japánban testvéreink, mert igen gyorsan elküldené őket az örök életre, ahová most bennünket küld.

Az ellenünk hozott ítéletet táblára írták és előttünk hordozzák. Eszerint azért ítélték minket halálra, mert Nauan törvényét, (azaz a keresztény hitet) hirdettük, Taykosama parancsa ellenére, és ha Nagaszakiba eljutunk és megvigasztalódunk az Úrban, hiszen életünket azért veszítjük el, mert ezt a törvényt hirdettük. Hatan vagyunk itt testvérek és nyolcan japán keresz-

tények, mindnyájan halálra ítélték: egyesek, azért, mert ígét hirdettek, mások, mert keresztények: a jezsuiták közül az egyik testvér, a másik hitoktató, a harmadik egyszerű testvér.

Kivittek bennünket a börtönből és kocsira ültettek: külön-külön mindegyikünk füléből levágtak egy darabot, és így hurcoltak minket végig Meáci utcáin, sok személy és katona kíséretében; majd visszavittek a börtönbe. A következő napon jól hátrakötötték kezünket, és lovas kísérettel Osakába vezettek. Másnap megint kivittek a börtönből, lóra ültettek és a város utcáin végigvezettek. Majd Szakai városba hurcoltak és ott is ugyanezt tették velünk: mind a három városban egy nyilvános hírnök is volt a kísérőink között. Tudtuk, hogy halálra ítélték, de csak Oszakába bizonyosodtunk meg róla, hogy utunk célja Nagaszaki. Szeretteim, Isten szerelmére kérlek benneteket, nagy bizalommal és erős lelkülettel ajánljatok minket Istennek, hogy életünk feláldozása legyen kedves előtte. Úgy látom a következő pénteken feszítenek minket keresztre; mert pénteken vágják le Meáciban is fülünk egy-egy darabját. Ezt Isten ajándékaként fogadtuk. Mindnyájan nagy buzgalommal kérünk benneteket, Isten szerelmére, hogy imádkozzatok értünk.

Szeretett testvéreim, imáitokkal segítsetek minket, hogy az isteni Fölség elfogadja halálunkat: a mennyben, ha ő is úgy akarja, hogy reményünk szerint oda jussunk, megemlékezünk rólatok; de itt sem feledkezem meg szeretetetekről: teljes szívből szerettelek benneteket és most is szeretlek. Figyelmetekbe ajánlom a békét, és a mi Urunk Jézus Krisztus szerelmét. Köszöntlek benneteket, mert már nincs több idő a beszédre. Majd a mennyországban... Emlékezzetek meg rólam...!

*Mt 2, 1—12*

Karácsony

## A napkeleti bölcsek imádsága

Amikor a judeai Betlehemben Heródes király idejében Jézus megszületett, bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe és kérdezősködtek: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy bemutassuk neki hódolatunkat.” Ennek hallatára Heródes király meghökkent s vele egész Jeruzsálem. Összehívta tehát a főpapokat és a nép írástudóit és tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak megszületnie. „Juda Betlehemében — válaszolták —, mert így jövendölt a próféta:

Te Betlehem, Juda földje,  
egyáltalán nem vagy oly kicsi Juda nemzetségei közt,  
hisz belőled származik majd a vezér,  
aki népemnek Izraelnek pásztora lesz.”

Erre Heródes titokban magához hívatta a bölcseket és pontosan megtudakolta tőlük a csillag feltűnésének idejét. Aztán elküldte őket Betlehembe: „Menjetek — mondta —, s szerezzetek pontos értesülést a gyermek felől. Ha megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki.” Azok meghallgatták a királyt és útra keltek. S lám, a csillag, amelyet napkeleten láttak, vezette őket, míg végre meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt. A csillagot megpillantva nagyon megörültek. Beamentek a házba és meglátták a gyermeket anyjával, Máriával. Leborultak és hódoltak neki, majd elővették kincseiket s ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát. Mivel álrukban utasítást kaptak, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.

## Szent Bonaventura: Életem Krisztus

Ford.: Dám Ince  
Magyar barát, 1944

„Ó édességes, ó szeretreméltó, örök Gyermekek, ősidőktől várt Kisded, mikor látunk meg téged, mikor találunk Reád, mikor jelenünk meg színed előtt? Nélküled csömör az örömünk, Veled az öröm is, sírás is gyönyörűség. Kellemetlen minden, ami ellened van —, tetszésed megnyerése olthatatlan vágyunk. Ó, ha oly édes veled sírni, mennyivel édesebb lehet neked örvendeni?

Hol vagy tehát, akit keresünk? Hol vagy, akit mindenben és mindennek fölött kívánunk? Hol vagy, aki születéssel, a zsidók királya? A jámborok törvénye, a vakok világossága, a szerencsétlenek vezére, a halandók élete, az örökké élőknek örök üdvössége!

A megfelelő felelet rá: Juda Betlehemében. Betlehem kenyérházat, Juda pedig bűnvallót jelent. Akkor találjuk meg ugyanis Krisztust, ha bűneink megvallása után a mennyei élet kenyerét, vagyis az evangélium tanítását meghallgatjuk, újra és újra átgondoljuk, és áhítatos lélekkel megtartjuk, hogy így cselekedetekkel is betetőzzük és másokat is teljesítésükre buzdítsunk.

Akkor találjuk meg Jézust anyjával, Máriával, ha könnyes töredelem, eredményes szentgyónás után a mennyei szemlélődés és vigasztalás édességét örömkönnyek közepette megízleljük. Ha imádságunk, amely csaknem kétségbeesve talált, örvendezve és a bűnbocsánat reményében végződik.

Ó, boldog Szűz Mária, aki Jézust fogantad, szülted, s akivel oly édesen és örvendezve találunk Jézusra!

*Jel 22, 10—15*

December 31.

**„Én vagyok az alfa és az ómega, a kezdet és a vég”**

Az angyal így folytatta: „Ne pecsételd le ennek a könyvnek prófétai szavait, mert az idő közel van. Aki igazságtalan, legyen továbbra is igazságtalan. Aki tisztátalan, legyen továbbra is tisztátalan. De aki igaz, járjon továbbra is az igazság útján, és aki szent, legyen továbbra is szent. Hamarosan eljövök s velem lesz a jutalom, hogy mindenkinek megfizessenek tettei szerint. Én vagyok az alfa és az omega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég. Boldog, aki megmossa ruháját a (Bárány) vérében. Joga lesz az élet fájához, és a kapukon át bemegy a városba. A kutya, csalók, erkölcstelenek, gyilkosok, bálványimádók és mindazok, akik a hamisságot szeretik és művelik, kinn maradnak.

## **Karl Rahner: Befejező áldás**

Ford.: Lukács László

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988. 396—398 (részlet)

### **Befejező áldás**

Urunk, Jézus Krisztus minden munkánk vége éppen úgy hozzád vezet, mint a kezdete, hiszen Te vagy a kezdet és a vég.

Ez a befejezés, Urunk, kicsiny kezdet csupán; feladat, nem pedig beteljesedés, jószándék csupán, nem teljesítmény.

De Te adtad meg a kezdetet. Rólad áll az Írásban: „Aki meghívott benneteket, az hűséges és végbe is viszi.” Tessz 5,

24) Ezért arra kérünk: hadd maradjon velünk könyörtelen kegyelmed, amikor most folytatni próbáljuk életünket és azt a feladatot, amelyet ránk bízál.

A régi dolgok várnak ránk Urunk, ugyanaz, mint mindig: gyöngé és bűnös énekünk, a régi környezet, a régi mindennapok, a jövő sötétje — mindez ugyanolyan ma, mint tegnap: a régi ember régi tapasztalatai. Ezért nem bízunk magunkban és elhatározásainkban, még a lelkesedésünkben és a jószándékunkban sem. Egyedül a Te kegyelmedben bízhatunk, türelmedben irántunk. Csak Te maradj velünk, Urunk! Maradj velünk nappal, s akkor is ha ránk esteledik. Nem kívánjuk tőled azt, hogy lelkesedésünkön érezzük meg hűséges jelenlétet, hiszen így csupán élvezetünket kereshetnénk benne. Enélkül is hiszünk abban, hogy velünk maradsz minden nap a befejezésig, addig a végig is, mikor ki kell majd üríteniünk halálod keserű kelyhét.

*Zsid 2, 9b—17*

Január 1.

**„Krisztus mindenben hasonló lett testvéreihez”**

Szűz Mária Isten Anyja

Jézus, aki kevéssel lett kisebb az angyaloknál, a halál elszenvédségeért a dicsőség és nagyság koronáját nyerte el, hiszen az Isten irgalmából mindnyájunkért megízlelte a halált. Illetett ugyanis, hogy azt, akiért és aki által minden lett, mivel számtalan fiát elvezette az üdvösségre, az üdvösség szerzőjeként a szenvedésben tökéletesítse. Mert ugyanattól az egytől valók mind: a megszentelő és azok, akiket megszentelt. Ezért nem szégyelli testvérnek nevezni őket, amikor ezt mondja:

„Hirdetni foglak testvéreimnek,  
zengem dicséretedet az egybegyűltektől.

Majd:

Bizalommal ráhagyatkozom.

Aztán:

Nézd, én és gyermekeim, az Úr adta nekem őket.

Minthogy a gyermekeknek közös a testük és a vérük, ő is részt kapott belőle, hogy így halálával legyőzze azt, aki a halálon uralkodott, tudniillik a sátánt, és felszabadítsa azokat, akiket a haláltól való félelem egész életükre rabszolgává tett. Hiszen nem az angyalokat, hanem Ábrahám leszármazottait karolta fel. Ezért minden tekintetben hasonlónak kellett válnia testvéreire, hogy irgalmas és Istenhez hűséges főpap legyen, és kiengesztelje a nép bűneit.

## R. M. Rilke: Mária bemutatása a templomban

Ford.: Görgey Gábor,

Magvető, Válogatott versek 1961. 262—263.

### Szűz Mária Isten Anyja

Hogy fölrhesd, milyen volt akkor ő,  
oly helyre jöjj, hol áthatnak egészen  
az oszlopok; ahol lépcsőket érzel,  
s egy térség szakadékát szédítő  
boltívek vakmerően áthidalják:  
benned marad e tér, minden darabját,  
mely föltornyozta, többé nem tudod  
magadból kiemelni: felhasadnál.

Csupa kő benned minden itt: a portál,  
fal, rések, boltozat, — s a kárpitot,  
mely elfödi, ha széthúzod kicsit:  
máris sugárzik ott a messzeségek  
tárgyaiból, s eláll benned a lélek —  
ez meghaladja már érzékeid.

Föl és alá — kastély kastélyra néz,  
széthömpölyögnek tájakból a tájak  
s oldódva fenn oly partokra találnek,  
hogyan nézed és elfog a szédülés.

Közelben füstölők fellege sápad  
mindenfelé, de ott a messzeség  
sugárvevővel megnyilaz, s a mécsek  
visszfényei, ha felderengve égnek  
s a falak lassan húzódnak feléd: —  
még bírod ezt?

De ő jött. S mindezen  
látványt tekintete lassan bejárta,  
(gyermek; asszonyok közt egy kicsi lányka)  
nyugodt önbizalommal lépve át a  
pompázaton, mely kitért kényesen:  
mert szívéből immár túlnőtt a hála  
minden emberi építészetén.

A két szülő, belső sugallatán  
buzdúlva, már örömet felkínálta:  
s a félelmetes Bosszuló, a drága —  
kőkeblű, színleg elfogadta — ám  
ő átsiklott köztük, más útra tartott;  
mert tudta, ez vár rá, a megadás  
önnön sorsának, mely, miként a csarnok,  
magas, és nehezebb, akár a ház.

*Mt 1, 18—25*

Január 2.

**„Mária gyermeket fogant a Szentlélektől”**

Jézus Krisztus születésének ez a története: Anyja, Mária Józsefnek a jegyese, még mielőtt egybekeltek volna, úgy találtatott, hogy gyermeket fogant a Szentlélektől. Férje, József igaz ember volt, nem akarta a nyilvánosság előtt megszégyeníteni, ezért úgy határozott, hogy titokban bocsátja el. Míg ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr angyala és így szólt hozzá: József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet Máriát, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van. Fiút szül, akit Jézusnak nevezel el, mert ő szabadítja meg népét bűneitől. Ezek azért történtek, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott:

Íme a szűz fogan és fiat szül,  
Emmanuel lesz a neve.

Ez azt jelenti: Velünk az Isten.

József erre fölébredt álmából, s úgy tett, ahogy az Úr angyala parancsolta. Magához vette feleségét, de nem ismerte meg, míg világra nem hozta fiát, akinek a Jézus nevet adta.

**Nagy Szent Vazul: 2. levél Baszileiosz Gergelynek I.**

Óker 6. SZIT. 1983. 230—231.

Ford.: Ivancsó István

Ráismertem leveledre, ahogy az ember felismeri jóbarátai gyermekeit a szülőkre ütő szembetűnő hasonlóságok alapján. Az a kijelentésed ugyanis, hogy nem a hely fekvése kelti fel lelkedben a vágyat a velünk való közös életre, még mielőtt annak módjáról és rendjéről valamit is hallottál volna, az valóban a te gondolkodásodra vall és a te lelkedhez méltó, mely az ígéretek szerint ránk váró boldogsághoz képest minden földit semmibe vesz. Én meg, hogy itt a világtól távol mivel foglalkozom éjjel-nappal, szinte megírni is szégyellem.

A városi életet, mint ezer bajnak forrását, otthagytam, magamat azonban még nem tudtam elhagyni. Azokhoz vagyok hasonló, akik a tengeren nehézségbe kerülnek, mert nem értenek a hajózáshoz és tengeribetegséget kapnak, panaszkodnak a hajó nagysága miatt, melynek ennek következtében a hányódása is nagyobb, átszállnak egy kisebb csónakba vagy bárkába, de ott is csak nyögdécselnek, és tovább bajlódnak a tengeribetegséggel, mert a lehangoltság és az émelygés oda is átszállt velük. Mi is így vagyunk. Magunkkal hordozzuk a velünk született gyengeséget és ezért majdnem mindenhol ugyanazokban a nehézségekben találjuk magunkat, úgyhogy a magányból sincs nagy nyereségünk. Amit azonban el szeretnénk érni, és aminek segítségével nyomába léphetnénk annak, aki vezetőnk lett az üdvösség útján, amikor ezt mondta: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16, 24), azt a következőkben foglalhatom össze.

*Lk 2, 1—7*

Január 3.

### „Ott tartózkodásunk alatt érkezett a szülés ideje”

Ebben az időben történt, hogy Augustus császár rendeletet adott ki, hogy az egész földkerekséget írják össze. Ezt az első összeírást Ciriniusz, Szíria helytartója bonyolította le. Mindenki elment a maga városába, hogy összeírják. József is fölment Galilea Názáret nevű városából Judeába, Dávid városába, Betlehembe, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, hogy összeírják feleségével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. Ott-tartózkodásuk alatt érkezett a szülés ideje. Mária megszülte elsőszülött fiát, bepólyálta és jászolba fektette, mert nem jutott nekik szállás.

### Nagy, Szent Vazul: 2. levél Baszileiosz Gergelynek II.

Meg kell kísérelnünk, hogy eljussunk a lelki békére. Ahogyan ugyanis a szem sem láthatja világosan az előtte levő tárgyat, ha mindig ide-oda téved, hol jobbra, hol balra tekinget, hol fel, hol le, hanem rá kell szegeződnie arra, amit néz; ugyanígy van az emberi szellem is, ha a világ ezernyi gondja nyomja, lehetetlen, hogy világosan az igazságra összpontosítson. Ha még nem nyűgözte le magát a házasság kötelékével, akkor a szenvedélyes vágyódások, a csak nehezen leküzdhető kísértések és alantas érzelmi sóvárgások zaklatják folyton, aki viszont magára vette ezt az ígát, arra más nyugtalanító gondok várnak. Ha nincs gyermek, a gyermek utáni vágyakozás; ha meg vannak gyermekek, akkor a gyermeknevelés gondja, vigyázni az asszonyra, törőd-

ni kell a házzal, rendben tartani a cselédséget, ott vannak a szerződésekkel járó veszteségek, viszályok a szomszédokkal, a bírósági tárgyalások, a kereskedéssel járó kockázatok, a földművelés fáradalmi. Minden nap meghozza a lélek számára a maga borúját, a nappalok gondjai hatalmukba kerítik az éjszakákat is, ezek a képek nyugtalanítják az elmét.

Egyetlen menekvés van mindezekről: egészen elszakadni a világtól. A világtól elszakadni nem annyit tesz, mint testi értelemben kiválni a világból, hanem a lélek test iránti vonzódásának leküzdését, a város, a család, a tulajdon, a jóbarátok, a vagyon, a megélhetéshez szükséges dolgok, az üzlet, a társadalmi kapcsolatok, az emberi tanok ismeretének a feladását jelenti, az isteni tanításból eredő gondolatok készséges befogadását a szívbe.

*Lk 2, 8—19*

Január 4.

**„Ne féljete! Nagy örömet adok tudtul nektek”**

Pásztorok tanyáztak a vidéken kint a szabad ég alatt, és éjnek idején őrizték a nyájukat. Egyszer csak ott állt előttük az Úr angyala és beragyogta őket az Úr dicsősége. Nagyon megijedtek. De az angyal megnyugtatta őket: „Ne féljete! Mert nagy örömet adok tudtul nektek és majd az egész népnek. Ma megszületett a megváltótok Krisztus, az Úr, Dávid városában. Ez lesz a jel: Találtok egy jászolba fektetett, bepólyált gyermeket.” Egyszeribe mennyei seregek sokasága vette körül az angyalt és dicsőítette az Istent ezekkel a szavakkal: „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön az Istennek tetsző embereknek.”

Mihelyt az angyalok visszatértek a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: „Menjünk el Betlehembe, hadd lássuk, ami történt, amit az Úr tudtunkra adott.” Gyorsan útra keltek és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolba fektetett gyermeket. Azután, hogy látták őket, azt is elbeszélték, amit nekik a gyermek felől mondtak. Aki csak hallotta csodálkozott a pásztorok beszédén. Mária meg mind emlékezetébe véste szavaikat és szívében gyakran elgondolkozott rajtuk. A pásztorok hazatértek, dicsőítették és magasztalták Istent mindazért, amit csak hallottak és láttak, úgy, ahogy hírül adták nekik.

## Nazianzoszi Szent Gergely: A megtestesülésről Apollinarisz ellen

Óker. 6. SZIT. 1983. 479—480.

Ford.: Ladocsi Gáspár

### Megtestesülés I.

A nagy Értelem, mint tudjuk, az egész embert  
felvette mind a három összetevőjében;  
a durva testet, a lelket és az értelmet,  
Ádámot az elsőt, ahogy ez büntelen volt.  
Századok múltával emberré lett az Isten,  
Isten egészen ember és az én javamra.  
Felvette mind, amit adott, hogy átformálja,  
s véle feloldja mind a bűnreszabott terhet,  
gyilkost gyilkolta le azáltal, hogy ő meghalt.  
Isten, ki öröktől egyszerű, összetett lett,  
és keresztfán függött istenölők kezétől;  
a vegyített Istenről néked így beszélek:  
Együtt Atyjával Isten volt öröktől ő is,  
Isten igéje, a világ megteremtője,

felette állt időnek, testnek, szenvedésnek;  
jaj, de a tudás fájától megsebesülten  
ember voltunkban tiport meg minket az Irigy,  
mikor az már törekennyé lett és erőtlén,  
de ő is éppígy törte meg az Ártó gőgjét;  
a tönkretett képmást így újjáteremtette.  
Ezért született közénk tiszta Szűz méhéből,  
megfogant, majd evilágra jött el az Isten,  
Isten és halandó, mindenben üdvözítőm,  
Fiú, az értelemben ismert, lett látható.  
Embertimádó lettem érted, aki téged,  
titkosan összetetté lett Igét imádja,  
te igaz megváltó Isten és halandó vagy,  
ki inkább a testünknek lettél pártfogója,  
vezetsz, mint oktalant az utadon tévelygőt,  
— fogadd el ezt Jóság, vagy éntőlem viseld el,  
kiigazító mestere te vagy a szónak!  
Igaz, néked Istenből Isten, rosszabb lett így,  
— mert a test sokkal hitványabb annál, mi képmás, —  
de nekem jobb; bár az ész áll Istenhez közel.  
Te mégis a veszélyben lévő romlandóhoz,  
az elhagyott, a meg nem mentett mellé álltál!  
Mit mondasz erre, Igének bölcs megvédője?  
Kegyetlen sújtod mind ki, az Istentől bármit  
elvesz, míg te magad vagy, ki Istentől ez  
összetételt elveszed; van mit megadsz míg  
egy s mást tőle megtagadsz: a testet helyesled  
de az értelmet magát már durván elveted;  
ahogy ettől fázol magad válsz összetetté.  
Kettő tökéletest egyben látni hogy lehetne?  
Féljünk megsért'ni a bőrét, nagy bolondság,  
az ész és értelmet egyazon lélek kapja,  
ha nem Istennél, az értelem ugyan hol nagy?  
Talán én is egy lélek nélküli test vagyok?  
Bőröm enyém, de a lélek akkor így kié?  
és mi lenne Istennek Szűztől születése?

*Jn 1, 1—14*

Január 5.

**„Ám akik befogadták, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekévé legyenek”**

Kezdetben volt az Ige; az Ige Istennél volt és Isten volt az Ige; ő volt kezdetben Istennél. Minden általa lett, nélküle semmi sem lett, ami lett. Benne volt az élet, s az élet volt az emberek világossága. A világosság világít a sötétségben, de a sötétség nem fogta fel.

Föllépett egy ember, az Isten küldte s János volt a neve. Azért jött, hogy tanúságot tegyen, tanúságot a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról.

(Az Ige) volt az igazi világosság, amely minden embert megvilágít. A világba jött, a világban volt, általa lett a világ, mégsem ismerte föl a világ. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be. Ám akik befogadták, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekévé legyenek. Azoknak, akik hisznek benne, akik nem a vérnek vagy a testnek vágyából s nem is a férfi akaratából, hanem Istentől születtek. S az Ige testté lett s közöttünk élt. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.

**Nazianzoszi Szt. Gergely: A megtestesülésről II.**

Hogyan lehet egyé a két külön természet?  
Kifejezni nem tudjuk — magam is belátom —,  
így szavakba zártan a nálánál nagyobbat.  
Egy szent Szűzre leszállt a megtisztítás Lelke,  
halandónak költözött a szűz méhébe  
az Ige, ki üdve halandóknak mindenben;  
testiektől távol keveretlen az Isten,  
míg az értelem s a lélek egyformán testhez kötött,  
ez csak mint társa míg amaz Istennek képe,  
véle rokonba vegyül az isteni természet,  
a testtel ilyenképpen közösséget vállalt,  
egy Isten az mi istenült és istenített,  
mi lett mindkettő? Ahogy én azt állítom,  
durva testbe vegyült s mint durva test enyémnek  
lett a részese, de bűnünknek terhe nélkül.  
Kérдем tőled most, kihez ömlött Isten vére?  
talán a gonoszhoz? — jaj gonoszé a vére;  
inkább az Istenhez, — hogyan lehattünk akkor  
másnak foglya? — merthogy a váltságdíj mindenkor  
a fogvatartóé. Igazság az, hogy magát  
Istennek áldozta, s így a fogvatartónktól  
minket kimentsen, az elbukottért cserébe  
Krisztus kapja; aki őt felkente foglyul nem  
ejtheti. Ilyenképpen gondoljuk mi, akik  
az előképeket tiszteljük, és ezzel már  
te is megismerted; imádd a Háromságot!

*Iz 60, 1—9*

Vízkereszt január 6.

**„Kelj föl Jeruzsálem, népek jönnek világosságodhoz”**

## Világosság

Kelj föl, ragyogj föl, mert elérkezett világosságod,  
és az Úr dicsősége fölragyogott  
fölötted!

Mert még sötétség borítja a földet,  
és homály a nemzeteket,

de fölötted ott ragyog az Úr,  
és dicsősége megnyilvánul rajtad.

Népek jönnek világosságodhoz  
és királyok a benned támadt fényességhez.

Hordozd körül tekinteted és lásd:  
mind egybegyűlnek és idejönnek hozzád.

Fiaid messze távolból érkeznek,  
s lányaidat ölükben hozzák.

Ennek láttára földerülsz,  
szíved dobog az örömtől és kitágul.

Mert feléd áramlik a tengerek gazdagsága,  
és ide özönlik a nemzetek kincse.

Tevék áradata borít majd el,  
Midián és Efra dromedárjai.

Mind Sábából jönnek;  
aranyat és tömjént hoznak

és az Úr dicsőségét zengik.

Nálad sereglík egybe Kedár összes nyája,  
s Nebajót kosai is neked szolgálnak.

Mint nekem tetsző áldozatok odajönnek oltáromhoz,  
hogy díszére legyenek dicsőséges  
templomomnak.

Kik azok, akik repülnek, mint a felhő,  
vagy mint a galambok dúcaikhoz?  
A hajók gyülekeznek szolgálatomra,  
az élükön Tarsis hajóival,  
hogy hazahozzák fiaidat a távolból,  
s ezüstjüket meg aranyukat is velük,  
az Úrnak, a te Istenednek nevéért,  
Izrael Szentjéért, akit dicsőségre emel.

## Paul Claudel

Ford.: Szedő Dénes

Válogatás P. Claudel műveiből SZIT. 1982. 910—914.

### Vízkereszti ének I.

A vadonatúj esztendő e hajnalán, mikor talpunk alatt  
ropogott a hó, akár a kristály  
S ékes menyasszonyként keresztségi ruhát ölt az egész táj,  
Jézus, ősi Vágy gyümölcse, hogy decembernek vége  
most lett,  
A várakozás hosszú volt ugyan, de a másik kettő meg  
Boldizsár  
S a démon Ázsián vágott át, arról lekésve már,  
Hogy érkezésük idejét kivárja a Karácsony.  
Addigra újév hatodnapja lett immáron!  
Amott a veszteg álló csillag és Mária, karján Istenével, ünnepel!  
(Lekéstek arról, hogy megismerkedjenek a sötétség mélyeivel!)  
Nincs más hátra, csak nézni, tágra nyitva a szemet,  
Mert Isten Fia köztünk! Már tizenketted-napja született.  
Gáspár, Menyhért, s a harmadik átadják ajándékukat,  
mit magukkal hoztak.  
Mi pedig velük nézzük Jézus Krisztust, ki háromszorosan  
nyilvánult meg aznap.

Az első titok tárgya: a Királyok, kik egyben Bölcsek.  
 Ami a szegényeket illeti, a dolog egyszerű: a Jászol táján  
 kivehetőleg  
 Úgyszólván csak juhot látni s jámbor asszonyt, no meg  
 pásztort.  
 Ezek a legcsekélyebb kétely nélkül egyenként vallják meg  
 a Megváltót.  
 Szegénységük a jó Istennek nemigen új dolog,  
 És Fia megszületvén, köztük azonnal otthonos.

Iz 61, 1—9

Vízkereszt után 1. nap

„Az Úr kent föl engem”

### Szabadulás

Az Úr Lelke nyugszik rajtam,  
 mert az Úr kent föl engem.  
 Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,  
 és meggyógyítsam a megtört szívűeket.  
 Hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak,  
 és szabadságot a börtönök lakóinak.  
 Hogy hirdessem az Úr kegyelmének esztendejét,  
 Istenünk bosszújának napját.  
 Hogy megvigasztaljam mind a gyászolókat,  
 és koszorút adjak a hamu helyébe,  
 örömek olaját a gyászruha helyett,  
 és a szomorúság lelke helyett meg ünnepi örömeinket.  
 Az igaz élet tölgyeinek nevezik majd őket,  
 akiket az Úr ültetett el, az ő dicsőségére.  
 Fölépítik az ősi romokat,  
 és ami már rég pusztulásnak indult, azt helyreállítják.  
 Újra fölépítik az elhagyott városokat,

amelyek annyi nemzedéken át romokban heverték.  
Idegenek állnak elő és legeltetik nyájaidat,  
Szántóvetőid és vincellérjeid is más  
nemzetből valók lesznek.

Benneteket meg az Úr papjainak hívnak,  
és így neveznek: Istenünk szolgái.

A nemzetek gazdagságait élvezitek majd,  
és kincseikkel ékesíthetitek magatokat.

Mivel kétszeres volt a gyalázatuk,  
hisz megvetés és leköpdösés volt a részük,  
azért kétszeres lesz az örökségük is az országban,  
és örökké tartó lesz az örömük.

Mert én, az Úr, szeretem az igazságot,  
ám a rablást meg a gátságot gyűlölöm.

Megjutalmazom őket hűségemben,  
és örök szövetséget kötök velük.

Sarjadékuk híres lesz a nemzetek között,  
és minden ivadékuk a népek körében.

Akik látják őket, elismerik majd,  
hogy ez az a nemzedék, amelyet megáldott az Úr.

## Paul Claudel: Vízkereszti ének II.

A tudósoké s a királyoké egészen más eset!  
Hogy ilyen három is akadjon, tűvé kellett tenni érte  
a messzi földrészeket.

S még így sem a legkiválóbbak s előkelőbbek közül valók:  
Afféle tarka-barka mágusok és kis, gyarmati uralkodók.  
Elindítójuk nem holmi idézet volt, könyvbeli:

Az expedíciót valódi égi csillag vezeti.

Ez elsőül kezd sétálni, rendkívül sértő módon fittyet hányva

Az asztronómiai törvényeknek, s nagy munkát róva az  
apológiára.

Ha pedig egy csillag, amely a világ kezdetétől fogva veszteg  
állt, elindul,

Nem csoda, ah egy király, sőt — Uram bocsá' — egy  
tudós miatta felindul.

Így hát egy reggel József és Mária arra ébred, megjött  
Gáspár, Menyhért és Boldizsár.

A hosszú úthoz képest jókor, tizenkét napi késéssel habár.  
Isten Anyja fogadd szívesen e tisztes személyek hódolatát:  
Semmi kétségük sincs affelől, kit látnak távcsövükön át.  
S miket néked Perzsia vagy Abesszínia mélyéről hoznak  
fáradtságot nem kímélve,

Igen jelentős és nagybecsű ajándékok utóvégre.

Az arany (manapság őrlés és ciánozás tisztogatja)

Jószérivel a hamisítatlan és csorbítatlan Hit jelképes érclapja;

A mirha — annyi gondot igénylő pusztai cserjécske — :

Keserű, síri illatával a Szeretet jelképe:

S annyi máglya halhatatlan hamvának elcsent egy csipetje  
— Szemernyi tömjén — : a Remény. Lábad elé Menyhért tette,  
Ezer szekéren hozva s kétszáznyolcvan teve ringó hasán.  
E tevék mind úgy bújtak át egy tű fokán.

Iz 66, 18—24

Vízkereszt után 2. nap

„Hirdetni fogják dicsőségemet a nemzetek között”

Új Jeruzsálem

Íme, eljövök, hogy összegyűjtsek minden népet és  
nyelvet. Eljönnek majd és meglátják dicsőségemet.  
Jelet adok nekik; és azok közül, akik megszabadultak,  
elküldök néhányat a nemzetekhez: Tarsis, Put, Lud,  
Mosek, Ros, Tubál és Javán népéhez; aztán a távoli

szigetekre azokhoz, akik soha nem is hallottak róla, és nem látták dicsőségemet. És hirdetni fogják dicsőségemet a nemzetek között. Visszahozzák majd minden tesvéreteket ajándécul az Úrnak a nemzetek közül; lovakon, kocsikon, hordályakon, öszvéreken és tevéken hozzák majd őket szent hegyemre, Jeruzsálembe — mondja az Úr. Úgy, ahogy Izrael fiai hozzák az áldozati ajándékot, tiszta edényekben az Úr templomába. És közülük is választok majd papokat és levitákat magamnak — mondja az Úr.

Mert ahogy az új ég és az új föld,  
amelyeket majd alkotok,  
fennmarad színem előtt — mondja az Úr,  
úgy fennmarad a ti nemzedéketek és nevetek is,  
akkor majd újholdról újholdra,  
szombatról szombatra  
minden ember eljön, hogy imádkozzék .  
a színem előtt — mondja az Úr.  
És amikor kimennek, látni fogják azok holttestét,  
akik felláztak ellenem.  
Férgük nem pusztul el és tüzük nem alszik ki,  
iszonyodni fog tőlük minden ember.

### Paul Claudel: Vízkereszti ének III.

Mi Urunk második megnyilvánulása: Jordán-beli  
keresztsege napja.

Szentséggé lesz a víz, jutván az Ige erejével kapcsolatba.  
A mezítelen Isten belép a mély habok kútjába. Ez sírunk  
helye,

S ahogy Őt mivélünk egyesíti, éppígy egyesít bennünket  
Ővele.

A sivatag utolsó kútjáig, az úton képződött kis tócsás  
 gödörig  
 Nem lelni többé olyan csepp vizet, mely kereszténnyé ne  
 tehetne  
 valakit,  
 S mely legelőbb és legtisztább valónkig lehetva,  
 Belsőképp jövődő csillaggá ne avatna.  
 Mivel már nem találtatott oly áthidalhatatlan szakadék,  
 Mely hajdan az Írás első versei szerint, eget a földtől  
 választotta szét,  
 Krisztus, férfikora teljében az Emberiség családjába lép,  
 Mint tikkadt utazó, kinek szomját tengernyi víz sem oltja.  
 Egy cseppje sincs az óceánnak, melybe leszállni szüksége  
 ne volna.  
 Viderunt te Aquae, Domine — így a zsoltár. Megismertünk,  
 Istenem,  
 S hogy közülünk ismét felszínre jössz mámorosan és meztelen,  
 Végső sóvárgásod, mielőtt végképp távozol,  
 Végső kiáltásod a kereszten is az, hogy még mindig szomjazol!

*Iz 60, 14b—22*

Vízkereszt után 3. nap

**„A napod nem nyugszik le soha”**

Új Jeruzsálem

Az Úr Városának neveznek majd,  
 Izrael Szentje Sionjának.  
 Bár elhagyott voltál,  
 mindenki csak gyűlölt és cserbenhagyott:  
 mégis büszkeség tárgyává tesznek örökre,  
 öröm forrásává, nemzedékről nemzedékre.  
 A nemzetek tejét szívod majd,

és a királyok gazdagsága táplál.  
Így megtudod, hogy én az Úr, vagyok a te szabadítód;  
hogy Jákob Erőse a te Megváltód.  
A réz helyébe aranyat hozok,  
a vas helyett meg ezüstöt.  
A fa helyébe rezet, a kövek helyett vasat.  
Fejedelmeddé a békességet teszem,  
és kormányzóddá az igazságot.  
Erőszakról nem fognak hallani többé országodban,  
sem pusztulásról és rombolásról a határaidban.  
Szabadításnak fogod hívni a falaidat,  
a kapuidat meg dicsőségnek.  
Nem a nap szolgál majd neked nappali fénnel,  
és nem a holdfény ragyog neked,  
mert az Úr lesz örökké tartó világosságod,  
Istened lesz a fényességed.  
A napod nem nyugszik le soha,  
sem a holdad meg nem fogyatkozik,  
mert az Úr lesz örökké tartó világosságod,  
és véget érnek a gyász napjai.  
Néped csupa igazból áll,  
s mindörökre övék lesz majd a föld.  
Olyan hajtás lesz, amelyet az Úr ültetett;  
kezem munkája, amelyet szépnek teremtettem.  
Közületek a legkisebb is ezerré lesz,  
és a legkevesbé jelentős hatalmas nemzetté.  
Én, az Úr, mondom ezt így,  
és a kellő időben gyorsan végbe is viszem.

## Paul Claudel: Vízkereszti ének IV.

A galileai lakodalomról szól a harmadik titok.  
 Először ugyanis nem mint vendéglátó mutatkoztál,  
 hanem mint meghívott,  
 Mikor is Édesanyád halk szavára borrá változtattad  
 A tíz korsó vizet, melyet titokban félreraktak.  
 Szegény a vőlegény; lesüti szemét kínos szégyenében:  
 Ciszterna víz lakodalomhoz nem illik semmiképpen!  
 Kivált így augusztusban, mikor a víztárolók apadnak,  
 S gyűlőhelyei szennynek és undok ázalagnak.  
 (Mintha Szent Nagy Károly ünnepén pezsgő helyett  
 Fiolában cseppfolyósított Ernest Have-t nyakalna  
 az elbúsult diákgyerek!)

Istennek egyetlen szava elég e rejtekben való szüretre,  
 Hogy poshadó vizünk borrá változzék át, tökéletesre.  
 A bor, mely előbb löre volt, a végén java bor lett.  
 Helyes. Hamar viszonozzuk, mit nyújtottál a kelyhet.  
 Te vagy megmondhatója, végére tartogattuk néked  
 a legkülönbet:

A nektárt egy epével s ecettel átitatott spongyán,  
 Mellyel egy rendőrtiszt kínál meg buzgólkodván.

Iz 62, 6—12

Vízkereszt után 4. nap

„Fölépítik az új Jeruzsálemet”

Új Jeruzsálem

Falaidra Jeruzsálem öröket állítottam,  
 sem éjjel, sem nappal nem hallgathatnak.  
 Ti, akik az Urat emlékeztetitek,

sose nyugodhattok.  
Ne hagyjatok nyugtot neki,  
míg Jeruzsálemet föl nem építi  
és dicsőségessé nem teszi a földön.  
Az Úr megesküdült jobbjára  
és dicsőséges karjára:  
Soha többé nem adom gabonádat  
eleségül ellenségeidnek;  
és nem hagyom, hogy idegenek igyák borodat,  
amelyért te munkálkodtál.  
Hanem, akik betakarítják a termést,  
azok egyék meg,  
és dicsőítsék az Urat;  
akik leszüretelték a szőlőt,  
azok igyák borát,  
szentélyem udvaraiban.  
Vonuljatok ki, vonuljatok ki a kapukon!  
Tegyétek népemnek járhatóvá az utat,  
egyenségetek el az ösvényt,  
szedjétek fel róla a követ!  
Emeljetek zászlókat a népeknek!  
Az Úr hirdeti ezt a föld határáig:  
„Mondjátok meg Sion leányának:  
Nézd, eljön Szabadítód,  
mögötte diadalának jutalma,  
előtte meg győzelmi jelvénye.  
Szent népnek hívják majd őket,  
az Úr megváltottjainak.  
Téged meg keresett városnak neveznek,  
nem elhagyottnak.

**Paul Claudel: Vízkereszti ének V.**

A nappal Epifániája elmúlt, marad nekünk az éjjelé;  
A gyermekeknek megmutatjuk, mint vonulnak a mágusok  
otthonuk felé  
Eltérő utakon, nagy kerülővel mindhárman, óvakodva.  
A téli tág égbolt meztelen: csupa csillag és csillagocska  
Oly ég ez, fehér a feketén, milyen Észak-Kína és Szibéria  
felett ragyog,  
Hatmillió csillaggal mind óriás, és ereje teljében villog,  
távíratoz.  
Ennyi nap közül vaj melyik az, amelyet egy angyal csóvaként  
találomra kiragadott,  
Hogy világítson, amerre a három agg vonul amott?  
Nem tudni. Az éj újra az lett, ami volt: minden szikrázik  
szótlan.  
Az égnek titkos könyve szembeszökő hitellel sarkig  
tárva van.  
Üdv, Hitnek tágas Éje, csillagok csalhatatlan Városa!  
A katolikusnak hazája nem a köd, hanem az Éjszaka.  
A köd vakká tesz s fojtogat, behatol szájon, szemem,  
érzékeken,  
Benne jár, nem tudva hol a közömbös és az istentelen;  
A vak s a közömbös a ködben nem tudja hol jár, sem hogy  
maga kicsoda:  
Afféle félresikerült lény, Igen-re, Nem-re nincs szava!  
Lám az éj, napnál külön, útunkon igazít el,  
Jellel, ha kell s megannyi végérvényes csillagképpel.  
Im vadonatúj év indul, és szerte millió szemmel néz  
sarkpontjára ma,  
Székhelyedre az Ég terében, Tengernek Csillaga!

Iz 66, 10—16

Vízkereszt után 5. nap

**„Íme kiárasztom rá a békét, mint folyamot”**

Új Jeruzsálem

Örülj Jeruzsálem,  
s ujjongjatok ti is, mind, akik szeretitek!  
Örüljetek és vigadjatok,  
akik gyászoltatok miatta!  
Hogy tejével táplálkozzatok  
és jóllakjatok vigasztalása ölen  
és elteljete gyönyörrel  
dicsőségének emlőjén.  
Mert ezt mondja az Úr:  
Íme kiárasztom rá a békét, mint folyamot;  
és mint kiáradt patakot a nemzetek dicsőségét,  
ölükben hordozzák csecsemőiket,  
és térdükön becézik őket.  
Mint a fiút, akit az anyja vigasztal,  
úgy vigasztallak meg én is titeket;  
Jeruzsálemben leltek vigasztalást.  
Ennek láttán örülni fog szívetek;  
csontjaitok, mint a fűm sarjadoznak.  
Szolgáinak az Úr megmutatja kezét,  
ám ellenségeire haragja vár.  
Mert lám, tűzben érkezik az Úr,  
harci szekere, akár a forgószél.  
Szabadjára engedi izzó haragját,  
fenyegetését a lobogó lángokban.  
Mert az Úr tűz által fog ítéletet tartani,  
és kardja által az emberek fölött,  
s bizony sokan lesznek, akiket az Úr megöl.

## Antiochiai Szt. Ignác: Az efezusiakhoz XVIII.

ÓKER. 3. 169. old.

Ford.: Vanyó László

### Megtestesülés

1. Az én lelkem a kereszt kínverítéke, mely kereszt botrány a hitetleneknek, nekünk azonban üdvösség és örök élet. Hol van a bölcs, hol az okos? Hol van az értelmeseknek tartottak dicsekvése?

2. Mária hordozta ugyanis méhében Istenünket, Jézust, a Khrisztoszt (=Felkentet, Messiást) Isten rendelkezésének megfelelően, aki Dávid magjából való, de mégis a Szentlélektől; aki született és megkereszteltetett, hogy szenvedésével megtisztítsa a vizet.

*Lk 2, 22—24*

Vízkereszt utáni 6. nap

**„Felvitték Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak”**

### Új Jeruzsálem

Amikor elteltek a Mózes törvényében megszabott tisztulás napjai, felvitték Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, ahogy az Úr törvényébe elő volt írva: Minden elsőszülött fiút az Úrnak kell szentelni; s az áldozatot is be akarták mutatni, ahogy az Úr törvénye előírta: egy pár gerlicét vagy két galambfiókát.

**T. S. Eliot: Simeon éneke**

Ford.: Vas István

Fohászok és Vallomások, Vigilia 1988. 232—233.

Uram, a római jácintok virulnak a cserepekben,  
Téli nap kúszik havas hegyeken:  
A konok évad visszaretten.  
Súlytalan életem halálos szélre vár,  
Mint kezem fején pihe rebben.  
Por a sugárban és emlék a zugban:  
A holt vidékre húz a szél felettem.

Te békédet add meg nekünk, Uram.  
Jártam e városban sok éven át,  
Betartottam a böjtöt, senki sem éhezett miattam,  
Senki se zörgetett kapumon hasztalan.  
Becsületet és vigaszt kaptam, adtam.  
Ki emlékszik majd házamra, hol laknak gyermekeim  
gyermekei,

Ha majd a bánat kora eljövend?  
A zerge ösvényére bújnak s a róka otthonába lent  
S idegen arcoktól, idegen kardoktól menekülnek.

Jön kora a kötélnek, az ostornak, a könnynek —  
A Te békédet most add meg, Uram.  
A csüggedés hegyének stációi jönnek  
S az anyai kín biztos percei,  
Most még az elmúlás korai évszaka van —

Engedd, hogy a Gyermekek, a még néma s ki nem mondott  
Ige

Most adja meg Izrael vigaszát

Annak, ki nyolcvanéves és holnapnélküli.

Ígéreted szerint.

Majd dicsőítenek gúnyoltatással s glóriával

S szenvednek minden nemzedéken át.

Fel a szente lépcsajén fény fény után lobog.

Ne énnem a rajongó imát s gondolatot,

Ne énnem a végső látomást s a kínhalált:

A Te békédet add meg most nekem.

(S kard döfi át a szívedet,

A tiédet is.)

A saját életemtől s az utánamjövők életétől fáradt vagyok.

A saját halálomba s az utánamjövők halálába belehalok.

Bocsásd el szolgálodat,

Mert látta üdvösségedet.

## ÉVKÖZI 1. VASÁRNAP

*Mt 3, 1—6; 13—17*

Urunk megkeresztelkedése

„Az égből szózat hallatszott”

A Fiú

Ezekben a napokban Júdea pusztájában fellépett Keresztelő János, és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!” Ő az, akire Izajás próféta utal, amikor ezeket mondja:

„A pusztában kiáltónak szava:  
Készítsétek az Úr útját,  
egyengessétek ösvényeit!”

János teveszőrből készült ruhát viselt, csípőjét pedig bőrvöve vette körül, sáska és vadméz volt az eledele. Kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júda és a Jordán egész vidéke. Megvallották bűneiket, s ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.

Akkor Jézus Galileából elment Jánoshoz a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék. János igyekezett visszatartani: „Nekem van szükségem a te keresztségedre — mondta —, s te jössz hozzám?” Jézus ezt mondta: „Hagyd ezt most! Illő, hogy mindent megtegyünk, ami elő van írva.” Erre engedett neki. Megkeresztelkedése után Jézus nyomban feljött a vízből. Akkor megnyílt az ég, és látta, hogy Isten lelke mint

galamb leszállt és föléje ereszkedett. Az égből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”

## Szent Maximus beszédeiből

Vízkereszt, IÓAK 261. o.

### Urunk megkeresztelkedésének titka

A szent evangélium elmondja, hogy Urunk elment a Jordán folyóhoz, hogy megkeresztelkedjék, és a folyóban akarta mennyei misztériumaival önmagát megszentelni.

Jóllehet évek választanak el bennünket attól az időtől, mégis indokolt, hogy Urunk születésnapja után megtartsuk ezt az ünnepet is, és úgy vélem, hogy ezt az ünnepet is Urunk születésnapjának kell neveznünk.

Akkor megszületett az emberekért, most pedig a szentségekért, akkor a Szűz révén jött a világra, most pedig a szentségek révén született meg. Akkor mint kisgyermek született, akit édesanyja Mária karjaival ölelt a keblére, most, amikor mint misztérium születik meg, az Atyaisten e szavai fonják körül: *„Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!”* (Mt 3, 17). Az Anya ölelő karjai közt édesgeti gyermekét, az Atya pedig kegyes tanúságtételével kedveskedik Fiának. Az Anya a napkeleti bölcsek elé tárja gyermekét, hogy imádják, az Atyaisten pedig ünnepélyesen bemutatja a pogányoknak, hogy ők is tiszteljék.

Urunk, Jézus Krisztus tehát eljött, hogy megkeresztelkedjen, azt akarta, hogy szent testét a folyó vize mossa le.

Azt mondhatná talán valaki: „Aki szent, az miért akar megkeresztelkedni?” Halld tehát! Krisztus megkeresztelkedik, de nem azért, hogy a víz tegye őt szentté, hanem azért, hogy ő szentelje meg a vizet, és hogy ez a tisztává lett víz

azután már megszentelje mindazt, amit csak érint. Krisztus megszentelő ereje nagyobb, mint az elemek megszentelő ereje.

Amikor ugyanis az Üdvözítő a vízben alámerül, már akkor az egész víz a mi keresztségünkre tisztul meg, és megtisztul a forrás, hogy azután a jövő népének a megtisztulás kegyelméül szolgáljon. A keresztséggel Krisztus tehát előttünk jár, hogy a keresztes nép hűségesen kövesse őt.

Így lesz érthetővé ez a misztérium: mikor ugyanis egykor Izrael fiai előtt a tűzoszlop vonult át a Vörös-tengeren, hogy a nép félelem nélkül követhesse, úgy lépett ő is elsőként a vízbe, hogy az utána jövőknek már járt utat készítsen. Ez a tény, amint az Apostol mondja, a keresztség titokzatos előképe volt. Bizonyos szempontból még inkább keresztség volt az, amikor felhő borította be az embereket, és hullámokon jártak.

Mindezt Krisztus Urunk is megtette ugyanúgy, hiszen miként ő vezette annak idején a tűzoszlopba elrejtőzve Izrael fiait, most ugyanúgy ment emberi testbe öltözve a keresztesények előtt a keresztségre elsőként. Ő az az úgynevezett oszlop, amelyik annak idején világosságot árasztott az őt követő vándorlók szemébe, most pedig a hit fényét gyújtja meg a hívők szívében, akkor a tenger hullámaait megállítva utat készített, most pedig a hit útjait készíti a keresztségben.

*Gal 1, 1—10*

HÉTFŐ

**„Aki nem Krisztus evangéliumát hirdeti,  
átkozott legyen”**

Elpártolás

Pál, aki nem embertől, nem is ember által, hanem Jézus Krisztustól és az őt halálából föltámasztó Atyaistentől kapta apostoli küldetését, és minden itteni testvér Galácia egyházainak.

Kegyelem és békesség nektek Atyánktól, az Istentől és Urunktól, Jézus Krisztustól, aki föláldozta magát bűneinkért, hogy kiszabadítson minket ennek a világnak gonoszságából, Istenünk és Atyánk rendelése szerint! Övé legyen a dicsőség örökkön örökké! Amen.

Csodálkozom, hogy attól, aki meghívott titeket Krisztus kegyelmére, ilyen hamar átpártoltatok egy másik evangéliumhoz, jóllehet nincs más, legföljebb néhány ember akad, aki megzavar titeket és igyekszik elferdíteni Krisztus evangéliumát. De ha akár mi, akár egy mennyei angyal más evangéliumot hirdetne nektek, mint amit mi hirdettünk: átkozott legyen! Amint már kijelentettük, most újra megismételjük: Ha valaki más evangéliumot hirdetne nektek, mint amit tőlünk hallottatok, átkozott legyen! Az emberek kedvét keresem ezzel, vagy Istenét? Talán embereknek akarok tetszeni? Ha még emberek tetszését keresném, nem volnék Krisztus szolgálja.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz I.

Óker 6. SZIT. 1983. 213. o.

Ford.: Nádasy Alfonz

Ugyanez a helyzet a történetírókkal. Különösen, mikor a hallgatók cetszésének megnyerésére meséket költenek.

A szónokok hazugságművészetét se utánozzuk. Hiszen sem pereskedéseinkben, sem más tetteinkben nem illik hozzánk a hazugság. Mi a becsületes és igaz életutat választottuk. Nekünk még a pereskedést is tiltja a törvényünk. Ezért csak akkor helyeseljük a történetírókat, ha dicsérik az erényt és elvetik a gonoszságot.

Míg az ember a virágoknak csak illatában és színében gyönyörködik, a méhek még mézet is tudnak nyerni belőlük. Az ilyen könyvekkel is így vagyunk: ha valaki nem csak a kellemeset és gyönyörködtetőt kutatja bennük, tud hasznót is meríteni belőlük. A könyveket teljesen a méhek példájára használjátok! A méhek sem repülnek válogatás nélkül minden virágra. Sőt, ha valamelyikre rászállnak, nem akarják mindenestül elvinni. Csak annyit szívnak ki belőle, amennyi a munkájukhoz szükséges. A többi nyugodtan otthagyják. Ha értelmesek vagyunk, mi is csak azt tesszük magunkévá ezekből a könyvekből, ami megfelel nekünk, és rokon az igazsággal. A többitől óvakodunk.

Ahogy a virágszedéskor a rózsabokron kikerüljük a tüskéket; az ilyen könyvekben is élvezzük a hasznosat, de őrizkedünk a károstól. Megéri tehát, hogy rögtön az elején minden tant megfontoljunk, és összehangoljunk a céllal. A dör közmondás szerint: Rakd a követ a mérőzsinór szerint!

*Gal 1, 11—22*

KEDD

**„Az evangéliumot Jézus Krisztus  
kinyilatkoztatásából tanultam”**

Meghívás

Biztosítlak benneteket testvérek, hogy az általam hirdetett evangélium nem embertől való. Hiszen nem embertől kaptam vagy tanultam, hanem Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából. Hallhattátok már, hogy még azelőtt mint zsidó milyen magatartást tanúsítottam: könyörtelenül üldöztem az Isten egyházát és a romlására törtem. A zsidó vallásosságban számos fajtámbeli kortársamat felülmúltam, mert vakbuzgó követője voltam atyáim hagyományainak.

De amikor tetszett annak, aki már születésemnél fogva kiválasztott és kegyelmével meghívott, hogy kinyilatkoztassa bennem a Fiát, hogy hirdessem a pogányoknak, nem hallgattam a testre és a vérre, és Jeruzsálembe sem mentem föl apostolelődeimhez, hanem elmentem Arábiába, majd ismét visszatértem Damaszkuszba. Három év múltán azután fölmentem Jeruzsálembe, hogy megismerkedjem Péterrel s nála maradtam tizenöt napig. Más apostolt nem is láttam, csak Jakabot az Úr testvérét. Amit itt írok, Isten előtt mondom, nem hazugság. Azután elmentem Szíria és Kilikia tartományba. Judea Krisztusban hívő egyházai tehát személyesen nem ismertek meg. Csak hallomásból tudtak rólam: Aki valamikor üldözött bennünket, most hirdeti a hitet, amelynek azelőtt a romlására tört. És magasztalták értem az Istent.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz II.

Mi a teendő — kérdezhetné valaki. Mi más, mint hogy viseljük gondját a léleknek, és ne törődjünk semmi egyébbel. A testnek csak annyit szolgáljunk, amennyit feltétlenül szükséges. A léleknek pedig juttassuk a legjobbat: bölcs gondolkodással oldjuk ki az érzéki test közösségéből, mint valami börtönből; testünk is így lesz erős, szenvedélyeinknél is erősebb.

A gyomornak adjuk meg ugyan a szükségeset, de ne az ingyenc falatokat; mint azok, akik felszolgálókat és szakácsokat kutatnak, értük eget-földet bejárnak. Ezzel a gyomornak a szeszélyes kényúrnak fizetnek adót. Szánalmas foglalkozás! Semmivel sem szenvednek kevesebbet, mint a Hádészban bűnhődők, akik értelmetlenül tűzbe gerebene-

zik a gyapjút; szitában hordják a vizet, és lyukas hordóba öntik. Ilyen munkákat végeznek szüntelenül. Diogenész szerint, szerencsétlen vagy igazságtalan az az ember, aki a kelleténél többet törődik hajával és ruházatával. Szerintem a piperkőcöket gonoszoknak is kell mondanunk, hasonlóan azokhoz, akik kéjelegnek, és elrontják mások házasságát.

Mit is érdekelné az eszes embert, vajon drága ruhában jár, vagy rossz köpenyt hord, ha ez télen megvédi a hidegtől, nyáron pedig a melegtől. Egyebekben hasonlóképpen nem kell a szükségesnél többet törődni a testtel, sem többet gondozni, mint amennyi a léleknek használ.

*Gal 2, 1—10*

SZERDA

**„Nem tettünk engedményt, hogy az evangéliumot tisztán megőrizzük”**

### Meghívás

Testvérek! Meghívásom után tizennégy évvel később Barnabás kíséretében ismét fölmentem Jeruzsálembe, s Tituszt is magammal vittem. Kinyilatkoztatástól indítatva mentem oda, s megbeszéltem velük, a tekintélyesekkel külön is az evangéliumot, amelyet a pogányok között hirdetek, nehogy hiába fáradozzam, s addigi fáradozásaim is hiábavaló legyen. Ők még kísérőmet, Tituszt sem kényszerítették körülmetélésre, jóllehet görög volt, a betolakodott hamis testvérek ellenére sem, akik azért tolakodtak be közénk, hogy kifürkésszék Krisztus Jézusban való szabadságunkat és szolgaságba taszítsanak bennünket. Ezeknek egy pillanatra sem tettünk engedményt, hogy az evangéliumot tisztán megőrizzük a számotokra.

Azok, akiknek tekintélyük volt — hogy azelőtt milyenek voltak nekem mindegy, az Isten nem nézi a személyt — a tekintély birtokosai semmire sem köteleztek. Ellenkezőleg: elismerték, hogy én éppúgy megbízást kaptam az evangélium hirdetésére a körülméletleneknek, mint ahogy Péter a körülmélettek körében. Aki ugyanis Péternek erőt adott a körülmélettek közötti apostolkodásra, velem is együtt munkálkodott a pogányok között. Amikor Jakab, Kéfás és János, akiket oszlopoknak tekintettek, fölismerték az osztályrészemül jutott kegyelmet, az egyetértés jeléül kezüket nyújtották nekem és Barnabásnak: Mi apostolkodjunk a pogányok között, ők meg a körülmélettek körében. Csak legyen gondunk a szegényekre, ennek viszont igyekeztem is eleget tenni.

### Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz III.

Már eleget hangsúlyoztam mennyire hasznos a léleknek a világi tudomány. Most vegyük sorjában hogyan foglalkozunk vele.

Először is kezdjük a költőkkel: ne foglalkozzatok velük válogatás nélkül, hiszen mindenfélét írnak. De amikor nagy emberek szavairól és tetteiről énekelnek, becsüljétek és szívleljétek meg őket!

Ami pedig nagyon fontos: igyekezzetek hőseikhez hasonlókká lenni. De ha gonosz emberekről emlékeznek meg, nehogy utánozzátok őket! Odüsszeuszhoz hasonlóan dugjátok be fületeket e szirének éneke elől!

A hitvány beszéd megszokása könnyen vezet hitvány tettekhez!

Ezért mindenképpen óvjuk lelkünket: be ne fogadjunk észrevétlenül sem tetszetős szavakkal gonoszságot, mint

akik mézzel veszik be a mérget. Akkor se dicsérjük a költőket, ha gyalázkodnak és gúnyolódnak, vagy szerelmeskedőkről és részegeskedőkről énekelnek. Még kevésbé, amikor a teli asztalban és féktelen nótákban vélik megtalálni a boldogságot.

Egyáltalán ne hallgassunk rájuk, amikor az istenekről beszélnek: különösen ne, amikor nagy számukat és veszedéseiket emlegetik. Szerintük testvér felkel testvér ellen, szülő gyermekei ellen, ezek pedig engesztelhetetlen harcban támadják meg szüleiket. Az istenek házasságtöréseit, szerelmeskedéseit, különösen azokat, amiket legfőbb istenük és vezérük, Zeusz művel, hagyjuk a színészekre. Ha állatokról mondanának ilyeneket, akkor is pirulnánk.

*Gal 2, 11—21*

CSÜTÖRTÖK

„A Krisztusba vetett hit tesz igazzá”

Megigazulás

Amikor azonban Péter Antiochiába érkezett, szembeálltam vele, mert okot adott rá. Mielőtt ugyanis néhányan átjöttek volna Jakabtól, együtt étkezett a pogányokkal, azután azonban, hogy ezek megjelentek, visszahúzódott és különvált tőlük, mert félt a körülmetéltektől. Az ingadozásban a többi zsidó is követte, sőt még Barnabást is belesodorták a két-színűségbe. Amikor tehát láttam, hogy viselkedésük nem egyezik az evangélium tanításával, mindnyájuk előtt megmondtam Péternek: Ha te zsidó létedre pogány módon és nem zsidó szokás szerint élsz, hogyan kényszerítheted a pogányokat, hogy zsidó szokásokat kövessenek? Mi születésünknel fogva zsi-

dók vagyunk, nem bűnös pogányok. Tudjuk azonban, hogy az embert nem a törvény szerinti tettek teszik igazzá, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit. Ezért elfogadtuk Jézus Krisztus hitét, hogy a Krisztusba vetett hitben igazzá váljunk, nem mert tetteink megfelelnek a törvénynek, hisz a törvény szerinti tettek senkit sem tesznek igazzá. Ha azonban mi azért, hogy Krisztusban keressük az igazzá válást, bűnössé válnánk, akkor vajon Krisztus nem a bűnt mozdítaná elő? Semmi esetre sem. Ha ugyanis újra fölépítem azt, amit leromboltam, törvényszegőnek bizonyulok. Hiszen a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy az Istennek éljek, mert Krisztussal engem is keresztre feszítettek. Élek, de már nem én élek, hanem Krisztus él énbenem. Minthogy azonban most még testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett és föláldozta magát értem. Nem vetem el az Isten kegyelmét. Mert ha a törvény útján igazzá válhat az ember, Krisztus hiába halt meg.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz IV.

Ha ezek egymással rokon-tanítások, ismeretük hasznunkra lesz. Ha nem rokonok, akkor összehasonlításuk megismertet a különbséggel. Az értékesebb megerősítésére pedig ez éppen nem csekélység. Mihez hasonlítsam a két tanítást a képszerűbb kifejezés kedvéért? Talán a fához: a fának természetéből ered, hogy bőséges gyümölcsöt hozzon a maga idejében. Díszül még levelet is fakaszt; az ágak körül ezek zizegnek. A lélek is így van: az igazság ugyan a legkiválóbb gyümölcse, de ha külső bölcsesség is körülfogja, ez még inkább előnyére van, ahogy a levelektől körülvelt gyümölcs kellemes látvány.

A nagyhírű Mózesről mondják — bölcsessége miatt igen nagy neve volt az egész világon —, hogy tehetségét az egyiptomiak tudományán iskolázta, és így jutott el annak szemléletére, „Aki itt van”. Hasonló a helyzet a bölcs Dániellel; jóval Mózes után Babilóniában megtanulta a káldeusok bölcsességét, és csak később foglalkozott istenes tudománnyal.

*Gal 4, 8—20*

PÉNTEK

„Hová tűnt a lelkesedéseitek?”

Azelőtt nem ismertétek Istent és olyan isteneknek szolgálatok, akik valójában nem azok. Most azonban amikor ismeritek az Istent, sőt az Isten is ismer titeket, hogyan térhettek vissza az erőtlén és esendő elemekhez, ismét szolgálván nekik? Napokat és hónapokat, ünnepi időket és esztendőket tartotok meg gondosan. Aggódok, hogy talán hiába fáradtam értektek. Kérlek benneteket testvérek, legyetek olyanok mint én, hiszen én is olyan lettem, mint ti. Semmivel nem bántottatok meg. Hiszen tudjátok, hogy először beteg testtel hirdetem nektek az evangéliumot, és ti kiállottátok a próbatételt, amelyet testi állapotom jelentett számotokra. Nem vetettetek meg, nem utasítottatok el, hanem úgy fogadtatok, mint Isten angyalát, mint Krisztus Jézust. Hová tűnt a lelkesedéseitek? Állítom, hogyha módotokban lett volna, szemeket vájtátok volna ki és adtátok volna nekem. Vajon ellenségeitek lettem azzal, hogy igazat mondtam nektek?

Némelyek nem jó szándékkal buzgólkodnak közte-

tek, el akarnak fordítani benneteket tőlem, hogy velük tartsatok. Szép dolog, ha a jó ügyért lelkesedtek, nem csak akkor, amikor körötökben vagyok. Fiaim, újra a szülés fájdalmait szenvedem értetek, amíg Krisztus ki nem alakul bennetek. Szeretném, ha ott lehetnék és más hangon beszélhetnék, mert aggódom értetek.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz V.

Ahhoz a másik élethez a Szent Könyvek vezetnek. Nevelnek bennünket rejtett értelmű tanításukkal: Míg persze fiatal korunk miatt mély gondolataikat nem tudjuk felfogni, addig előkészületül lelki szemünket nem egészen elütő, más könyvekben gyakoroljuk, mint árnyakon és tükrökön. Azokat utánozzuk, akik katonai szolgálatukban gyakorlatoznak. Ezek bizony a fegyverforgatásban és a szokellésben jól begyakorolják magukat. A harcokban aztán hasznát veszik ennek a jártasságnak. Nekünk is azt kell gondolnunk, hogy mindennél nagyobb harc előtt állunk. Érte mindent meg kell tenni, és teljes erőből küzdeni. Ennek előkészületéül foglalkoznunk kell költőkkel, történetírókkal és szónokokkal, vagyis olyan emberekkel, akiktől a lélek üdvére valami hasznot lehet nyerni.

A kelmefestők is először bizonyos gondossággal készítik elő azt, amit aztán meg akarnak festeni. Csak azután vizszik rá a megfelelő színt, a bíbort, vagy valami mást. Ugyanúgy vagyunk mi is: ha azt akarjuk, hogy az erény értékelése bennünk állandó és múlhatatlan maradjon, merüljünk el először a külső tudományokban, utána tanulmányozzuk a szent és rejtett értelmű tanokat. A napba is csak akkor nézhetünk, ha előbb megszoktuk a képét a víztükörben.

*Gal 5, 13—18*

SZOMBAT

**„Vezessen benneteket a lélek”****Szabadság**

Testvérek, a meghívástok szabadságra szól, csak ne éljetekek vissza a szabadsággal a test javára, hanem szeretettel szolgáljatok egymásnak. Mert az egész törvény ebben a mondatban teljeseedik be: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat. De ha marjátok és rágjátok, vigyázzatok, nehogy fölfaljátok egymást. Kérlek tehát benneteket, hogy a lélek szerint éljetekek, s akkor majd nem teljesítitek a test kívánságait. A test ugyanis a lélek ellen tusakodik, a lélek meg a test ellen. Ellentétben állnak egymással, s így nem azt teszitek, amit szeretnétek.

Vezessen benneteket a lélek, akkor nem vagytok alávetve a törvénynek.

**Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz VI.**

Gyermekeim, egyáltalán nem tartjuk nyereségnek, semmiképpen sem gondoljuk és mondjuk jónak azt az emberi életet, amely nekünk csak evilági tökéletességet nyújt. Ősök dicsőségét, testi erőt, szépséget és nagyságot, köztiszteletet, királyi méltóságot, vagy bármi emberit nagynak mondanak; mi nem tartjuk méltónak, hogy törekedjünk rá, vagy birtoklóit megbámuljuk. Reményeinkkel nagyobbra törekszünk, és mindent megteszünk előkészületül a másik életre. Ha tehát valami erre hasznos, arról azt mondjuk: szeretnünk és teljes erőnkől követnünk kell. De ami nem odavezet, figyelembe sem kell venni; nem méltó az semmire.

Vajon milyen a jövő élet; hol és hogyan fogunk élni, ennek kifejtése meghaladja jelen vállalkozásomat. De nálatok idősebb hallgatók is kellenek hozzá. Csak annyit mondok és eléggé bizonyítom is nektek, hogyha az első ember születése óta valaki a boldogságot szóban összeszedte és egybegyűjtötte volna, ezt a legcsekélyebb mértékben sem találta volna egyenlőnek a másvilág javaival. Ellenkezőleg a legkisebbjük is többet ér, mint az összes evilági értékek. Ahogy az árnyék és az álom is elmarad a valóságtól. Alkalmasabb példát is használhatok: ahogy a lélek mindenben értékesebb a testnél, úgy különbözik az egyik élet a másiktól.

## ÉVKÖZI 2. VASÁRNAP

2 Tessz 3, 10—18

## Intelmek

Testvérek! Már amikor nálatok voltunk, meghagytuk nektek, hogy aki nem akar dolgozni, ne is egyék. Most mégis azt halljuk, hogy némelyek rendetlenül élnek, semmit sem dolgoznak, hanem haszontalanságra fecsérlik idejüket. Az ilyeneknek megparancsoljuk, figyelmeztetjük őket Urunkban, Jézus Krisztusban, hogy békésen dolgozva a maguk kenyerét egyék.

Ti pedig testvérek, ne fáradjatok bele a jótettekbe. Ha valaki nem engedelmeskednék a levélben adott tanításnak, azt jegyezzétek meg, és kerüljétek a társaságát, hogy észre térjen. De ne bánjatok vele úgy, mint ellenséggel, hanem feddjétek meg, mint testvéreket.

A békesség Ura adjon nektek mindig és minden körülmények között békét!

Az Úr legyen mindnyájatokkal!

A köszöntést saját kezemmel írom: Pál. Minden levelemben ez a jel, ez a kézírásom.

A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!

## Nagy Szent Vazul: 22. levél a szerzetesi élet tökéletességéről I.

Óker. 6. SZIT. 1983. 240—241. o.

Ford.: Ivancsó István

### Evangeliumi élet

A nap nem nyugodhat le úgy, hogy valaki haragudjon testvérére, nehogy az éjszaka a kettő közé álljon, s ez kikerülhetetlen vád maradjon az ítélet napjára. A jobbulást nem lehet halogatni, mert senki sem lehet biztos a holnapban, mert sokan sok mindent terveznek holnapra, de a holnapot nem érik meg. A teli gyomor se tévesszen meg, mely az éjszakai szertelen álmoképeket idézi elő. A mértéktelen tevékenykedésben sem szabad szétszóródni, nem szabad túllépni az elégségesség határát, amint az apostol is mondja: „Ha van ennivalónk és ruhánk, elégedjünk meg vele”. (1 Tim 6, 8) A szükségesen túlmenő bővelkedés ugyanis már kapzsiságra vall, a kapzsiság viszont bálványimádás, a bálványimádás kárhozatra. (Kol 3, 5) Nem szabad pénzsóvárnak lenni és fölöslegesen gyűjtögetni olyat, ami nem kell. Aki Istenhez járul, annak minden tekintetben szeretnie kell a szegénységet, azt át kell hatnia az istenfélelemnek, a mondás értelmében: „Testem remeg előtted a félelemtől, reszketve nézem ítéletedet”. (Zsolt 119, 120)

Adná meg az Úr, hogy teljes bizalommal tennétek magatokévá a mondottakat, s Isten dicsőségére a Lélekhez méltó gyümölcsöket teremnétek, Isten tetszésére és Urunk, Jézus Krisztus segítségével. Amen.

1 Tessz 4, 1—8

HÉTFŐ

## Intelmek

Kérünk és intünk titeket, testvérek Urunkban, Jézus Krisztusban: Megtanultátok tőlünk, hogyan kell Istennek tetsző életet élnetek; éljete is hát így, s haladjatok egyre előbbre. Hiszen tudjátok milyen utasításokat adtunk nektek Urunk Jézus által. Az az Isten akarata, hogy szentek legyetek. Kerüljétek a tisztátalanságot. Mindegyiktek szentül és tisztességesen éljen feleségével és ne szenvedjen érzékiségben, mint a pogányok, akik nem ismerik az Istent. Senki se károsítsa meg és ne csalja meg üzleti ügyben testvérét, mert az Úr megtorol minden ilyesmit, mint ahogy előbb már megmondtuk és kifejtettük. Hiszen az Úr nem bűnös életre hívott bennünket, hanem szentségre. Aki tehát az ilyen dolgokat megveti, nem az embert veti meg, hanem az Istent, aki kiárasztotta ránk a Szentlelket.

**Nagy Szent Vazul: 22. levél  
a szerzetesi élet tökéletességéről II.**

Nem szabad zúgolódni sem a szükséges dolgok hiánya miatt, sem a fárasztó munka miatt, mert a megbízottaknak van hatalmuk mindezt megítélni. Nem szabad kiabálni, jelenetet rendezni, vagy úgy mozogni, hogy az indulatosságra vallana, nem szabad az Istennel való együttlét bizonyosságától felfuvalkodottá válni. A hangerőt a szükséges szerint kell mérsékelni. Nem szabad foghegyről vagy lenézően válaszolni senkinek sem, hanem mindenben mindenkivel

illendően és tisztelettel kell bánni. Nem szabad hamiskásan kacsintani, vagy más gesztussal, taglejtéssel élni, mely megbánthatja a testvért, és amiből lenézést lehet kiérezni.

1 Tessz 5, 12—28

KEDD

„Legyetek derűsek, imádkozzatok szüntelenül”

### Kitartás

Kérünk titeket testvérek, becsüljétek meg azokat, akik körötökben fáradnak, vezetnek és intenek benneteket az Úrban. Munkájukért legyetek irántuk minél nagyobb szeretettel, egymással meg éljétek békében. Kérünk továbbá benneteket, testvérek, feddjétek meg a nyughatatlanokat, bátorítsátok a kislelkűeket, gondozátok a betegeket, tanúsítsátok mindenki iránt türelmet. Ügyeljétek, hogy senki ne fizessen rosszal a rosszért, hanem törekedjétek mindig jót tenni egymással és mindenkivel. Legyetek derűsek. Imádkozzatok szüntelenül. Adjátok hálát mindenért, mert Isten ezt kívánja mindnyájatoktól Krisztus Jézusban. Ne oltsátok ki a Lelket, s a prófétai beszédek ne vessétek meg. Vizsgáljátok felül mindent, a jót tartsátok meg. Mindenféle rossztól óvakodjatok.

A békeesség Istene szenteljen meg benneteket, hogy tökéletesek legyetek. Őrizze meg szellemeteket, lelketeket és testeteket feddhetetlenül Urunk, Jézus Krisztus eljöveteléig. Aki meghívott benneteket, az hűséges és végbe is viszi. Testvérek, imádkozzatok értünk is!

Köszöntetek minden testvér szent csókkal. Az Úr nevében felszólítlak benneteket, hogy ezt a levelet minden testvér előtt olvassátok fel.

A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!

## Nagy Szent Vazul: 22. levél a szerzetesi élet tökéletességéről III.

Ruhával, lábbelivel nem szabad szépítkezni, mert az hivalkodás. Ami a testi szükséghez tartozik, abban mindenben be kell érni az olcsó dolgokkal. A szükségesen túl és pazarlóan nem szabad élvezni semmit, mert az visszaélés. Nem szabad dicsőségre vágyani, vagy az elsőségre törekedni. Mindenki köteles mindenki mást magánál előbbrevalónak tartani. Nem lehet engedetlen. Aki munkaképes, az nem ehét hiába, akit pedig Krisztus dicsőségére valamilyen feladattal bízta meg, törekedjék rá, hogy azt képességéhez mérten a lehető legjobban végezze el. Az előljárók utasítására mindenki köteles, ésszerűen és teljes bizalommal, úgy végezni mindent, még az evést és ivást is, hogy azt Isten dicsőségére cselekszi. Nem szabad az egyik munkát abbahagyni, s a másikba belekezdeni azok jóváhagyása nélkül, akiket ennek szabályozásával megbíztak, hacsak elkerülhetetlen szükség nem szólít valakit hirtelen a gyengébb megsegítésére. Mindenkinek ott kell maradnia, ahová rendelték, saját határait túllépve nem mehet oda, ahová nem küldték, hacsak az azzal megbízottak nem látják úgy, hogy szükség van segítségére. nem szabad egyik műhelyből átmenni a másikba. Sem versengésből, sem viszálykodásból nem szabad tenni semmit.

2 Tessz 1, 1—12

SZERDA

## „Tanúságtételünket hittal fogadtátok”

## Kitartás

Pál, Szilvánusz és Timóteusz a tesszalonikiaiak egyházának, amely az Atyaistenben és Urunkban, Jézus Krisztusban áll fenn. Kegyelem nektek és békesség az Atyaistentől és Urunktól, Jézus Krisztustól!

Folytonos hálával tartozunk értetek az Istennek, testvérek, mégpedig méltán, mert hitetek nőttön-nő és a kölcsönös szeretet mindnyájatokban gyarapszik. Dicsékszünk is veletek Isten egyházaiban: állhatatosságokkal és hitetekkel, amelyet tanúsítottok a sok üldözés és zaklatás közepette. Ezeket elviselitek az Isten igazságos ítéletének előjeleként, hogy majd méltók legyetek az Isten országára, hiszen szenvedtek érte. Méltányos egyébként, hogy az Isten zaklatóinak zaklatással fizessen meg. Nektek, zaklatottaknak pedig velünk együtt megnyugvást adjon, amikor Urunk, Jézus Krisztus eljön hatalmas angyalseregével a mennyből, s lobogó tűzzel megbünteti azokat, akik Istent nem ismernek és Urunk, Jézus Krisztus evangéliumának nem engedelmeskednek. Örök kárhozattal fognak bűnhődni: eltaszítva az Úr színe elől és távol fönséges hatalmától, azon a napon, amikor majd eljön, hogy dicsőségét megmutassa szentjeiben és csodálatos hatalmát bennetek, hívőekben. Ti ugyanis tanúságtételünket hittal fogadtátok.

Ezért állandóan imádkozom értetek, hogy Istenünk méltóvá tegyen benneteket a meghívásra és tökéletessé a jóra való törekvésben s a hitből fakadó tetteekben. Így

dicsőül meg Urunk, Jézus Krisztus neve bennetek, és ti is őbenne, Istenünknek és Urunknak, Jézus Krisztusnak kegyelméből.

## Nagy Szent Vazul: 22. levél a szerzetesi élet tökéletességéről IV.

Az Isten által ihletett Írás sok mindenre céloz, aminek megtartását követeli azoktól, akik az Istennek tetsző életre törekednek, most azonban csak azokról szándékozom beszélni, szükségképpen egy rövid emlékeztetés formájában, amelyek felől bizonytalanságban vagytok, és teszem ezt úgy, ahogyan magából az Isten által sugallt Írásokból megtanultam. Az egyes pontokra vonatkozó tanúsító helyeket, mert könnyen érthetők, az olvasásban jártasakra hagyom, akik elég nagy számban vannak ahhoz, hogy a többiek figyelmét is felhívják ezekre.

A kereszténynek mennyei hivatásához méltóan kell gondolkodnia és Krisztus evangéliumához méltóan kell élnie. Nem lehet szabadjára engednie gondolatait, nem vonhatja el figyelmét semmi attól, hogy Istenre, az ő akaratára és ítéleteire gondoljon. A kereszténynek minden tekintetben felül kell múlnia a törvény előírásait, nem szabad esküdni, nem szabad hazudnia. Nem szabad káromolni, nem szabad sértegetni, nem szabad viszálykodni, nem szabad bosszút állni, nem szabad a rosszat rosszal viszonznia, nem haragudhat. Bármilyen éri is, türelmesnek kell lennie, a megfelelő időben intse meg azt, aki igazságtalanságot követett el vele szemben, de ne a személyes bosszú hevületében, hanem a testvére megjavításának vágyától indítva, az Úr parancsa szerint. Megszóló szándékkal semmit sem szabad mondania a távollévő testvéréről, mert az minden esetben megszólás, mégha igaz is, amit róla mond valaki. El kell fordulni attól, aki testvérét megszólja.

2 Tessz 2, 13—17

CSÜTÖRTÖK

## „Legyetek állhatatosak”

## Kitartás

Folytonos hálaadással tartozunk az Istennek érte-  
tek, testvérek, akiket szeret az Úr, mert az Isten  
kezdetől kiválasztott benneteket, hogy a Lélek meg-  
szentelő erejéből és az igazságban való hit által  
megváltást nyerjete. Evangéliumunk által épp azért  
hívott meg benneteket, hogy részetek legyen Urunk,  
Jézus Krisztus dicsőségében.

Legyetek hát állhatatosak testvérek, és ragaszkodja-  
tok a hagyományokhoz, amelyeket tőlünk élőszóban  
vagy levélben kaptatok. Urunk, Jézus Krisztus pedig  
és Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, s kegyel-  
mével állandó vigasztalást és jó reménységet ajándéko-  
zott nekünk, vigasztalja meg szíveteket, és szilárdít-  
son meg benneteket minden jó tettben és szóban.

**Nagy Szent Vazul: 22. levél**  
**a szerzetesi élet tökéletességéről V.**

Nem szabad irigykedni a másik megbecsülése miatt, de  
hibája miatt sem szabad öröendezni. Krisztus szeretetében  
együtt kell szomorkodni és bánkódni a testvér botlásán,  
jócselekedeteinek viszont örülni kell. A keresztény nem  
lehet közömbös és nem hagyhatja szó nélkül a bűnt. Aki  
mást megfedd, az tegye azt gyöngédséggel, istenfélelemmel,  
a bűnös megtérítésének szándékával. Akit megfeddnek és  
megfenyítenek, azt fogadja készségesen, tudván, hogy a

rendreutasítás a javát szolgálja. Ha valakit vádolnak, akkor az, akit vádolnak, sem a vádló, sem más személyek előtt nem szállhat szembe a váddal. Ha viszont alaptalannak tűnne a vád ellene, akkor négy szemközt beszéljen a vádlójával, vagy őt győzze meg, vagy pedig maga győződjék meg a valóságról.

Köteles mindenki, amennyire csak képes, barátságosan kezelni azt, aki neheztel rá. A bűnös és megtért gonosz-ságára nem szabad emlékezni, hanem szívből meg kell bocsájtani neki. Aki azt állítja, hogy szánja bűneit, annak nem csak szomorkodnia kell bűnei felett, hanem a bűnbánat méltó gyümölcseit is kell teremnie. Aki ugyanis bűnéért fenyítést kapott és bocsánatra méltatott, ha ismét vétkezik, a harag előbbinél sokkal keményebb ítéletét hívja ki maga ellen. Aki az első és második megintés után is megmarad mulasztásában, az köteles felfedni magát az előjáró előtt, hátha a többszöri megfeddés által megjavul. Ha még így sem javul meg, akkor botrányt okozóként el kell távolítani, a mondás szerint pogánynak és vámosnak kell tekinteni az engedelmességre törekvők biztonsága miatt, mert a gonoszok bukását látva, az igazak megijednek. (Péld 29, 16) Az ilyen miatt úgy kell szomorkodni, mintha testünkről levágnának egy tagot.

2 Tessz 3, 1—9

PÉNTEK

„Ragaszkodjatok a tőlük kapott hagyományhoz”

Intelmek

Imádkozzatok értünk, testvérek, hogy az Úr szava terjedjen és dicsőségre jusson, mint nálatok is, és hogy megszabaduljunk az ártó és gonosz emberektől. A hit ugyanis nem mindenkié. Az Úr azonban hűséges, megerősít benneteket és megoltalmaz a gonosztól.

Bízunk az Úrban, hogy megtartjátok, amit meghagytunk nektek, és a jövőben is meg fogjátok tartani. Az Úr vezérelje szíveteket Isten szeretetére és krisztusi türelemre!

Urunk, Jézus Krisztus nevében meghagyjuk nektek testvérek, kerüljetek minden olyan testvért, aki kifogásolható módon él, és nem ragaszkodik a tőlünk kapott hagyományhoz. Hiszen tudjátok hogyan kell minket követni. Nem éltünk tétlenül közöttetek, senki kenyerét ingyen nem ettük, hanem keserves fáradsággal éjjel-nappal megdolgoztunk érte, hogy senkinek ne legyünk terhére. Nem mintha nem lett volna rá jogunk, hanem mert példát akartunk nektek adni, hogy kövessétek.

### **Nagy Szent Vazul: 22. levél a szerzetesi élet tökéletességéről VI.**

Nem szabad komolytalanul nyilatkozni. Tilos mást kinevetni, és nem szabad megtérni, hogy valaki nevetségessé tegyen mást. Nem szabad hiábavalóan beszélni, olyat mondani, ami nem válik a hallgatók javára, és ahhoz sem szükséges, amit Isten megengedett nektek. Arra kell törekedni, hogy akik dolgoznak, azok a lehető legnagyobb nyugalomban végezhessek munkájukat, legyen hozzájuk jó szavuk azoknak, akiket a hit épülése érdekében kipróbált-ságuk alapján az igeszolgálattal bíztak meg, nehogy megszorítsák Isten Szentlelkét. A jövevénynek nem szabad csak úgy önhatalmúlag közeledni vagy beszélni valamelyik testvérrel, míg azok akik az általános rendre felügyelnek, meg nem vizsgálják, vajon Istennek tetsző-e ez a közjó szempontjából. A keresztény nem lehet a bor szolgája, ne kívánozzék a hús után, egyáltalán ne keresse gyönyö-

rűségét semmilyen ételben vagy italban, mert a küzdő mindenben megtartóztatja önmagát. Amit ki-ki használatra kapott, azt nem tekintheti tulajdonának, és nem szabad fenntartania magának, viszont egy gazda gondosságával kell vigyázni mindenre, s ha megtörténne nem szabad elnézni semmilyen rongálást vagy gondatlanságot. Senki nem tekintheti magát önmaga urának, hanem olyannak, mint akit Isten a hasonló lelkületű testvérek szolgálatára adott, így kell gondolkodnia mindenről, mindent így kell végezni, de mindenkinek a maga rendjében.

*Róm 13, 1—7*

SZOMBAT

**„Adjátok meg mindenkinek azt, ami jár neki”**

### Intelmek

Mindenki vesse magát alá a fölöttes hatalomnak. Mert nincs hatalom, csak az Istentől, ami van; azt Isten rendelte. Ezért aki a hatósággal szembeszáll, Isten rendelésének szegül ellene. Az ellenszegülő pedig magára vonja az ítéletet. A felsőbbség nem arra való, hogy a jótettől ijesszen el, hanem a rossztól. Azt szeretnéd tehát, hogy ne kelljen a hatalomtól tartanod? Tedd a jót és megdicsér: Mert az Isten eszköze a javadra. De ha gonoszságot művelsz, rettegj, mert nem hiába viseli a kardot. Isten eszköze, hogy a gonosztevőt megbüntesse. Alá kell tehát vetned magadat neki, nemcsak a megtorlás miatt, hanem a lelkiismeret szerint is. Ezért fizettek adót is, hiszen akik behajtják, Isten szolgálói. Adjátok meg mindenkinek, ami jár neki: akinek adó, annak adót, akinek vám, annak vámot, akinek hódolat, annak a hódolatot, akinek tisztelet, annak tiszteletet.

## Assisi Szent Ferenc írásaiból

IONH 737—738

### Szeressünk alázatosságban, béketűrésben és egyszerűségben

Arra a szeretetre, mely maga az Isten, kérem összes testvéreimet, akik igehirdetők, szónokok, munkálkodók; akár papok, akár laikusok, hogy törekedjenek magukat mindenben megalázní: ne dicsekedjenek, sem magukban ne örvendezzenek, vagy önmagukat ne dicsérjék jó szavaik és tetteik miatt, sőt semmiféle jóért, amit Isten bennük és általuk mond, tesz vagy művel, amint az Úr mondja: Mindazonáltal ne annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek tinektek.

Arról pedig legyünk erősen meggyőződve, hogy a magunk erejéből csak a vétket és a bűnt vallhatjuk magunkénak. Inkább akkor kell örülnünk, mikor különféle kísértésekbe esünk és midőn bármely testi vagy lelki gyötrődést vagy szomorúságot viselünk el a világon az örök élet miatt. Azért mindnyájan atyámfiai, óvakodjunk minden büszkeségtől és hiú dicsőségtől. Órizkedjünk e világ bölcsességétől és a test okosságától; a test szelleme ugyanis sok szóra áhítozik és törekszik, de keveset törődik a cselekedettel, és nem a lélek belső vallásosságát és szentségét keresi, hanem csak oly vallásosságot és szentséget akar és óhajt, amely külsőleg látszik az emberek előtt. Ezek azok, akikről mondja az Úr: Bizony mondom nektek, megkapták jutalmukat. Az Úr lelke azonban azt óhajtja, hogy a test fegyelembe szorított és lenézett, silány és megvetett, úgyszintén megszégyenített legyen és akkor alázatosságra és türelemre, csupa egyszerűségre és a léleknek igazi békéjére törekszik; mindenkor és mindenek fölött, az Atya a Fiú és a Szentlélek-Isten félelmére, bölcsességére és szeretetére áhítozik.

Minden jót a fölséges és legfőbb Úristennek tulajdonítunk és minden jót az Ő művének ismerjük el, valamint mindenekért neki adjunk hálát, akitől minden jó származik. Legyen minden a fölséges és hatalmas, igaz és egyedülvaló Istené; neki adassék és Őt illessék minden tisztelet és tisztesség, minden jó az Övé és Ő az egyedül jó. Ha tehát valahol szóval vagy tettel vétkező, vagy Istent káromló embert látunk, vagy hallunk, mi csak annál buzgóbban áldjuk az Urat, cselekedjük a jót és magasztaljuk Istent, aki mindörökkön örökké áldott. Amen.

## ÉVKÖZI 3. VASÁRNAP

*1 Tessz 1, 4—10*

**„A tanítást a Szentlélek örömével fogadtátok”**

Mi tudjuk, Istentől szeretett testvéreim, hogy választottak vagytok, hiszen az evangéliumot nem csak szóval hirdettük közöttetek, hanem erővel, Szentlélekkel és mély meggyőződéssel is. Ti éppúgy tudjátok, mint mi, hogy — érdeketekben — hogyan viselkedtünk körötökben. S ti az Úr és a mi követőink lettetek. A tanítást a sok nehézség ellenére is a Szentlélek örömével fogadtátok, s így Macedóniában és Achájában minden hívőnek példaképe lettetek. Tőletek kiindulva terjedt el az Úr szava, s nem is csupán Macedóniában és Achájában; Istenbe vetett hitetek mindenütt ismeretes lett, ezért nem is kell róla beszélnünk. Az emberek maguktól beszélnek róla, hogyan fogadtatok minket, hogyan fordultatok a bálványoktól Istenhez, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok és várjátok a mennyből Fiát, Jézust, akit a halálból föltámasztott s aki megment bennünket az eljövendő haragtól.

## Antiochiai Szent Ignác: Az efezusiakhoz XIX.

Óker. 3. SZIT. 1983. 163. o.

Ford.: Vanyó László

Rejtve is maradt e világ fejedelme előtt Mária szüzessége és szülése, hasonlóképpen az Úr halála is: három kiáltó misztérium, mely Isten csendjében ment végbe.

Hogyan vált nyilvánvalóvá az aiónok előtt? Minden csillagot túlragyogó csillag gyulladt fel az égen, fénye kimondhatatlan volt, csodálatot keltett újdonsága, a többi csillag pedig, a Nappal és a Holddal együtt kórust alkottak eme csillaggal, hiszen ez fényével mindegyiket felülmúlta; zavar támadt, honnan eme újdonság, mely nem is hasonlítható hozzájuk?

Ettől kezdve megszűnt minden varázslás és megsemmisült a rossz minden bilincse. Lerontatott a tudatlanság, a régi királyság összeomlott, amikor megjelent Isten emberi módon az örök élet újdonságában. Elkezdődött az, ami Istennél már eldöntött volt. Ettől fogva minden a halál lerombolására szövetkezett.

*Gal 5, 19—26*

HÉTFŐ

### „A lélek szerint éljetek”

A test cselekedetei nyilvánvalóak: kicsapongás, tisztátalanság, fajtalankodás, bálványimádás, babonaság, ellenségeskedés, viszálykodás, vetélkedés, harag, veszekedés, szakadás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlóak. Mint már előbb mondtam, most ismét kijelentem: Akik ilyeneket művelnek nem öröklik Isten

országát. A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Ezek ellen nincs törvény. Akik Krisztus Jézushoz tartoznak, keresztre feszítették testüket szenvedélyeikkel és kívánságaikkal együtt. Ha a Lélek szerint élünk, viselkedjünk is a Léleknek megfelelően. Ne törtessünk kihívóan s egymásra irigykedve hiú dicsőség után.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz VII.

Ha valaki igazán megérdemli a piperkőc és önimádó nevet, éppen olyan szégyenletes, mintha más, nemtelen szenvedélynek hódolna. Hiszen ha minden gondot arra fordít, hogy gyönyörű legyen a teste, az nem is érti önmagát, nem is érti meg a bölcs figyelmeztetést; nem a külső teszi az embert! Magasabb bölcsességre van szükségünk, hogy segítségével megismerjük, milyenek is vagyunk. A nem egészen józanoknak bizony ez nehezebb, mint a gyenge szeműeknek a Napba nézés.

*Gal 5, 1—12*

KEDD

„Ki akadályozott meg titeket az igazság követésében?”

Szabadság

A szabadságot Krisztus szerezte meg nekünk. Álljatok tehát szilárdan és ne hagyjátok, hogy újra a szolgaság igájába hajtsanak benneteket. Én, Pál, mondom nektek: Ha körülmetélkedtek, Krisztus semmit

sem használ nektek. Azt is kijelentem a körülmetélkedőknek, hogy köteles az egész törvényt megtartani. Ha a törvényben keresitek az igazzá válást, elszakadtatok Krisztustól és elveszítettétek kegyelmét. Mi a hit által a lélek közreműködésével várjuk a megigazulásból fakadó reményt. Krisztus Jézusban ugyanis nem az számít, hogy valaki körülmetélt vagy körülmetéletlen, hanem csak a hit, amely a szeretetben teljesedik ki.

Eddig jól futottatok, ki akadályozott meg benneteket az igazság követésében? Ez a lelkiület nem attól való, aki meghívott titeket. Egy kevés kovász az egész tésztát megerjeszti. Bízom bennetek az Úrban, hogy ti sem vélekedtek másként. Aki pedig zavart kelt köztektek, viseli majd a büntetését, bárki legyen is. Testvérek, ami engem illet, ha csak a körülmetélkedést hirdetném, talán továbbra is üldöznének? Bárcsak egészen megcsonkítanák magukat azok, akik zavart támasztanak köztetek.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz VIII.

Tömören és hozzátok mérten fejezem ki magamat: a lélek tisztasága az érzéki gyönyörök megvetése. Ne időzzetek szemfényvesztők ízetlen mutatványainál, sem olyan test látásán, amely érzékiségre ingerel. Ne engedjete fülön át romlott dallamokat lelketekbe. Természete szerint az ilyen zene következménye a zabolátlan és romlott szenvedély szokott lenni.

Tehát más jobb, vagyis az emberre áldásosabb zenét keressünk; olyant, amelyet Dávid írt, a szent énekek költője. Mondják, hogy a háborgó lelkű király Dávid muzsikájától megnyugodott.

Mikor Püthagorász részeg mulatók közé került, megparancsolta a fuvolásnak, a mulató társaság fejének, hogy térjen át más harmóniára, és dór hangnemben játsszék nekik. Azok annyira észre tértek a dallam hatására, hogy koszorúikat leszaggatták és szégyenkezve mentek haza. Mások pedig a fuvola hatására úgy őrjöngenek, mint a korübaszok és a bacchánsok. Ekkora a különbség, ha egészséges vagy romlott zenét élvezünk. Ezért a ma divatos zenét éppen úgy kerüljétek, mint bármilyen gyalázatos dolgot. Szégyellném megtiltani, hogy akármilyen kellemes illatot porlasszatok a levegőbe, vagy kenettel kenekedjétek. Ahhoz pedig mit szólunk, hogy ne keressük a tapintással és ízléssel járó gyönyöröket? Így válaszolok: rákényszerítik a velük foglalkozókat, hogy állatok módjára hasuknak és nemi vágyaiknak éljenek.

*1 Tessz 2, 9—16*

SZERDA

**„Hirdettük nektek az Isten evangéliumát”**

Igehirdetés

Ennyire megszerettünk benneteket! Emlékezhettek testvérek fáradozásainkra és kemény munkánkra. Éjjel-nappal dolgoztunk, hogy senkinek se legyünk terhére. Így hirdettük nektek az Isten evangéliumát. Tanúk vagytok rá ti és az Isten, milyen szentül, becsületesen és feddhetetlenül éltünk köztetek, amikor hívők lettetek. Azt is tudjátok, hogy mint apa a gyermekét, egyenként intettünk, buzdítottunk és kértünk benneteket, éljétek méltóan ahhoz az Istenhez, aki meghívott titeket dicsőséges országába. Szüntelenül hálát adunk az Istennek, hogy amikor Isten

szavát hallottátok, nem úgy fogtátok fel, mint emberi tanítást, hanem mint Isten szavát, ahogy valóban az is. Bennetek is hatékonynak bizonyul, akik hittetek. Mert ti, testvéreim követői lettetek Isten judeai egyházainak, amelyek Jézus Krisztusban élnek. Ti ugyanazt szenvedtétek el saját népetektől, amit ők a zsidóktól, akik Urunkat Jézust és a prófétákat is megölték, minket pedig üldöznek, ezért az Isten előtt nem kedvesek, és az embereknek is ellenségei. Akadályoznak bennünket, hogy a pogányoknak ne hirdessük az evangéliumot az üdvösségükre. Így betelik egyszer s mindenkorra bűneik mértéke, s már rajtuk is az Isten haragja, végérvényesen.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz IX.

Röviden: emelkedjeteek teljesen a test fölé és ne akarjatok beletemetkezni a gyönyörök mocsarába. Vagy csak annyit törődjeteek vele, amennyi Platón szerint a bölcsesség megszerzéséhez segít. Valahogy hasonlóan mondja Pál: Ne dédelgessétek testeteket, nehogy bűnös kívánságokra gerjedjen. — Ha valaki annyira törődik testével, hogy a legszebb legyen; a testtel együttélő lelket semmire sem becsülve elhanyagolja, miben különbözik az ilyen attól, aki az eszközökkel gondosan foglalkozik, a művészetet pedig elhanyagolja, amelyet az eszközök szolgálnak.

Éppen ellenkezőleg: a testet meg kell fékezni, és vissza kell fogni, mint a rohanó vadat. A belőle származó lelki nyugtalanságot az ésszel, mint valami ostorral kell csillapítani. Ne engedjétek szabadjára az élvezet zabláját a lélek elhanyagolásával, hogy a lelket, a kocsist, a nekivadult és zablát nem tűrő lovak elragadják.

*1 Tessz 2, 17—3, 5*

CSÜTÖRTÖK

**„Ti vagytok dicsőségünk és örömünk”**

A viszontlátás utáni vágy

Testvérek, mi egy időre elszakadtunk tőletek, de csak térben, a szívünkben nem. Sőt, egyre jobban vágyunk rá, hogy viszontlássunk benneteket. El akartunk hozzátok menni — én, Pál ismételten is —, de a sátán megakadályozott benne. Hiszen ki volna reményünk, örömünk és dicsőségünk tárgya Urunk, Jézus Krisztus előtt, eljövetele napján, ha nem ti? Igen ti vagytok dicsőségünk és örömünk.

Már nem bírtuk tovább, elhatároztuk hát, hogy inkább egyedül maradunk Athénban, s testvérünket s Krisztus evangéliumának hirdetésében Isten szolgáját, Timoteust elküldtük hozzátok, hogy megerősítsen benneteket hitetekben és bátorítson, nehogy valaki is megtántorodjék ezeknek a megpróbáltatásoknak közepette. Hiszen tudjátok, hogy ez a mi sorsunk. Már amikor körötökben voltunk, megmondtuk nektek előre, hogy megpróbáltatások várnak ránk. Így is történt, amint tudjátok. Épp ezért, nem bírtam már tovább, elküldtem hozzátok, hogy hírt halljak hitetekről: Vajon a kísértő nem szedett-e rá benneteket, és fáradságunk nem veszett-e kárba?

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz X.

Emlékezzünk meg Püthagorásról. Mikor észrevette, hogy az egyik tanítványa a testgyakorlatoktól és az evéstől nagyon elhízott, azt mondta neki: Te mindig súlyosabb börtönt készítesz magadnak? — Mondják, hogy Platón is jól meglátta a testiségben rejlő veszélyt. Ezért választott ki egészségtelen attikai helyet Akadémiája számára, hogy lenyesse a testi gyönyört, mint a szőlővessző túlságos hajtását. Magam is hallottam orvosoktól, hogy veszélyes a túlságos testi jólét.

Ha tehát a test túlzott gondozása magának a testnek is káros, a léleknek pedig akadálya, akkor nyilvánvaló örülség leborulni előtte és szolgálni neki. Ha megszokjuk, hogy semmibe vegyük, a többi földi dolgot, még kevésbé fogjuk megcsodálni. Mi szükségünk lesz a gazdagságra, ha semmit sem adunk a testi élvezetekre? Szerintem ez esetben nem lesz rá szükség.

Hacsak az nem ad élvezetet, hogy mesebeli sárkányok módjára az elrejtett kincseken örködünk. — Ha valaki megtanulta, hogy függetleníti magát ilyenektől, az lealacsonyítót és rútat sem szavában, sem tettében nem fog választani.

A feleslegeset annál inkább megveti, minél kevésbé hiányzik, legyen az lüdiai aranyhomok vagy aranyásó hangyák munkája. Persze a felhasználást sem az élvezet, hanem a természet szüksége határozza meg. Ha tehát valaki a szükséges mértéken túlmegy, könnyen jut olyan meredekre, ahol nem talál biztos talajra, mely megállítaná rohanásában. Minél többet halmoz egymásra, ugyanannyit vagy még többet akar vágyai kielégítésére.

Erről mondja Szolón, Exékesztidész fia: Kincsszerzésben semmi határt sem ismer az ember.

Legyen ebben tanítónk Theognisz, aki azt mondja: Félre a gazdagsággal, nincs, ami vonzana engem. Jó, ami van, a kevés, ám el ne érjen a baj.

2 Tessz 2, 1—12

PÉNTEK

**„Akik nem hittek az igazságban, ítéletet vonnak magukra”**

### Kísértés

Van még egy kérdésünk: Urunk Jézus Krisztus eljövetelét és a vele való egyesülésünket illetően ne veszítsétek el rögtön józanságotokat és sem lelki kinyilatkoztatás, sem állítólag tőlünk eredő mondás vagy levél ne ijesszen meg benneteket, mintha az Úr napja már küszöbön állna. Semmiképpen meg ne tévesszen valaki titeket, hiszen előbb be kell következni az elpártolásnak, és meg kell mutatkoznia a bűn emberének, a kárhozat fiának, az ellenségnek, aki mindennek fölé emelkedik, amit Istennek és szentnek neveznek. Sőt, Isten templomában foglal majd helyet és istennek akar látszani.

Nem emlékeztek, hogy minderről beszéltem nektek még amikor nálatok voltam? Tudjátok azt is, mi késlelteti föllépésének idejét. A gonoszság titka már munkálkodik, csak annak kell még az útból eltűnnie, ami még késlelteti. Akkor majd megjelenik a gonosz, de Urunk Jézus Krisztus elsöpri szája leheletével, és megsemmisíti jövetelének tündöklésével. Megjelenését a sátán erejéből mindenféle feltűnő tett, jel és hamis csoda kíséri, meg mindenféle gonosz csábítás is, azok vesztére, akik elkárhoznak, mert nem voltak fogékonyak az igazság szeretetére, ami üdvösségükre szolgált volna. Azért szolgáltatja ki őket az Isten a kísértés hatalmának, hogy higgyenek a hazugságnak. Így azok, akik nem hittek az igazságban, hanem a gonoszságban telt kedvük, mind ítéletet vonnak magukra.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz XI.

Diogenészt csodálom, mert minden emberi dolgot megvetett. Önmagáról mondta ugyanis, hogy gazdagabb, mint a Nagykirály mert kevesebbre van szüksége, mint annak. És mi semmivel sem tudunk betelni, legfeljebb a műsziai Püthiosz kincsével, ég tudja, hány hold földjével és megszámlálhatatlan csordájával? Mindezek ellenére mondom: nem érdemes vagyona sódárogni. Ha pedig van vagyonunk, ne arra gondoljunk, hogy megszereztük, hanem hogy helyesen használjuk fel. Igaza volt Szókratésznek, amikor azt mondta egy kincseire büszke embernek: Addig nem csodállak, amíg meg nem tapasztalom, hogy értesz-e a vagyonkezeléshez.

Vajon Pheidiász és Polükleitosz nem lett volna nevetéses, pedig amaz az éliszieknek a Zeusz-szobrot, emez az argosziaknak a Hérát alkotta, ha aranyára és elefántcsonttárgyaira lett volna büszke, minderre az idegen vagyonra? Saját művészetét így háttérbe szorította volna; pedig éppen ezzel lett az arany szebb és értékesebb. Mi meg abban a hitben, hogy az emberi erény önmagában nem elég, készek vagyunk szégyenletes dolgokat cselekedni.

Megvetjük tehát a gazdagságot, lenézzük a testi gyönyöröket, de mi is csúszunk-mászunk, hízolgunk, és lelkesen követjük Arkhilokhosz ravaszdi rókájának furfangját? Okos ember mást ne is kerüljön el jobban, minthogy mások véleménye szerint éljen; hogy folyton figyelje mit tart a tömeg órála. Tegye inkább a józan ész élete irányítójává. Ha ezzel mindenkinek ellene mond is, ha az erényért gyalázatot és veszedelmet is kiáll, akkor se engedjen, hiszen valamit helyesnek ismert meg. Ellenkező esetben mondhatjuk, hogy különbözik attól az egyiptomi szemfényvesztőtől aki akaratával fává, állattá, tűzzé, vízzé vagy bármivé lett?

Az ilyen ember egyszer a jogosat dicséri a jogtisztelők előtt, máskor ellenkezőre fordítja szavait, ha észreveszi,

hogy a jogtalanságot tartják nagyra. Hiszen ez a hízeltők szokása. Azt mondják a polip az alatta levő talaj szerint változtatja színét. Az ilyen ember pedig aszerint változtatja gondolkodását, hogy kivel kerül össze.

1 Tessz 2, 1—8

SZOMBAT

„Hirdettük nektek az Isten evangéliumát”

Igehirdetés

Magatok is tudjátok testvérek, hogy nem hiába mentünk el hozzátok. Jóllehet közvetlen azelőtt Filippi-ben szenvedés és bánatom ért bennünket, amint tudjátok, mégis — bízva Istenünkben — vállalni mertük, hogy hirdetjük nektek az Isten evangéliumát, a sok nehézség ellenére is. Igehirdetésünk nem megtévesztésből, hamis szándékból vagy álnokságból fakad, hanem úgy beszélünk, mint akiket Isten alkalmasnak ítélt az evangélium hirdetésére. Nem is az embereknek igyekszünk tetszeni, hanem az Istennek, aki a szívünket megítéli. Mint tudjátok, nem volt szokásunk hízelegni, és kapzsi szándék sem vezetett soha. Isten a tanúnk rá! Emberi elismerésre nem törekedtünk, sem a tiétekre, sem a másokéra. Bár mint Krisztus apostolai követelményekkel állhattunk volna elő, mégis olyan szelíden viselkedtünk körötökben, mint a gyermekét dajkáló anya. Annyira közel álltatok szívünkhöz, hogy nemcsak Isten evangéliumát, hanem életünket is nektek akartuk adni.

## Nagy Szent Vazul: Buzdítás az ifjakhoz XII.

Bár mindezeket könyveink tökéletesebben megmagyarázzák, az erény árnyképét mégis egyelőre a kívülálló művekből rajzoljuk meg. Aki mindenholn gondosan hasznót merít, olyan mint a nagy folyó: mindenfelől mindig növekszik. Véleményem szerint költőinknek az a mondása, hogy sok kicsi sokra megy, nem annyira a pénz gyarapítására vonatkozik, hanem inkább a tudására.

Mikor Biasz fia Egyiptomba készült, azt kérdezte édesapjától, mivel szerezhetné neki a legnagyobb örömet, azt válaszolta: Szerezz útravalót az öregségre. Bizony, az erényt mondta útravalónak. De szűkítette értelmét, mert hasznát csak az emberi életre korlátozta. Beszélhetnek Tithonosz vagy Arganthoniosz bármilyen öregségről, vagy a mi leg-hosszabb életű Matuzsálemünkről, aki állítólag harminc híján ezer évet élt. Végigszámolhatják az időt egészen az ember teremtésétől kezdve. Magam csak nevetek ezen a gyerekes gondolkodáson, ha azt a hosszú és sohasem öregedő időt tekintem, melynek határát ésszel nem lehet felfogni. Ehhez hasonlóan a lélek életének a végét sem határozhatjuk meg. Arra buzdítlak benneteket, hogy ehhez az élethez gyűjtsetek útravalót. A közmondás is azt tartja: mozgassatok meg minden követ, ha abból bármi hasznatok származik! Meg ne hátráljatok azért, mert valami nehéz és fáradságos! Gondoljatok arra, aki figyelmeztetett, hogy mindenki a legjobb életet válassza. Megszokással kellemessé lesz az; de mindig a legjobbal kell kezdeni.

## ÉVKÖZI 4. VASÁRNAP

*Gal 4, 21—31*

4. vasárnap

Mondjátok csak ti, akik a törvény igájába kívánczotok, nem ismeritek a törvényt? Az Írásban ugyanis az áll, hogy Ábrahámnak két fia volt, az egyik a szolgától, a másik a szabad asszonytól. A szolgától való a test erejéből született, a szabad asszonytól való ellenben az ígéret kegyelméből. Ennek jelképes értelme van. A két asszony a két szövetséget jelenti. Az egyik a Sinai-hegyről való és a szolgaságot jelenti: ez Hágár. Hágár ugyanis az Arábiában fekvő Sinai-hegyet jelenti, s a mai Jeruzsálemnek felel meg, amely gyermekeivel együtt szolgasorsban él. A szabad asszony ellenben a magasságbeli Jeruzsálemet jelenti: ez a mi anyánk.

Hiszen írva van:

Örülj te magtalan, aki nem szülsz,  
fejezd ki örömed és ujjongj, aki nem vajúdol.  
Mert több a gyermeke a magányosnak,  
mint annak, akinek férje van.

Ti tehát testvéreim az ígéret fiai vagytok, mint Izsák. De ahogy akkor a test szerint való üldözte a lélek szerint valót, úgy van most is. De mit mond az Írás? „Úzd el a szolgától és fiától, mert a szolgáló fia nem örököl a szabad asszony fiával.” Mi tehát testvérek nem a szolgáló fiai vagyunk, hanem a szabad asszonyé.

## Kierkegaard: Ábrahám dicsérete

Ford.: Rácz Péter, Európa Kiadó 1986.

Ábrahám nem hisz, akkor Sára bánatában meghalt volna, és Ábrahám bújában elfásulva, a beteljesülést már nem értette volna meg, hanem mosollyal fogadja, mint afféle ifjúkori álmot. Ábrahám azonban hitt, és ezért fiatal maradt; hiszen aki mindig a legjobbat reméli, az megöregszik, az élet becsapja; aki pedig folyton a legrosszabbra számít, az idő előtt megöregszik; aki azonban hisz, az örökre megőrzi ifjúságát. Dicsőség ezért e történetnek! Mert Sára, bár koros, elég fiatal volt, hogy az anyaság örömeire kíváncsozzék, és Ábrahám, bár őszöreg, elég fiatal volt, hogy apa akarjon lenni. Kívülről szemlélve az a csodálatos, hogy várákozásuk beteljesedett; mélyebb értelemben a hit csodája az, hogy Ábrahám és Sára elég fiatalok voltak, hogy kíváncsozzanak, és hogy a hit megtartotta bennük a kívánczóságot, és ezzel a fiatalságukat is. Ábrahám elnyerte az ígéret beteljesülését, elnyerte hitben, és minden az ígéret és a hit szerint történt; hiszen Mózes a sziklára sújtott ugyan a pálcájával, hinni azonban nem hit.

Így lett végül öröm Ábrahám házában, midőn Sára menyecske lett aranylakodalma napján.

*Mt 12, 38—45*

HÉTFŐ

**„A gonosz nemzedék jelet kíván”**

Néhány írástudó és farizeus így szólt Jézushoz: „Mester jelt szeretnénk tőled látni.” „A gonosz és házasságtörő nemzedék jelet kíván — válaszolta —, de nem kap mást, csak Jónás próféta jelét. Amint ugyanis Jónás

próféta három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia három nap és három éjjel a föld szívében.

A ninivei férfiak feltámadnak az ítéletkor ezzel a nemzedékkel és elítélik, mert ők bűnbánatot tartottak Jónás szavára, s itt nagyobb van, mint Jónás. Dél királynője feltámad majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel, és elítéli, mert ő eljött a föld végső határáról, hogy hallja Salamon bölcsességét, s itt nagyobb van, mint Salamon.

Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, sivár helyeken bolyong, nyugtot keres, de nem talál. Azt mondja hát: Visszatérek elhagyott házamba. Amikor odaér, üresen, kisöpörve, feldíszítve találja. Erre nyomban elsiet s hoz magával hét más lelket, magánál is gonoszabbat. Ennek az embernek a sorsa most rosszabb, mint előbb volt. Hasonló sors vár erre a gonosz nemzedékre is.”

## Babits Mihály: Jónás imája

Összes versei, Atheneum 1942, 363. o.

Hozzám már hűtlen lettek a szavak,  
vagy én lettem mint túláradt patak  
oly tétova céltalan parttalan  
s úgy hordom régi sok hiú szavam  
mint a tévelygő ár az elszakadt  
sövényt, jelzőkarókat gátakat.  
Óh bár adna a Gazda patakom  
sodrának medret, biztos úton  
vinni tenger felé, bár verseim  
csücskére Tőle volna szabva rím

előre kész, s mely itt áll polcomon,  
szent Bibliája lenne verstanom,  
hogy ki mint Jónás, rest szolgálja, hajdan  
bujkálva, később mint Jónás a Halban  
leszálltam a kínoknak eleven  
süket és forró sötétjébe, nem  
három napra, de három óra, három  
évre vagy évszázadra, megtaláljam,  
mielőtt egy még vakabb és örök  
Cethal szájában végképp eltűnök  
a régi hangot s szavaim hibátlan  
hadsorba állván, mint Ő súgja, bátran  
szólhassak, s mint rossz gégéből telik  
és ne fáradjak bele estelig  
vagy míg az égi és ninivei hatalmak  
engedik, hogy beszéljek s meg ne haljak.

*Jón 1, 1—7*

KEDD

### Küldetés

Így szólt az Úr igéje Jónáshoz, Amittaj fiához: Indulj, menj Ninivébe, a nagy városba, és prédikálj ott, mert feljutott hozzám gonoszságának híre! El is indult Jónás, de azért, hogy Tarsisba meneküljön az Úr elől. Elment Jáfóba, talált ott egy hajót, amely Tarsisba készült. Kifizette az útiköltséget, és hajóra szállt, hogy a rajta levőkkel Tarsisba menjen az Úr elől.

Az Úr azonban nagy szelet bocsátott a tengerre. Nagy vihar támadt a tengeren, és már azt hitték, hogy hajótörést szenvednek. Félelem fogta el a hajósokat; mindegyik a maga Istenéhez kiáltott, és a hajóban levő holmikat a tengerbe dobták, hogy így könnyebbé

tegyék azt. Jónás pedig lement a hajó mélyébe és ott feküdt mély álomba merülve. De odament hozzá a hajókapitány és így szólt hozzá: Mi van veled, hogy ilyen mélyen alszol? Kelj föl, kiálts Istenedhez! Talán gondol ránk az az Isten és nem veszünk el. Az emberek meg ezt mondták egymásnak: Gyertek vessünk sorsot, és tudjuk meg, ki miatt ért bennünket ez a veszedelem! Sorsot vetettek és a sors Jónásra esett.

### Babits Mihály: Jónás könyve (I. részlet)

Atheneum kiadó, 1942. Összes versek 355. o.

Monda az Úr Jónásnak: „Kelj fel és menj  
Ninivébe, kiálts a Város ellen!  
Nagy ott a baj, megáradt a gonoszság:  
szennyes habjai szent lábamat mossák.”  
Szólt, és fölkele Jónás, hogy szaladna,  
de nem hová a Mennybeli akarta,  
mivel rühellé a prófétaát, a  
félt a várostól, sivatagba vágyott,  
ahol magány és békesség övezze,  
sem hogy a fedett népség megkövesse.  
Kerülvén azért Jáfó kikötőbe  
hajóra szállott, mely elvinné őket  
Tarsis felé, s megadta a hajóbért,  
futván az Urat, mint tolvaj a hóhért!

*Jón 1, 8—2; 1*

SZERDA

**Jónás az Úr színe elől menekül**

Akkor így beszéltek hozzá: Mondd el nekünk, miért van rajtunk ez a veszedelem? Mi a foglalkozásod és honnan jössz? Hol a hazád és melyik népből való vagy? Ő így felelt nekik: Héber vagyok. Az Urat, a menny Istenét félem, aki a tengert és a szárazföldet alkotta. Az embereket nagy félelem fogta el, mikor megtudták, hogy az Úr elől menekül — mert Jónás elmondta nekik —, és ezt mondták neki: Hogy tehettél ilyet? Majd ezt kérdezték tőle: Mit tegyünk veled, hogy lecsendesedjék a tenger? Mert a tenger egyre viharosabb lett. Ő pedig így válaszolt nekik: Fogjatok meg és dobjatok a tengerbe, akkor lecsendesedik körülöttek a tenger! Mert, tudom, hogy énmiattam támadt ez a nagy vihar rátok. Az emberek azonban igyekeztek visszavezni a szárazföldre, de nem tudtak, mert a tenger egyre viharosabb lett körülöttük. Ekkor így kiáltottak az Úrhoz: Jaj Uram, ne vesszünk el emiatt az ember miatt, ne terheljen bennünket ártatlan vér! Mert te Uram, azt teszed, amit akarsz!

Azzal fogták Jónást, beledobták a tengerbe, a tenger háborgása pedig megszűnt. Ezért az emberek nagy félelemmel félték az Urat, áldozatot mutattak be és fogadalmat tettek az Úrnak.

Az Úr azonban odarendelt egy nagy halat és az lenyelte Jónást. Három nap és három éjjel volt Jónás a hal gyomrában.

**Babits Mihály: Jónás könyve (II. részlet)**

És felelé Jónás: „Zsidó vagyok én  
s az Egek Istenétől futok én.  
Mi közöm nékem a világ bűnéhez?  
Az én lelkem csak nyugodalmat éhez.  
Az Isten gondja s nem az enyém:  
senki bajáért nem felelek én.  
Hagyjatok itt megbújni a fenéken!  
Ha süllyedünk, jobb itt fulladni nékem.  
De ha kitesztek még valahol élve,  
tegyetek egy magányos erdőszélre,  
hol makkon tengenek és keserű meggyen  
békében, s az Isten is elfeledjen!”

De a kormányos dühvel csapta vissza:  
„Mit fecsegsz itt erdőről össze-vissza?  
Hol itt az erdő? És hová tegyünk ki?  
Innen csak a tengerbe tehetünk ki!  
Ki is teszünk mert nem tűröm hajómon  
az ilyet, akit mit tudom mi bűn nyom.  
Már biztos, hogy te hoztál bajba minket:  
magad mondod, hogy Isten átka kerget.  
Ha Isten üldöz, az ördög se véd meg.  
Hé, emberek! Fogjátok és vigyétek  
ezt a zsidót!” S már nyolc marok ragadta,  
nehogy hajójuk süllyedjen miatta,  
mert nehéz a kő, és nehéz az ólom,  
de nehezebb kit titkos súlyú bűn nyom.

*Jón 2, 2—11*

CSÜTÖRTÖK

## „Az Úré a szabadítás”

## Megpróbáltatás

Jónás imádkozott Istenéhez, az Úrhoz a hal gyomrában. Ezt mondta:

Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam,  
és Ő meghallgatott engem.

A halál torkából kiáltottam segítségért,  
és te meghallottad hangomat.

Mélységbe dobtál a tenger közepébe,  
és áradat vett körül.

Minden habod és hullámod átcsapott fölöttem.

Azt gondoltam, hogy eltaszítottál engem magad elől.

Bárcsak megláthatnám újra szent templomodat!

Már-már életemet fenyegette a víz,

mélység és örvény vett körül,

hínár fonódott fejemre.

Lesüllyedtem a hegyek alapjáig,

örökre bezárult mögöttem a föld,

de te kiemelted életemet a sírból,

ó, Uram, Istenem!

Amikor elcsüggedt a lelkem, az Úrra gondoltam,

és imádságom eljutott hozzád, szent templomodba.

Akik hitvány bálványokhoz ragaszkodnak,

azok elhagyják jótevőjüket.

De én hálaéneket zengve áldozok neked,

és amit megfogadtam, teljesítem.

Az Úrtól jön a szabadulás!

Az Úr pedig parancsot adott a halnak, és az kiköpte Jónást a szárazföldre.

### Babits Mihály: Jónás könyve (III. rész)

Mondá Jónás: „Bezároltattál, Uram, engem!  
Sarak aljába, sötétségbe tettél,  
ragyogó szemed elől elvetettél.  
Mindazonáltal szemeim vak odva  
nem szűnik nézni te szent templomodra.  
Sóvár tekintetem nyilát kilőttem  
s a feketeség meghasadt előttem.  
Éber figyelmem erős lett a hitben:  
akárhogy elrejtőzöl, látlak, Isten!  
Rejtezem én is elüled, hiába!  
Utánam jöttél tenger viharába.  
Engedetlen szolgálodat meggyötörted,  
magányos gőgöm szarvait letörted.  
De mennél csúfosabb mélybe hull le szolgálád,  
annál világosabb előtted orcád.  
Most már tudom, hogy nincs mód futni tőled  
s ki nem akar szenvedni, kétszer szenved.  
De te se futhatsz, Isten, énelőlem,  
habár e halban sós hús lett belőlem!”

*Jón 3, 1—10*

PÉNTEK

**„Isten elváltoztatá a gonoszt, amellyel  
megfenyegette vala Ninive lakóit”**

Az Úr gondolatai

Az Úr igéje másodszor is szólt Jónáshoz: Indulj, menj Ninivébe, a nagy városba, és hirdesd ott azt az üzenetet, amelyet én mondok neked! Jónás elindult és elment Ninivébe az Úr szava szerint. Ninive pedig nagy városa volt Istennek: három nap kellett a bejárásához. Elindult tehát Jónás befelé a városba egynapi járásra és ezt hirdette: Még negyven nap és elpusztul Ninive!

Ninive lakosai azonban hittek Istennek, böjtöt hirdettek és zsákruhát öltött a város apraja-nagyja. Eljutott ennek a híre Ninive királyához is, aki fölkelte trónjáról, levetette magáról díszruháját, zsákruhát öltött magára és hamuba ült. Azután kihirdették Ninivében a király és a főurak rendeletére a következőket:

Az emberek és állatok, a szarvasmarhák és juhok semmit meg ne kóstoljanak, ne legeljenek és vizet se igyanak! Öltözzön zsákruhát ember és állat, kiáltsanak teljes erővel Istenhez, és térjen meg mindenki a rossz útról, és hagyjon fel erőszakos tetteivel! Ki tudja, talán felénk fordul és megszán az Isten, lelohad lángoló haragja és nem veszünk el!

Amikor Isten látta, amit tettek, és hogy megtértek a rossz útról, megbánta Isten, hogy veszedelembe akarta dönteni őket, és nem tette meg.

**Babits Mihály: Jónás könyve (IV. részlet)**

Kiálta Jónás: „Halld, Hatalmas!  
Híres Bosszúálló, szavamra hallgass!  
Elküldtél engem, férgekhez a férget,  
kik ellenedre s fricskád nélkül éltek.  
Én inkább ültem volna itt a pusztán,  
sorvadva, mint ma, gyökéren és sáskán.  
De böjt s jámborság néked mint a példa,  
mert vétkesek közt cinkos aki néma.  
Atyjafiáért számot ad a testvér:  
nincs mód nem menni ahova te küldtél.  
Csakhogy a gonosz fittyet hány a jóra.  
Lám, megcsúfoltak, Egek Alkotója!  
Szolgádat pellengérre állították,  
mert gyöngé fegyver szózat és igazság.  
Nincs itt haszna szép szónak s imának,  
csak harcnak és a hatalom nyilának.  
Én Jónás, ki csak a Békét szerettem,  
harc és pusztulás prófétája lettem.  
Harcolj velük hát, Uram, sújtsd le őket!  
Írtsd ki a korcs fajt s gonosz nemzedéket,  
mert nem lesz addig igazság, se béke,  
míg gőgös Ninive lángja nem csap az égre.”

*Jón 4, 1–11*

SZOMBAT

**„Jobb nékem holtan, hogynem élnem”**

Az Úr gondolatai

Ez azonban nagyon rosszul esett Jónásnak és megharagudott. Így imádkozott az Úrhoz: Ó, Uram! Gon-

doltam én ezt már akkor, amikor még hazámban voltam! Azért akartam először Tarsisba menekülni, mert tudtam hogy te kegyelmes és irgalmas Isten vagy, türelmed hosszú, nagy a szereteted, és még a rosszat is megbánod. Most azért Uram, vedd el az én életemet, mert jobb meghalnom, mint élnem. Az Úr azonban ezt kérdezte: Igazad van-e, hogy haragszol?!

Azután kiment Jónás a városból, letelepedett a várostól keletre, készített ott magának egy kunyhót, és odaült az árnyékába, hogy lássa mi történik majd a várossal. Az Úristen pedig úgy intézte, hogy egy bokor nőjön Jónás fölé, árnyékot tartva a feje fölött, és megvédje a rosszullétől. Jónás nagyon örült a bokornak.

Isten azonban úgy intézte, hogy másnap hajnalhasadáskor egy féreg megszúrja a bokrot, és elszáradjon. Amikor kisütött a nap, Isten úgy intézte, hogy keleti szél támadjon. Jónás napszúrást kapott, ájuldozott, a halált kívánta magának és azt mondta: Jobb meghalnom, mint élnem!

Akkor Isten azt kérdezte Jónástól: Igazad van-e, amikor haragszol emiatt a bokor miatt? Ő így felelt: Igazam van! Haragszom mindhalálig! Az Úr ezt mondta: Te szánod ezt a bokrot, amelyért nem fáradtál, és amelyet nem te neveltél; amely egy éjjel felnőtt, másik éjjelre pedig elpusztult. Én meg ne szánjam meg Ninivét, a nagy várost, amelyben több mint tizenkétszer tízezer ember van, akik nem tudnak különbséget tenni a jobb és bal kezük között? És ott a sok állat is!

**Babits Mihály: Jónás könyve (V. részlet)**

Mert látá az Úr, hogy ott egyik-másik  
szívben még Jónás szava kicsírázik  
mint a jó mag, ha termőföldre hullott,  
s pislog, mint a tűz mely titkon kigyulladt.  
S gondolta: „Van időm, én várhatok.  
Előttem szolgálím, a századok,  
fújja szikrámat, míg láng lesz belőle;  
bár Jónás ezt már nem látja, a dőre.  
Jónás majd elmegy, de helyette jó más,”  
így gondolá az Úr; csak ezt nem tudta Jónás.  
S azért felette megharaguvék,  
és mondta: „Mikor ide kijövék,  
s azóta napról-napra s egyre többen  
jöttek a városból kérdezni tőlem,  
kicsit gúnyolva, kicsit félve-bánva,  
hány nap van hátra még? S én számról-számra  
közlém pontosan. S most szégyenben hagytál!  
Hazudtam én, és hazudott a naptár.  
És hazudott az Isten! Ezt akartad?  
Bűnbánók jószándékát megzavartad.  
Hiszen tudhattam! Kellett volna tudni!  
Azért vágytam hajón Tarsisba futni...  
Mert te vagy aki fordít rosszat jóra,  
minden gonosznak elváltoztatója.  
De már az én lelkem vedd vissza tőlem,  
mert jobb nekem meghalnom, hogyses élnem.”

## ÉVKÖZI 5. VASÁRNAP

1 Tessz 3, 6—13

„Isten vezesse hozzátok utunkat”

Sóvárgás a hívők után

Timóteus éppen most tért vissza tőletek és jó hírt hozott nekünk hitetek, szeretetetek felől és arról, hogy szívesen emlékeztek ránk, sőt szeretnétek látni minket, mint ahogy mi is titeket. A hitetek minden bajunkban és szenvedésünkben megvigasztal minket testvérek, s újjáéledünk, ha kitartotok az Úrban. Hogyan is róhatnánk le a hálánkat Istennek azért a nagy örömért, amelyet általatok nyertünk az Isten színe előtt? Buzgón imádkozunk éjjel-nappal, hogy újra láthassunk benneteket személyesen, és pótolhassuk hitetek hiányait.

Isten, a mi Atyánk, és Urunk, Jézus (Krisztus) vezesse hozzátok utunkat. Titeket meg gyarapítson és gazdagítson az Úr a szeretetben egymás és mindenki iránt, mint ahogy mi is szeretünk titeket. Tegye állhatatossá szíveteket, hogy feddhetetlen szentségben állhassatok Istenünk és Atyánk elé, amikor a mi Urunk, Jézus Krisztus majd eljön, összes szentjének kíséretében.

## Nagy Szent Vazul: 2. levél Bazileiosz Gergelynek (részlet)

Óker 6. SZIT. 1983. 232. o.  
Ford.: Ivancsó István

A vallási gyakorlás isteni gondolatokkal táplálja a lelket. Lehet-e bármi is boldogítóbb annál, mint már itt a földön utánózni az angyalok karát; napkeltekor azonnal imára sietni, énekekkel és himnuszokkal magasztalni a Teremtőt; mikor pedig a nap már ragyogóan süt, munkához látni, közben azonban folyton imádkozni, hogy a szent ének, mint só fűszerezze a testi munkát? A szent énekeknek a vigasztalása ugyanis vidámságot és gondtalanságot ajándékozik a léleknek.

A nyugalom a lélek tisztulásának kezdete, amikor a nyelv sem emberi dolgokról beszél, a szem sem kémleli a testek kellemes színét és szimmetriáját, a fül sem gyönyörködtetésre szerzett dallamok hallgatásával oldja ki a lélekből a feszültséget, sem neveltető és tréfálkozó emberek beszédével, ami leginkább fel szokta oldani a lelki feszültséget. Így a szellem, mivel nem szóródik szét a külvilág dolgaiban, sem az érzékek nem öntik ki a világba, visszatér önmagába, önmagán keresztül pedig Isten szemléléséhez emelkedik fel, akinek szépsége, mikor körülragyogja és felgyullad benne, megfelelkezik tulajdon természetéről. A lelkét nem tépi a táplálék és a ruházkodás gondja, a földi gondoktól szabad, minden idejét az örök javak megszerzésére fordíthatja, hogy miként legyen mértékletes és bátor, okos és igazságos, s hogyan sajátíthatja el az összes ezeknek alárendelt kisebb erényt, melyeknek kiművelése egy egész élet munkáját igényli.

## 1 Tessz 5, 1—11

## HÉTFŐ

**„Akár élünk, akár halunk az Úréi vagyunk!”**

**Az Úr eljövedele**

Ami az időt és az órát illeti, testvérek, arról nem szükséges írnom. Magatok is pontosan tudjátok, hogy az Úr napja úgy érkezik el, mint éjjel a tolvaj. Amikor azt mondogatják: Béke és biztonság”, akkor éri őket hirtelen a pusztulás, akárcsak a várandós asszonyt a fájdalom, és nem lesz menekvés számukra. De ti testvérek, nem jártok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módjára lepjen meg benneteket. Hiszen mindnyájan a világosság és a nappal fiai vagytok. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé. Ne aludjunk hát, mint a többiek, hanem legyünk éberek és józanok. Az alvók éjjel alszanak, a mulasztók éjjel részegeskednek. Mi azonban, akik a nappaléi vagyunk, legyünk józanok s öltük fel a hitnek és a szeretetnek páncélját, sisak gyanánt meg az üdvösség reményét. Hiszen Isten nem a haragra szánt minket, hanem az üdvösség elnyerésére Urunk, Jézus Krisztus által, aki meghalt értünk, hogy akár élünk, akár meghalunk, vele együtt elnyerjük az örök életet. Ezért vigasztaljátok és bátorítsátok egymást, mint ahogyan meg is teszitek.

## Pilinszky János: Mielőtt

Kráter, Szépirodalmi 1976. 123. o.

A jövőről nem sokat tudok,  
de a végítéletet magam előtt látom.  
Az a nap, az az óra  
mezítelenségünk fölmagasztalása lesz.

A sokaságban senki sem keresi egymást.  
Az Atya, mint egy szálkát  
visszaveszi a keresztet,  
s az angyalok, a mennyek állatai  
fölütik a világ utolsó lapját.

Akkor azt mondjuk: szeretlek. Azt mondjuk:  
nagyon szeretlek. S a hirtelen támadt tülekedésben  
sírásunk még egyszer fölszabadítja a tengert,  
mielőtt asztalhoz ülnénk.

*1 Tessz 4, 13—18*

KEDD

**„Isten föltámasztja azokat, akik Jézusban  
hunytak el”**

A halottak sorsáról

Az elhunytak sorsáról nem akarunk tájékozatlanságban hagyni benneteket, testvérek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük. Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és feltámadt, akkor Isten vele együtt feltámasztja azokat is, akik Jézusban hunytak el.

Az Úr tanítása alapján ugyanis ezt mondjuk nektek: Mi élők, akik az Úr eljöveteléig megmaradunk, nem előzzük meg az elhunytakat. A parancsszóra, a főangyal szólítására, Isten harsonájának zengésére az Úr maga száll le a mennyből. Először a Krisztusban elhunytak támadnak föl, azután mi, akik életben maradtunk. A felhőkön velük együtt elragadtatunk a magasba Krisztus elé, és így örökké az Úrral leszünk. Vigasztaljátok tehát egymást ezzel a tanítással.

## Pilinszky János: Egyenes labirintus

Kráter, Szépirodalmi 1976. 159. o.

Milyen lesz az a visszaröpülés,  
amiről csak hasonlatok beszélnek,  
olyanfélék, hogy oltár, szentély,  
kézfogás, visszatérés, ölelés,  
fűben, fák alatt megterített asztal,  
hol nincs első és nincs utolsó vendég,  
végül is milyen lesz, milyen lesz  
e nyitott szárnyú, emelkedő zuhanás,  
visszahullás a fókusz lángoló  
közös fészkébe? — nem tudom,  
és mégis, hogyha valamit tudok,  
hát ezt tudom, e forró folyosót,  
e nyílegyenes labirintust, melyben  
mind tömöttebb és mind tömöttebb  
és egyre szabadabb a tény, hogy röpülünk.

Iz 58, 6—10

Hamvazószerda

„Törd meg az éhezőnek kenyeredet”

A helyes böjt

Tudjátok milyen az a böjt,  
amelyet én kedvelek?  
Ezt mondja Isten, az Úr:  
Törd össze a jogtalan bilincseket,  
és oldd meg az iga köteleit.  
Bocsásd szabadon az elnyomottakat,  
törj össze minden igát.  
Törd meg az éhezőnek kenyeredet,  
és a hajléktalan szegényt fogadd be házádba.  
Ha mezítelent látsz, öltöztess föl,  
és ne fordulj el embertársad elől.  
Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal,  
és a rajtad ejtett seb gyorsan beheged.  
Előtted halad majd igazságod,  
és az Úr dicsősége lesz a hátvéded.  
Akkor, ha szólítod, az Úr válaszol,  
könyörgő szavadra így felel: Nézd itt vagytok!  
Ha eltávolítod körödből az igát,  
az ujjal mutogatást és a gonosz beszédet,  
ha odaadod az éhezőnek kenyeredet,  
és jóllakatod az elnyomottat,  
akkor felragyog a sötétségben világosságod,  
és homályod déli verőfényre változik.

**Balassi Bálint**

**Zarándokoknak vagy bujdosóknak való ének**

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988. 203—204.

Pusztában zsidókat vezérlő jó Isten,  
Ki előttök menél tüzes oszlopképben,  
Ígélet földében vezérelvén szépen,  
kalauzok voltál minden szerencséken.

Te adtál csillagot három szent királynak,  
Vezérül is angyalt ifjú Tóbiásnak,  
Heródes elől futó Szűz Máriának,  
Te voltál vezére minden zarándoknak.

Könyörgök nekem is, hogy légy már vezérem,  
Mert ím bújdosni űz nagy bú és szemérem,  
Én Istenem, ebben ne vesszen el vérem,  
Őrizz meg, gonosztul, felségedet kérem.

Építsd fel elmémet az jó bölcsességgel,  
Szívemet pediglen hittel, merészséggel,  
Bujdosó fejemet törödelmességgel,  
S te-adtad lelkemet buzgó könyörgéssel.

Jártamban, költömben, hogy csak reád nézzek,  
Búmban, költömben reád figyelmezzek  
S jó, gonosz szerencsét csendesen viseljek,  
Soha semmi helyen el ne felejtselek.

Hogy bujdosásom ideje tölte után  
Én édes hazámban térjek esmég vigan,  
Mindazokat jó egészségben találván,  
Azkik szomorkodnak éntőlem búcsúzáván.

Én édes hazámból való kimentemben,  
Szent Mihály előtt való harmadhétben,  
Az másfélezerben és nyolcvankilencben  
Az ó szerént, szerzém ezt ilyen énekben.

*Iz 1, 1—7*

Hamvazószerda utáni csütörtök

**„Az ökör megismeri gazdáját, csak Izrael  
nem ismeri az Urát”**

Megtérés

Izajásnak, Ámosz fiának látomása Judáról és Jeruzsálemről, amelyet Juda királyainak: Uzijának, Iotamnak, Acháznak és Hiszkijának uralkodása idején látott.

Halljátok egek, és te, föld, figyelj,  
mert az Úr beszél:

„Fiakat neveltem és nagyá tettem őket,  
ők mégis hűtlenné váltak.

Az ökör megismeri gazdáját,  
és a szamár urának jászolát,

csak Izrael nem ismer meg,  
népem nem tud semmit megérteni.”

Lám a bűnös nemzet, a gonosszággal terhelt nép!

Gonosztevők nemzedéke, elvetemült fiak!

Elhagyták az Urat, s megvetették Izrael szentjét,  
hűtlenül hátat fordítottak neki.

Még hol verjelek meg benneteket,  
amiért hűtlenségre hűtlenséget halmoztok?

Beteg az egész fej és a szív teljesen erőtlen.

Tetőtől talpig sehol sem ép,  
csupa sebhely, zúzódás és nyílt seb.  
Mégsem orvosolták, nem kötözték be,  
és olajjal sem puhították.  
Országotok pusztává lett,  
városaitokat elnyelték a lángok.  
Földeteket szemetek láttára idegenek élnek fel:  
pusztasággá lett, mint Szodoma földje a pusztulás  
után.

**Szent Anzelm:**  
**Arcodat keresem, Uram! I.**

Ford.: Szabó Ferenc, Róma 1988. 22. o.

Hát most, emberek, hagyd el egy kicsit foglalatosságaidat, rejtőzködjél el egy kicsit gondolataid özöne elől. Feledd a terhes gondokat és tedd félre fárasztó szórakozottságodat. Időzz egy kicsit Istennél, és nyugodj meg egy pillanatra benne!

Lépj be lelked hajlékába; zárj ki onnan mindent Isten és mindaz kivételével, ami segít az Ő keresésében; bezárva ajtód, csak őt keresd. Mondd most, teljes szívem, mondd most Istennek: Arcodat keresem; vultum tuum, Domine requiro.

Most tehát Te, Uram és Istenem, tanítsd meg szívemet hol és hogyan keressen téged, hol és hogyan találjon meg téged.

Uram, ha nem vagy itt, hol keresselek téged, távollevőt? Ha pedig mindenütt vagy, miért nem látlak téged, jelenlevőt? Az biztos, hogy megközelíthetetlen fényben lakozol. És hol van a megközelíthetetlen fény, vagy hogyan jutok el a megközelíthetetlen fényhez? Vagy ki vezet el engem, ki

vezet el arra, hogy meglássalak benne tégedet? Tehát milyen jelek révén, milyen arc mögött keresselek? Sohasem láttalak téged, Uram, Istenem; nem ismerem Arcodat.

Mit tegyen, Magasságbeli Istenem, mit tegyen ez a te távoli számkivetetted? Mit tegyen szolgád, akit szerelmed szorongat, és messze vettetett Arcod elől? Emésztí a vágy, hogy lásson Téged és távol van tőle Arcod. Szeretne hozzád járulni és lakásod hozzáférhetetlen számára. Arra vágyakozik, hogy megtaláljon és nem tudja, hol vagy. Keresve keresne, de nem ismeri Arcodat.

*Iz 1, 8—13b*

Hamvazószerda utáni péntek

**„Minek nekem megannyi véres áldozat?”**

Sion leánya magára maradt,  
mint a kunyhó a szőlőben;  
mint a csőszkunyhó az uborkaföldön,  
mint az ostromlott város.

Ha a Seregek Ura nem hagyott volna meg némi  
maradékot,

olyanok volnánk, mint Szodoma,  
és hasonlítanánk Gomorrához.

Halljátok az Úr szavát

Szodoma fejedelmei!

Figyelj Isten parancsára

Gomorra népe!

**„Minek nekem megannyi véres áldozatotok?”**

— mondja az Úr.

„Jóllaktam már kosokból készült égőáldozataitokkal,  
és a hízlalt borjak hájával.

A bikák és bakok vérében nem lelem kedvemet.

Ha elém járultok színem látására,  
ki kér rá benneteket, hogy udvaraimat tapodjátok?  
Ne hozzatok nekem többé értéktelen ételáldozatot,  
mert a füstjük utálattal tölt el.

## Szent Anzelm: Arcodat keresem, Uram! II.

Uram, Istenem és Uram vagy, és sohasem láttalak téged. Te teremtetted és újraalkottál, és sohasem ismertelek téged. Végül azért lettem, hogy lássalak, és sohasem tettem azt, amiért teremtetted.

De, Uram, meddig tart ez még? Uram, meddig feledkezel el rólunk? Meddig fordítod el Arcodat tőlünk? Mikor tekintesz felénk, hogy meghallgass bennünket? Mikor világosítod meg szemünk, és mutatod meg nekünk Arcodat? Mikor adod vissza önmagad nekünk?

Tekints rám Uram, hallgass meg és világosíts meg bennünket! Mutasd meg magad nekünk! Add vissza nekünk, önmagadat, hogy boldoguljunk, mert nélküled ínség a sorsunk. Könyörülj meg rajtunk, akik küszködve igyekszünk feléd, akik semmit sem tehetünk nélküled.

Taníts meg engem, hogy keresselek, és mutasd meg magadat a keresőnek; mivel nem kereshetlek, ha Te nem tanítasz, és megtalálni sem tudlak, ha nem mutatod meg magadat. Keresselek vágyakozva, vágyakozzam rád keresve, találjalak meg szeretve, és szeresselek, ha megtalálталak!

*Iz 1, 15—20*

Hamvazószerda utáni szombat

**„Mosdjatok meg s tisztuljatok meg”**

## Megtérés

Ha kiterjesztitek imára kezeteiket,  
elfordítom szememet.  
Akármennyit imádkoztok is,  
nem hallgatok oda,  
mert a kezetek csupa vér.  
Mosdjatok meg, s tisztuljatok meg.  
El gonosz tetteitekkel színem elől,  
ne tegyetek többé rosszat.  
Tanuljatok meg jót tenni:  
keressétek az igazságot,  
segítsétek az elnyomottakat,  
szolgáltassatok igazságot az árvának  
s védelmezzétek az özvegyet.  
Aztán gyertek, s szálljatok velem perbe”  
— mondja az Úr.  
„Ha olyanok volnának is bűneitek, mint a skarlát,  
fehérek lesznek, mint a hó;  
és ha olyan vörösek is mint a bíbor,  
olyanok lesznek mint a gyapjú.  
Ha készséggel engedelmeskedtek,  
majd a föld legjavából esztek.  
De ha továbbra is lázongtok ellenem,  
kard pusztít el benneteket.”  
Igen, az Úr szája mondta ezt.

## Nepáli ima Imádság

Ford.: Bánhegyi Miksa.

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988. 174. o.

Hol vagy, ó Mindenható,  
Aki az élet való elve vagy?  
Az egész világ csalóka látszat,  
eltakar téged, Mindenható!

Ahogy titokzatos módon megadtad nekem  
a testi életet, úgy el is veszed majd.  
Add, hogy fölismerjem: az igazi, a magas értelem  
nem a testemhez van kötve, Mindenható!

Az igazságban benned vagyok s te bennem,  
engedj legyőzőnöm mindent, ami elszakít tőled,  
fényed csak akkor ragyogja be bennem  
a föld sötétjét, ha akarod, Mindenható!

Nélküled olyan vagyok, mint aki fönnakad a hurkon:  
kérek hát, ne takard el fenséges arcodat.  
Hiszen te vagy a Nap, amely egyedül képes most és  
mindenkor  
virágot fakasztani sorsom földjén, Isten!

Iz 5, 1—7

Nagyböjt 1. vasárnapja

## „Ének az Úr szőlőjéből”

## Hűtlenség

Hadd énekeljem el barátomnak  
szőlője iránti szerelme énekét.  
A barátomnak volt egy szőlőskertje,  
termékeny domboldalon.  
Felásta földjét, a köveket kiszedte belőle,  
és nemes szőlőfajtákkal ültette be.  
A közepére tornyot épített,  
és sajtót is vágott benne.  
Aztán várta, hogy szőlőt teremjen,  
de csak vadszőlőt hozott.  
Most hát Jeruzsálem lakói  
és ti, Juda férfiai:  
Tegyetek igazságot köztem és szőlőm között!  
Mit kellett volna még tennem szőlőmmel,  
amit nem tettem meg vele?  
Azt vártam, hogy szőlőt teremjen,  
hát miért hozott csak vadszőlőt?  
Most azért tudotokra adom,  
mit fogok tenni szőlőmmel:  
Lebontom sövényét, hadd legeljék le,  
lerombolom falát, hadd tapossák össze.  
Parlaggá teszem, amit metszetlen hagynak,  
és nem kapálnak meg,  
hadd verje fel a bozót és a tövis.  
És megparancsolom a felhőknek:  
ne hullassanak rá esőt.

Igen, a Seregek Urának szőlője Jeruzsálem háza,  
és Júda népe dédelgetett ültetvénye.

Azt várta, hogy igaz tetteket vigyenek végbe  
s lám, gaztetteket követnek el.

Azt várta, hogy irgalom terem náluk,  
de csak jajkiáltás hallik és siralom.

## **Bonaventura éneke Krisztus irgalmáról I.**

Ford.: Babits Mihály, 87—89. o.

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988.

Jézus, bocsánat kútfeje,  
Jézus, búbánat sugara,  
Jézus, bűnbánat öröme,  
Jézus, bűnbánók óhaja,

mikor ott függél csüggeteg,  
ártatlanul megfeszített,  
a gonosz latrok közepett,  
megosztva büntetésüket,

és egyik akkor Téged ott  
megvádolt és rádtámadott,  
otrombán gúnyolt és szidott  
és káromolva szólított:

„Ha tényleg Isten fia vagy,  
ments meg bennünket és magad:  
magadhoz zordon ne maradj,  
ki megváltottál másokat.”

S mikor a másik rá-csarélt  
 s fedte a balga szavakért  
 s megvallá, hogy ő rosszul élt,  
 de Téged, mint szentet dicsért  
 s Általad igaz útra tért  
 és könnyörögve így beszélt:

*MTörv 1, 1; 1, 6—15c*

HÉTFŐ

### „Vegyétek birtokba a földet”

Az ígéret földje

Ezek azok a beszédek, amelyeket Mózes egész Izraelnek tartott, a Jordánon túl a pusztában:

Az Úr, a mi Istenünk így szólt hozzánk Hórebnél: „Már elég időt töltöttetek ennél a hegynél. Keljetek útra és vonuljatok az amoriták hegyvidékére és a velük szomszédos törzsekhez, amelyek az Arabánban a hegyek közt, a síkságon, a déli részeken és a tenger mentén laknak, majd Kánaán földjére és Libanonba, egészen a nagy folyóig, az Eufráteszig. Lám ezt a földet adom nektek. Vonuljatok be és vegyétek birtokotokba a földet! Az Úr atyáitoknak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak esküvel ígérte, hogy nekik s utánuk utódaiknak adja.”

Abban az időben ezt mondtam nektek: „Nem tudlak tovább egyedül elviselni benneteket. Az Úr, a ti Istenetek megsokasított benneteket, így ma már annyian vagytok, mint égen a csillag. Az Úr, atyáitok Istene sokasítson meg benneteket még ezerszeresen, s áldjon meg, ahogyan megígérte! Hogy győzném hát egyedül

viselni terheteket?! És gondjaitokat és pörlekedéseiteket? Gondoskodjatok hát minden törzs számára bölcs, okos és tapasztalt emberekről, hogy fölétek rendeljem őket.” Akkor azt feleltétek nekem: „Amit mondasz, az jó.” Erre odahívtam a törzsek vezetőit — bölcs, okos és tapasztalt emberek voltak — s fölétek rendeltem őket az ezres, százas, ötvenes és tizes csoportok élére, s hogy tisztséget töltsenek be a törzsekben.

### **Bonaventura: Krisztus irgalmáról II.**

El ne feledj engem, Uram  
ha országodba érkezel,  
mely édességgel tele van,  
s király ruhádba öltözöl.

Te, kit a bánat visszanyer  
s malasztod szíveket emel,  
nemcsak hogy nem feledted' el:  
égbe méltattad venni fel!

Oh, isteni kész irgalom!  
Kész irgalom, jószívűség  
Adakozó kész szájalom!  
Szánakozó bőkezűség!

Tehozzád fut az áhitat,  
hozzád tér az emlékezet,  
a vágy Feléd nyög lankatag,  
a bűnbánat Feléd eped;  
a gyónás székedhez tapad:  
a szív Neked tárul, Neked!

Azért bizalommal teli,  
imádkozunk hozzád, Uram,  
mert Te vagy az egyedüli  
bűntelen és mocsoktalan,  
gondolj reánk végnélküli  
türelmedhez képest, Uram!

*MTörv 4, 1—8*

KEDD

„Nézzétek: parancsokat adok nektek”

### Parancsolatok

És most halld Izrael azokat a parancsokat és törvényeket, amelyeknek a megtartására tanítalak, hogy éljetekek és bevonulva elfoglaljátok azt a földet, amelyet az Úr, atyáitok Istene ad nektek. Ahhoz, amit mondok ne tegyetek hozzá semmit és ne is vegyetek el belőle, hanem tartsátok meg az Úr, a ti Istenetek parancsait, amelyeket adok nektek. Saját szemetekkel láthatátok, mit tett az Úr Baal-Peorban: mindenkit, aki a peorbeli Baalhoz szegődött, az Úr, a te Istened kiirtott körödből. Ti ellenben, akik hűségesekek maradtatok az Úrhoz, a ti Istenetekhez, mind a mai napig életben vagytok. Nézzétek, parancsokra és törvényekre tanítalak benneteket, ahogyan az Úr, az én Istenem parancsolta nekem, hogy hozzájuk igazodjatok azon a földön, ahová bevonultok, hogy birtokba vegyétek. Tartsátok szem előtt, és kövessétek őket! Így tesztetek szert bölcsességre és okosságra azoknak a népeknek a szemében, amelyek hallanak ezekről a törvényekről.

Azt fogják mondani: „Valóban bölcs és okos nép ez a nagy nemzet!” Mert hát hol van olyan nagy nép, amelyhez istenei oly közel volnának, mint hozzánk az Úr, a mi Istenünk, amikor csak hozzá folyamodunk? És hol van olyan nagy nép, amelynek oly tökéletes parancsai és szabályai volnának, mint az az egész törvény, amelyet ma elétek tárok.

### **Paolai Szent Ferenc levelezéséből: Térjete meg őszinte szívből**

IÓNH 693—694

A mi Urunk, Jézus Krisztus, aki mindent fölülmúló nagylelkűséggel jutalmaz, adja meg nektek munkátok bérét.

Kerüljétek el a rosszat, hárítsátok el a veszélyt. Mi pedig és minden testvérünk, jóllehet méltatlanok vagyunk, kitarátóan kérjük az Atyaistent és Fiát, Jézus Krisztust, valamint a Szűzanyát, Máriát, hogy ne hagyjanak magatokra testi-lelki jóléteitek megszerzésében.

Nagyon buzdítalak tehát benneteket, testvéreim, hogy bölcsen és gondosan munkáljátok lelketek üdvét. A halál biztos, az élet rövid, és mint a füst elenyészik.

Elmélkedjétek tehát a mi Urunk, Jézus Krisztus szenvedéséről, aki az irántunk való szeretettől indítva leszállt a mennyből, hogy minket megváltson. Elszenvedett értünk minden lelki és testi gyötrelmet és nem tért ki semmiféle kín elől sem. A tökéletes türelem és szeretet példáját adta nekünk; legyünk tehát mi is türelmesek a megpróbáltatásokban.

A gyűlölködésről és veszekedésről tegyetek le. Kerüljétek el óvatosan a kemény szavakat, és ha ki is csúsztak ilyenek az ajkatokon, ne restelljétek megadni az orvosságot is a szájatokkal, amivel a sebet ejtettétek. Úgy bocsássatok meg

kölcsönösen egymásnak, hogy később a sérelmet föl ne rójátok. A sérelemre való visszaemlékezés ugyanis jogtalanság, a harag továbbszövése, a bűn megőrzése, az igazságosság ellensége, rozsdás nyíl, a lélek mérge, az erények elvesztegetése, az elme férge, az ima megzavarása, az Istenhez intézett kéréstek erejének megsemmisítése, a szeretet elárulása, lélekbe szúrt tövis, soha el nem alvó gonoszság, soha el nem fogyó bűn, és mindennapi halál.

Szeressétek a békét, ezt a mindenk fölött kívánatos, értékes kincset. Már tudjátok, hogy bűneink fölkeltik Isten haragját. Bűnbánatot kell tehát tartanotok, hogy megbocsásson nektek az irgalmas Isten. Amit eltitkolunk az emberek előtt, az nem titok az Isten előtt. Térjete meg tehát őszinte szívből! Úgy éljete, hogy elnyerjétek az Úr áldását, és az Atyaisten békéje legyen mindig veletek!

*Mtörv 4, 32—40*

SZERDA

**„Az Úr az igaz Isten, nincs más rajta kívül”**

Kiválasztottság

Kutasd a régi időket, amelyek előtted voltak, attól a naptól kezdve, hogy Isten embert teremtett a földre — vajon az ég egyik határától a másikig történt-e valaha ilyen nagy dolog, lehetett-e hallani hasonlóról?! Hallotta-e valamelyik nép is lángok közül az Istent beszélni, ahogyan te hallottad, és életben maradt-e? Vagy jött-e valaha is máskor Isten, hogy egy más nép közül népet vezessen ki, megpróbáltatásokkal, jelekkel és csodákkal, háborúsággal, erős kézzel és kinyújtott karral, nagy csapásokkal, ahogy az Úr, a ti Istenetek veletek tette Egyiptomban a szemetek láttára?

Te megtapasztalhattad, hogy fölismerd: az Úr az igaz Isten, nincs más rajta kívül. Az égből hallatta szavát, hogy tanítson, a földön hatalmas tüzet mutatott és a lángok közül hallottad szavait. Mert szerette atyáidat és kiválasztotta utánuk utódaikat. Hatalmával kivezett — saját maga! — Egyiptomból, és elűzött nálad nagyobb és erősebb népeket, csak hogy odavezéreljen, csak hogy örökségül adja neked az országot, amint (ez) ma (bekövetkezett).

Tudd meg hát és vésd szívedbe, hogy az Úr, az (igaz) Isten fönn az égen és lenn a földön, senki más! Tartsd meg a parancsait és törvényeit, ameleket ma parancsul adok neked, hogy jól menjen a sorod s majd utánad gyermekeidnek is és sokáig élj azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened örökre neked ad!

## Gaudium et spes — lelkipásztori konstitúcióból I.

IÓNH 113—114

Minden emberi tevékenységnek a húsvét misztériumában kell megtisztulnia. A Szentírás az örök emberi tapasztalattal összhangban arra tanítja a nagy családot, az emberiséget, hogy a haladás valódi kincs ugyan számára, de nagy kísértése is lehet: ha megzavarodik az értékek rendje és a jó a rosszal keveredik, akkor az egyes emberek és csoportok már csak a maguk érdekeit nézik, a másokét nem.

Ez az oka, hogy a világ nem az igazi testvériség hazája, az emberiség nagyra nőtt hatalma pedig már magát az emberiséget fenyegeti lassan pusztulással.

Ha tehát azt kérdezi valaki, hogy mi módon lehet fölébe kerekedni ennek a nyomorúságnak, a keresztények meggyőződéssel felelik: minden emberi tevékenységet, amit a ke-

véltség és a helytelen önszeretet szüntelen megront, Krisztus keresztje és föltámadása által kell megtisztítani és tökéletessé tenni.

Az ember, ha egyszer megváltotta őt Krisztus és új teremtménnyé alakította a Szentlélek, igenis szeretheti Isten teremtményeit, kell is szeretnie. Ezeket ugyanis Istentől kapja; tisztelettel szemléli, mint kerül ki valamennyi Isten keze alól.

Hálát ad értük a Jótevőnek; a szegénység szellemében a lélek szabadságával használva és élvezve a teremtet dolgokat, a legigazibb módon jut birtokába a világnak: mint akinek semmije sincs, de mindene megvan. Hiszen „minden a tietek. Ti viszont Krisztuséi vagytok, Krisztus pedig az Istené.” (1 Kor 3, 22—23)

*MTörv 5, 1—10*

CSÜTÖRTÖK

„Halld Izrael!”

Tízparancsolat

Halld Izrael a parancsokat és törvényeket, amelyeket ma fületek hallatára kihirdetek! Tanuljátok meg őket és legyen gondotok a megtartásukra.

Az Úr, a mi Istenünk, Hóreb hegyén szövetséget kötött velünk. Nem atyáinkkal kötötte az Úr ezt a szövetséget, hanem velünk, akik ma itt mind életben vagyunk. Szemtől szemben beszélt veletek az Úr a hegyen a lángok közül — magam az Úr és közöttetek álltam, hogy az Úr szavait közvetítem nektek, mivel féltetek a tüztől és nem jöttetek föl a hegyre. Így szólt: „Én vagyok az Úr a te Istened, aki kivezettelek Egyiptomból, a szolgaság házából.

Ne legyenek más isteneid!

Ne faragj magadnak képmást semmiről, ami fönn az égben, vagy lenn a földön vagy a föld alatt a vízben van! Ne borulj le ezek előtt a képek előtt és ne imádd őket; mert én az Úr, a te Istened féltékeny Isten vagyok. Az atyák vétkét megtorlom gyűlölőim fiain, sőt fiainak fiain és azok fiain is. De aki szeret és megtartja parancsaimat, annak megmutatom jószágomat az ezredik nemzedékig.

## Gaudium et spes — lelkipásztori konstitúcióból II.

Az Isten Igéje ugyanis, aki által lett minden, megtestesült, itt lakott az emberek földjén, vagyis ízig-vérig emberként lépett be a történelembe, azt magához emelve és önmagában újra összefogva. Ő nyilatkoztatta ki nekünk, hogy „az Isten szeretet” (Jn 4, 8), egyúttal arra tanít minket, hogy az ember tökéletesedésének és következőleg a világ átalakításának alaptörvénye az új parancs, a szeretet.

Biztosítja tehát azokat, akik hisznek az isteni szeretetben, hogy a szeretet útja minden ember előtt nyitva áll, és hogy nem hiábavaló törekedni az egyetemes testvériségre. Arra is figyelmeztet, hogy a szeretet nem várja a nagy tettek alkalmait, a szeretetet mindenekelőtt az élet köznapi helyzetekben kell gyakorolni.

Krisztus mindannyiunkért, bűnösökért, vállalta a halált, és példájával arra tanít, hogy nekünk is hordoznunk kell azt a keresztet, amelyet a test és a világ rak azok vállára, akik a békét és az igazságot keresik.

Krisztus, aki feltámadásával átvette uralmát — ő kapott meg minden hatalmat égen és a földön — Lelkének erejével mindjárt működni is kezdett az emberek szívében: nem csupán a túlvilág vágyát ébreszti fel, hanem éppen ezáltal

élteti, megtisztítja, és erősíti a nemes kezdeményezéseket, amelyekkel az emberiség nagy családja emberségesebbé teszi a maga életét, és e célja szolgálatába állítja az egész földet.

Különbözők azonban a Lélek adományai: egyeseket arra hív, hogy nyilvános tanúságot tegyenek az égi haza utáni vágyról és ezt ébren tartsák az emberiségben, másokat arra szólít, hogy az emberek evilági szolgálatára szenteljék magukat, és szolgálatukkal készítsék elő a mennyei ország alapanyagát.

És mindenkit szabaddá tesz a Lélek, hogy megtagadja az önszeretetet, és minden természetes erőt az emberi élet szolgálatába állítva lendüljön neki annak a jövőnek, amelyben maga az emberiség lesz Istennek tetsző áldozati ajándékká. (vö. Róm 15, 16)

*MTörv 5, 11—21*

PÉNTEK

„Halld Izrael!”

### Tízparancsolat

Az Úrnak a te Istenednek hiába ne vedd a nevét! Mert az Úr nem hagyja büntetlenül azt, aki káromolja nevét. Tartsd meg a szombatot, szenteld meg, ahogyan az Úr, a te Istened parancsolta neked! Hat napig dolgozz és végezd a munkád. A hetedik nap azonban a nyugalom napja, az Úré a te Istenedé. Akkor hát ne dolgozz, se te, se fiaid, se lányod, sem szolgád, sem szolgálód, sem ökröd, sem semmiféle állatod, sem a házádban tartózkodó idegen, hogy szolgád és szolgálód is pihenhessen, amint te magad. Gondolj arra, hogy Egyiptom földjén magad is rabszolga voltál, de az Úr, a te Istened erős kézzel és kinyújtott karral

kivezetett. Azért parancsolta meg az Úr, a te Istened a szombat megülését.

Tiszteld apádat és anyádat, amint az Úr, a te Istened parancsolta neked, hogy hosszú életű légy és jól menjen a sorod azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened adott neked!

Ne ölj!

Ne törj házasságot!

Ne lopj!

Ne tégy hamis tanúságot embertársad ellen!

Ne kívánd embertársad feleségét! Ne kívánd el embertársad házát, földjét, szolgáját, szolgálóját, ökrét, szamarát, egyáltalán (ne kívánj el) semmit sem, ami embertársadé!”

## II Vatikáni Zsinat

### Egyházról szóló dogmatikus rendelkezéséből

IÓNH 133—134. o.

Az Egyház az üdvösséghez vezető egység látható szentsége.

„Igen jönnek napok, mondja az Úr, amikor új szövetséget kötök Izrael házával és Juda házával... Bensejükbe adom törvényemet, és a szívükbe írom. Én Istenük leszek, ők meg az én népem... Mert mindnyájan ismerni fognak a legkisebbtől a legnagyobbig, mondja az Úr.” (Jer 31, 31—34) Ezt az új szerződést: a saját vérével szerzett új szövetséget Krisztus hozta létre (vö. 1 Kor 11, 25), zsidókból és pogányokból gyűjtve össze a népet, hogy ne test szerint, hanem a Lélekben olvadjon egységbe, és az Istennek új népe legyen.

A Krisztusban hívők ugyanis — akik nem pusztulásra ítélt, hanem elpusztíthatatlan magból születtek újjá; az élő

Isten igéje által (vö. 1 Pét 1, 23), és nem testből, hanem vízből és Szentlélekből (vö. Jn 3, 5; 6), — „választott nemzetség lesznek, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul kiválasztott nép... ők, akik valaha nem voltak nép, most pedig Isten népe.” (1 Pét 2, 9—10)

E messiási népnek feje Krisztus, „aki vétkeinkért halált szenvedett és megigazulásunkért föltámadt.” (Róm 4, 25) Most minden mást fölülmúló nevet kapott, és dicsőségesen uralkodik a mennyben.

Ezt a népet jellemzi az Isten gyermekeinek méltósága és szabadsága; mindegyikük szívében pedig úgy lakik a Szentlélek, mint templomban.

E nép törvénye az új parancs: úgy kell szeretni, ahogyan maga Krisztus szeretet bennünket. (vö. Jn 13, 34)

És végül, a célja az Isten országa, melyet maga Isten kezdeményezett a földön, amelynek egyre terjednie kell, míg Isten tökéletessé nem teszi a történelem végén, midőn megjelenik Krisztus, a mi életünk (vö. Kol 13, 5), „maga a természet pedig a múlandóság szolgái állapotából felszabadul Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára.” (Róm 8, 21)

Így ez a messiási nép, bár ténylegesen nem foglal magába minden embert és nemegyszer kicsiny nyájnak tűnik, mégis az egész emberiség számára az egység, a remény és az üdvösség életerős magja.

Krisztus az élet, a szeretet és az igazság közösségévé tette; felhasználja eszközként mindenki megváltására, és elküldi az egész földkerekségre a világ világosságául, a föld sójául. (vö. Mt 5, 13—16)

A pusztában vándorló, test szerint való Izraelt már Isten egyházának hívják (2 Ezd 13, 1; vö. Szám 20, 4; Mtörv 23. 1 skk); az új Izrael pedig, amely a mostani világban él, keresve a jövő és maradandó hazát (vö. Zsid 13, 14), a Krisztus Egyháza nevet viseli (vö. Mt 16, 18), hiszen Krisztus szerezte meg tulajdon vérén (vö. ApCsel 20, 28), a saját Lélekével töltötte el, és ellátta egy látható és társadalmi

jellegű egyesülés eszközeivel. Isten összehívta azoknak a gyülekezetét, akik hittel tekintenek föl Jézusra, az üdvösség szerzőjére, az egység és béke alapjára; belőlük egyházat alapított, hogy ez látható szakramentuma legyen ennek az üdvösséget szerző egységnek az egész emberiség és minden egyes ember számára.

*MTörv 6, 1—13*

SZOMBAT

**„Szeresd Uradat Istenedet, szíved-lelked mélyéből!”**

### A törvény teljessége

Ezek a parancsok, rendelkezések és törvények, amelyekre az Úr parancsára meg kell tanítanom benneteket, hogy hozzájuk szabjátok tetteiteket majd azon a földön, ahová bevonultok, hogy birtokba vegyétek. Féld ezért Uradat, Istenedet egész életedben és tartsd meg parancsait és törvényeit, amelyeket ma szabok — te és fiad meg unokád is —, hogy sokáig élj. Halld hát Izrael, s vigyázz, szabd hozzá tetteidet, hogy jól menjen sorod és elszaporodj a tejjel-mézzel folyó országban, amelyet az Úr, atyáid Istene ígért neked! Halld Izrael! Az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr! Szeresd Uradat, Istenedet szíved, lelked mélyéből, minden erőddel! Ezeket a parancsokat, amelyeket ma szabok neked, őrizd meg szívedben és vésd gyermekeidnek is az eszébe, beszélj róluk amikor otthon tartózkodsz s amikor úton vagy, amikor lefekszel s amikor fölkelsz. Igen, jelként kösd őket a kezedre, legyen ék a homlokodon. Írd fel őket házad ajtófélfájára és kapujára!

Ha majd az Úr, a te Istened elvezérel arra a földre, amelyet atyáidnak Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak esküvel ígért, abba az országba, ahol szép, nagy városok vannak, amelyeket nem te építettél, házak tele mindenféle jóval, amelyeket nem te halmoztál fel, ásott kutak, amelyeket nem te ástál, szőlőskertek és olajfák, amelyeket nem te ültettél, jóllakván vigyázz, meg ne feldkezz az Úrról, aki kivezetett Egyiptom földjéről, s szolgaság házából. Féld az Urat, a te Istenedet, tiszteld és az ő nevére esküdj!

## Anthony Bloom: Élő imádság

Ford.: Kaulics László (kéziratból)

„Békesség minden rosszakaratú embernek! Legyen már vége minden bosszúállásnak, mindenféle büntetés és megtorlás követelésének... A bűn már minden emberi értelemmel fölfogható mértéket fölülmúlt. Túl sokan vannak a mártírok...

...mégis, ne a Te igazságod mércéje szerint mérd az Ő szenvedéseiket Uram, ne ródd e szenvedéseket a kínzók terhére, ne követelj majd tőlük borzasztó számadást. Másféleképpen fizess vissza nekik. A gyilkosok, az árulók, a besúgók, és minden rosszakaratú ember mentségére vedd számításba az áldozatok lelki erejét, alázatát, nemes méltóságát, állandó belső küzdelmüket és legyőzhetetlen reménykedésüket, a könnyek között is bizakodó mosolyt, szeretetüket, pusztá, összetört szívüket, amely még a halál pillanatában is reménységgel telt meg, igen, még a legnagyobb gyengeség pillanatában is... Jusson el mindez Te eléd Uram, a bűnök bocsánatára, az igazságosság győzelmének váltságdíjaként, csak a jót vedd számításba és ne a rosszat!

Add Uram, hogy ne éjjeli rémképekként, visszajáró lelkekként maradjunk meg ellenségeink emlékezetében, hanem mint segítőtársak dühödt, bűnös szenvedélyeik elpusztításáért folyó küzdelmükben. Semmi mást nem kívánunk tőlük. És amikor majd mindennek vége lesz, engedd meg, hogy emberekként éljünk egymás közt, hadd szálljon ismét a béke szegény földünkre — békesség minden jóakarátú embernek és mindenki másnak...

*MTörv 6, 14—25*

Nagyböjt 2. vasárnap

**„Lelkiismeretesen tartsátok meg az Úr parancsait”**

Hűség a parancsokhoz

Ha majd az Úr elvezérel a megígért földre, ne szegődjete a körülöttetek élő népek idegen isteneihez, mert az Úr, körödben élő Istened féltékeny Isten. Ha fellobban az Úr, a te Istened haragja ellened, elpusztít a föld színéről. Ne kísértsetek az Urat, a ti Isteneteket, ahogy Masszában kísértették. Lelkiismeretesen tartsátok meg az Úr parancsait és törvényeit, amelyeket szabott nektek, azt tegyétek, ami kedves és jó az Úr szemében, hogy jól menjen a sorod s bevonulva birtokba vedd azt a szép földet, amelyet az Úr atyáinknak esküvel ígért, s kiűzd magad elől minden ellenségedet, ahogy az Úr előre megmondta. Ha holnap megkérdezi a fiad melyek azok a parancsok és törvények, amelyeket az Úr, a mi Istenünk szabott nektek, akkor így válaszolj fiadnak: „A fáraó rabszolgái voltunk Egyiptomban, de az Úr erős kézzel

kivezetett Egyiptomból. Az Úr a szemünk láttára nagy és félelmetes jeleket és csodákat vitt végbe Egyiptomban, a fáraón és egész házanépén, bennünket azonban kivezetett onnan, hogy elvezéreljen, s nekünk adja azt a földet, amelyet atyáinknak esküvel ígért. S az Úr megparancsolta nekünk, hogy ezeket a törvényeket mind tartsuk meg, s féljük az Urat, a mi Istenünket, hogy jól menjen a sorunk, és életben tartson minket, ahogy ez máig is van. Javunkra szolgál majd, ha vigyázunk, hogy az egész törvényt megtartsuk az Úr, a mi Istenünk színe előtt, ahogy megparancsolta nekünk.

### **Istenes Szent János levelezéséből: Krisztus hűséges és mindenkiről gondoskodik**

IÓNH 666.

Ha tekintetbe vesszük Isten irgalmasságát, akkor — amíg csak van rá lehetőségünk — soha sem szűnünk meg jót cselekedni. Hiszen ha Isten iránti szeretetből adunk a szegényeknek valamit abból, amit mi is az Istentől kaptunk, ezért viszonzásul annak a százszorosát ígéri nekünk az örök boldogságban. Ó áldott nyereség! Ó boldog csere! Ennek a bőkezű jutalmazónak ki ne ajándékozná oda mindenét? Hiszen ő gondot visel ránk, kitárt karral édesget bennünket, hogy térjünk hozzá és bánjuk meg bűneinket, és szeressük helyesen mindenekelőtt magunkat és szeressük felebarátainkat. Mert miként a víz kioltja a tüzet, a szeretet éppúgy törli el a bűnt.

Annyi sok szegény tódul ide, hogy gyakran azon csodálkozom, hogy hogyan is lehet majd ellátni őket? Jézus Krisztus azonban gondoskodik mindenről és táplálja mind-

egyiket. Sok szegény jön ide az Isten házába, hiszen Granada nagy és túl fagyos város, különösen így téli időben. Több mint száztizen laknak most ebben a házban: betegek, egészségesek, ápolók és átutazók. Ez a ház ugyanis nyitva áll mindenki számára, hiszen mindenféle és mindenfajta beteget befogad: bénákat, sántákat, leprásokat, némákat, bolondokat, paralíziseket, bőrbetegeket, öregeket és sok gyereket és ezen felül számtalan idegent és átutazót. Ezek idejönnek és itt kapnak tüzet és vizet, sót és edényeket a főzéshez, és mindezt ingyen kapják: Krisztus gondoskodik mindenről.

Tehát itt dolgozom adósságra és Krisztus Jézus foglya vagyok. Ez az adósságom sokszor annyira fogva tart, hogy nagy tartozásaim miatt még a házat sem merem elhagyni. Amikor pedig látom ezt a sok szegény testvéremet és látom itt mellettem szinte már az emberi erőt is meghaladó szenvedéseket és látom, hogy mennyi lelki és testi nyomorúság kínozza őket, nagyon elszomorodom, mert nem tudok rajtuk segíteni, de mégis bízom Krisztusban, hiszen ő ismeri a szívemet. Ezért szoktam mondani: átkozott aki emberekben bízik és nem egyedül csak Krisztusban. Az emberi kapcsolatok ugyanis megszűnnek, ha akarod, ha nem; Krisztus azonban mindig hűséges és veled van és mindenről gondoskodik. Legyünk ezért mindig hálásak neki. Amen.

*MTörv 8, 1—6*

HÉTFŐ

„Az Úr negyven éven át vezetett a pusztában”

### Próbatétel

Vigyázzatok, tartsátok meg az egész törvényt, amelyet ma szabok nektek, hogy életben maradjatok, sokasodjatok, bevonuljatok és birtokba vegyétek azt a földet, amelyet az Úr atyáitoknak esküvel ígért. Gondoljatok

az egész útra, amelyen az Úr, a te Istened negyven éven át vezetett a pusztában, hogy megalázzon, próbára tegyen, megvizsgálja szívedet, vajon megtartod-e parancsait vagy sem. Megalázott és hagyta, hogy éhez, aztán mannával táplált, amelyet nem ismertél és atyáid sem ismertek, hogy megtudd, nemcsak kenyérrel él az ember, sokkal inkább azzal él az ember, ami az Úr szájából jön. Negyven esztendeig nem kopott le rólad a ruha, és nem dagadt meg a lábad. Ismerd el szívedben, hogy az Úr, a te Istened, úgy nevelt, ahogy az ember a fiát neveli. Tartsd meg tehát az Úrnak, a te Istenednek parancsait: járj az ő útjain és féld.

**Keresztes Szent János**  
**Ének a legfontosabb jegyzetekből I.**  
(részlet)

Ford.: Takács Zsuzsa  
Fohászok és vallomások, Vigilia, 1988.

Végy föl, Isten a sárból,  
Te vigaszom, javam és menedékem,  
e nagy nyomorúságból!  
Dicsőségem, ó, nékem,  
Tevéled hadd lakozzam fönt az égben.

Magadba, ó, emelj föl,  
s mi egygyévnem Tevéled nem enged,  
a hideget szívemből  
vedd ki, e szeretetnek  
vakságáért szereteted ne vond meg!

Tüzedtől lángra kapva  
 egész bensőm elégne Benned, Isten!  
 Ó, bár Beléd omolna,  
 megsemmisülne minden,  
 eloldozódna testem és lelkem!

Kapudat nyisd Uram meg!  
 E nyomorult szeretetedbe lépjen!  
 Jelét szeretetednek  
 add meg neki egészen!  
 E csúszó féreg Benned hadd reméljen!

*MTörv 7, 6—14*

KEDD

„Az Úr a te Istened, hűséges Isten”

A választott nép

Az Úr, a te Istened szent népe vagy, téged választott ki az Úr, a te Istened a föld népei közül a maga népének. Nem azért hajolt le hozzátok és választott ki benneteket az Úr, mert számban fölötté álltok az összes népnek, hiszen a legkisebb vagytok minden nép között, hanem mert szeretett benneteket az Úr és megtartja esküjét, amelyet atyáitoknak tett, azért vezetett ki erős kézzel és szabadított ki a szolgaság házából, a fáraónak, Egyiptom királyának a kezéből. Ismerd hát föl, hogy az Úr a te Istened az igaz Isten, a hűséges Isten, aki szövetségét és szeretetét az ezredik nemzedékig megőrzi azok iránt, akik szeretik és megtartják parancsait, azt ellenben, aki gyűlöli személy szerint megbünteti. Ezért tartsd meg a parancsokat, rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket ma

szabok neked, hogy kövesd őket. Ha meghallgatjátok ezeket a parancsokat és teljesítitek és követitek őket, az Úr, a te Istened megtartja szövetségét és szeretetét, amire esküdött atyáidnak. Szeretni fog, megáld és megsokasít. Megáldja méhed gyümölcsét, földed termését, gabonádat, borodat, olajodat, tehened borját, nyájad szaporulatát azon a földön, amelyre megesküdött atyáidnak, hogy neked adja. Minden más nép előtt áldott leszel: nem lesz terméketlen körödben sem férfi, sem nő, sőt még jószág sem.

## Ének a legfontosabb jegyzetekből II. (Keresztes Szent János)

Ne késlekedj szeretni,  
tedd, hogy erősen szeresselek Téged!  
Szemedet rámemelni  
méltóztass, kérve kérlek!  
Előtted állok, Uram, amíg élek.

Akartad szólításom,  
szólítlak hát szüntelen sóhajommal.  
Akartad vágyódásom,  
Uram, hogy végre meghallj,  
még meddig esdekeljek sóhajommal?

Méltatsz-e szerelemre?  
Mikor kapom meg válaszodat immár?  
Uram, kérlek, tekints le,  
halálomon vagyok már,  
Mindenhatóm, Te mintha távolodnál!

Ó, jöjj, örök, egy Isten,  
lelkemnek éke, édessége, jöjj el!  
Szerelmed közelítsen,  
napod vígan ha fölkel,  
a Te kegyelmed fényessége tölt el.

Hozzád sóhajtok egyre,  
s ha börtönömnek ideje tovább tart,  
akkor is esedezve  
várom, hogy rám figyelsz majd,  
hogy mennyei dicsőségedbe foglalsz.

*MTörv 9, 7—14*

SZERDA

„Láttam, nyakas ez a nép”

### Hűtlenség

Emlékezzél! Ne feledkezz meg róla, hogy a pusztában magadra haragítottad az Urat. Attól a naptól, hogy kivonultatok Egyiptomból, erre a helyre érkezésetekig lázongtatok az Úr ellen. A Hóreben annyira magatokra vontátok az Úr haragját, és az Úr úgy megneheztelt rátok, hogy el akart pusztítani benneteket. Ez akkor történt, amikor fölmentem a hegyre, hogy átvegyem a kőtáblákat, annak a szövetségnek a tábláit, amelyet az Úr veletek kötött: negyven nap és negyven éjjel a hegyen maradtam, sem kenyeret nem ettem, sem vizet nem ittam. Az Úr átadott nekem két kőtáblát, amelyre Isten ujjá ugyanazokat a szavakat írta, amelyeket az Úr egybegyűléstek napján a hegyen a lángok közül intézett hozzátok. A negyven nap és negyven éjjel eltelvén az Úr átadott nekem két kőtáblát, a

szövetség tábláit. Aztán így szólt hozzám az Úr: „Siess, menj le! Mert néped, amelyet kivezettél Egyiptomból, bűnt követett el. Hamar letért az Útról, amelyet rendeltem a számukra: bálványt öntött magának!” Aztán így folytatta az Úr: „Látom nyakas ez a nép! Hadd pusztítsam hát el és hadd töröljem el a nevét a föld színéről! Téged pedig ennél nagyobb és népesebb néppé teszek.”

## **De la Salle Szent János elmélkedéseiből: Isten szeretete sürgessen titeket! I.**

IÓNH 698. o.

A szárnyaló lelkű Szent Pál apostol azt mondja, hogy Isten az Egyházban egyeseket apostolokká, prófétákká és tanítókká tett. Legyetek tehát meggyőződve arról, hogy titeket is Isten állított jelen szolgálatotokba. A szent Apostol bizonyosságot ad nektek erről, amikor azt írja, hogy a szolgálatok különfélék, és különfélék a feladatok, de mindezeket ugyanaz a Szentlélek adja a közösség javára, azaz az Egyház javára.

Tehát nem kétséges, hogy ti is kaptatok ilyen ajándékot a gyermekek oktatására, hogy tanítsátok őket, hogy az evangéliumot hirdessétek nekik, és hogy vallásos életre neveljétek őket. Ez mind az Isten nagy ajándéka számotokra, ő hívott meg benneteket erre a szent szolgálatra.

Egész tanítói munkátokban azt lássák meg a gondjaitokra bízott gyermekek, hogy ti Isten szolgálatát teljesítitek, amikor őszinte szeretettel és igazi buzgósággal végzitek tanítói feladatotokat. Hogy még jobban megerősödjete szolgálatotokban, fontoljátok meg, hogy nem csak Isten szolgálói, hanem Jézus Krisztus és az Egyház szolgálói is vagytok.

Ezt tanítja ugyanis Szent Pál, mikor arra buzdít, hogy Krisztus szolgálóinak tartsák magukat mindazok, akik az evangéliumot hirdetik, akik mintegy Krisztus által diktált levelet írnak, de nem tintával, hanem az élő Isten Szentlélekével, és azt sem kőtáblákra írják, hanem a gyermekek élő szívének lapjaira. Tehát sürgessen titeket Isten szeretete, hiszen Jézus Krisztus mindenkiért meghalt és föltámadt. Buzgóságtok és munkálkodástok által tanítványaitok érezzék meg azt is, hogy tulajdonképpen Isten tanítja őket rajtatok keresztül, hiszen Jézus követségében jártok.

*MTörv 9, 15—17; 25—29*

CSÜTÖRTÖK

## „Könyörögtem az Úrhoz”

### Közbenjárás

Aztán megfordultam és lejöttem a hegyről. A szövetség két táblája a két kezemben, a hegy pedig lángokban égett. Láttam, hogy újra vétkeztetek az Úr, a ti Istenetek ellen, borjút öntöttetek magatoknak, hamar letértetek az útról, amelyet az Úr rendelt számotokra. Ezzel a két kőtáblát, amely a kezemben volt, odavágtam és a szemetek láttára összetörtem. Aztán leborultam az Úr előtt, mert az Úr azzal fenyegetőzött, hogy elpusztít benneteket, s negyven nap és negyven éjjel arcra borulva könyörögtem az Úrhoz ezekkel a szavakkal: „Ó, Uram, Istenem! Ne pusztítsd el népedet és örökségedet, amelyet nagy hatalmaddal kiszabadítottál és erős kézzel kivezettél Egyiptomból! Emlékezz szolgálóidra, Ábrahámra, Izsákra és Jákobra!

Ne nézd ennek a népnek makacsságát, gonoszságát és vétkét! Különben azt mondják majd annak az országnak a népei, ahonnan kivezettél bennünket: Az Úr nem tudja elvezetni őket arra földre, amelyet ígért nekik, s gyűlöletből félrevezette, hogy a pusztában elpusztítsa őket! Mégiscsak a te néped és a te örökséged, te vezetted ki hatalmas erőddel és kinyújtott karoddal.”

### **De la Salle Szent János elmélkedéseiből Isten szeretete sürgessen titeket! II.**

Ezenfelül szükséges még az is, hogy megérezzék rajtatok, mily nagy szeretet hevíti benneteket az Egyház iránt és hogy egész szolgálatotokat az Egyház rendelkezésére bocsátotátok. Ti ugyanis az Egyházért, Jézus Krisztus Titokzatos Testéért dolgoztok. Mutassátok meg tehát lelkiismeretes munkátokkal azt, hogy az Istentől rátok bízott gyermekeket ti is úgy szeretitek, amint Krisztus szerette az Egyházat.

Azon fáradozzatok, hogy ezek a gyermekek beleépüljenek az Isten élő templomába, sőt eljussanak arra is, hogy méltók legyenek egykor a dicsőséges Jézus Krisztus trónja elé odaállni szeplő, ránc és egyéb efféle hiba nélkül. Látsszék meg rajtuk a jövőben is, hogy bővelkednek kegyelemben, amit Isten adott nekik a tanulás segítségére, nektek pedig tanításukra és nevelésükre, hogy így örökösei legyenek Istenünk és Urunk, Jézus Krisztus országának.

*Zsid 9, 11—18*

PÉNTEK

**„Krisztus a saját vérével örök megváltást szerzett”**

## Krisztus áldozata

Krisztus azonban a ránk váró javak főpapjaként jelent meg, s belépett abba a nagyobb és töléletesebb sátorba, amelyet nem ember keze alkotott, vagyis nem ebből a világból való.

Nem a bakok vagy borjak vérével, hanem saját vérével lépett be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök megváltást szerzett. Ha ugyanis a bakok meg bikák vére meg az üsző hamva a tisztátalanokra hintve külsőleg tisztává szenteli őket, mennyivel inkább megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől Krisztus vére, aki az örök Lélek által saját magát adta tiszta áldozatul az Istennek, hogy az élő Istennek szolgáljunk.

Ezért ő új szövetség közvetítője. Előbb azonban a régi szövetség korában elkövetett bűnök megváltásáért el kellett szenvednie a halált, hogy a meghívottak elnyerjék az örökké tartó örökséget. Ahol ugyanis van végrendelet, előbb bizonyítani kell a végrendelkező halálát, hiszen a végrendelet csak halál esetén jogerős; addig amíg a végrendelkező él, nem érvényes. Ezért az első szövetséget sem kötötték vér nélkül.

**Ómagyar Mária-siralom I.**  
Pais Dezső értelmezése szerint

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988. 95—97.

Valék siralom-tudatlan.  
Siralomtól süppedek,  
Bútól aszok, epedek.  
Választ világomtól —  
Zsidó fiacskámtól,  
Édes örömemtől.  
Ó én édes uracskám,  
Egyetlen egy fiacskám!  
Síró anyát tekintsed,  
Bújából kinyújtsad!  
Szemem könnytől árad,  
Én keblem bútól fárad,  
Te véred hullása  
Én keblem alélása.  
Világ világa,  
Virágnak virága!  
Keservesen kínoztatol,  
Vas szegekkel veretel.  
Ó nekem, én fiam,  
Édes, mint méz!  
Szegényül szépséged,  
Véred ürül vízként.  
Siralmam, fohászkozásom —  
Terjed kívül  
Én keblemnek belső búja,  
Mi soha nem hűl.

Zsid 9, 22—28

SZOMBAT

„Krisztus saját vérével örök megváltást szerzett”

## Krisztus áldozata

Sőt a törvény szerint majdnem mindent vérrel tisztítanak meg, és vérontás nélkül nincs bűnbocsánat.

A mennyekben levők előképeinek így kellett megtisztulniuk, maguk a mennyeiek azonban ennél kiválóbb áldozatot követeltek. Krisztus ugyanis nem kézzel épített szentélybe lépett be, amely a valódinak csak előképe, hanem magába a mennybe, hogy most az Isten színe előtt közbenjárjon értünk. Nem azért lépett be, hogy többször áldozza föl magát, mint ahogy a főpap minden évben idegen vérrel belép a legszentebb szentélybe, hiszen akkor a világ kezdete óta már többször kellett volna szenvednie. Így azonban az idők végén egyszer s mindenkorra megjelent, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. Amint az ember számára az a rendelkezés, hogy egyszer haljon meg és utána ítéletben legyen része, úgy Krisztus is egyszer áldozta föl magát, hogy sokaknak bűnét elvegye. Másodszor nem a bűn miatt jelenik meg, hanem azok üdvözítéséért, akik rá várnak.

## Ómagyar Mária-siralom II.

Végy halál engemet,  
Egyetlenem éljen,  
Maradjon uracskám,  
Kit világ féljen!  
Ó igaz Simeonnak

Biztos szava ére,  
 Én érzem e bú-tórt.  
 Mit valamikor ígére.  
 Elválnám tőled,  
 De ne volna,  
 Hogy így kínszól,  
 Fiam, halálra.  
 Zsidó, mit tész,  
 Törvénytelen,  
 Mert fiam  
 Büntelen hal.  
 Fogva, húzogatva,  
 Öklelve, kötve  
 Ölöd.  
 Kegyelmezzetek fiamnak,  
 Ne legyen kegyelem magamnak,  
 Avagy halál kínjával  
 Anyját édes fiával  
 Egyetemben öljétek!

*Zsid 1, 1—6; 1, 13—2; 4*

Nagyböjt 3. vasárnap

## „Krisztus fönségesebb az angyaloknál”

### A kinyilatkoztatás teljessége

Azelőtt Isten a próféták útján több alkalommal és többféle módon szólt őseinkhez. Ebben a végső korszakban a Fia által beszélt hozzánk, akit a mindenség örökösévé tett, hiszen a világot is általa teremtette. Mint dicsőségének kisugárzása és lényegének képmása ő tartja fenn hathatós szavával a mindenséget. Miután megváltott minket a bűntől,

helyet foglalt az isteni Fölség jobbján, s annyival kiválóbb, mint az angyalok, amennyivel különb nevet örökölt náluk.

Vajon melyik angyalnak mondta valaha: „A Fiam vagy, ma születek?” Vagy: „Én Atyja leszek, ő meg a Fiam.” Ám amikor Elsőszülöttét bevezeti a világba, ezt mondja: „Imádja őt Isten minden angyala.”

Ugyan melyik angyalnak mondta valaha:

Jobbom felől foglalj helyet,  
és lábad alá számolyul alázom  
minden ellenségedet.

Nemde ők mind szolgáló lelkek? Azok szolgálatára vannak rendelve, akik majd öröklik az üdvösséget.

Ezért, amit hallottunk, azt teljes odaadással meg kell tartanunk, hogy a célt el ne tévesszük. Ha ugyanis már az angyaloktól meghirdetett tanítás annyira kötelező volt, hogy minden törvényszegés és engedetlenség elvette méltó büntetését, hogyan menekülhetnénk meg mi, ha semmibe vesszük azt a mérhetetlen üdvösséget, amelyet először az Úr hirdetett, azután a fültanúk hitelesen közvetítettek, az Isten pedig különféle jelekkel, hatalmas csodákkal és a Szentlélek tetszése szerint osztogatott adományokkal igaznak bizonyított.

Avilai Nagy Szent Teréz  
Szonett

Ford.: Pál Endre, *Lyra Hispanica Ampelos* V. könyvek  
1941. 68. o.

Nem indít rá, hogy szeresselek Téged,  
Ígérete a magasságos mennynek,  
És a pokoltól lelkem úgy nem retteg,  
Hogy félelmemben ne dacoljak Véled.

Te hatsz meg Uram; felsajdul e lélek,  
Mikor gúnyolnak és keresztre vernek,  
Megrendít a látása sok sebednek,  
A megaláztatásod és a véged.

Szent szereteted az, amiben élek,  
Ha menny nem volna, úgy is követnélek,  
Pokol nem volna, úgy is rettegnék.

Nem kell adnod, hogy szeresselek Téged:  
Ha nem ígérnél égi üdvösséget,  
Ahogy szeretlek, csakúgy szeretnélek.

*Zsid 2, 8b—18*

HÉTFŐ

„Egy lett közülünk”

A kinyilatkoztatás teljessége

Ha mindent uralma alá vetett, semmit sem hagyott,  
ami ne volna neki alávetve. Most ugyan még nem  
látjuk, hogy minden uralma alatt áll. De annyit azért  
már látunk, hogy Jézus, aki kevéssel lett kisebb az

angyaloknál, a halál elszenvedéséért a dicsőség és nagyság koronáját nyerte el, hiszen az Isten irgalmából mindnyájunkért megízlelte a halált. Illett ugyanis, hogy azt akiért és aki által minden lett, mivel számtalan fiát elvezette az üdvösségre, az üdvösség szerzőjeként a szenvedésben megdicsőítse. Mert ugyanattól az egytől valók mind: a megszentelő és azok, akiket megszentelt. Ezért nem szégyelli testvérnek nevezni őket, amikor ezt mondja:

Hirdeti foglak testvéreimnek,  
zengem dicséreted az egybegyűltek előtt.

Majd:

Bizalommal ráhagyatkozom.

Aztán:

Nézd, én és gyermekeim, az Úr adta nekem őket.

Minthogy a gyermekeknek közös a testük és a vérük, ő is részt kapott belőle, hogy így halálával legyőzze azt, aki a halálon uralkodott, tudniillik a sátánt, és felszabadítsa azokat, akiket a haláltól való félelem egész életükre rabszolgává tett. Hiszen nem az angyalokat, hanem Ábrahám leszármazottait karolta föl. Ezért minden tekintetben hasonlóvá kellett válnia testvéreihöz, hogy irgalmas és Istenhez hűséges főpap legyen, és levezekelve a nép bűneit. Így mivel maga is kísértést szenvedett, tud segíteni azokon, akik a kísértéssel küzdenek.

## Avilai Nagy Szent Teréz A béke elébe

Ford.: Pál Endre Lyra Hispanica

Ti mind, akik harcra kelni  
Zászlónk alá sereglettek,  
Nem szabad most megpihenni,  
Míg e földön béke nem lett.

Hogyha Istenünk miértünk  
Úgy halt meg, mint hős vezér,  
Mi, kikért omlott e vér,  
Most már nyomdokába lépünk!  
Ó, e küzdelem minekünk  
Milyen boldogságot termett!  
Nem szabad most megpihenni,  
Mert e földről Isten elment.

Megnyugvással a szívében  
Önmagát keresztre szánta,  
Hogy keserves kínhalála  
Bennünk örök fénnyel égjen.  
Ó, győzelmes áldott légyen!  
Dicsőséges volt küzdelmes!  
Nem szabad most megpihenni  
Mert e földről Isten elment.

Ne legyen most senki gyáva!  
Életünk kockára dobjuk!  
Megőrizni akkor fogjuk,  
Ha nem gondolunk reája!  
Krisztus Úré volt e pálya,  
Díja ő e küzdelemnek.  
Nem szabad most megpihenni  
Míg e földön béke nem lett.

Ajánljuk föl eltökélten  
Életünk Jézusért mindnyájan  
S lakodalmas boldogságban  
Részesülünk majd az égben.  
Jer, a lobogónk az élen  
Krisztusé, őt kell követned.  
Nem kell félni, sem pihenni,  
Míg e földön béke nem lett.

*Zsid 3, 5—19*

KEDD

**„Ne keményítsétek meg szíveteket”**

### Állhatatosság

Mózes, mint szolga volt hűséges Isten egész házában, és jövőbeli kinyilatkoztatásról tett tanúságot. Krisztus azonban mint Fiú állt háza élén. Mi vagyunk az Ő háza, ha mindvégig rendületlenül kitartunk a bizalomban és a diadalmas reményben.

Ezért mint a Szentlélek mondja:

Ma, amikor majd meghalljátok szavát,  
ne keményítsétek meg szíveteket,  
mint a lázadáskor a kísértés napján  
a pusztában tettétek.

Atyáitok ott próbára tették,  
megkísértettek, bár szemükkel látták, amiket tettem.

E néptől negyven évig viszolyogtam  
és azt mondtam: Tévelygő szívűek ezek,  
utamat nem találták meg.

Megesküdtem hát haragomban,  
hogy nyugalmam országába nem jutnak el.

Vigyázzatok, testvérek, hogy ne legyen hitetlenségre hajló, gonosz a szívetek. Senki se szakadjon el közületek az élő Istentől, ehelyett lelkesítsétek egymást minden nap, amíg a „ma” tart, hogy senkit meg ne keményítsen a csalárd bűn. Hiszen Krisztus társai vagyunk, de csak úgy, ha kezdeti szilárd hitünkben mindvégig állhatatosan kitartunk. Azt mondja ugyanis: Ha meghalljátok szavát, ne keményítsétek meg a szíveteket, mint a lázadáskor tettétek.

Kik voltak, akik szavának hallatára lázadoztak? Nemde mind olyanok, akik Mózes vezetésével kivonultak Egyiptomból?

Kiktől viszolygott negyven éven át? Nemde a bűnösöktől, akiknek teste a pusztában veszett el. És kiknek esküdött meg, hogy nem jutnak el nyugalma országába? Nemde a hitetleneknek? Látjuk tehát, hogy a hitetlenség következtében nem juthattak el oda.

## Avilai Nagy Szent Teréz Stanca

Ford.: Pál Endre Lyra Hispanica 68. o.

Nagy a szerelmes szívnek boldogsága,  
Kinek az Úrban van csak gondolatja.  
Ami a földön él, azt meg sem látja,  
Dicsőségét és üdvét tőle kapja.  
Nem is gondol sohasem önmagára,  
Mert Istenben van minden akarata.  
Így járja könnyedén és vígan itt  
E zajló tenger vad hullámain.

*Zsid 4, 1—11*

SZERDA

**„Nyugalma országába akkor jutunk el,  
ha hívők vagyunk”**

## Evangélium

Óvakodjunk ezért attól, hogy valaki közületek későn jönnek számítsón, amíg érvényben van az az ígéret, hogy nyugalma országába bemehetünk. Hozzánk éppúgy eljutott az üdvösség örömhíre, mint őhozzájuk; ám nekik nem vált hasznukra a tanítás, mert nem csatlakoztak azokhoz, akik hittel hallgatták. Nyugalma országába ugyanis csak akkor jutunk el, ha hívők vagyunk. Mert ezt mondta:

Megesküdtem hát haragomban,  
hogy nyugalmam országába nem jutnak el.

A világ teremtése óta művei ugyan befejeződtek, mint ahogy egy helyen a hetedik nappal kapcsolatosan megállapítja: „A hetedik napon Isten abbahagyta minden munkáját.” Itt mégis így nyilatkozik: „Nyugalmam országába nem jutnak el.” Azaz még hátra van, hogy némelyek eljussanak, ugyanakkor mások, akik már korábban hallották az evangéliumot, hitetlenségük következtében nem jutottak el oda. Azért ismét kijelölt egy napot: a „má”-t. Dávid által mondatja annyi idő után, amit már előbb idéztünk:

Ma, amikor meghalljátok szavát,  
ne keményítsétek meg a szíveteket.

Ha Józ sue megszerezte volna nekik nyugalma országát, nem szólt volna egy másik, későbbi napról. A szombati nyugalom tehát még ezután vár az Isten népére. Aki ugyanis belép nyugalma országába, az

abbahagy minden munkát, mint ahogy Isten is abbahagyta a magáét.

Törekedjünk tehát rá, hogy bejussunk nyugalmának ebbe az országába, nehogy valaki éppúgy elessék, mint előbb a hitetlenség példáján láttuk.

## Szent Ágoston: *Confessiones* X. 43, 69 I.

Ford.: Kecskés Pál Szt. Ágoston breviáriuma  
SZIT. 1960. 259—262. részletek

Nem Isten hatalmával, hanem igazságosságával kellett a gonosz lelket legyőzni. Mert van-e hatalmasabb a Mindenhatónál? Vagy melyik teremtmény hasonlítható a Teremtő hatalmához? Minthogy az ördög romlottságának vétkével vált a hatalom szeretőjévé s az igazságosság árulójává és támadójává; mert az emberek is ebben annál inkább utánozzák, minél inkább félretéve vagy gyűlölve is az igazságosságot, a hatalomra törekszenek és örülnek, akár annak megszerzésén, akár gerjedeznek utána; úgy tetszett Istennek, hogy az ember kiszabadításához az ördög hatalmából, az ördögöt ne a hatalom, hanem az igazságosság győzze le. S így az emberek is Krisztust követve, igyekezzenek az ördögöt nem hatalommal, hanem igazságossággal legyőzni. Nem azért mintha a hatalomtól, mint valami rossztól, menekülni kellene, de meg kell őrizni a rendet, ebben pedig előbbrevaló az igazságosság...

Mi tehát az igazságosság, amely legyőzte az ördögöt? Nem más, mint csakis Jézus Krisztus igazságossága. És hogyan győzte le? Úgy, hogy bár nem talált benne semmi halálra méltót, mégis megölte őt. Bizonyára igazságos, hogy az adósok, akiket fogva tartott, szabadon bocsátassanak, akik abban hittek, akit minden adósság nélkül megölt. Ezt

jelenti a mondás, hogy Krisztus vére által igazultunk meg...  
(Róm 5, 9)

(...)

Mennyire szerettél minket, jóságos Atyánk! Nem kegyelmeztél egyetlen Fiadnak, hanem odaadtad őt értünk, gonoszokért. (Róm 8, 32)

*Zsid 4, 14—5, 10*

CSÜTÖRTÖK

„Pap vagy mindörökké Melkizedek szerint”

Krisztus a Főpap

Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatol az egeken, Jézus, az Isten Fia, legyünk állhatatosak a hitvallásban. Főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt. Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat találjunk és kegyelmet kapjunk, amikor segítségre szorulunk.

Mert minden főpapot az emberek közül választanak, és arra rendelik, hogy az Isten tiszteletében képviselje az embereket, ajándékokat és áldozatokat mutasson be a bűnökért, mint olyan valaki, aki megértő tud lenni a tudatlanok és tévelygők iránt, hiszen őr is gyöngeség nehezedik. Ezért a népért is, saját vétkeiért is áldozatot kell bemutatnia. A tisztséget magától senki sem vállalhatja, csak akit az Isten meghív, mint Áront.

Így Krisztus sem önmagát emelte főpapi méltóságra, hanem az, aki így szólt hozzá: „A Fiam vagy, ma szültelek.” Másutt meg ezt mondja: „Pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint.” Földi életében hangosan kiáltozva, könnyek között imádkozott, s könyörgött ahhoz, aki meg tudta menteni a haláltól, és hódolataért meghallgatásra talált.

Annak ellenére, hogy ő volt a Fiú, a szenvedésből engedelmességet tanult. Műve befejeztével pedig örök üdvösséget szerzett azoknak, akik engedelmeskedtek neki, mert az Isten őt tette főpappá, Melkizedek rendje szerint.

**Szent Ágoston:**

**Confessiones X. 43, 69 II.**

Mennyire szerettél minket, akikért ő a veled való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amihez feltétlenül ragaszkodjék, hanem engedelmes volt egészen a kereszthalálig. (Fil 2, 6) Ő volt az egyetlen szabad a holtak között (87 Zsolt. 6—8), mert hatalma volt letenni életét és hatalma volt újra felvenni. (Jn 10, 18) Színed előtt értünk győzött és feláldoztatott, s azért győzött, mert feláldoztatott. Színed előtt főpapunk és áldozatunk, s azért főpap, mert áldozat. Tőled születve, nekünk szolgálva szolgálóból fiaddá tett minket! Méltán erős beléje vetett reményem, hogy minden nyavalyámat meggyógyítod általa, ki jobboldon ül és közbenjár értünk. (Róm 8, 34) Különben kétségbe kellene esnem. Mert sok és súlyos nyavalyám van nekem; sok és súlyos, de a te orvosságod még nagyobb. Azt gondolhattuk volna, hogy Igéd távol van, az emberekkel való kapcsolattól s kétségbeeshettünk volna önmagunkért, ha nem lett volna testté és nem lakoznék bennünk.

*Zsid 5, 11—6, 8*

PÉNTEK

„A tökéletesnek szilárd eledel való”

## Tökéletesség

Erről még sok mondanivalónk volna, de nehéz nektek kifejtteni, mert közömbösen hallgatjátok. Ha az időt tekintjük, már tanítóknak kellene lennetek, s mégis arra szorultok, hogy az isteni tanítás elemeire oktassanak benneteket. Tejre van szükségetek, nem szilárd ételre. Aki tejen él, járatlan az igaz tanításban, hiszen még kisgyerek. A tökéletesnek viszont, aki gyakorlatilag megfelelő érzéket szerzett a jó és a rossz megkülönböztetésére, szilárd eledel való.

Ezért mellőzzük Krisztus tanításának az elemi részleteit, és térjünk át a tökéletesebb dolgokra. Ne ismételjük újra az alapvető igazságokat: a holt cselekedetekből való megtérést, az Istenbe vetett hitet, a keresetségről, a kézföltételről, a halottak föltámasztásáról és az örök ítéletről szóló tanítás megalapozását. Erre is visszatérünk, ha Isten megengedi. Azt ugyanis, aki már egyszer részesült az igazságban, megízlelte az égi ajándékot, megkapta a Szentlelket, felfogta az Isten magasztos tanítását, és megtapasztalta az eljövendő élet erőit, aztán mégis elpártolt, lehetetlen újra bűnbánatra indítani. Hiszen ha rajta áll, újra keresztre feszíti az Isten Fiát, és csúfot űz belőle.

A föld ugyanis, amely beissza a gyakori esőt és jó termést hoz művelőjének, az Isten áldásában részesül. De ha bojtortjánt és gazt terem, nincs értéke, átokra méltó, és végülis felégetik.

## Nagy Szent Vazul: Aszketikus vázlat I.

Óker 6. SZIT. 1983. 210—211. o.

Ford.: Ivancsó István

Nos, Krisztus katonája, ezekről a kicsiny emberi dolgokról példát véve, szítsd fel az örök javak utáni vágyat. Mint hajléktalan, hontalan, vagyontalan ember előtt álljon előtted az élet. Légy szabad minden világi gondtól, ne kössön le az asszony kívánása, sem a gyermek gondja. Az isteni seregben ilyen nem lehet. „Mert harcunk fegyverei nem testiek, hanem isteni erejűek.” (2 Kor 10, 4) Ne győzzön le a testi természet, ne is fojtson el akaratom ellenére, ne tegyen szabad helyett fogollyá. Ne arra törekedj, hogy a földön hagyj hátra, hanem a mennybe vezess föl gyermekeket, ne arra, hogy testileg köss magadhoz asszonyokat, hanem arra, hogy a lelkieket elérjed, irányítsd lelkedet és lelki gyermekeket nemzz! Utánozd a mennyei Vőlegényt, semmisítsd meg a láthatatlan ellenség támadásait, harcolj a fejedelemségek és hatalmasságok ellen, először saját lelkedből űzd ki őket, hogy benned ne legyen részük, majd azokéból, akik hozzád menekednek és eléd, mint élharcos elé járulnak, hogy szavaiddal megmentőjük légy. Semmisítsd meg a Krisztus hite ellen támadó okoskodásokat, harcolj az istenfélelem gondolataival, az istentelen és elvetemült gondolkodás ellen. „Leromboljuk az érveléseket — mondja az Apostol — és minden önhittséget, amly Isten ismerete ellen lázad.” (2 Kor 10, 5)

*Zsid 6, 9—20*

SZOMBAT

**„Két változhatatlan dolog: Isten esküje  
és Krisztus főpapsága”**

Remény

Rólatok azonban, szeretteim, ha így beszélünk is, jobbat tételezünk föl, azt tudniillik, hogy munkáljátok az üdvösséget. Hiszen az Isten nem igazságtalan: nem feledkezik meg szeretetetekről, amelyet az ő nevében gyakoroltatok, amikor a szenteknek szolgáltatok és szolgáltok. Nagyon szeretnénk azonban, ha mindegyitek ugyanazt a buzgóságot tanúsítaná, hogy reményetek mindvégig tökéletesedjék. Ne legyetek tehát hanyagok, hanem kövessétek azokat, akik a hitben és a béketűrésben az ígéret örökösei lettek.

Amikor az Isten az ígéretet adta Ábrahámnak, saját magára esküdött, hiszen semmi nagyobbra nem esküdhett, ezért mondta:

Bizony gazdagon megáldalak,  
és nagyon megsokasítalak.

Így aztán Ábrahám türelmesen várakozva elnyerte az ígéretet. Az emberek saját maguknál nagyobbra esküszenek; a pörlekedésnek az eskü bizonyítéka vet véget. Ezért amikor Isten az ígéret örökösei előtt nagyobb nyomatékkal akarta igazolni elhatározása szilárdságát, esküvel vállalt kezességet. Így a két változhatatlan dologban, amelyben az Isten nem téveszthet meg, erős támaszt kaptunk mi, akik arra törekszünk, hogy az előttünk lévő reményt megragadjuk. Lelkünk biztos és szilárd horgonya ez, amely a függöny mögé ér, ahová elsőnek lépett be értünk Jézus, a Melkizedek rendje szerint való főpap.

## Nagy Szent Vazul: Aszketikus vázlat II.

A nagy király kezében legyen legnagyobb bizalmad, aki megrémíti és megfutamítja az ellenséget, ahol csak megjelenik, ha pedig azt akarja, hogy a veszélyek által is derék légy és csapatait az ellenség ellen vezessed, akkor felfegyverkezve semmi körülmény között se törj meg, legyen rendíthetetlen lelked a veszélyben, készségesen menj szárazföldről-szárazföldre, tengerről-tengerre. „Amikor ugyanis üldöznek titeket — mondja — meneküljetek városról-városra.” (Mt 10, 23) És ha törvényszék elé idéznek és a hatóság elé kell állni, és a tömeg felzúdulását el kell viselnetek, látnotok kell a hóhér félelmetes ábrázatát, durva hangot hallgatni, szörnyű kínzásokat látni, megízlelni a kínvallatást s küzdeni kell egészen a halálig, ne válj mindezek miatt hitetlenné, hanem legyen szemed előtt Krisztus, aki mindezeknek ki volt szolgáltatva teérted, tudjad, hogy Krisztusért el kell szenvedni mindezt, s ezekben győznöd kell. Győzelmes királyt követsz ugyanis, aki meg akarja osztani győzelmét veled. Még ha meghalsz, akkor sem vagy legyőzött, hanem éppen akkor éred el a legteljesebb győzelmet, mint aki mindvégig rendíthetetlenül megőrizted az igazságot és változtathatatlanul megtartod.

*Zsid 7, 1—10*

Nagyböjt 4. vasárnapja

**„Melkizedek, miként Isten Fia, pap marad mindörökké”**

Papság

Ez a Melkizedek — Szálem király és a fölséges Isten papja — eléje ment a királyok legyőzése után hazatérő Ábrahámnak és megáldotta. Ábrahám tizedet adott neki mindenből. A neve azt jelenti, hogy az igaz-

ságosság királya. Azonkívül Szálem királya volt, vagyis a békesség királya. Nem ismerjük apját, anyját, családfáját, sem napjainak kezdetét vagy életének végét. Így az Isten Fiához hasonlóan pap marad mindörökké. Gondoljátok meg milyen nagy ember az, akinek ősatyánk, Ábrahám tizedet adott a zsákmány javából. Lévi fiainak, mivel papi tisztet viselnek, szintén megvan a törvényes joguk rá, hogy a néptől vagy testvéreiktől, akik Ábrahám leszármazottai, tizedet szedjenek. Ő viszont, aki nem az ő nemzetségükből származott, kapta a tizedet Ábrahámtól és megáldotta azt, akinek az ígélet szólt. Kétségtelen azonban, hogy a magasabb hivatásban lévő áldja meg az alacsonyabb rangút. Itt halandó emberek szednek tizedet, ott meg az, akiről tanúsítják, hogy él. Sőt Ábrahámra való tekintettel mondhatjuk, hogy Lévi is, aki tizedet szed, szintén fizetett tizedet, hiszen jelen volt ősében, amikor Melkizedek találkozott vele.

### Nagy Szent Vazul: Aszketikus vázlat III.

Óker. 6. SZIT. 1983.

Ford.: Ivancsó István 209. o.

És a halálból az örök életbe fogsz jutni, az emberek általi megvetésből az Isten előtti dicsőségbe, a világban elszenvedett kínokból és gyötrelmekből az angyalokkal való örök nyugalomra. A föld nem fogadott be polgárának, de befogad majd az ég, a világ üldözött, de angyalok hordoznak majd, hogy Krisztus mellé állítsanak, és barátjuknak neveznek majd és a legméltóbb dicséretet fogod hallani: Örvendj jó és hű szolga, nemes harcos, az Úr utánzója, a Király követője! Saját adományaimmal foglak megjutalmazni, meghallgatom szavadat, amint te is meghallgattad az enyéimet.

Ha az üdvösséget kéred fáradozó testvéreid számára, hittársaid és a szent szeretet beavatottjai számára is elnyered a javakban való részesedést a királytól, te meg örökké örven-dezhetsz a mennyei karban, koszorúval jársz az angyalok között, a király alatt uralkodsz a teremtményeken, s mind-örökké együtt élsz legboldogabb kórusával. Ha pedig úgy akarja, hogy küzdelmeid után még a világban maradj, hogy sok és sokféle csatát harcolj végig, hogy sokakat megments a láthatatlan és a látható ellenségtől, akkor még a földön is nagy lesz dicsőséged, megbecsülnek barátaid, jó előjárónak, segítőnek és küldöttnek találnak. Eltartanak majd, mint jó katonát, tisztelnek, mint a legvitézebb nemest, üdvözölnek és szeretettel fogadnak be, mint Isten küldöttét, ahogyan Pál mondja, mint Krisztus Jézust. (Gal 4, 14) Ilyenek és ehhez hasonlóak a isteni hadviselés példái. Ez a beszéd azonban nemcsak a férfiakra vonatkozik.

*Zsid 7, 11—25*

HÉTFŐ

„Jézus örökké él, hogy közbenjárjon értünk”

### Papság

Ha a levita papság, amelynek szolgálata idején a nép a törvényt kapta, elvezetett volna a tökéletességre, mi szükség lett volna még rá, hogy más főpap jöjjön, Melkizedek rendje szerint, nem pedig Áron nemzetségből? A papság megváltozásával azonban, szükségképpen megváltozott a törvény is. Akiről ugyanis ezeket mondjuk, az más törzsből való, amelyből senki sem szolgált az oltárnál. Hiszen köztudomású, hogy Urunk Jüda törzséből származott, e törzzsel kapcsolatban pedig nem beszélt Mózes a papságról.

Még világosabb ez, hogyha Melkizedek módjára egy más pap lép föl, aki nem a testi leszármazás törvénye alapján lett azzá, hanem a halhatatlan élet erejéből. A tanúság ugyanis így szól róla: „Te pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint.” Ám ezzel a korábbi törvény megszűnt, mint hatástalan és alkalmatlan, a törvény tudniillik nem vezetett el a tökéletességre, csak előkészítője volt egy jobb reménynek, amely közelebb visz az Istenhez. Annál is inkább, mivel ez nem történt eskü nélkül. Amazok eskü nélkül lettek pappá, ő azonban annak erejével, aki így szólt hozzá: Megesküdött az Úr és nem bánja meg:

te pap vagy mindörökké.

Ennek megfelelően Jézus egy kiválóbb szövetség kezese lett. Azonkívül ők nagy számban voltak papok, mivel a halál következtében nem maradhattak meg. Ő viszont örökké megmarad, s így papsága örökké tart. Ezért mindörökre üdvözítheti is azokat, akik által járulnak az Isten elé, hiszen örökké él, hogy közbenjárjon értünk.

## Nagy Szent Vazul: Keresztény aszkézis IV.

Óker. 6. SZIT. 1983.

Ford.: Ivancsó István

A női nem is harcol ugyanis Krisztus mellett, a lelki bátorság következtében a sereghez számít, s nem becsülhető le a testi gyengesége miatt, hiszen sok nő tűnt ki a férfiaknál nem kisebb bátóságával. Még olyanok is vannak, akik jobban kitűnnek a férfiaknál. Közülük valók azok, akik a szűzek karát alkotják. Közülük valók azok, akik megküzdöttek a

hitért és a vértanúság győzelmével fényeskednek. Az Urat magát is, amikor közöttünk volt, nemcsak férfiak követték, hanem asszonyok is, s a kettő által lett teljes a Megváltó szolgálata. Minthogy nagy és dicső dolgok várnak a krisztusi seregre, sóvárogjanak utána a családapák és a családanyák is. Nyerjék meg neki gyermekeiket, örvendezve az örökkévaló reménynek, amelynek gyermekei is részesei lesznek, azt kívánva, hogy Krisztus előtt jó követek és előjárók legyenek. Ne legyünk szűkkeblűek gyermekeinkkel szemben, ne féltsük őket a küzdelmektől, hanem örüljünk azoknak, mert meg fognak dicsőülni. Ajánljuk fel őket az Úrnak, mert ő mondta, hogy legyünk részesei a gyermekek dicsőségének, hozzávézette őket, és álljunk melléjük magunk is. Akik pedig ily buzgón törekednek és küzdenek, méltán érvényesek rájuk a zsoltáros szavai: „Áldjon meg titeket az Úr, aki az eget és a földet teremtette” (Zsolt 113, 15); és Mózással imádkozik értük: „Áldd meg Uram ezek munkáit, törd össze ellenfeleik derekát.” (MTörv 33, 11) Legyetek tehát nemesen bátrak, derekasan végezzétek futástokat az örök koszorúért. Krisztus Jézusban, a mi Urunkban, akinek dicsőség mindörökké. Amen.

*Zsid 7, 26—8, 13*

KEDD

## „Jézus az Újszövetség Főpapja”

### Örök Főpap

Ilyen főpap kellett nekünk: szent, ártatlan, feddhetetlen, a bűnösöktől elkülönített, aki fölségesebb az egeknél. Ő nem szorul rá, mint a többi főpap, hogy naponként először a saját vétkeiért mutasson be áldozatot, s csak azután a nép bűneiért. Egyszer s mindenkorra megtette ezt, amikor magát föláldozta. A törvény tehát gyarló

embereket rendel főpappá, az eskü szava azonban, amely a törvényt követte, magát az örökre tökéletes Fiút.

A elmondott dolgoknak ez a lényegük: Olyan főpap van, aki a Fölség trónjának jobbán ül a mennyben, mint papi szolgája a szentélynek, az igazi sátornak, amelyet az Úr emelt, nem ember. Minden főpapnak az ugyanis a kötelessége, hogy ajándékot és áldozatot mutasson be, ezért neki is kellett lennie áldozati adományának. Ha a földön élne, nem is volna pap, hiszen itt élnek olyanok, akik a törvény szerint áldozatot mutatnak be. Ezek azonban csak a mennyei szentély előképénél és árnyékánál szolgálnak, annak az utasításnak megfelelően, amelyet Mózes kapott, amikor a sátrat el akarta készíteni: Vigyázz és mindent a minta szerint csinálj, amelyet a hegyen mutattam neked. Ő annyival kiválóbb papi szolgálatot kapott, amennyivel magasabbrendű, tökéletesebb ígéreten alapuló szövetségnek közvetítője. Ha ugyanis az első (szövetség) kifogástalan lett volna, nem volna szükség a másodikra. Így feddte meg őket ugyanis:

Igen, eljön az idő — mondja az Úr —,  
s új szövetségre lépek Izrael és Juda népével.

Nem olyan szövetségre mint amilyet  
atyáitokkal kötöttem,

azon a napon, amikor kézen fogtam és kivezettem  
őket

Egyiptom földjéről.

De mivel nem állták a szövetséget,

én sem törődtem velük — mondja az Úr.

Ez lesz a szövetség, amelyet ama napok után

Izrael népével kötök majd — mondja az Úr.

Elméjükbe vésem és szívükbe írom  
törvényemet.

Istenük lesznek és ők az én népem lesznek.  
 Akkor majd senkinek sem kell majd társát  
 vagy testvérét tanítania:

Ismerd meg az Urat!

Hiszen mindenki ismerni fog  
 a legkisebbtől a legnagyobbig.

Irgalmas lesznek bűneik iránt,  
 és vétkükre többé nem emlékezem.

Ha tehát itt új szövetségről beszél, a régít elévültnek  
 tekinti. Ami pedig elévült, az idejét múlta, az közel  
 van a megszűnéshez.

## Nagy Szent Vazul: Aszketikus vázlat V.

Bizony kiválóak a királyok alattvalóik számára adott rendelkezései, de még nagyobbak és fenségesebbek a katonáknak adott parancsok. Ha tehát a harcosokra vonatkozó rendeletekről van szó, figyeljen erre az, aki magas méltóságra vágyik, aki mindenben Krisztus mellett akar állni, amikor ezt a nagy ígét hallja: „Ha valaki engem szolgál, kövessen engem. És ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is.” (Jn 12, 26) Hol van Krisztus Király? Nyilván a mennyben. Ezért, harcos, futásodat el kell végezned. Feledkezz meg minden földi pihenésről. Egyetlen katona sem épít házat, nem foglalkozik földszerzéssel, nem vegyül el pénzkereskedők közé. „Aki harcol, azért nem bonyolódik be az élet mindennapi dolgaiba, hogy kivívja vezére elismerését.” (2 Tim 2, 4) A katonának kincstári eledele van, nem magának kell az élelmet megszereznie, sem arról gondoskodnia. A király parancsára mindenütt nyitva áll előtte az alattvalók háza. Nem kell házkörüli munkákkal törődnie, a harctéren van a sátra, szükség szerint van élelme, itala a víz, s annyit alszik, amennyit a természet megkíván. Sokat menetel és virraszt,

hideggel és meleggel szemben edzett, harcol az ellenséggel, mindig veszélyben van, sokszor a halál is meglepheti, de a halál dicsőséges, a jutalom pedig királyi. Élete a háborúban fáradtságos, a békében ragyogó. Nemes ajándék a koszorú annak, aki helyesen fáradozva szépen élt, valamint az, hogy a király barátjának nevezi, mellette áll, jobbját nyújtja, megtiszteli a királyi kéz, az alattvalóknak előljárója ő, közbenjárhat civil barátaíért, akikért akar.

*Zsid 9, 1—10*

SZERDA

**„Jézus halálakor a templom függönye kettéhasadt”**

Az ó-törvény

Mindenesetre az első szövetségnek is megvolt a maga istentiszteleti rendje és földi szentélye: egy sátor. Ennek első részében ott állt a mécstartó és az asztal, rajta a felajánlott kenyerek. Ezt nevezték szentélynek. A második függöny mögött állt a legszentebbnek nevezett sátorrész, itt volt elhelyezve az illatáldozat arany oltára és a szövetség ládája, amelyet minden oldalán arany borított. A ládában őrizték a manna tartalmazó aranyvödröt, Áron kivirágzott vesszejét és a szövetség tábláit. Fölötte a dicsőséges kerubok beárnyékolták az engesztelés helyét.

Ezekről egyenként most nem szükséges szólnom.

Amióta ezt így elrendezték, az első sátorrészbe mindig beléptek az istentiszteletet végző papok. A másodikba azonban csak a főpap lépett be, egyszer egy évben, azzal a vérrel, amelyet maga és a nép bűneiért

áldozott föl. A Szentlélek ezzel azt jelezte, hogy addig, amíg az első sátor fönnáll, a legszentebb szentélybe vezető út nem nyílik meg. Ez úgy fogható fel, mint utalás a jelen időkre, mert hisz ott olyan ajándékot és áldozatot mutatnak be, amelyek a bemutatót lelkileg nem tehetik tökéletessé; tudniillik csak testi szertartások, amelyek ételből, italból és különféle lemosásokból állnak, és kötelező erejük csak az újjárendezés idejéig tart.

### Francis Jammes: Imádság szép halálért

Ford.: Rónay György

Fohászok és vallomások, Vigilia 1988. 68—69. o.

Uram, add, hogy halálom szép és tiszta legyen,  
nagy béke járja át azt a napot, melyen  
írói s más kétségek s a lét iróniája  
megfáradt homlokom elhagyják tán valahára.  
Nem úgy kívánom a halált, mint aki játszik  
vele csupán, hanem nagyon-nagyon igazán,  
úgy, ahogy egy babát a kisleány.  
Te tudod, Istenem, hogy valami hiányzik,  
abból, amit az ember boldogságnak nevez,  
és hogy nincs is ilyen, s nincs dicsőség egészen  
teljes, se szerelem, se virág nincs hibátlan,  
s egy csipet fekete mindig van a fehérben . . .

De add, Uram, hogy szép legyen s tiszta a nap,  
midőn — így vágyom én, békés költő — az ágyam  
körül majd nagyszerű gyermekek raját lássam:  
éjszemű fiúkat, éjszemű lányokat...  
Könnyek nélkül állják körül a fekhelyem,  
s a komolyságra, mely betölti arcvonásom,  
hassa át őket egy édes-mély sejtelem,  
amelyben kegyelemnek tűnik majd a halálom.

Fiaim ezt gondolják: mit ér a hír? hiszen  
megnyugvást úgysem ad annak, ki tudja, hogy  
csak egy költő van, Isten, midőn a hársszagot  
a menyasszonyok húsen édes ajkára lopja.  
S ezt gondolják: a szerelem csak gúny lehet,  
mely szétválasztja az egyesült lényeket:  
lám, apánk szíve is mostig fájt amiatt,  
hogy édes üdvöskéje szívétől elszakadt...

A lányaim pedig tűnődjenek ekképpen:  
a síron túl ki vár, nem tudjuk, de apa  
úgy haldoklik, ahogy a víz siklik tova  
simán egy őszi erdő tündöklő derűjében...

Uram, add, hogy halálom szép és tiszta legyen,  
kezem pihenjen a gyermekeim kezében,  
mint a derék gazdáé a La-Fontaine mesében,  
s így haljak meg, nagy békével a szívemen.

Mt 26, 2—16

CSÜTÖRTÖK

„Az ember Fiát kereszthalálra adják”

## Passió

Jézus így szólt tanítványaihoz: „Tudjátok, hogy két nap múlva itt a húsvét. Az Emberfiát kereszthalálra adják.”

Akkor összegyűltek a főpapok és a nép vénei Kaifás főpap palotájában, és tanácsot tartottak, hogyan tudnák Jézust csellel elfogni és megölni. Mindamellett megállapodtak: „Ne az ünnepen, nehogy zavargás támadjon a nép közt.”

Amikor Jézus Betániában a leprás Simon házában tartózkodott, odament hozzá egy asszony. Alabástrom edényben drága, illatos olajat hozott, s ahogy ott ült az asztalnál, fejére öntötte. Ennek láttán a tanítványok bosszankodtak: „Mire való ez a pazarlás? Hisz jó pénzért el lehetett volna adni, s az árát a szegények közt szétosztani.” Jézus észrevette és így szólt hozzájuk: „Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hisz jót tett velem. Szegények mindig lesznek veletek, de én nem maradok mindig veletek. Amikor az illatos olajat testemre öntötte, a temetésemre tette. Bizony mondom nektek, ahol a világon csak hirdetni fogják az evangéliumot, mindenütt megemlékeznek majd arról is, amit ez az asszony tett.”

Ekkor a tizenkettő közül az egyik, a karióti Júdás elment a főpapokhoz, és ezt kérdezte tőlük: „Mit adtok nekem, ha kezeitekre adom?” Azok harminc ezüstöt fizettek neki. Attól kezdve már csak a kedvező alkalmat kereste, hogy kiszolgáltassa nekik.

**Paul Claudel: Keresztút**

Ford.: Szedő Dénes

Válogat P. Claudel műveiből

SZIT. 1982. 9932. o.

**Első állomás**

Nincs tovább. Törvényt tettünk Istenen: halálra ítéltük mindannyian.

Nem kérünk többé Jézus Krisztusból. Feszélyez.

Nincs más királyunk, csak cézár! más törvényünk, mint vér és arany!

Ám feszítsétek meg, ha úgy tetszik, csak szabadítsatok meg tőle! Vigyétek!

Tolle! Tolle! Mit számít! Áldozzák csak fel, ha kell, s adják ki nekünk Barabást!

Pilátus széke pedig Gabbathában állt.

„Egy szavad sincs?” — kérdi Pilátus. És Jézus hallgat.

„Bűnt benne nem találok” — szól Pilátus. — „Sebaj! Hadd Vesszen, kinek vesznie kell! Nektek adom. Ecce homo.”

Nézzétek fején korona, vállán bíborpalást, leomló.

Végső pillantást vet ránk, szeme könnyel s vérrel teli!

Mit tehetünk? nincs mód tovább is köztünk tartani.

Botrány volt a zsidók közt, köztünk sehonnai.

Különben is ítélete megírva: hibátlan héber, görög és latin igék.

És lám, a nép üvölt. A bíró pedig mossa a kezét.

*Mt 26, 17—29*

PÉNTEK

**„Aki velem egyszerre nyúl a tálba, az árul el”**

## Passió

A kovásztalan kenyér ünnepének első napján a tanítványok ezzel a kérdéssel fordultak Jézushoz: „Hogy akarod, hol készítsük el neked a húsvéti vacsorát?” Így felelt: „Menjetek be a városba ehhez meg ehhez, és mondjátok meg neki, hogy a Mester üzeni: Közel az időm, nálad költöm el tanítványaimmal a húsvéti vacsorát.” A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik, elkészítették számára a húsvéti bárányt.

Amikor beesteledett, asztalhoz ült a tizenkét tanítvánnyal. Vacsora közben megszólalt: „Bizony mondom nektek, egyiketek elárul.” Erre igen megszorodtak és sorra megkérdezték: „Csak nem én vagyok az, Uram?” „Aki velem egyszerre nyúl a tálba az árul el” — felelte. Az Emberfia ugyan elmegy, amint megírták róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja. Jobb lett volna neki, ha meg sem születik.” Erre Júdás, az árulója is megkérdezte: „Csak nem én vagyok az, Mester?” „Magad mondtad” — válaszolta.

Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta tanítványainak, ezekkel a szavakkal: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem!” Aztán fogta a kelyhet, hálát adott és ezekkel a szavakkal nyújtotta nekik: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetségé, amelyet sokakért kiontanak a bűnök bocsánatára. Mondom

nektek, mostantól nem iszom a szőlő terméséből addig, amíg majd az újat nem iszom veletek Atyám országában.”

## Második állomás

Visszaadják ruháit; a kereszt várja most.

Szól Jézus: „Köszöntlek kereszt, rég áhított!”

Te pedig nézd, keresztény, s rendülj belé; nagy pillanat!

Krisztus az örök keresztet ragadja föl e nap!

A Paradicsom Fája ma teljesedett!

Szemléld bűnös és lásd: bűnöd művelte ezt.

Nincs többé bűn Isten nélkül, Krisztus nélkül kereszt!

Bizony az ember sorsa mostoha; de csitt!

Most Isten osztja meg vele. Nem magyaráz, hanem beteljesít.

Keresztjét Jézus úgy fogadja, mint mi a szent Eucharisziát:

„A kenyérért fát adunk” — jövendölte Jeremiás.

Ó, milyen hosszú a kereszt, milyen nehéz és mekkora!

milyen kemény! Milyen merev! Nyomasztó a hitvány bűnös súlya!

Mily sokáig kell hordani lépésről lépésre, míg rajta meghalunk!

S mindezt egymagad készülsz viselni, Jézusunk?

Adj türelmet énnekem is e fához: Te kívánod, vigyem.

Mert előbb magunknak kell vinni a keresztet, hogy utóbb minket a kereszt vigyen.

*Mt 26, 30—46*

SZOMBAT

**„Virrasszatok és imádkozzatok”**

## Passió

Ezután elénekelték a zsoltárt és kimentek az Olajfák-hegyére. Akkor Jézus mondta: „Ma éjszaka mindnyájan megbotránkoztok bennem. Írva van: Megverem a pásztort és szétszélednek a nyájából a juhok. De feltámadásom után majd előttetek megyek Galileába.” Péter fogadkozott: „Ha mindnyájan megbotránkoznak is, én nem botránkozom meg soha.” Jézus csak ennyit mondott: „Bizony mondom neked, még az éjjel, mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz.” Péter erősködött: „Még ha meg is kell veled halnom, akkor sem tagadlak meg.” Ugyanígy beszélt a többi tanítvány is.

Közben odaért velük a Getszemáni nevű majorba. „Üljetek le — mondta —, én arrébb megyek és imádkozom.” Csak Pétert és Zebedeus két fiát vitte magával. Egyszerre szomorúság fogta el és gyötrődni kezdett. „Halálosan szomorú a lelkem — mondta nekik. Maradjatok itt és virrasszatok velem!” Valami-vel odébb ment és leborulva így imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely, de ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te.” Aztán visszament tanítványaihoz, de alva találta őket. Szemére vetette Péternek: „Még egy órát sem tudtok velem virrasztani? Virrasszatok és imádkozzatok, nehogy kísértésbe essetek. A lélek ugyan készséges, a test azonban erőtlen.” Másodszor is elment és így imádkozott: „Atyám, ha nem kerülhet el ez a kehely anélkül,

hogy ki ne igyam, legyen a te akaratod szerint.” Amikor visszatért, megint alva találta őket. Erre otthagya őket, újra elment és megint ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. Aztán visszament tanítványaihoz és így szólt: „Aludjatok csak és pihenjete! Elérkezett az óra. Az Emberfiát a bűnösök kezére adják. Keljete föl, menjünk! Nézzétek, itt jön, aki elárul.”

### Harmadik állomás

Előre! Áldozat s hóhér a Kálvária domb felé együtt vonul.  
A nyakánál fogva hurcolt Isten ekkor meginog, és hirtelen a földre hull.

Első bukásodra, Uram, ugyan mit felelsz?

Most, hogy tudod már, valld meg, miféle perc

A bukás perce, mikor az ügyetlenül fölrakott teher ledönt!

Miképpen ízlik, melyet alkottál, a föld?

Ó, nemcsak a jók útja ilyen hamis!

Csalárd és szédítő a rosszak útja is!

Bizony, nem visz toronyiránt, meg kell hódítani kő után követ,

S gyakran van úgy: felmond a láb, habár a szív szeret.

Uram, mindkét szent térded által, mely egyszerre csuklott össze e helyen,

Bukásod által a szörnyű út kezdetén, az undor által, mely rád tör hirtelen.

A tőr által, mely megejtett, a föld által, mit megkóstoltál

Ments meg az Első Bűntől, mely ránk, mint szélvihar száll.

*Mt 26, 47—56*

Nagyböjt 5. vasárnap

**„Akit megcsókolok, ő az, fogjátok el”**

## Passió

Még beszélt, mikor odaért Júdás, a tizenkettő közül az egyik s vele a főpapoknak és a nép véneinek megbízásából egy kardokkal és dorongokkal fölszerelt csapat. Az áruló jelben egyezett meg velük. „Akit megcsókolok — mondta, ő az, fogjátok el.” Azzal mindjárt Jézushoz lépett. „Üdvözöllek Mester!” — mondta és megcsókolta. Jézus megkérdezte: „Barátom, miért jöttél?” Erre körülfogták Jézust, kezét emeltek rá és foglyul ejtették. Jézus kísérei közül az egyik kardjához kapott, kirántotta, a főpap szolgájára sújtott és levágta a fülét. Jézus rászólt: „Tedd vissza a hüvelyébe kardodat. Aki kardot ragad, az kard által vész el. Vagy azt hiszed, hogy nem kérhetném Atyámat s nem küldene tizenkét légió angyalnál is többet. De akkor hogyan teljesedne be az Írás, amely szerint ennek így kell történnie?” Abban az órában Jézus azt mondta a tömegnek: „Mint valami rabló ellen, úgy vonultatok ki kardokkal és dorongokkal, hogy elfogjátok. Naponta ott voltam a templomban és tanítottam, mégsem fogtatok el. Ez mind azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Erre a tanítványok mind elhagyták és elmenekültek.

## Negyedik állomás

Ó, anya, ki elsőszülött s egyetlen gyermeked meghalni láttad,  
Idézd fel ama éjszakát, a végsőt, melyen a nyöszörgő kis életet vigyáztad,  
A hasztalan belédiktált vizet, jeget, a hőmérőt  
S a halált, mely már el nem tagadhatóan kerülgeti őt.  
Adjátok fel rá árva cipellőjét, váltsatok inget, kabátkát szegényen!  
Valaki jön, hogy elragadja, s a földbe rejtse előlem.  
Isten veled, jó kisfiam, Isten veled, véremből való vérem!  
A negyedik állomás Mária, ki mindent elfogad.  
Ímhol az útkanyarban minden Szegények Kincsét várja csak.  
Szeme megszűnt sírni, szájából kiapadt a nyála.  
Egy szót se szól, csupán az érkező Jézust vigyázza.  
Elfogad. És ismét elfogad. Jajszavát  
Erős, szoros szívébe fojtani szilárd.  
Egy szót se szól, csak nézi Krisztusát, Jézusát.  
Fiát szemléli az anya, Megváltóját az Egyház.  
Feléje tör ki lelke, mint jaj a katonából, ki érzi sorsát!  
Sudárként áll Isten előtt, olvasni tárja ki lelkét elébe.  
Szíve semmit sem utasít el, semmit sem rejteget előle,  
Nincs egy rostja átvert szívének, mely ne fogadna mindent szívesen.  
S mint maga Isten, a jelenvaló, úgy van ő is jelen.  
Elfogad, s szemléli Fiát, méhe neveltjét.  
Egy szót se szól, csak nézi a Szentek Szentjét.

## Ötödik állomás

Eljön a perc, mikor már nincs tovább, az erő elhagyott.  
 Ekkor nyílik számunkra rés, ha ráhagyod,  
 Hogy keresztedbe minket is, bár erővel befogjanak.  
 Cirenei Simon így cipeli jármodat.  
 Szilárdan fogja Jézus mögött járva;  
 Úgy emeli, hogy a keresztből semmi ne menjen kárba.

*Mt 26, 57—68*

HÉTFŐ

„Te vagy-e a Messiás, az Isten Fia?”

### Passió

Akik elfogták Jézust Kaifás főpap elé hurcolták. Ott már együtt voltak az írástudók és a nép vénei. Péter messziről követte, egészen a főpap palotájáig. Bement és leült a szolgák közé, hogy lássa, mi lesz a dolog vége.

A főpapok és az egész főtanács hamis bizonyítékokat kerestek Jézus ellen, hogy halálra ítélhessék, de nem találtak, jóllehet sok hamis tanú jelentkezett. Végre jött kettő s így vádaskodott: „Azt állította: Le tudom bontani az Isten templomát, és három nap alatt újra fel tudom építeni.” A főpap erre felállt és megkérdezte: „Nem felelsz semmit arra, amivel ezek vádolnak?” Jézus hallgatott. A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre, mondd meg, te vagy-e a Messiás, az Isten Fia?” „Te magad mondtad — felelte Jézus. De mondom nektek, mostantól látni fogjátok az Emberfiát, amint a Mindenható jobbán ül és amint

majd eljön az ég felhőin.” A főpap erre megszaggatta ruháját és felkiáltott: „Káromkodott. Mi szükségünk van még tanúkra? Magatok is hallottátok a káromkodást. Mi a véleményetek?” „Méltó a halálra” — kiabálták. Aztán szembeköpdösték és ököllel verték, mások arculütötték és közben kérdezték: „Találd ki Messiás, ki ütött meg?”

## Hatodik állomás

Minden tanítvány szétfutott, Péter maga is hevesen tagad!  
Egy asszony ekkor egyenest a sértések sűrűjébe s a halál  
kellős közepébe szalad,  
Megleli Jézust és átöleli arcát.  
Taníts Veronika nem törődni véle, amit ez vagy az lát.  
Mert akinek Jézus Krisztus nem pusztá kép, hanem élő  
valóság,  
A többiek szemében tüstént kényelmetlenné s gyanússá  
válík.  
Életformája idegen, szándékai merőben mások.  
Mindig lesz benne valami megközelíthetetlen és magányos.  
A férfi, aki olvasóját végzi, vagy restelkedés nélkül gyónik  
éppen,  
Ki böjtöl pénteken és asszonyok közt látni a miséken,  
Nevetség tárgya, megütközést kelt, különös és bosszantó  
is egyben,  
Jól vigyázzon, bármit cselekszik, kíséri sok-sok figyelmes  
szem.  
Jól vigyázzon minden léptére, mivelhogy jel már,  
Léven minden keresztény Krisztus valódi képe, méltatlanul  
bár.

S melyet mutat, az arc, parlagi tükrözése az istenarcnak,  
Mely őbenne riasztó s egyben diadalmas!  
Engedd még egyszer megtekintenünk Veronika,  
E gyolcsot, melyhez szent Útravalónknak tapadt ábrázata.  
Veronika megőrizte e kegyes kendő lapján  
A Szőlőtaposónak arcát, mámorának napján.  
Róla e kép már mindörökké ránk tekint  
Megfestvén vére, könnye és köpéseink.

*Mt 26, 69—75*

KEDD

„Nem ismerem azt az embert”

Passió

Péter kint ült az udvaron. Odament hozzá egy szolgáló és megszólította: „Te is a galileai Jézussal voltál.” De ő mindnyájuk hallatára tagadta: „Nem értem mit beszélsz.” Amikor kifelé tartott a kapun, egy másik szolgáló is észrevette: „Ez is a názáreti Jézussal volt” — mondta a többieknek. Megint tagadta, most már esküvel: „Nem ismerem azt az embert.” Röviddel ezután az ott állók körülfogták Pétert és bizonygatták: „De bizony közénk tartozol te is, hiszen beszéded is elárul.” Erre már esküdözni és átkozódni kezdett: „Nem ismerem azt az embert!” Azon nyomban megszólalt a kakas. Péternek akkor eszébe jutott Jézus szava: „Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz.” Kiment és keserves sírásra fakadt.

## Hetedik állomás

Ezt nem a láb alatti kő okozza, sem  
A vadul megrántott kötél: a lélek mond itt csődöt hirtelen.  
Ó, életünk dele! ó, bukás, mely már önkéntes volt!  
A mágnesnek nincs már pólusa, hitünk felett nem feszül  
égbolt,  
Mert hosszú az út, s a vége messze van,  
S mert magunkban kell járnunk és vigasztalan.  
Vég nélküli idő! orvul növvő utálkozás:  
Könyörtelen parancs fakasztja s a fából való útítárs!  
Ezért nyújtjuk előre párosan, ahogy az úszó, karunk!  
Már nem is térdünkre: arcunkra borulunk!  
A test bukott el úgylehet, ám lelkünk is vele.  
Ments meg a Második, s már szándékos bukástól.  
A fásultság visz bele.

## Nyolcadik állomás

Mielőtt legvégül a hegyre venné útját,  
Jézus a kísérő nép felé fordul s emeli ujját;  
Szegény asszonykák, karon gyermekükkel, sírnak ottan.  
Mi pedig ne csak nézzük Jézust: hallgassuk, hiszen itt van.  
Nem pusztá ember az, ki e szerény miniatúrán ujjával óva  
intetet:  
Isten ő, ki üdvünkért nemcsak képletesen szenvedett.  
Mert Isten volt igazán ez az ember, a Mindenható,  
Egykor értünk szenvedte ezt, bizony való!  
S ekkora áron ugyan milyen veszélyből ragadott ki?  
Ily páratlan eset az ember üdve, hogy azt megadni  
Atyja öléből kellett a Fiúnak kiszakadni?  
Ha így vagyunk a Paradicsommal, mit tartogat a Pokol  
torka?  
Mit várhat az aszott ág, mikor a zöldellőnek ez a sorsa?

Mt 27, 1—10

SZERDA

**„Vétkeztem, elárultam az igaz vért”**

## Passió

Amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei tanácsot tartottak és elhatározták, hogy halálra adják. Megkötözték, elvezették és átadták Pilátus helytartónak.

Amikor Júdás, az áruló látta, hogy elítélték, megbánta tettét és visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek. „Vétkeztem — mondta —, elárultam az igaz vért.” „Mi közünk hozzá?” — válaszolták. „A te dolgod!” Erre az ezüstöt beszórta a templomba, elment és fölakasztotta magát. A főpapok fölszedték a pénzt, de úgy vélték: „Nem szabad a templom kincstárába tenni, mert vér díja.” Tanácsot tartottak és megvették rajta a fazekas telkét az idegenek számára temetőnek. Ezért hívják azt a telket még ma is Vérmezőnek. Így beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt:

Fogtam a harminc ezüstöt,  
annak árát, akit ennyire becsültek,  
akit Izrael fiai becsültek ennyire,  
s a fazekas telkéért adtam,  
ahogy az Úr parancsolta nekem.

## Kilencedik állomás

Ismét elestem; ezúttal utoljára.

Fel akarnék kelni. Mindhiába.

Mert kisajtoltak, mint a gyümölcsöt; s a vállamon cipelt ember túl nehéz!

Elkövettem a rosszat; s a halott ember rajtam túl nehéz!

Haljunk meg hát: könnyebb hason kinyúlni, mint állni lábra kapva;

Könnyebb meghalni, mint élni, s jobb a kereszten lenni, mint alatta.”

A Harmadik Büntől — a kétségbeeséstől — irgalmad mentesítsen!

Míg ki nem ittuk a halált, veszve még semmi sincsen!

E fával még csak megbirkóztam, de már a vas vár reám!

Jézus harmadszor esik el, ezúttal a Kálvárián.

*Mt 27, 11—26*

· CSÜTÖRTÖK

**„Pilátus ítélete: Te vagy a zsidók Királya”**

### Passió

Közben Jézust a helytartó elé állították. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?” „Te mondog” — felelte Jézus. A főpapok és vének vádjaira azonban nem felelt semmit. Erre Pilátus így azólt hozzá: „Nem hallod mi mindennel vádolnak?” De ő egyetlen vádjukra sem felelt. Ezen a helytartó igen meglepődött.

Az ünnep napján a helytartó szabadon szokott bocsátani egy rabot, a nép kívánsága szerint. Volt

akkor egy hirhedt rabjuk, Barabásnak hívták. Pilátus kérdést intézett hozzájuk: „Mit akartok, melyiket bocsássam el a kettő közül, Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?” Tudta ugyanis, hogy csak irigységből adták kezére.

Míg ott ült ítélőszékében, a felesége üzenetet küldött neki: „Ne legyen közöd, annak az igaz embernek a dolgához! Az éjjel álomban sokat szenvedtem miatta.”

A főpapok és a vének felbujtották a népet, hogy Barabást kérje ki, Jézusnak pedig kívánja halálát. A helytartó tehát föltette a kérdést: „Mit akartok, melyiket bocsássam el a kettő közül?” „Barabást!” — kiáltották. Pilátus tovább kérdezett: „Hát Jézussal, akit Krisztusnak mondanak, mit tegyek?” Mind azt kiáltották: „Keresztre vele!” „Dehát mi rosszat tett?” — kérdezte. Annál inkább ordították: „Keresztre vele!” Pilátus látta, hogy nem megy semmire, sőt a zajongás még fokozódik is. Vízet hozatott és a nép szeme láttára megmosta kezét: „Ennek az igaz embernek vére ontásában én ártatlan vagyok — mondta. Ti lássátok!” Erre az egész tömeg zúgta: „Vére rajtunk és fiainkon!” Akkor szabadon bocsátotta Barabást, Jézust pedig megostoroztatta és átadta nekik, hogy feszítsék keresztre.

## Tizedik állomás

Íme a szerű, hol a menny búzáját csépelik.

Az Atya meztelen, s letépték a Tabernákulum fátylait.

Istenre emeltek kezet, a Testek Teste borzong,

A gyökerében megtámadt Mindenség legmélye forrong!

Mi meg, mivel tunikáját s varratlan köntösét letépték,

Szemünket ráemelve merjünk Jézusra nézni, ki a tiszta szépség.

Semmit se hagynak meg neked, Uram, mindentől megfosztanak;

Testedet burkoló ruhádtól is; ahogy manap

Letépik a barát kámzsáját s a szentelt szűz fátyolát,

Megfosztván mindenétől, míg semmije sem marad, hogy elrejtse magát.

Nincs védelme már, csupasz, mint a féreg,

Ki van szolgáltatva födetlenül bárki tekintetének.

Ez hát a ti Jézusotok? Kész röhej! Kék folttal, mocsokkal tarkállik.

Elmeorvost és rendőrt is megállít!

Tauri pingues obsederunt me. Libera me, Domine, de ore canis.

Nem ő a Krisztus. Nem az emberfia. Nem az Isten.

Evangeliuma hazugság. Mennybéli Atyja nincsen.

Futóbolond! Csaló! Szóljon hát! Fogja be a száját!

Annás szolgája arcul csapja, csókot néki Renan ad.

Elvették mindenét. De megmaradt vereslő vére.

Elvették mindenét. De megmaradt sebének mélye.

Az Isten elrejtőzött. De megmaradt a Fájdalmak Férfia.

Az Isten elrejtőzött. Maradt csak síró testvérem maga!

Megaláztatásod által, Uram, gyalázatot érdemére,  
 Szánd meg a legyőzöttet, a gyengét, kit az erős gyűr le.  
 Letépett utolsó szál ruhád iszonyára,  
 Mindazt, akit gyötörnek, szánd meg szánva:  
 A háromszor operált gyermeket, kit orvosa biztat;  
 A szegény sebesültet, ki éppen friss kötést kap;  
 A megalázott férjet, a fiút, haldokló anyja mellett;  
 S mit szívünkéből kell kitepünk, ama szörnyű szerelmet!

*Mt 27, 32—44*

PÉNTEK

## „Ez Jézus a zsidók Királya”

### Passió

Amint kifelé vonultak, találkoztak egy Sion nevű cirenei emberrel. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztet. Fölértek arra a helyre, amelynek Golgota, vagyis Koponyák hegye volt a neve. Itt epével kevert bort adtak neki inni, de amikor megízlelte nem akarta meginni. Aztán keresztre feszítették, és sorsot vetve megosztottak ruháján, majd leheveredtek és őrizték. Feje fölé táblát tettek, amelyre elítélésének okát írták: Ez Jézus a zsidók királya.

Vele együtt két gonosztevőt is keresztre feszítettek, az egyiket jobbról, a másikat balról. Az arra menők káromolták és fejüket csóválva mondogatták: „Te aki lebontod és harmadnapra fölépíted a templomot, szabadítsd meg magad. Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” Ugyanígy gúnyolódtak az írástudókkal és vénekkel együtt a főpapok is: „Másokat megmentett, de magát nem tudja megmenteni. Ha Izrael

királya, szálljon le a keresztről s akkor hiszünk neki. Az Istenben bízott. Mentse hát meg, ha akarja. Hisz azt mondta: Isten Fia vagyok.” Ilyen módon gyalázták a vele együtt megfeszített gonosztevők is.

## Tizenegyedik állomás

Ím, hát Isten nincs többé köztünk. Fekszik hanyatt.  
Torkának estek, mint szarvasának ebcsapat.  
Így jöttél el, Uram; így vagy velünk: tested és lelked!  
Reád ülték, szívedre térdepeltek.  
E kar, mit a hóhér teker, a Mindenható jobbjá.  
Meggötözték a Bárányt — a Mindenütt-Jelenvalót-  
lábánál fogva.  
Krétával megjelölik a keresztfán hosszát, terjedelmét.  
S míg ő ízlelni kezdi szögeinket, mi előképeire hadd figyeljünk.

Örök Fiú, kit csupán saját végtelenséged határol,  
Ímhol a szűk hely, melyre vágytál, köztünk való lakásul!  
Ímhol Illés, teljes hosszában terülve a holt fölébe,  
Ímhol Dávid trónja, Salamon dicsősége,  
Íme hozzád való szerelmünk ágya, hatalmas és csupasz!

Egy Istennek magát hozzánk alázní nehéz feladat.  
Rángatják, s félig kimarjult teste ropog-recseg;  
Feszítik, mint a prést, nem hagynak rajta ép helyet.  
Hogy beteljék, mint a Próféta megjövendőlt eképp:  
„Átfúrták kezem, lábam. És minden csontom számba-  
vették.”

Fogoly vagy Uram, Már senki sem ment meg.  
Kezednél és lábadnál fogva a keresztfára vertek.  
Eretnekké és bolonddal mi dolgom már az égben!  
Elég nekem az Isten, négy vasszög keretében.

## Tizenkettedik állomás

Az imént szenvedett, való igaz, de immár halni fog.  
 A Nagy Kereszt az éjben, lélegző Istenével erőtlensé-  
 inog.  
 Együtt van íme minden. Működnek hát az eszköz.  
 Könnyörtelenül nyúlva a kettős természethez,  
 A test s a lélek kútjából, a személy gyökeréből kivonva  
 és  
 Kisajtolva a benne rejlő minden szevedést.  
 Egymaga van, ahogy az Édenben Ádám maga volt,  
 Három órán át magában szürcsöli a Bort,  
 A győzhetetlen emberi tudatlanság borát Isten távolában!  
 Vendégünk kimerült, fejét meghajítja lágyan.  
 Anyját nem látja már, s Atyja magára hagyta.  
 Kelyhét üríti, s a halál mérge lassan átítatja.  
 Nem volt neked elég a vizes bor, a hánytató,  
 Hogy hirtelen fennhangon így kiáltasz: Sitio?  
 Szomjazol Uram? Hozzám szólsz, szót emelve?  
 Szükségem énére van s bűneimre?  
 Épp én hiányzom mielőtt minden betelne?

*Mt 27, 45—56*

SZOMBAT

„Éli, Éli, lamma szabaktáni?”

### Passió

A hatodik órától a kilencedik óráig sötétség borult az egész földre. Kilenc óra tájban Jézus hangosan felkiáltott: „Éli, Éli, lamma szabaktáni?” Vagyis: „Én Istenem, én Istenem miért hagytál el?” Ezt hallva az ott állók közül néhányan megjegyezték: „Illést hívja.”

Egyikük rögtön odaszaladt, fogott egy ecetbe mártott szivacsot, rátűzte egy nádszálra és inni adott neki. A többiek meg így beszéltek: „Hadd lássuk eljön-e Illés, hogy megszabadítsa?” Most Jézus még egyszer hangosan felkiáltott és kilehelte lelkét.

Erre a templom függőnye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, sziklák repedtek meg, sírok nyíltak meg és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. Feltámadásuk után előjöttek a sírokból, bementek a szent városba és többeknek megjelentek.

A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek: „Ez valóban Isten Fia volt — mondták. Messziről több asszony figyelte, mi történik, olyanok, akik Galileából eddig kísérték és gondoskodtak róla. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja és Zebedeus fiainak az anyja.

### Tizenharmadik állomás

A kínszenvedés végetért, folyik az együttlészenvedés.

Krisztus már nincs a kereszten. Kitől fogantatott,

ismét Szűz Máriával egy egész.

Ki hajdan elfogadta megjelentve, fogadja most beérve.

Jézus, ki nyilvánosan szenvedett, ismét Anyja ölébe dül le.

Az Egyház örökre karján hordozza Szerelmesét.

Mi Istentől való, mi Anyjától s mi benne emberi rész,

Mindarra öröklétig ráteríti köpenyét,

Magához vette, nézi, becézi, csodálja, imádja s elsiratja sírva;

Ő szemfedője, balzsama, mirhája, ő a sírja;  
 Pap ő, oltár, kehely s Cenákulum.  
 Itt végződik a kereszt, és kezdődik a Tabernákulum.

### Tizennegyedik állomás

Hová a kiszenvedett Krisztus testét tették, az a szikla  
 S az a barlang, mit hamar fölbontottak, hogy benne  
 átaludja  
 Éjét az Általvert, mielőtt föltámad, s Atyjához vissza-  
 lebben —,  
 Nemcsak afféle újdón sír, hanem a testem,  
 Maga az ember, saját teremtményed, ki mind e földnél  
 mélyebb mélységekben!  
 Most, hogy már szíve nyitva áll, s hogy átfúrták kezét,  
 Nincs oly kereszt a nap alatt, amelyre teste rá ne illenék,  
 Nincs oly bűn a nap alatt, mely ne hasonlítana sebére!  
 Oltárodrol, hol rejlesz, jöjj hát közénk, világ  
 Reménye!  
 Teremtményednek, Uram, akár sírodnak, oly tátongó  
 a mélye!

Lk 19, 30—40

VIRÁGVASÁRNAPRA

„Áldott az Úr nevében érkező Király”

Jézus így szólt két tanítványához: „Menjetek el a szemközti faluba. Ahogy odaérkeztek, találtok ott egy megkötözött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el és vezessétek ide. Ha valaki megkérdezné tőletek: „Miért oldjátok el?” — így feleljetek: Szüksége van rá az Úrnak.

A két tanítvány elment, s úgy talált mindent, ahogy mondta nekik. Amikor eloldották a szamarat, a gazdája megkérdezte: „Miért oldjátok el a szamarat?” „Szüksége van rá az Úrnak” — válaszolták, és elvezették Jézushoz.

Aztán ráterítették ruhájukat a szamárcsikóra és felültették rá Jézust. Amikor bevonult, ruhájukat az útra terítették előtte. Már közel jártak az Olajfák-hegység lejtőjéhez. Egyszerre a nagy sereg tanítvány hangosan áldani kezdte örömeiben az Istent a sok csodaért, amelynek szemtanúja volt: „Áldott az Úr nevében érkező király! — kiáltozták. Békesség a mennyben és dicsőség a magasságban.”

A tömegből néhány farizeus azt mondta neki: „Mester, intsd le tanítványaidat!” „Mondom nektek — felelte —, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak megszólalni.”

## Blaise Pascal: Gondolatok

Ford.: Pődör László  
Gondolat, 1978. 221—212.

### Jézus misztériuma I.

Jézus kínszenvedése közben emberek okozta gyötrelmekről szenved; halálküzdelmében azonban azokat a kínokat szenved, amelyeket maga mér önmagára: turbare semetipsum. (Önmagát emészti.) Nem emberi, hanem mindenható kéz okozta halál ez, és mindenhatónak kell lenni elviseléséhez is.

Jézus három legkedvesebb barátjánál keres legalább némi vigasztalást, ők azonban alszanak; kéri őket, hogy tartsanak ki

egy kis ideig mellette, ők azonban tökéletes közönnyel magára hagyják, és oly kevés együttérzést tanúsítanak iránta, amely még arra sem volt elég, hogy egy kis időre el ne szenderüljenek. Így Jézus magára maradt, egyedül Isten haragjával.

Jézus az egyetlen a földön, aki nemcsak érzi és megosztja gyötrelmét, hanem ezt tudja is: e tudásnak egyedül ő és az ég van birtokában.

Jézus egy kertben van, de nem ama gyönyörűségek kertjében, amelyben Ádám, az első ember sodorta kárhozatba magát és az egész emberi nemet, hanem a kínok kertjében, amelyben megváltotta önmagát és az egész emberi nemet.

A borzalom éjjelén ezt a kint és ezt az elhagyatottságot szenvedti.

Azt hiszem Jézus ez egyetlen alkalmon kívül sohasem panaszkodott; ekkor azonban úgy, mintha már képtelen lett volna magába fojtani elviselhetetlen fájdalmát: „Szomorú az én lelkem mindhalálig.”

*Iz 42, 1—4; 6—7*

NAGYHÉTFŐ

**„A Szenvedő Szolga: A megtört nádszálat  
nem töri össze”**

Prófétasors

Nézzétek, a szolgám, akit támogatok,  
a választottam, akiben kedvem telik.

Kiárasztom rá lelkemet,

hogy igazságot vigyen a nemzeteknek.

Nem kiált majd, s nem emeli föl a hangját,  
szava se hallatszik az utcákon.

A megtört nádszálat nem töri össze,  
sem a pislákoló méceszt nem oltja ki.

Hűségesen elviszi az igazságot,  
nem lankad el, sem kedvét el nem veszti,  
míg az igazságot meg nem szilárdítja a földön.  
Az ő tanítására várnak a szigetek.  
Én, az Úr, hívtalak meg az igazságban,  
én fogtam meg a kezéd, és én formáltalak.  
Megtettelek a népnek szövetségül  
és a nemzeteknek világosságul,  
hogy nyisd meg a vakok szemét,  
és szabadítsd ki a börtönből a foglyokat  
és a tömlöcből azokat, akik a sötétségben ülnek.

## B. Pascal: Jézus misztériuma II.

Jézus társaságot és megkönnyebbülést vár az emberektől. Úgy hiszem egész életében páratlan ez az eset. De még ezt sem kapja meg, mert tanítványai alszanak.

Jézus kínszenvedése a világ végezetéig fog tartani: ez idő alatt nem szabad elaludnunk.

Mikor mindenkitől elhagyatva azt látja Jézus, hogy barátai, akiket arra választott ki, hogy együtt virrasszanak vele alusznak, elkedvetlenedik, de nem azért, mert őt, hanem mert magukat sodorják veszélybe. Szívből fakadó szeretettel figyelmezteti őket üdvösségükre és boldogságukra, hálátlanságuk ellenére is: figyelmezteti őket rá, hogy jóllehet a lélek kész, a test erőtlén.

És mikor ismét mély álomba merülve találja őket, sem őrá, sem magukra nem lévén tekintettel, Jézus az ő jóságában nem ébreszti fel őket, hanem hagyja, hogy nyugodjanak tovább.

Atyjának akaratát nem ismervén Jézus imádkozik, és fél a haláltól, de miután megismerte, maga megy elébe, és felkínálkozik neki: Eamus. Processit. (Menjünk. Elindult.)

Jézus kérlelte az embereket, de nem lelt náluk meghallgatásra.

Miközben aludtak, Jézus megváltotta tanítványait. És megváltott minden igazat, mialatt ők aludtak, születésük előtt a semmi-létben, születésük óta pedig bűneikben.

Csak egyetlenegyszer kéri, és akkor is megadással, hogy múlják el tőle a pohár, de azt kétszer, hogy jöjjön, ha nem múlhat el.

Jézus a gyötrelmek közepette.

*Iz 49, 1—6*

NAGYKEDD

**A Szenvedő Szolga: „A nemzetek világosságává tettelek”**

Lumen gentium

Halljátok szigetek, és figyeljétek távoli népek!

Az Úr hívott meg, mielőtt még születtem;

anyám méhénél fogva a nevemen szólított.

Számat éles kardhoz tette hasonlóvá,

s kezének árnyékában rejtegetett.

Mint a hegyes nyíl, olyanná tett

és a tegzébe rejtett.

S így szólt hozzám: „A szolgám vagy, Izrael, benned fog megdicsőülni!”

De én azt gondoltam: „Hiába fáradtam, haszontalanul tékozoltam erőmet.”

Ám igaz ügyem az Úr előtt van, és jutalmam Istenemnél.

Becsés vagyok az Úr szemében, és Istenem az erőm.

És most ezt mondja az Úr,  
aki már anyám méhétől fogva szolgájává tett,  
hogy visszavezessem hozzá Jákobot,  
és Izraelt köréje gyűjtsem:  
„Kevés az, hogy szolgám légy,  
s fölemeled Jákob törzseit,  
és visszatérítsd Izrael maradékát.  
Nézd a nemzetek világosságává tettelek,  
hogy üdvösségem eljusson a föld határáig.”

### B. Pascal: Jézus misztériuma III.

Látván, hogy minden barátja elaludt, és minden ellensége ébren van, Jézus mindenestől Atyjára bízta magát.

Júdásban Jézus Isten rendelését nézi, akit szeret, nem pedig ellenséges indulatát, amellyel annyira nem törődik, hogy barátjának nevezi őt.

Jézus elszakad tanítványaitól, és megkezdí haláltusáját; nekünk is el kell szakadnunk legközelebbi hozzátartozóinktól és legbensőbb barátainktól, hogy őt utánozzuk.

Jézus a halállal viaskodik, és a legnagyobb kínokat szenved, ezért imádkozzunk még tovább.

Esedezzünk Isten irgalmáért, de nem azért, hogy békességben hagyjon bennünket bűneink közepette, hanem, hogy megszabadítson tőlük.

Ha Isten saját kezével rendelné nekünk tanítómestereket, ó, milyen jó szívvel kellene akkor engedelmeskednünk nekik! A szükség és a háborúság csálhatatlanul ilyen tanítómester.

„Vigasztalódjál, mert nem keresnél, ha nem találtál volna meg.”

„Gondoltam rád a halállal viaskodva, vérem e cseppjét éretted hullattam.”

„Nem magadat teszed próbára, inkább engem kísértesz, amikor arra gondolsz, vajon ezt vagy azt a még nem esedékes dolgot jól végeznéd-e el: majd én cselekszem meg benned, ha sor kerül rá.”

*Siralmak 1, 1—6*

NAGYSZERDA

„Sion lányának eltűnt minden dicsősége”

Gyászdal

Álef

Ó mily elhagyottan ül a város,  
amely egykor tele volt néppel!

Olyan, mint az özveggy,  
bár nagy volt a népek között.

A tartományok úrnőjét,  
lám, robotra fogták.

Bet

Csak sír, egyre sír éjjelente,  
könnyei peregnek az arcán.

Azok közül, akik szerették,  
egy sincs, hogy vigasztalja.

Barátai mind cserbenhagyták,  
és ellenségeivé lettek.

Gimel

Bukása után Juda számkivetésbe került,  
nehéz szolgaságra.

A pogány népek között lakik,  
s nem talál nyugalmat.

Üldözői mind utolérték,  
ott, ahol nem volt menekvése.

Dálet

A Sionra vivő utak gyászolnak,  
mert nincs, aki ünnepelni jönné.

Kapui mind elhagyottak,  
papjai sóhajtoznak.  
Lányai gyászban vannak,  
és ő maga is csupa keserűség.

He

Akik szorongatták, fölékerekedtek,  
ellenségei dúskálkodnak.

Maga az Úr sújtott le rá, tömérdek vétke miatt.

Gyermekei fogságba mentek,  
az elnyomó szeme láttára.

Vau

Sion leányának eltűnt minden dicsőisége.

Fejedelmei olyanok lettek, mint a kosok,  
amelyek nem találnak legelőt.

Erejüket vesztve vonszolják magukat  
üldözőik előtt.

## B. Pascal: Jézus misztériuma IV.

„Vezetted magad parancsaim által, lásd milyen jól vezetem a Szűzanyát és a szenteket, akik engedték, hogy én cselekedjem bennük.”

„Az Atya mindent szeret, amit én cselekszem.”

„Azt akarod, hogy mindig emberi véremmel fizessek, te pedig még könnyet sem ejtenél?”

„A te megtérésed az én ügyem; ne félj hát, és imádkozzál bizalommal, mintha érettem imádkoznál.”

„Jelen vagyok neked igémme az Írásban, szellememmel az Egyházban, sugallataimmal és hatalmammal Isten szolgáltaiban, imádságommal a hívőkben.”

„Az orvosok nem gyógyítanak meg téged, mert végül úgyis meghalsz. Hanem én gyógyítom meg, én teszem halhatatlanná a tested.”

„Viseld el a test láncait és szolgaságát; én most csak a lelki szolgaságtól szabadítlak meg.”

„Én jobb barátod vagyok, mint akárki más; mert én többet tettem érdekedben, ők nem szenvednék el azt, amit én szenvedtem érted, és nem halnának meg érted hűtlenséged és kegyetlenséged idején, ahogyan én tettem és kész vagyok megtenni, sőt meg is cselekszem kiválasztottaimban és az Oltáriszentségben.”

„Ha ismernéd bűneidet, kétségbeesésnél.”

— Rettegek is Uram, mert ha te mondod elhiszem, milyen gonoszak.

„Ne ess kétségbe, mert én, akitől ezt hallod, ki is tudlak belőlük gyógyítani, és ha én ezt mondom neked, ez annak jele, hogy meg is akarlak gyógyítani. Ahogy levezekled bűneidet, megismered őket és megmondatik: „Íme a te bűneid megbocsátattak néked.” Tarts hát bűnbánatot rejtett bűneidért, és az általad ismertek eltitkolt gonoszságáért.”

— Uram, mindent neked adok.

„Forróbban szeretlek, mint ahogyan te szeretted szennyes vétkeidet, ut im-mundus pro luto. (Mint aki sár által bemocskolózott).

„De ezért a dicsőség engem illessen és ne téged, ki féreg és por vagy.”

„Fordulj tanácsért lelkiatyádhoz, valahányszor az én szavam gonoszságnak, hívságnak vagy kíváncsiságnak forrása számodra.”

*Síralmak 1, 7—12*

## NAGYCSÜTÖRTÖK

„Van-e olyan fájdalom, mint az én fájdalmam”

Gyászdal

Zain

Jeruzsálem emlékezetébe idézi  
nyomorúsága és elnyomatása napjait,  
amikor népe ellenség kezére került,  
és senki sem sietett segítségére.

Elnyomói látták ezt,  
és mulattak pusztulásán.

Het

Súlyosan vétkezett Jeruzsálem,  
és tisztátalanná vált.

Azok, akik tisztelték, most mind megvetik,  
mert látják gyalázatát.

Ő maga meg csak sóhajtozik,  
és szegyenében elfordítja arcát.

Tet

Szenny borítja ruhája szegélyét;  
nem gondolta volna, hogy ilyen végre jut.

Szörnyű mélyre süllyedt,  
és nincs, aki vigasztalja.

„Uram, lásd meg nagy nyomorúságomat,  
mert ellenségem ujjong fölöttem.”

Jod

Az ellenség kinyújtotta kezét  
minden drágasága felé.

S látnia kellett, amint a pogányok  
behatoltak szentélyébe;

azok, akiknek megtiltottad,  
hogy belépjenek gyülekezetedbe.

Káf

Egész népe sóhajtozik,  
és kenyér után eseng.

Odaadják élelemért minden kincsüket  
csak hogy megmentseék életüket.

„Nézz rám, Uram és vedd észre,  
mennyire megvetnek.”

Lámed

Ó ti mindnyájan, akik jártok-keltek az úton,  
nézzetek ide és lássátok:

Van-e oly fájdalom,  
mind az én fájdalmam?

Mert lesújtott rám az Úr  
izzó haragjának napján.

## Paul Claudel: A feszület

Ford.: Iványi Sándor

Válogatás P. Claudel műveiből

SZIT. 1982. 1010. o.

### A feszület I.

Krisztus arca jobbról

Egész testében megfeszítették, csupán a drága fej volt  
még szabad,

Egyetlen támasza a kárörvendő buzgalommal  
összefont tövis maradt.

Három óráig így uralkodott, imádkozott, s mi  
három óráig láthattuk e magasságbéli drága arcot,

Míg végülis ellankadott és búsan elhanyatlott.

Íme eljött a pillanat, mit vártunk már, igaz türelmesen,  
Láthatjuk Krisztust, s Ő nem láthat már közülünk senkit  
sem.

Íme itt függ a szent kereszten, átadván magát érettünk  
mindörökre.

Bármit tegyünk, tudjuk, nem váltja vissza életét.

Átszúrt lábakkal és kitárt karokkal így marad és nem  
emeli föl többet szent fejét.

Helyettünk szenved így s nem vonja vissza áldozatját,

Bármit tegyünk nem fordítja el felőlünk drága arcát.

Tudott előre mindent, és nyugodtan tűrte értem  
mégis mind a négy szeget.

Mindenki láthatja mily védtelen, s hogy mennyit  
szenvedett.

A bennem élő bűn-halál s az Ő szerelme egyesített minket,

Ártatlansága s vétkeim kapcsolták össze életünket.

Hogyan lehetne Megváltóm, ha én nem lennék bűnös  
ember?

A mélybe hulltam, és ezért verték át tagjait kemény  
szegekkel.

Keresztje könnyű, nem nehéz, ha vétkeim s vágyaim  
nem súlyosak.

A terhe édes, szent gyümölcs, mely arra vár, hogy  
értenyúljanak.

*Iz 50, 4—9*

NAGYPÉNTÉK/A év

**Szenvedő Szolga: „Hátamat odaadtam azoknak,  
akik vertek”**

## Prófétasors

Isten, az Úr megadta a nyelvet,  
a tanítványok nyelvét.  
Hogy megfelelhessenek a fáradtaknak,  
maga adja ajkamra a szót.  
Reggelenként ő teszi figyelmessé fületem.  
S én nem álltam ellen, s nem hátráltam meg.  
Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek,  
arcomat meg, akik tépáztak.  
Nem rejtettem el arcomat azok elől,  
akik gyaláztak és leköpdöstek.  
Isten, az Úr megsegít, ezért nem vallok szégyent.  
Arcomat megkeményítem, mint a kőszikla,  
s tudom, hogy nem kell szégyenkeznem.  
Közel van, aki igazságot szolgáltat nekem;  
Ki szállhat velem perbe?  
Álljunk ki együtt! Ki az ellenfelem?  
Jöjjön ide hozzám!  
Isten, az Úr siet segítségemre.  
Ki ítélhet el?  
Lám, mindnyájan elenyésznek, mint a ruha,  
amelyet a moly emésztett meg.

## Paul Claudel: A feszület

### A feszület II.

Krisztus arca balról

Írva vagyon a Genézisben, mely telve van csodálatos történetekkel,

Hogyan fogadta József Egyiptomban a rossz testvéreit, kik őt nem ismerték fel.

Előbb kiküldte azokat, akik mellette voltak, felfedni nem akarván önmagát előttük:

(Egyiptom héberül sötétséget jelent: árnyékvilágunk ez, amelyben napjainkat töltjük.)

Távol legyen, ki idegen ebben az áldott pillanatban,

Mikor közénk jön testvérünk, s felénk fordul mosolygó, kedves arccal.

Krisztus is így akarta; talán szent Szíve volt erős, avagy szerelme volt oly óriás,

Hogy még sok szentjének sem mutatta meg arcának jobbik oldalát.

Nem nézett rájuk, bárhogya kérték Őt a szent kereszt alatt, Megkínzott arca jobb vállára dült és ott maradt.

De ők nem sírtak és nem zúgolódott egyikük se,

Békében elmentek dolgozni szántóföldjeikre,

Mert annak, aki hisz, mindenre válaszol a hit.

Az égben látjuk majd világosan a földi élet titkait.

Hív szolgák csak dolgozzatok, ez épp elég,

Erőt, világosságot bőven ad, s utat mutat nektek mindig az ég.

S annak az áldott pillanatnak, mikor Teremtőtök reátok néz szerelmes, megbocsájtó szemmel,

Nem lesz tanúja égi angyal, s nem látja gyarló földi ember.

*Zsolt 104, III.*

NAGYSZOMBAT

„Szent szavával megemlékezett az Úr”

Szabadítás

Kivezette őket arannyal s ezüsstel rakodva,  
gyengélkedő nem volt törzseikben.  
Az egyiptomiak örültek kivonulásuknak,  
mert rettegésben éltek miattuk.  
Felhőt terített az égre, hogy bevonja őket,  
éjjel pedig tűzzel világított nekik.  
Áhítozásukra fürjeket küldött,  
és égi kenyérrel lakatta jól őket.  
Sziklát nyitott meg és víz tört elő,  
pataokban folyt a pusztán végig.  
Mert megemlékezett szent ígéretéről,  
amit Ábrahámnak, szolgájának tett.  
Ujjongás közt vezette ki népét,  
örömrivalgás közepette választottait.  
Nekik adta a pogányok földjeit,  
s ők hozzá szerezték a népek kincseit,  
hogy megtartsák törvényeit,  
hogy teljesítsék parancsait.

### Aranyszájú Szent János: Krisztus feltámadásáról

Aki istenfélő és istenszerető, merítsen magának hasznos  
ebből az oktatásból! Aki értelmes szolgál, menjen be örven-  
dezéssel Ura örömébe! Aki az első órától munkálkodik,  
vegye el ma igazságos bérét! Aki a harmadik óra után  
érkezett, ünnepeljen hálaadással! Aki a hatodik óra táján

jöhetett, ne ingadozzék, mert semmivel sem károsodik! Aki a kilencedikig késlekedett, álljon elő és ne habozzék! Aki a tizenegyedik órában érkezett, ne féljen késlekedése miatt, mert nemes lelkű az Uralkodó, és az utolsó éppen úgy fogadja, mint az első. Letelepíti a tizenegy órákor érkezőt éppen úgy, mint az első órától munkálkodót. A későn jövőnek kegyelmez, az elsőnek érkezésén örvend. Ennek megfizet, annak ajándékot ad. A munkát elfogadja, a tudást becsüli, a cselekedetet értékeli, az áldozatot dicséri. Mindnyájan bemennek az Úr örömébe, elsők és későbbiek, elveszitek jutalmatokat! Gazdagok és szegények, mindannyian örvendjete! Komolyak és könnyelműek, becsüljétek meg ezt a napot! Böjtölők és nem böjtölők, vigadjatok ma! Roskadozik az asztal, vegyetek róla mindnyájan! Élvezzétek mindnyájan a hit lakomáját! Részesüljete! Részesüljete mindnyájan a jólelkűség gazdagságából!

Ne panasolja senki a szegénységet, mert feltűnt az új birodalom! Ne keseregjen senki bűnei miatt, mert felragyogott a sírból a bocsánat! Ne féljen senki a haláltól, mert megszabadított minket az Üdvözítő halála! Hatalma alá hajtotta és megsemmisítette a halált. Leszállt az alvilágba és kifosztotta az alvilágot. Keserűséget okozott neki, mikor az megízlelte az Ő testét. Erre célzott Izaiás mikor felkiáltott s mondta: Az alvilág elkeseredett, mikor ott lenn megjelentél. Elkeseredett, mert vereséget szenvedett, mert szégyenben maradt, elkeseredett, mert halálos sebet kapott, elkeseredett, mert pusztulásnak indult, elkeseredett, mert fogságba esett. Zsákmányul ejtette a testet, és az Istennel találkozott, zsákmányul ejtette a földet és az éj állt előtte, zsákmányul ejtette azt, amit látott, és elbukott azáltal, amit nem látott. Halál, hol a te győzelmed? Alvilág, hol a te fullánkod? Föltámadt Krisztus és lebuktak a gonosz lelkek. Feltámad Krisztus és örvendeznek az angyalok. Feltámadt Krisztus és diadalmaskodik az élet. Feltámadt Krisztus és semmivé lett a halál a sírnál. Feltámadt Krisztus a halálból és elsőszülött lett a halottak közül. Övé a dicsőség és a hatalom mindörökkön örökké! Ámen.

## December 3. Xavéri Szent Ferenc

IÓAK 596—597. o.

1506-ban Spanyolországban született. Miközben Párizsban tanult csatlakozott Loyolai Szent Ignáchoz. Rómában szentelték pappá 1537-ben, és a szeretetszolgálatban tevékenykedett. 1541-ben Távol-Keletre utazott, és ott tíz éven át Indiát és Japánt bejárva fáradhatatlanul hirdette az evangéliumot. Sokakat a hitre térített. 1552. dec. 3-án halt meg a kínai Szancsán szigetén.

Xavéri Szent Ferenc áldozópapnak Szent Ignáchoz írt leveleiből:

Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!

Fölkerestük az újonnan megkereszteltek falvait. Ezek csak néhány éve vették fel a keresztény szentségeket. A portugálok nem törődnek ezzel a földdel, mert bizony nagyon terméketlen és szegény. A bennszülött keresztényeknek nincsenek papjaik, egyebet sem tudnak, minthogy ők keresztények.

Nem akadt senki, aki az Isten ügyeit ott intézné. Nincs senki, aki a Symbolumot, a Miatyánkot és az Üdvözlégyet, az isteni parancsokat átadná. Ezért aztán, amióta csak idejöttem egy percet sem késlekedtem, hanem körbejártam — amennyire csak bírtam — a falvakat, az összes meg nem keresztelt gyereket leöntöttem a szent vízzel. Tehát igen nagy számú kisdedet megtisztítottam, akik — mint ahogy mondani szokás —, azt sem tudják, hogy mi a különbség a jobb és a bal kezük között. A gyerekek még azt sem hagyták, hogy az isteni zsolozsmát elmondjam vagy ételt vegyek magamhoz, vagy egyáltalán csak pihenhessek is, állandóan nyúztak, hogy valami imádságra tanítsam őket. Ekkor kezdtem megérteni, hogy ilyeneké a mennyek országa.

Minthogy az ilyen istenes kérést istentelenség lett volna visszautasítanom, kezdve az Atya, a Fiú és a Szentlélek megvallásával, aztán az apostoli Symbolummal, beléjük véstem a Miatyánkot és az Üdvözlégyet.

Megfigyeltem, hogy nagy tehetség van bennük, és arra a következtetésre jutottam, hogyha talán volna, aki a keresztény parancsokra megtanítsa őket, kétségkívül igen-igen jó keresztények lennének.

Az ilyen helyeken és számos ilyen helyen egyedül csak azért nincsenek keresztények, mert hiányzik, aki őket kereszténnyé tegye. Engem pedig nem egyszer megszáll a vágy: végigjárni Európa valamennyi egyetemét, különösen a párizsit, s kiáltani utcaszerte, mint az őrültekek szoktak, s azokhoz, akiknek inkább csak tudományuk van, sem mint szeretetük, így szólni: Halljátok meg, ti férfiak! Ó, a ti bűnötök miatt milyen nagyszámú lélek van kizárva az égből, és tömegestül sodródik az alvilágba. Bárcsak az ilyenek, amennyire belevetik magukat a könyvekbe, legalább akkora gonddal vetnék bele magukat a lelkipásztori szolgálatba, hogy Istennek számot tudjanak adni a tudományukról és a rájuk bízott talentumokról.

Mert ha az ilyenek közül sokan ezekkel a gondolatokkal felbuzdítva, egészen ráadnák magukat az isteni dolgokon való elmélkedésre, s rászorítanák magukat arra, hogy meghallják mit beszél öbennük az Úr, és félretéve saját kedvteléseiket a csak emberi ügyeket, egészen odaszegeznék magukat Isten intéséhez és az ő szándékaihoz, s így kiáltanának egész szívükből: „*Uram, íme itt vagyok! Mit akarsz, hogy cselekedjek?*” (ApCsel 9, 6 Vulg.) Küldj engem bárhová, ahová szíved kívánja, akár Indiába.

*Jn 10, 9—16*

Dec. 6. Szent Miklós

**„A jó Pásztor életét adja juhaiért”**

Én vagyok a kapu, aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-bejár és legelőt talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.

Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja juhaiért. A béres azonban, aki nem pásztor, akinek a juhok nem sajátjai, otthagyja a juhokat és elfut, amikor látja, hogy jön a farkas. A farkas aztán elragadja és szétkergeti őket. A béres azért fut el, mert béres és nem törődik a juhokkal.

Én vagyok a jó pásztor, ismerem enyéimet, és enyéim is ismernek engem, mint ahogy az Atya ismer engem, és ahogy én ismerem az Atyát. Életemet adom a juhokért. De más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Ezeket is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra és egy nyáj lesz és egy pásztor.

## December 6. Szent Miklós püspök

Ford.: Virányi Ottó  
Válogatás P. Claudel műveiből  
SZIT. 1982. 980—981.

P. Claudel

### Szent Miklós

Íme már egészen itt a tél és Szent Miklós is, aki a fenyők közt  
sietős léptekkel halad.  
Csacsijának hátán két tömött zsák, csupa játék, tán elég lesz  
meglepni a vidéki gyermekhadat.  
Nyoma sincs az őszi hervadásnak, itt a hó, és milyen jó,  
hogy végre itt van.  
Vége már az ősznek, nyárnak és vége immár minden  
évszakoknak.  
(Ó annyi minden, aminek még nincs vége: és a sötét út  
tegnap még milyen ázott, nyirkos volt  
tépett lombú nyírfák alatt sűrű ködben; és az óriás tölgy  
erős szagával ostromolt!)

Most minden fehér. Minden egy és ugyanaz és minden tiszta  
makulátlan.  
Az egész földkerekségen mindenütt fentről hullott égi új  
kabát van.  
Minden megsemmisült, a rossz és a jó is, minden új és  
kezdődik minden ismét újonnan.  
Minden, mi hiányzik: lenn honol a mélyben és homály borít  
mindent ott fenn a magasban.  
Ebben a fehér mindenségben csak angyalok vannak, csupán  
azért, hogy boldogok legyenek.  
És az egész egyházmegyében nem laknak olyan emberek,  
Nincs egy lélek se, ki virrasztana, vagy kisfiú, kinek  
álmában kinyílna fél szeme  
Abban az órában, mikor feléje jössz az éjszakán át,

Myra hatalmas püspöke!

Ó Főpap, ajándékaiddal ott az éjszakában! örök  
reménységre váró kisfiúknak,

Akik tegnap óta olyan jók s kik két napja, hogy minden  
leckét már kívülről fújnak,

Szent Miklós, kinek egy napra hatalmat adott, hogy  
mindent megváltoztasson két keze,

Te értesz ahhoz, hogy szempillantás alatt e világot, mely  
oly rosszul rendezett,

Papírcsillagokkal, bojtokkal meg fülbevalókkal, mik pirosak  
meg kékek

Különleges, mesebeli paradicsommá alakítsd s nagy  
játékszobává a mindenséget:

Engedd, hogy behúnyt szemmel háromszor is egymás után  
belenyúljunk puttonyodba,

Ki eljövendő dolgainkat hordozod, az egész Teremtést  
egy kis zsákba összefogva!

Hogy kapkodják a többiek mind a babákat, kisvasutat és  
a katonákat!

Nekem csak ezt az egyetlen lezárt kis ládikát add.

Elég, ha csak kilyukasztom s benne oly dolgokat látok,  
melyek élnek és egészen kicsik:

A Vízözönt, az Aranyborjút, s hogy Izrael hogyan bűnhődik  
Az egész világot ott belül. Egy napot, mely teljesen egyedül  
halad;

Egy jelenet, hol két férfi küzd egy gyászruhás asszony miatt;

És ennek a jövőendő háznak, mely az enyém, telve fénnel,  
bútorokkal és apró gyermekekkel, egész a mélyig

Előrehajolva nézem a kandalló nyílásán át mindazt, ami  
odabenn történik.

*2 Tim 1, 6—14*

Dec. 7. Szent Ambrus

**„Őrizd meg a rádbízott kincseket a Szentlélek erejével”**

Ezért figyelmeztetlek, éleszd föl magadban Isten kegyelmét, amely kézföltételem folytán benned él. Hiszen Isten nem a csüggedtség, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk. Ne szégyellj hát tanúságot tenni Urunk mellett, sem mellettem, aki érte fogoly vagyok. Ehelyett vállald az evangéliumért a szenvedéseket velem együtt, bízva az Isten erejében, aki megváltott és a szent hivatásra meghívott minket, nem tetteink alapján, hanem saját elhatározásából és kegyelméből, amelyet Krisztus Jézusban örök idők óta nekünk ajándékozott, s amely most nyilvánvaló is lett Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenésével. Ő legyőzte a halált, s felragyogtatta előttünk az életet és a halhatatlanságot, az evangéliummal, amelynek hirdetője, apostola és tanítója lettem. Ezért szenvedem ezt is, de nem szégyellem, mert tudom, kinek hittem, és biztos vagyok benne: elég hatalmas ahhoz, hogy rábízott kincsemet megőrizze addig a napig. Eszményed az a tanítás legyen, amelyet Krisztus Jézus hitében és szeretetében tőlem hallottál. Őrizd meg a rádbízott kincset a Szentlélek erejével, aki bennünk lakik.

## Dec. 7. Szent Ambrus

FORD.: Farkasfalvy Dénes  
Himnuszok, SZIT. 1984. 167. o.

Ó népek Megváltója kezdetű himnusza

Ó népek Megváltója, jöjj,  
hadd lássuk a Szűz Gyermekét;  
egész világ ámulva nézz!  
Istenhez méltó születés:

Nem férfi magvából fogant,  
de Szentlélektől titkosan,  
az Úr Igéje testet ölt,  
mint Szűz méhén termett gyümölcs.

A Szűz várandós anyja lett,  
szemérme sértetlen maradt,  
erénye ékszerként ragyog:  
Istennek fénylő temploma.

Most hagyd el ezt a nászszobát,  
e tisztaságos palotát:  
mindkét természet Bajnoka,  
kelj útra, futva lelkesen.

Atyának egyenlő Fia,  
végy testet, indulj győztesen,  
testünknek gyöngeségeit  
örök erővel izmosítsd.

Vár jászolodnak trónusa,  
új fényt lehel az éjszaka,  
s már el nem oltja semmi éj:  
a hit fényében tündököl.

Áldjon, Krisztus, kegyes király,  
dicséret téged és Atyád,  
s a Lelket, a vigasztalót,  
meg nem szűnő időkön át. Ámen.

### *Róm 5, 12—21*

## **„Amikor elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem”**

### **Dec. 8. Szeplőtelen fogantatás**

Amint tehát egy ember által lépett a világba a bűn, majd a bűn folyományaként a halál, és így a halál minden embernek osztályrésze lett, mert mindnyájan bűnbe estek... Bűn volt a világon azelőtt is, hogy a törvény adatott, de a bűn, ha nincs törvény, nem számít bűnnek. Mindamellet a halál Ádámtól Mózesig urrá lett azokon is, akik nem vétkeztek a törvényt megszegve, mint Ádám, az Eljövendőnek előképe.

A kegyelemmel azonban nem úgy áll a dolog, mint a bűnbeeséssel. Mert ha egynek bűnbeesése miatt sokan meghaltak, Isten kegyelme s az egy embernek, Jézus Krisztusnak irgalmából nyert ajándék még inkább kiárad sokakra. A kegyelemmel tehát másképp van, mint az egy ember bűnével. Az ítélet ugyanis egynek bűnéért rótt ki büntetést, a kegyelem pedig sok vétkekből megigazulásra vezet. Mert ha egynek bűnbeesése következtében egy miatt uralomra jutott a halál, mennyivel inkább uralkodnak az egy Jézus Krisztus által az életben azok, akik a kegyelem és a megigazulás bőséges ajándékát kapják.

Amint tehát egynek vétke minden emberre kárhozatot hozott, ugyanúgy egynek üdvösséget szerző tette minden emberre kiárasztotta az életet adó megigazolást. Közben azonban adatott a törvény és vele szaporodott a bűn. Amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túlaradt a kegyelem, hogy amint halált hozóan uralkodik a bűn, úgy uralkodjék az örök életre szóló megigazolással a kegyelem is, Urunk, Jézus Krisztus által.

## Dec. 8. Szeplőtelen fogantatás ünnepére

P. Claudel:

### Délben a Szűzanyánál

Ford.: Rónay György  
SZIT 1982. 1008—1009.

### Délben a Szűzanyánál

Dél van. A templom nyitva áll. Belépek.  
Jézus Krisztus anyja, nem azért jöttem, hogy kérjek.

Nincsen amiért könyörögjek, vagy amit följánljak neked.  
Csak azért jöttem, Szűzanya, hogy nézzelek.

Hogy nézzelek, sírjak a boldogságtól.  
Tudjam, hogy a fiad vagyok, és itt vigyázol.

Csak egy pillanatra, amikor minden elakad, Délben!  
Veled legyek, Mária, ott, ahol te vagy.

Semmit se szóljak, arcodon merengvén  
Hagyjam, hadd énekeljen szívem a maga nyelvén.

Semmit se szólni, csak énekelni, mert a szív túlságosan  
tele már.

Mint ahogyan találomra, váratlanul felcsendíti furcsa  
énekét a rigómadár.

Mert te vagy a szép, mert te vagy a szeplőtelen,  
Te vagy az asszony, akit fölmagasztalt végre a kegyelem,

A teremtmény kezdeti tisztaságában és kivirágzásának tetején,  
Úgy, ahogy Isten kezéből kikerült eredeti ragyogása reggelén.

Elmondhatatlanul sértetlen vagy, mert te vagy Krisztusnak  
szülője,  
S Ő karjaidban az Igazság, az egyetlen remény, a világ  
egyetlen gyümölcse.

Mert te vagy az asszony, az elfelejtett régi gyöngédségnek  
Édene,  
Tekintetedre ellágyul a szív, és a szem könnyel lesz sűrűn  
tele.

Mert megmentettél engem, mert megmentetted  
Franciaországot.  
Mert rá is, és rám is a gondod különösen vigyázott.

Mert akkor léptél közbe, mikor már mindenek recsegték,  
Mert Franciaországot megintcsak megmentetted,

Mert dél van, és mert híveid ma itt lehetnek,  
És mert te mindörökre itt vagy, egyszerűen mert te vagy  
Mária, egyszerűen, mert dicsérhetjük létedet,

Jézus Krisztus anyja, legyen hála neked!

## Dec. 12. Chantal Szent Johanna Franciska szerzetesnő

IÓAK 614—615.

1572-ben született a franciaországi Dijon-ban. De Chantal báró felesége lett, hat gyermekét vallásosan nevelte. Férjét korán elveszítette, ezután Szalézi Szent Ferenc lelki vezetése alatt kitartóan járta a tökéletesség útját. Szeretetszolgálatban főleg a szegények és betegek gondozását gyakorolta. Megalapította és bölcsen vezette a vizitációs nővérek szerzetesrendjét. 1641. december 12-én, Moulins-ban halt meg.

Részlet Szent Johanna Franciska titkárának, egyik nővértársának emlékirataiból:

### A szeretet erős, mint a halál

Egy napon Boldog Johanna ezeket a megindult szavakat mondta, amit mindjárt hűségesen föl is jegyeztek:

„Szerelmes leányaim! Azok közül, akiket szent atyáinknak és az egyház oszlopainak tartunk, a legtöbbben nem nyerték el a vértanúságot. Mit gondoltok miért történt ez?” Miután mindegyikünk hozzászólt, a boldog anya a következőket mondta: „Nekem az a véleményem, hogy mindez azért történt, mert létezik egy másik vértanúság is, amit a szerelem vértanúságának nevezhetünk. Ebben Isten szolgálói és szolgálói életét megőrzi, azért, hogy az ő dicsőségére dolgozzanak. Ugyanakkor vértanúkká és hitvallókká is teszi őket. Meggyőződésem — fűzte hozzá —, hogy a Vizitációs Nővérek erre a vértanúságra vannak hivatva, és Isten rendelése folytán ezt a vértanúságot fogják elszenvedni a legboldogabbak, akik ezt választották.”

Az egyik nővér megkérdezte, hogy hogyan lehetséges ez a vértanúság? „Mondjatok teljesen igent Istennek, és akkor ti is megtapasztaljátok — mondotta —, mert az isteni szerelem a lélek legbensőbb és legtitkosabb rétegeibe meríti

kardját, s elválaszt bennünket saját magunktól. Ismertem egy bizonyos lelket, akit ez a szerelem nem kevésbé választott el legkedvesebb dolgaitól, mintha a zsarnok kardcsapása a szellemét választotta volna el testétől.”

Persze mi jól tudtuk, hogy ezt önmagáról mondotta. Mikor pedig egy másik nővér megkérdezte, hogy meddig tart ez a mártírium, azt válaszolta: „Az első pillanattól mikor önmagunkat maradéktalanul Istennek odaszenteljük, egészen az életünk utolsó pillantáig. Persze ezt a nagylelkű emberekre kell értenünk, akik nem tartanak meg semmit sem maguknak, és hűségesen őrzik a szerelmet. Mert akik gyöngék a szerelemben, és kevésbé szerelmesek, s nem álhatatosak, a mi Urunk nem erőlteti oda a vértanúságra, engedi őket, hogy középserű életet éljenek mindvégig, bár nem szakadnak el tőle, mert ő nem vesz erőt a szabad akaratukon.

Amikor pedig azért ostromolták, hogy mondja meg, hogy ez a szerelem-vértanúság egyenlő-e a testi vértanúsággal, azt válaszolta: „Ne kutassuk, hogy egyenlő-e! Habár én úgy gondolom, hogy egyik sem előzi meg a másikat, hiszen erős a szerelem, mint a halál, és a szerelem vértanúi ezerszer súlyosab kínokat szenvednek el — megőrizvén életüket azért, hogy Isten akaratát megtegyék —, mintha ezer életet adnának oda, hogy tanúskodjanak a hitről, a szeretetről és a hűségről.

*1 Kor 1, 18—25; 2, 1—5.*

## **„Mi a megfeszített Krisztust hirdetjük”**

Dec. 14. Keresztes Szent János

A keresztről szóló tanítás azoknak, akik elvesznek balgaság ugyan, de nekünk, akik üdvözülünk, Isten ereje. Hiszen az Írás így szól:

Lerontom a bölcsék bölcsességét,  
s az okosak okosságát megghiúsítom.

Hol marad a bölcs? Hol az írástudó? Hol az e világi tudás szószólója? Nem megmutatta Isten, hogy a világ bölcsessége balgaság? Mivel a világ a maga bölcsességével nem ismerte fel Istent isteni bölcsességében, úgy tetszett Istennek, hogy a balgaságnak látszó igehirdetéssel üdvözítse a hívőket. A zsidók csodajeleket kívánnak, a görögök bölcsességet követelnek, mi azonban a megfeszített Krisztust hirdetjük. Ő a zsidóknak ugyan botrány, a pogányoknak meg balgaság, a meghívottaknak azonban, akár zsidók, akár görögök: Krisztus Isten ereje és Isten bölcsessége. Hiszen Istennek a „balgasága” bölcsőbb az embereknél, és Istennek a „gyöngesége” erősebb az embereknél.

Én is, amikor nálatok jártam testvéreim, nem keresett szavakkal vagy bölcsességgel akartam nektek hirdetni Isten misztériumát. Elhatároztam ugyanis, hogy nem akarok másról tudni köztetek, csak Jézus Krisztusról, a megfeszítetttről. Gyöngeségem tudatában félve és nagyon elfogódottan mentem hozzátok.

Tanításom és igehirdetésem ezért nem a bölcsesség elragadó szavaiból állt, hanem a lélek és az erő bizonyosságából, hogy hiteteknek ne emberi bölcsesség, hanem Isten ereje legyen az alapja.

## **Dec. 14. Keresztes Szent János áldozópap és egyháztanító**

IÓAK 618—619. o.

A spanyolországi Fontiveros-ban született 1542 körül. Miután bizonyos időt eltöltött a karmelita rendben, 1568-ban Avilai Szent Teréz tanácsára a szerzetesek közül elsőként csatlakozott a megújított rendhez, amelyért sokat fáradozott és dolgozott. Ubedában halt meg 1591. dec. 14-én, az életszentség és bölcsesség dicséretre méltó jeleivel gazdagon. Ezt legjobban a lelki életről szóló munkái bizonyítják.

Keresztes Szent János áldozópapnak a „Szellemi páros ének” című művéből:

### **A Jézus Krisztusban elrejtett titok felismerése**

Igaz ugyan, hogy a szent doktorok igen sok misztériumot és csodálatos dolgot föltártak, és az efféle életmódban élő áhítatos lelkek megismertek, ám még a nagyobbik része hátramaradt, hogy azt elmondják, sőt, hogy megértsék.

Emiatt mélyebbre kell ásni Krisztusban, mert ő olyan, mint a verem, amelynek az ölen bőséges, megszámlálhatatlan kincs rejtőzik, és olyan, hogy bármilyen mélyre is ás valaki, annak se a végét, se a szélességét nem tudja megtalálni. Sőt továbbmegyek, bármilyen rétegben új és új gazdag eret lehet itt is, ott is találni.

Ezért mondja erről a Krisztusról Pál apostol: *„Benne van elrejtve az Isten bölcsességének és tudásának összes kincse”*. (Kol 2, 3) Ezekbe a kincsekbe nem tud behatolni a lélek, de még el sem tud jutni hozzájuk, ha előbb már át nem jutott a sűrű és sokféle várákzáson, és be nem hatolt külsőleg-belsőleg szenvedve; ha előbb az Istentől sokféle jóteteményt értelmi és érzéki fokon meg nem kapott, s mindezt nem előzte meg a mindennapos szellemi gyakorlatozás.

Ezek mind alacsonyabb dolgok ugyan, ámde ezek a feltételei annak, hogy Krisztus misztériuma megismerésének magasztos dolgaiba behatoljunk. Ez a megismerés mindennél magasabb bölcsesség, amit ebben az életben elnyerni nem is lehet.

Ó, bárcsak az emberek végre rádöbbenének, hogy lehetetlen eljutni az Isten gazdagságának és bölcsességének a teljességére, ha előbb a sok fáradozáson keresztül, nagyon sokat és sokfélét szenvedvén, úgy, hogy a lelkük a vigasztalást és vágyat félreteszi. Az a lélek, amely vágyódik az isteni bölcsességre, nagyon jól teszi, ha előbb vágyódik belépni a keresztnek a kincsestárába, a szenvedésnek a teljességére.

Ezért buzdítja Pál apostol az efezusiakat: *„ne fáradjanak el a zaklatások közepette”* (vö. Ef 3, 13), és *„legyenek erősek a szeretetben meggyökerezve és megalapozva, képesek legyenek felfogni az összes szentekkel együtt, mi a szélesség, a hosszúság, a magasság és a mélység; megismerjék Krisztus szeretetének mindent fölülmúló tudományát, és beteljenek Istennek az egész teljességével”*. (Vö. Ef 3, 14)

Mert ez a kapu — amelyen át az ő bölcsességének a gazdagságára be lehet lépni — a kereszt, s ez a kapu bizony szűk. Vannak, akik inkább élvezetre vágnak, mikor rajta át akarnak hatolni, ezért keveseknek adatik meg, hogy egyáltalán vágyódjanak azon bemenni.

## Dec. 21. Kaniziusz Szent Péter áldozópap és egyháztanító

IÓAK 619—620. o.

A mai Hollandia területén, a gelderlandi Hejmegenben született 1521-ben. Kölnben tanult és belépett a jezsuita rendbe. 1546-ban szentelték pappá. Németországba küldték, ahol hosszú éveken át kitartóan dolgozott írásaival és szentbeszédeivel a katolikus hit megőrzéséért és megerősítéséért. Sok könyvet adott ki, ezek közül a leghíresebb a Katekizmus. A svájci Fribourgbán halt meg 1597-ben.

Kaniziusz Szent Péter írásaiból:

Mielőtt Németországba utazott volna — amelynek méltán nevezik második apostolaként —, Kaniziusz Szent Péter megkapván az apostoli áldást, megrendítő égi élményben részesült, amiről a következő szavakkal számol be:

Örök Főpap, megmérhetetlen jóságodban úgy tetszett neked, hogy apostolaidnak ajánljam föl a megkapott és megerősített apostoli áldást, azoknak az apostoloknak, akiket a Vatikánban meglátogatnak és akik a Te vezetéseddel csodákat művelnek; ott éreztem a Te vigasztalásodat, és a kegyelmed jelenlétét, amit az Ő közbenjárásukra kaptam meg. Mert ők megáldottak, és ők erősítették meg a Németországba szóló küldetésemet, s úgy látszott, hogy ígéretet tettek arra, hogy tetszik az, hogy én Németország apostola legyek. Te tudod, Uram, mennyire igazán és mennyire mélységesen reám bíztad Németországot, ahova most én elindultam, és amiért most az életemet oda akarom szentelni és kívánok meghalni is. S végül Te, mintha szentséges tested szíve megnyílt volna nekem, engedted, hogy abba belenézsek, s abból a forrásból megparancsoltad, hogy igyak. Tudniillik, felhívtál én Üdvözítőm, hogy a Te forrásodból meríthessem az üdvösségemnek vizét; én pedig forrón

vágyódtam, hogy abból áradjon rám a hitnek, a reménynek és a szeretetnek a folyama. Szomjaztam a szegénységet, a tisztaságot, az engedelmességet, s követeltem Tőled, hogy moss meg egészen, öltöztess fel és okosíts fel. Ezért, miután a Te édességes szíved megérintettem és a szomjúságomat azzal csillapítani merészelttem, három darabból szőtt ruhát ígértél nekem, amellyel mezítelen lelkemet befödhessem. Az ígérethez leginkább ezek tartoznak hozzá: a béke, a szerelem és az állhatatosság. S ezzel az üdvösséges ruhával felöltözve, bíztam benne, hogy nekem semmim sincs már hátra, hanem minden ami következik, a Te dicsőségedet szolgálja.

## Jan. 24. Szalézi Szent Ferenc

Ford.: Bánhegy Miksa

Fohászok és vallások, Vigilia 1988. 67—68. o.

### Imádság kegyelemért

Kegyelmet, Istenem, kegyelmet! Kegyelemért könyörgök hozzád és bűneim teljes elengedéséért, egyszülött Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében, aki üdvösségemért meghalt a kereszten. Belé helyezem minden reményemet. Ma megújítom, Istenem, a hűségeskü, amit a keresztségemben fogadtam neked: tehát most ugyanúgy, mint akkor, ellene mondok az ördögnek, a világnak és a testnek, valamint minden cselekedetüknek, bujaságuknak és gyönyörüknek életem egész hátralevő részére, ó végtelenül jóságos, irgalmas Isten! Igen ezzel a szándékkal szentelem neked, Ó Istenem, a lelkemet és minden erejét, a szívemet és minden dobbanását, a testemet és annak minden érzékét, és fogadom, hogy egész lényemnek egyetlen részét sem akarom használni isteni Fenséged akarata ellenére. Ha azonban az ellenség cselvetése becsapna, vagy emberi gyöngeségem vinne bűnbe, és ezért elmulasztanám a kegyelmeddel való hűséges együttmű-

ködést és a szándékomnak megfelelő cselekvést, úgy megfogadom neked, hogy nem késlekedem egy pillanatig sem, hogy a Szentlélek kegyelméből újra fölkeljek elestemből.

Ez megváltoztathatatlan elhatározásom, visszavonhatatlan akaratom, minden fenntartás és kivétel nélkül.

Örök, mindenható, végtelenül jóságos Isten, Atya, Fiú és Szentlélek, méltóztass elfogadni ezt az egész lényemből álló áldozatot kedves illatként. És mivel megadtad nekem a kegyelmet, hogy ezt az elhatározásomat áldozatul hozzam neked, végtelen jóságod szerint, adj ahhoz is kegyelmet, hogy mindezt teljesíteni is tudjam. Ó, Isten, Te vagy az én Istenem, szívem Istene, értelmem Istene, lelkem Istene!

Imádlak Téged, szeretlek téged, imádni és szeretni akarlak örökkön-örökké. Éljen Jézus! Ámen.

## *Lk 2, 25—33*

### Jézus bemutatása

Gyertyaszentelő Boldogasszony febr. 2.

Élt Jeruzsálemben egy Simeon nevű igaz és istenfélő ember. Várta Izrael vigaszát és a Szentlélek töltötte el. Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét. A Lélek indítására a templomba ment. Amikor a szülők a gyermek Jézust bevitték, hogy a törvény előírásának eleget tegyenek, karjába vette és áldotta Istent ezekkel a szavakkal:

„Bocsásd el Uram szolgádat,  
szavad szerint békében,  
mert látta szemem üdvösségedet,  
melyet minden népnek megadtál,  
világosságul a pogányok megvilágítására,  
és dicsőségül népednek Izraelnek.”

Apja és anyja csodálkoztak azon, amit fiukról mon-  
dott.

## Febr. 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony

Ford.: Szedő Dénes  
Válogatás P. Claudel műveiből  
SZIT 1982. 914—915. o.

### A bemutatás

Mikor Mária negyven nap elteltével az útnak nekivág,  
Mely Jeruzsálembe visz, hogy ott egyszülött Fiát  
A főpap karjába tegye, kiben az ősi Vágy megtestesül —,  
Ez aggastyánon, no meg a bazilika zugában kuporgó, jámbor  
Annán kívül  
Ugyan ki olvassa már a Prófétákat, s a Vágyottat ki vágyja?  
Eljöttének idejét Dániel, helyét Mikeás profétálta hiába,  
A teljes történetről, Jézusról név szerint is, szólhat Dávid s  
Izajás minden sora,  
Mindez csak ócska könyvnek meséje és sekrestyei babona.  
Fontosabb ennél: újságolvasás és politika a rómaiak ellen.  
Az is nyilvánvaló e bontakozó évszakban, mikor a hajnal  
húse serken,  
Hogy a hatalomátadás a Zsinagóga kezéből az Egyház  
kezébe

Hebehurgyán s úgyszólván suttyomban megy végbe.

Látom Máriát, csuklya alatt nincs arca, alakját is ázott szürke köpeny takarja talpig,

Olyasforma, milyent ma a Szegények Kis Nővérein látni vagy a Klára-szűzeken.

Látom a sötét eget, egyetlen citromsárga sávval keleten,

Látom Józsefet, ahogy gyékénykosárba (rajta az ár még) két galambfiat visz,

S az agg papot, palástja arany, ahogy a küszöbön énekl:

Nunc dimitis.

Lumen ad revelationem gentium! Az embert megvilágosító fény!

Nem a mindenki Napja, mely mindenkire ragyogni serény,

Hanem egy tiszta gyertya meghitt törékeny lángja,

Mely nem annyira minekünk világít, inkább arcunkat fedi fel világa.

Add Uram, fogadjuk ma tiszta szívvel

Ezt a, mondhatni, hordozható angyalt, amely végigkalauzol az éven,

A tündöklő Ige képét, az Atyától elválaszthatatlan Fiút,

A Bölcsességet, mely a hajnalcsillag előtt kigyúlt!

A tűznek ez a karcsú, fehér magva, mit a hét órai csendes misén

Mély titokként kézbe kapunk, midőn

Az ablakon a tél sápadt és fenyegető arca néz be

(Beteg a gyermek otthon, s izgat apám hogyléte),

A holnapnak s az örök vágynak ez a magva.

Mit kézbe kapunk, beletemetve alvón a viaszba,

Napról napra mélyebben gyökerezzék testünk s egyben lelkünk talajába

Testünket hamuvá emészttve, lelkünket felszívva a lángba!

## Febr. 10. Szent Skolasztika

P. Claudel

Ford.: Virányi Ottó  
Válogatás P. Claudel műveiből  
SZIT. 1982. 918—920. o.

### Szent Skolasztika

Jámbor népe közt az apátnő van ébren egyedül, testvérét  
hallgatja, ki éjfél is feled, a beszédbe úgy elmerül.

E testvér Szent Benedek, a nyugati szerzetesség atyja,  
kit szemlélve Skolasztika Istennek mond hálát, hogy  
ennyire felmagasztalta!

Azt tette mindig, mit ő parancsolt, és tudta, hogy ez így  
helyes

Testvér jár a Testvér igéző nyomában, csak őrá figyelve  
szüntelen.

Csak ő hallgatja most. S ahogy szóra szó következik,  
megérti

azon nyomban:

Benedek itt van most vele, egyszerűen. És holnapra ott lesz  
a Paradicsomban.

Éppen úgy mint este, mikor az asztalt ki a szabadba viszik  
S a lámpa fénye a nagy diófára zöldarany ragyogást terít  
Törzsén, üde lombján, súlyos termésén csillogva megpihen,  
S míg a család fölé hajlik, lombja közt halk suttogás támad  
sejtelmesen:

Éppen így e hatalmas termet Isten árnyékában az ő számára  
védő, pártfogó.

Skolasztika hallgatja testvére szavait, mik hullnak-szállnak,  
mint a könnyű hó.

Megérti, mikor ajka Jézus nevét suttogja, s szíve megremeg:  
E nap utolsó napja itt a földön, holnap már a Paradicsomban  
lesz.

Eljött a vég. Mily nagy az Isten és milyen nagyszerű a létre hívó születés!

Testvére Szent Benedek, kié a parancsolás. Övé meg az engedelmeskedés.

Most az egyszer rajta a sor, hogy az legyen, amit ő akar — ősi, asszonyi szokás!

Amaz beszéd közben meg-megáll, kissé nyugtalan, mert úgy tűnik, hogy későre jár —

Máris hallani zúgó fürgeteget s az óriási zivatart, mely vele együtt támad

Egyidőben azzal, hogy Skolasztika, Isten Leánya, éppen ezt kéri imájával.

Mosolyog. Benedek pedig derűs türelemmel vár és engedni kénytelen.

Benne mondatok, témák feszülnek s egyre csak testvérét nézi két szeme

Míg a vihar el nem ül, s ő kezdheti ismét a tanító szavakat.

Ezért fékezi a kocsis két kézzel is az ijedező lovakat;

Fut a molnár nagy sietve a sötétben, hogy zsilipkaput nyisson;

Menekül a kis ladik a rút idő elől, mint fürj, mely ide-oda futkos:

Csodálkoznak mind. Mit sem értenek az örülten tomboló viharból,

Mely egyszerre, oly hirtelen szabadult el láncairól —

azért, hogy az angyalok a beállott nagy csendben hallgassák, mint égi szent zenét

Ahogy Benedek és Skolasztika közt tovább folytatódik a testvéri párbeszéd.

## Febr. 14. Szent Cirill szerzetes és Szent Metód püspök Európa társ-védőszentjei

IÓNH 650. o.

Konsztantinosz szláv életrajzából

Növeld Egyházadat, és mindenkit gyűjts egybe!

Konsztantinosz Cirill a sok munkától elgyötörve megbetegedett. Több napig tartó betegsége alatt Istentől látomásban részesült, és így kezdett énekelni: „Azt mondták nekem: Az Úr házába megyünk, ezért örvendezett a lelkem és ujjongott a szívem.” (Vö. Zsolt 121, 1)

Ezután papi ruhát öltött és így maradt egész nap. Örvendezve mondta: „Mostantól kezdve nem vagyok szolgálója sem a császárnak, sem más földi embernek, hanem csak a mindenható Istennek. Volt idő, amikor még nem voltam, azután megszülettem, és majd örökké élek, ámen.” A következő napon beöltözött a szerzetesi szent ruhába. Másnap reggel felvette a Cirill nevet. Ebben a szerzetesi életben ötven napot töltött el.

Midőn eljött az óra, hogy nyugalomra térjen, és az örök hajlékba költözzék, kezét Istenhez emelve könnyek között így imádkozott:

„Uram, Istenem, aki megteremtetted az összes angyali karoakat és égi hatalmasságokat, kiterjesztetted az égboltot, megszilárdítottad a földet, és megteremtetted a semmiből az összes létezőt, te mindig meghallgatod azokat, akik akarodat teljesítik, és téged tisztelnek, parancsaidat megtartják. Hallgasd meg könyörgésemet és őrizd meg hűséges nyájadat, amelynek előljárójává tettél engem, alkalmatlan és méltatlan szolgádat.

Szabadítsd meg őket a téged káromlók istentelen és pogány gonoszságától. Növeld és sokasítsd meg Egyházadat, és mindenkit gyűjts egybe. Tedd egyetértővé választott népedet az igaz hitben és a helyes vallásban. Véd szívéükbe

tanításod igéjét. A Te ajándékod ugyanis az, hogy elfogadtál minket Krisztusod evangéliumának a hirdetésére, hogy jótettekre lelkesítsünk és megtegyük mindazt, ami neked kedves. Akiket nekem adtál, most visszaadom neked, mint a tiedet. Vezesd őket erős jobboldal és gondviselő oltalmaddal, hogy mindnyájan dicsérjék és dicsőítsék az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevét. Ámen.”

Mindenkit szent csókkal köszöntve így szólt: „Áldott vagy Istenünk, mert nem adtál minket láthatatlan ellenségeinknek prédájára, szétszaggattad hálójukat és megszabadítottál a pusztulástól.” Így szenderült el az Úrban, negyvenkét éves korában.

A pápa előírta, hogy az összes Rómában élő görögök és rómaiak gyertyával a kezükben gyűljenek egybe, énekelve könyörögjenek érte, és utolsó útjára úgy kísérjék, mintha magát a pápát temetnék. Ez meg is történt.

## Márc. 9. Római Szent Franciska

IÓNH 668. o.

Szent Franciska türelme és szeretete Isten nemcsak a külső javak elvesztése által tette próbára Franciska türelmét, hanem azt is elvárta tőle, hogy testi betegségeiben is sokszorosan bizonyítsa be türelmét. Amint már szó volt róla és még később is látni fogjuk, súlyos és hosszan tartó betegségek gyötörték. Ám a türelmetlenségnek a legcsekélyebb jelét sem mutatta sohasem, és minden ellenkezés nélkül vállalta a reábízott legmegalázóbb szolgálatot is.

Oly gyengéden szeretett gyermekeinek korai elvesztésekor is állhatatosságáról tett tanúságot. Isten akaratát mindig megbékélt lélekkel fogadta, hálát adva a megpróbáltatásokért is. Hasonlóképpen állhatatos lélekkel viselte el a gyalázkodásokat, a megszólásokat és azokat a rosszindulatú beszédeket is, amelyekkel életmódját illették. Az ellenszenv

legkisebb jelét sem mutatta azokkal az emberekkel szemben, akikről pedig tudta, hogy róla és cselekedeteiről helytelenül vélekedtek és rosszindulattal beszéltek. Sőt a rosszat jóval viszonzta és közben szüntelenül Istenhez fohászkodott értük.

Isten nem azért választotta ki Franciskát, hogy csak saját magát tegye szentté, hanem a kapott isteni ajándékokat embertársai testi és lelki javára is kamatoztatnia kellett. Ezért olyan nagy szeretetreméltóságot adott neki, hogy akivel csak találkozott, mindenkit azonnal megfogott az a belőle sugárzó szeretet és kedvesség, amely őt annyira ellenállhatatlanul vonzóvá tette. Beszédének ugyanis olyan csodás ereje és hatása volt, hogy már néhány szavával is megvigasztalta a csüggeteg és beteg lelkűeket, lecsendesítette a nyugtalanokat, megszelídítette a haragosokat, kibékítette az ellenségeket, kioltotta a megrögzött gyűlöletet és indulatot, és legtöbbször már eleve megakadályozta a kitervelt és előkészített bosszúállást is. Pusztá szavával megfékezte az emberek mindenfajta szenvedélyét, és úgy látszott, hogy mindenkit rá tud venni mindenre, amire csak akarja.

Ezért mindenfelől tódult a nép Franciskához, mint valami biztos menedékhez. Vigasz nélkül tőle senki sem távozott, noha nyíltan felróta a bűnöket és félelem nélkül ostromozta az Istent sértő vétkeket is.

Akkortájt különösen veszedelmes és ragályos betegségek dühöngtek Rómában. Franciska nem törődve a fertőzés veszélyével, minden félelem nélkül irgalmasan gyámolította a nyomorgókat és a mások segítségére szorulókat. Amikor rátalált a betegekre, részvevő együttérzéssel először is minden nehézség nélkül bűnbánatra indította, majd gondosan ápolta, és szeretettel arra buzdította őket, hogy mindenmű kellemetlenséget készségesen fogadjanak el Isten kezéből, és viseljék el az Isten iránti szeretetből, hiszen ő előbb szerette őket és oly sokat szenvedett értük.

Nem elégedett meg Franciska azoknak a betegeknek az ápolásával, akiket házába tudott gyűjteni. Saját kunyhójukban és a nyilvános kórházakban is fölkereste őket. Szomjukat csillapította, fekvőhelyüket rendbehozta, sebeiket bekötözte. Minél undorítóbbak és visszataszítóbbak voltak ezek a sebek, annál odaadóbban és gondosabban kezelte őket. Szokása volt az is, hogy elment a temetőkapukhoz és a magával vitt ételt és ízletes falatokat ott a rászorulóknak között szétosztotta. Hazatérve magával vitte kopott ruhadarabjait és szegényes, szennyes rongyaikat. Otthon aztán vigyázva kimosta, gondosan megfoltozta, pontosan összehajtogatta és meg is illatosította azokat, mintha csak magának az Úrnak tenne ezzel szolgálatot.

Franciska harminc éven át szolgált a betegeket és látogatta a kórházakat. Ebben az időben férje házában élt, ahonnan gyakran fölkereste a Szűz Mária és a Szent Cecília kórházakat a Tiberisen túl, továbbá a Szentlélekről nevezett kórházat, valamint a Campo Sancto-n lévőket. Ragályos betegség idején nemcsak a testi betegséget gyógyító orvosokat volt nehéz megtalálni, de még a papokat is, hogy a szükséges lelki orvosságot nyújtsák. Ezért Franciska maga kereste föl és vezette el a papokat azokhoz a betegekhez, akiket a bűnbocsánat szentségére és az Eucharisztia vételére már előkészített. Hogy pedig szándékát könnyebben megvalósíthassa, saját költségén tarott egy papot, aki az említett kórházakat fölkereste és az általa összeírt betegeket meglátogatta.

**Márc. 17. Szent Patrik vallomásaiból**

IÓNH 670. o.

Sokan születtek újjá általam Istenben.

Szüntelenül hálát adok Istenemnek, aki megőrizte hűségemet a kísértés idején. Ezért nagy bizalommal följánlom most neki áldozatomat: mint élő áldozatot, az életemet adom oda Krisztusnak, az én Uramnak. Ő szabadított ki engem minden szorongatásomból. Méltán kérdezhetem: Uram, ki vagyok én, és mi az én hivatásom, hogy ennyire elhalmoztál isteni jószággal? Szüntelen ujjongok a nemzetek között és magasztalom nevedet, bárhol is legyek; nemcsak jósorsban, de a megpróbáltatások idején is. Egyformán el akarom fogadni, akár jó, akár rossz is jut osztályrészemül, és mindenkor hálát akarok adni Istennek, hiszen megmutatta nekem, hogyha rendületlenül és határtalanul hiszek benne, akkor meghallgat engem. Így azután most az utóbbi időben tudatlanságom ellenére is belefogtam ebbe a szent és csodálatos küldetésbe, és így azok nyomában járok, akikről hajdan maga az Úr jövendőlte meg előre, hogy hirdetni fogják evangéliumát „bizonyosságul minden népnek”.

Honnan van ez a bölcsességem, mely azelőtt nem volt bennem, hiszen még a napok egymásutánját sem ismertem, sőt még Istent sem? Honnan kaptam azután ezt a nagy és üdvös ajándékot, hogy most már ismerem az Istent, sőt szeretem is? Honnan van, hogy hazámat és szüleimet elhagyva eljöttem az ír nép közé, hogy hirdessem az evangéliumot? Honnan az a buzgóságom, hogy elviselem a hitetlenek gyalázkodásait, hogy elszenvedem az idegenben való tartózkodás nehézségeit, a sok üldöztetést egészen a bilincsekig, hogy szabad ember létemre mások javáért odaadom magamat?

Kész vagyok, ha méltónak talál rá, az életemet is minden habozás nélkül és a legnagyobb készséggel odaadni az ő

nevéért, és erre akarom szentelni életemet egészen a halálig, ha megengedi számomra az Úr. Sokkal tartozom ugyanis Istennek, aki ilyen nagy kegyelmet adott nekem, hogy általam oly sok nép születik újjá az Istenben, és föl is növekedik benne. Így majd papokat is küldhetek az újonnan megtért néphez, amelyet a föld végső határaitól választott ki magának az Úr, amint megígérte hajdan a próféták által: „Hozzád jönnek majd a nemzetek a föld végső határaitól és ezt mondják: Atyáink hamis bálványisteneket készítettek, amik nem szolgáltak javunkra.” (Jer 16, 19) Másutt pedig ezt mondja: „A pogányok világosságává tettelek, hogy üdvösségük légy egészen a föld végső határáig.” (Vö. Iz 49, 6)

És itt akarom bevárni azt az ígéretet — hiszen ő sohasem szegi meg szavát —, amit az evangélium hirdet: „Jönnek majd napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahám, Izsák és Jákob mellé” (Mt 8, 11), és mi hisszük is, hogy egybegyűlnek majd a hívők a világ minden tájáról.



## TARTALOM

|                                          |     |
|------------------------------------------|-----|
| Elöljáróban . . . . .                    | 5   |
| Advent 1. vasárnapja . . . . .           | 7   |
| Advent 2. vasárnapja . . . . .           | 23  |
| Advent 3. vasárnapja . . . . .           | 36  |
| Advent 4. vasárnapja . . . . .           | 52  |
| December 25. Karácsony . . . . .         | 70  |
| Szent Család vasárnapjára . . . . .      | 73  |
| December 26. Szent István . . . . .      | 75  |
| December 27. Szent János . . . . .       | 78  |
| December 28. Aprószentek . . . . .       | 80  |
| December 29. Becket Tamás . . . . .      | 82  |
| December 30. Karácsony hete . . . . .    | 85  |
| December 31. Szilveszter napja . . . . . | 90  |
| Január 1. Isten Anyja . . . . .          | 91  |
| Január 2. Karácsonyi idő . . . . .       | 94  |
| Január 6. Vízkereszt . . . . .           | 102 |
| Évközi 1. vasárnap . . . . .             | 117 |
| Évközi 2. vasárnap . . . . .             | 131 |
| Évközi 3. vasárnap . . . . .             | 144 |
| Évközi 4. vasárnap . . . . .             | 156 |
| Évközi 5. vasárnap . . . . .             | 169 |
| Hamvazószerda . . . . .                  | 174 |
| Nagyböjt 1. vasárnapja . . . . .         | 182 |
| Nagyböjt 2. vasárnap . . . . .           | 197 |
| Nagyböjt 3. vasárnap . . . . .           | 210 |
| Nagyböjt 4. vasárnap . . . . .           | 224 |

|                                |     |
|--------------------------------|-----|
| Nagyböjt 5. vasárnap . . . . . | 240 |
| Virágvasárnap . . . . .        | 254 |
| Nagyhét . . . . .              | 256 |
| Nagyszombat . . . . .          | 268 |
| Szentek . . . . .              | 270 |







